

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

BIBLIOTHECAE BODLEIANAE

DICAVIT

UNIVERSITAS CATHOLICA LOVANIENSIS

1602-1902

Syt. d. $\frac{112}{2}$

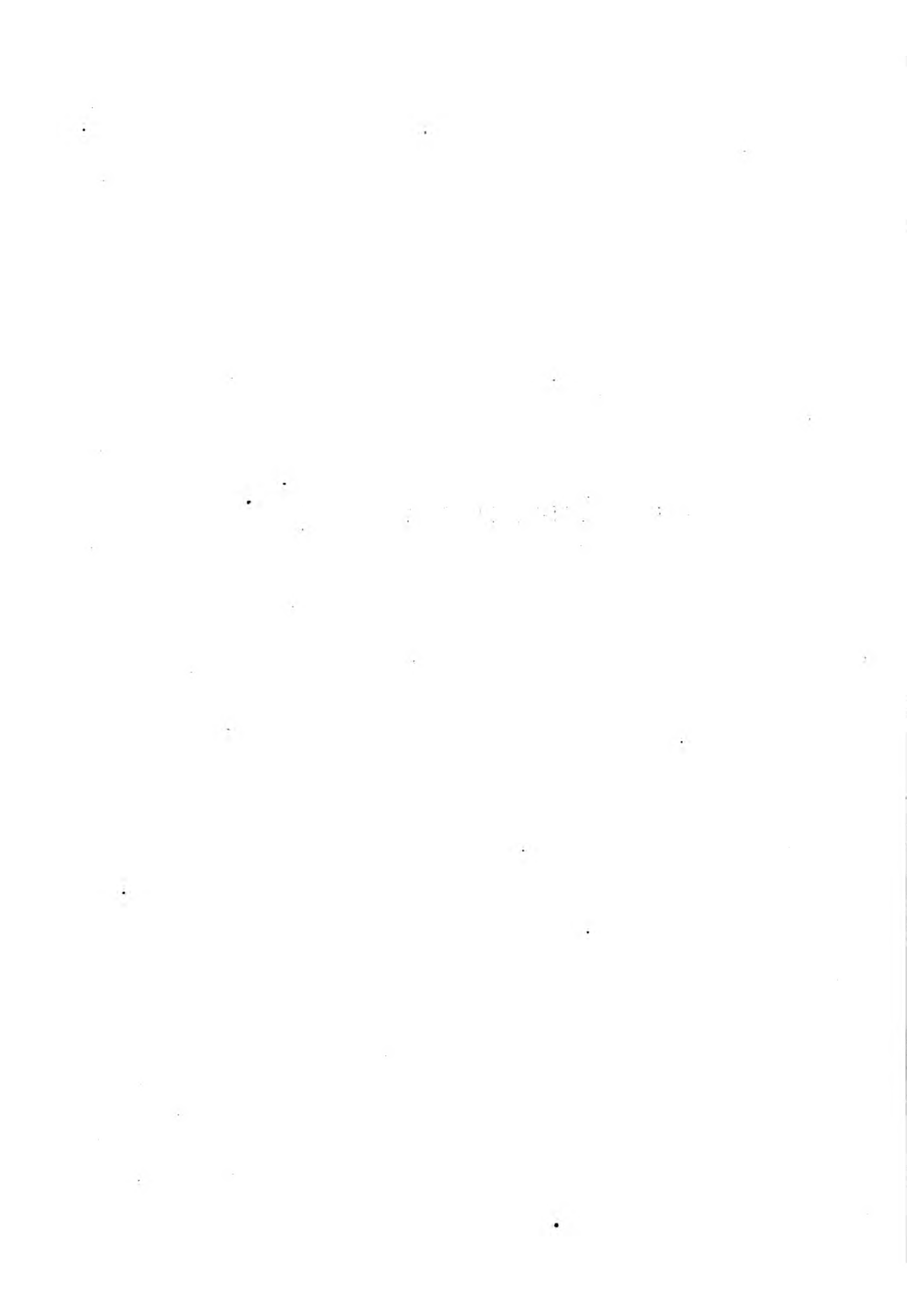

SANCTI EPHRAEM SYRI

HYMNI ET SERMONES.

سارماترا هطبة على
بمها حيا منب افنم
ملافا

SANCTI EPHRAEM SYRI
HYMNI ET SERMONES

QUOS E CODICIBUS LONDINENSIBUS,
PARISIENSIBUS ET OXONIENSIBUS DESCRIPTOS, EDIDIT,
LATINITATE DONAVIT, VARIIS LECTIIONIBUS INSTRUXIT, NOTIS ET PROLEGOMENIS ILLUSTRAVIT

THOMAS JOSEPHUS LAMY

SS. D. N. PRÆLATUS DOMESTICUS, ECCL. CATH. NAMURC. CAN. HON., S. THEOL. DOCT.,
ORD. LEOP. EQUES, ACADEM. REGIÆ BRUX. ET RELIG. CATH. ROM. SOCIUS, S. SCRIPT.
ET LINGG. SEMITT. IN UNIVERSIT. CATH. LOVAN. PROF. ORD., ET COLL. MAR. THER.
PRÆSES.

TOMUS II.

MECHLINIÆ,

H. DESSAIN, SUMMI PONTIFICIS, S. CONGREGATIONIS DE PROPAGANDA FIDE
ET ARCHIEPISCOPATUS MECHLINIENSIS TYPOGRAPHUS.

M. D. CCC. LXXXVI.

TOUS DROITS RÉSERVÉS.

IMPRIMATUR.

Opus quod inscribitur : *Sancti Ephraem Syri Hymni et Sermones quos e codicibus Londinensibus, Parisiensibus et Oxoniensibus descriptos, edidit, latinitate donavit, variis lectionibus instruxit, notis et prolegomenis illustravit* THOMAS JOSEPHUS LAMY, *SS. D. N. prælatus domesticus, Eccl. cath. Namurc. Can. hon., S. Theol. Doct., Ord. Leop. Eques, Academ. Reg. Brux. et relig. cath. rom. Socius, S. Script. et Lingg. Semitt. in Universit. cath. Lovan. Prof. Ord., et Coll. Mar. Ther. Præses*, ex auctoritate Illustrissimi ac Reverendissimi Archiepiscopi Mechliniensis et legum Academicarum præscripto recognitum, quum fidei aut bonis moribus contrarium nihil continere visum fuerit, imprimi potest.

Datum Lovanii, die 1 Octobris 1886.

C. PIERAERTS, RECT. UNIV.

ILLUSTRISSIMO · AC · REVERENDISSIMO

DOMINO

EDUARDO · JOSEPHO · BELIN

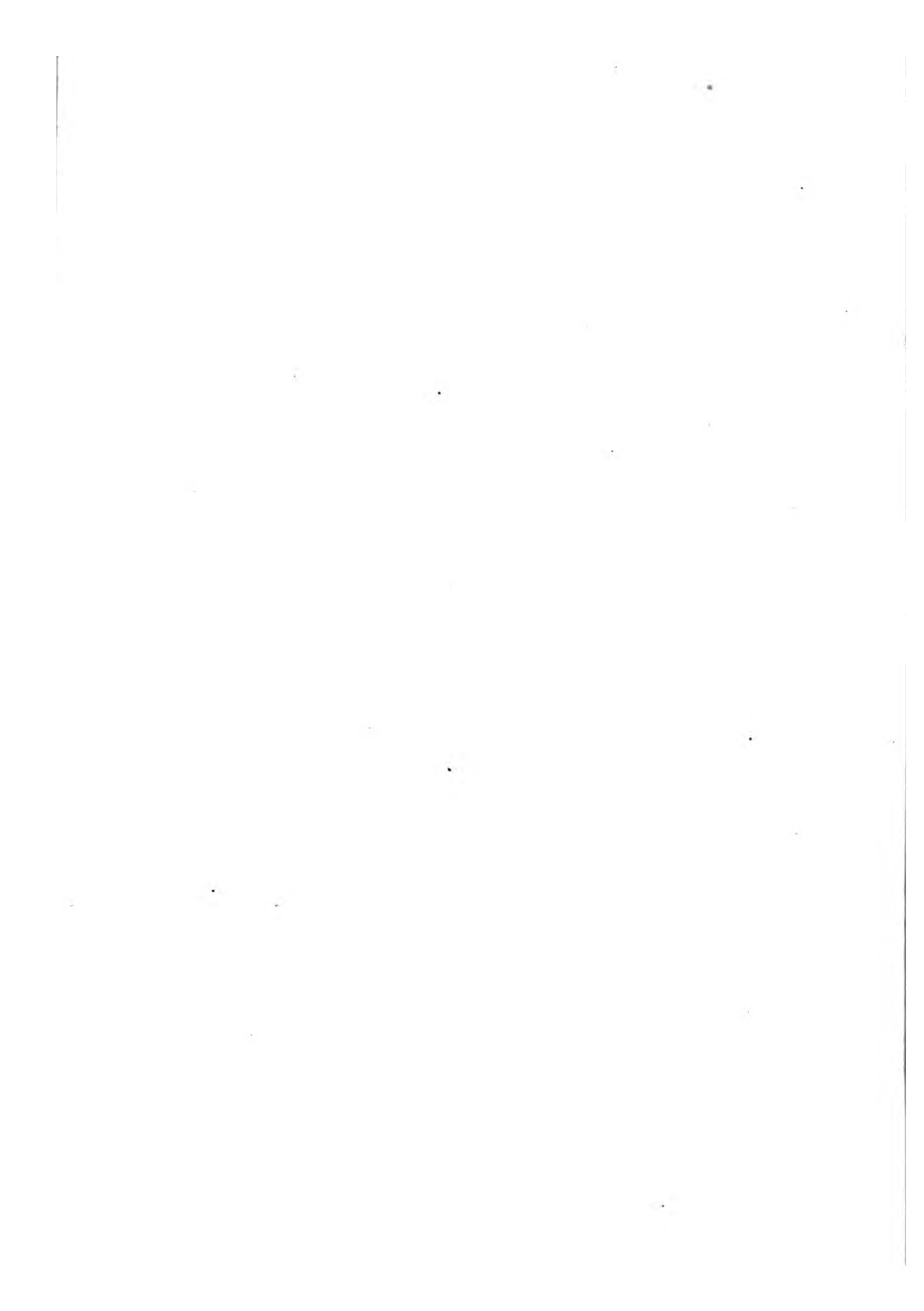
EPISCOPO · NAMURCENSI

PRÆSULI · VIGILANTISSIMO · MERITISSIMO

IN · GRATI · ANIMI

AC · FILIALIS · AMORIS · TESTIMONIUM.

PRÆFATIO.

Quatuor abhinc annis primum edidi tomum *Hymnorum ac Sermonum S. Ephræm Syri*, nunc secundus prodit tomus, serius quam speraveram ; cujus dilationis causa fuit tum difficultas suscepti operis laborque in eo exequendo et in codicibus describendis subeundus, tum variæ et multiplices occupationes, quibus in fungendo munere professoris ac præsidis collegii Mariæ Theresiæ in hac nostra Universitate detentus fui. Spero, Deo juvante, tertium et ultimum tomum, cui adjungentur Index rerum et dissertatio de re Ephræmi metrica, citius esse proditurum, quum magna ejus pars jam sit prelo parata. Restat ut pro absoluto hoc tomo Deo optimo maximo gratias agam et simul gratos meos sensus exprimam doctissimis viris qui huic meo operi sua benevolentia et adjumento favere dignati sunt, in primis autem venerabilibus viris Musæo Britannico præpositis qui maxima benevolentia pretiosissimos hujus Bibliothecæ codices syriacos mihi, dum Londini degerem, communicarunt, Cl. viro P. Martin in Instituto catholico parisiensi professori, qui e Bibliotheca nationali Acta S. Ephræmi deprompsit et ad me misit, claris etiam viris D. Sachau, in Universitate Berolinensi professori qui nonnulla S. Ephræmi excerpta e codicibus a se ex Oriente allatis ad me direxit, et D. Rahmani, presbytero Mossulensi, qui e codicibus mossulensibus aliquot hymnos in nativitatem Domini mihi transcripsit. Peculiares etiam referendæ sunt gratiæ Ill. D. Clementi David, Syrorum in urbe Damascena antistiti et R. D. L. Kayser sermonum S. Ephræmi de Passione in linguam germanicam translator, qui ad me magnam partem erratorum et corrigendorum infra appositorum miserunt, et meo collegæ, olim discipulo, Ex. D. Forget, linguæ arabicæ in hac nostra Universitate professori, qui partem posteriorem hujus tomi antequam prelo exiret correxit, Excellentissimo etiam viro scientiarum ac litterarum et artium in Belgio administro qui mea studia subsidiis promovit, denique peritissimo typographo H. Dessain, alteri Plantino, senectute et virtutibus venerabili, qui, ut est in litteras propensioris animi, suis expensis et sumptibus non solum typos syriacos ad opus cudendum emit, sed totum opus eleganter optimaque charta impressit.

Scribebam Lovanii, die festo S. Augustini, 28 Aug. 1886.

AUCTOR.

PROLEGOMENA.

Acta
Ephræmi.

I. Exorditur tomus hic secundus ab *Actis S. Ephræmi* a cl. D. Martin e codice syriaco parisino 235 descriptis. Codex quidem ad sæculum XIII merito referri videtur; quo autem tempore vel loco vixerit auctor anonymus qui hanc Ephræmi historiam conscripsit, quosnam fontes adierit, non constat, sed vel ejus textus quasdam interpolationes passus est, vel ipse, medio ævo scribens, nonnullis rebus fictitiis, ut sæpe tunc fiebat, S. Ephræmi historiam exornare voluerit. Certe ad manus pleraque Ephræmi scripta eaque quæ nos latent habuerit; plura etiam hausserit e fontibus syriacis. Testatur quippe Sozomenus plura de Ephræmo apud syros notissima fuisse quæ apud Græcos inaudita erant: « Indigenæ, inquit, plura de illo norunt et commemorant¹. » Conveniunt porro in multis Acta parisina cum Actis, quæ e codice syriaco vaticano XI sæculi edita sunt in tomo III *Opp. Syr.-lat.* S. Ephræmi, quæque maximam jam partem edita fuerant a J. S. Assemano in tomo I suæ *Bibliothecæ orientalis*. Discrepant autem Acta parisina a Romanis in duobus pun-

ctis maximi momenti ad definendam *Vitæ* Ephræmi chronologiam quæ hucusque a nemine recte determinata fuit. Rem quidem aggressus est peculiari opere² J. Alsleben, sed veritatem non est assecutus. Eum presso pede secutus est Rædiger³, nec ipse magis profecit. Cl. D. Bickell annum quidem mortis diaconi Edesseni post J. S. Assemanum in an. 373 recte reposuit, sed Nisibis obsidiones perturbavit. Quare tota series vitæ S. Ephræmi novo examini subijcienda fuit. Nec frustra: etenim in nostro opere anni nativitatæ ac baptismi S. Ephræmi extra controversiam positi sunt, tempus etiam quo Edessam migravit, quo Valentis persecutioni obstitit; annus denique quo mortuus est exacte et certe determinatus est.

Juxta Acta parisina, Ephræmus natus est anno 306, sub Constantino magno. E domo paterna expulsus, baptismum suscepit anno ætatis 18°, Christi 324. Anno sequenti ivit ad concilium Nicænum. Acta romana hic chronologiam perturbant, quum differunt ejus baptismum in annum ejus 28^m, Christi 334. Anno 338 quo mortuus est S. Jacobus

¹ *Hist. Eccl.* III, 16.

² *Das Leben des H. Ephræm des Syrers, nebst einer Abhandlung « Untersuchungen über die chrono-*

logie Ephræm's » Berlin, 1853.

³ *Encyclopædia von Ersch und Græber*, ad vocem « Ephræm. »

nisibenus, cum sancto illo præsule suis utriusque precibus cogit Saporem, Persarum regem, obsidium urbis Nisibis derelinquere. Ephræmus cum Vologese, Nisibin episcopo, obsidioni anni 350 adfuit. In urbe permansit usque dum Persia Joviano traderetur anno 364.

Tunc ex urbe discedere coactus, se recepit in Beth-Garbaia, unde mox per persecutionem expulsus Amidam profectus est. Nec diu ibi commoratus est, anno enim sequenti Edessam se contulit. Edessam igitur advenit anno 365, ibique vel in monte adjacente reliquos vitæ dies transegit et placida morte obdormivit die 9^a, 15^a, 18^a vel 19^a junii anni 373. Acta parisina et romana tradunt Ephræmum, ex Edessa profectum ut iret in Cappadociam ad Basilium, primo perrexisse in Ægyptum ad monachos deserti ibique per octo annos degisse. Hoc autem admitti nequit. Cum enim Edessam advenerit anno 365 et ibi per aliquod tempus monachus egerit antequam ad Basilium se conferret, cum aliunde constet ejus obitum in annum 373 reponendum esse, impossibile est ut octo annos in Ægypto fuerit, eo vel magis quod eadem Acta tradunt legatos a Basilio ad Ephræmum missos fuisse quatuor post annos a quo Ephræmus Basilium inviserat. Vel igitur quæ narrantur de Ephræmi itinere in Ægyptum interpolata et fictitia sunt, vel exiguo tempore ibi fuerit. Acta non tradunt quonam anno Ephræ-

mus ad Basilium iverit et ab eo diaconus ordinatus fuerit, nec alii scriptores, ut Gregorius Nyssenus, Sozomenus, Metaphrastes, qui illud Ephræmi ad Basilium iter memorant, aliquo modo annum significant. Potest tamen aliunde aliqua lux infundi. Scilicet Basilium anno 370 Cæsareæ episcopus ordinatus fuit¹. Igitur non ante hunc annum Ephræmus Cæsaream venerit. Ephræmus autem jam ab aliquo tempore Edessam redierat, quum Valens, anno 372, contra Edessenos persecutionem movit. Intra illud igitur temporis spatium iter ad Basilium reponendum est, nempe Ephræmus Cæsaream advenerit ad festum Epiphaniæ anni 371. Jam diximus Acta romana duplici vitio laborare et in hac parte ab Actis parisinis feliciter corrigi. Primum vitium est circa baptismum ejus, alterum est circa persecutionem quæ Ephræmi tempore ab imperatore romano contra Edessam mota est. Acta romana referunt hanc persecutionem ab imperatore Juliano contra Edessam motam fuisse, Ephræmum Juliano restitisse et contra eum scripsisse. Unde consequitur Ephræmum jam ante annum 363, quo Julianus defunctus est, Edessæ domicilium habuisse. Sic tota perturbatur chronologia. At Acta parisina hoc vitium corrigunt. Narrant quippe Valentem imperatorem, non Julianum, Edessam venisse et contra Edessenos persecutionem movisse, de qua scripsit Ephræmus. Hæc autem

¹ Vid *Prolegomena* in *Opp. S. Basilii* ap. Migne,

Patrol. gr. XXIX, col. LVII.

Gabriel Cardahi¹ Ephræmum facit filium Josephi Syri, quod ex aliquo codice vaticano desumpsit. Si autem Ephræmus patrem habuerit Josephum quempiam, hoc nomen indicare videtur virum christianum, non ethnicum, ut Acta vaticana et parisiensia tradunt. Idem auctor addit: « Non conveniunt auctores quonam gradu ecclesiastico insignitus fuerit Ephræmus, aliis eum fuisse diaconum, presbyterum aliis contententibus. Secundam sententiam veram esse colligitur e duobus hisce versibus: *ܕܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ* Talentum dedit mihi sacerdotii et per meam negligentiam in terra illud abscondi. » Non indicat doctus vir undenam isti versus desumpti sint. Anceps præterea hæreo an *ܕܥܘܢܐ* dicatur tantummodo de presbyteratu, et non potius de sacramento ordinis generatim quatenus complectitur ordines sacros: episcopatum scilicet, presbyteratum et diaconatum². Quare donec huic quæstioni nova lux affulgeat, non est cur recedamus a communi sententia, actis confirmata, Ephræmum diaconum fuisse.

II. Commentaria S. Ephræmi in hoc volumine contenta desumpta

ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ
ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ
ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ
ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ
ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ
ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ
ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ
ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ ܕܥܘܢܐ

¹ Lib. cit. p. 9.

² Certe apud Assemanum, *Bibl. Orient.* III, part. I,

sunt ex eadem catena, e qua editores romani commentaria S. Doctoris eruerunt³, nempe e *Catena Patrum in Scripturam* a Severo monacho edesseno, anno Christi 861, elaborata.

Commentaria.

S. Ephræmus plerosque, si non omnes, libros veteris Testamenti qui in textu hebræo et in versione simplici inde derivata continentur, commentariis elucidavit. Recitavimus præclarum de hac re testimonium Ebed-Jesu Sobensis in suo Catalogo scriptorum syrorum⁴. Ephræmi commentaria prima vice edita fuerunt in magna editione syro-latina operum S. Doctoris. Desunt tamen in hac editione Libri Ruth, Paralipomenon, Esdras, Nehemias, Esther, Psalmi, Proverbia, Ecclesiastes, Canticum Canticorum, ultima pars vaticiniorum Isaïæ, Jonas, Nahum, Sophonias, Habacuc et Aggæus, præter omnes Libros Deuterocanonicos, quos Ephræmus explanavisse non videtur. Præterea nonnisi fragmenta habemus commentariorum in libros Numerorum et Deuteronomii. E testimonio Ebed-Jesu Sobensis certum est Librum Psalmorum ab Ephræmo explanatum fuisse. Invenimus etiam aliqua citata e commentario in Proverbia; an autem S. Doctor com-

239, sub nomine *ܕܥܘܢܐ* comprehenduntur *ܕܥܘܢܐ* presbyteri et diaconi; *ܕܥܘܢܐ* ordo sacerdotii in syn. Ephes. II valet *ܕܥܘܢܐ* *ܕܥܘܢܐ*.

³ Commentaria S. Ephræmi in Pentateuchum, Josue, Judices, Libros Regum, Jobum, Isaïam, Jeremiam, Ezechielem, Danielem, Oseam, Joëlem, Amosum, Abdiam, Michæam, Zachariam et Malachiam edita sunt in *Opp. Syr-lat.* t. I-II.

⁴ Vide t. I, proleg. p. XXXI.

mentariis illustraverit alios libros supra indicatos, non ita certo affirmari potest, quamvis S. Gregorius Nyssenus in suo Ephræmi encomio, Dionysius Barsalibæus et Gregorius Barhebræus (ap. Asseman. B. O. I. 57, 63) testentur Ephræmum explanavisse omnes Veteris et Novi Testamenti libros. De prophetis autem Ebed-Jesu affirmat a S. Doctore explanatos esse quatuor prophetas majores et duodecim minores. J. S. Assemanus¹ etiam indicat se commentaria Ephræmi in Jonam, Nahum, Habacuc Sophoniam et Aggæum legisse in Catena Severi monachi, quæ tamen ommissa fuere ab editoribus romanis, forsitan quia codex nimium detritus fuerit. Quidquid sit, commentaria in hos quinque prophetas et in posteriorem Isaïæ partem ac in Lamentationes Jeremiæ feliciter nacti sumus in Musæi Britannici codice additio 12,144 eaque in hoc volumine inseruimus post Acta S. Ephræmi. Notandum est commentaria S. Doctoris integra ad nos non pervenisse, sed per fragmenta et veluti *scholia* digesta esse. Solent quippe Catenam auctores fideliter quidem Patres exscribere, sed ea quæ fusius dicta sunt, servatis auctorum verbis, abbreviare et præcipuas tantum explicationes transcribere. At, quamvis commentaria vel potius scholia S. Ephræmi in libros veteris Testamenti ad nos non nisi per medium alicujus Catenæ pervenerint, tamen præcipuum quemdam locum tenent

inter hujus generis opera, quæ quatuor prioribus Ecclesiæ sæculis a Patribus conscripta sunt. Sufficiat in hanc rem adducere testimonium Cæsaris Lengerke qui doctis operibus et singulari studio commentaria S. Ephræmi ad trutinam criticam revocavit.

Is igitur auctor ita scribit: « Hoc unum tantum hic monuerim, primum omnium quicumque SS. interpretationes scripserunt, fuisse nostrum, qui inter allegoricam et inter verbalem interpretandi consuetudinem, mediam quandam viam incederet constanterque persequeretur, atque eum, qui interpretes inter Græcos antecessissent, quod ad historiam et grammaticam interpretandi rationem, longissime antecelluisse omnes². »

Quamvis autem S. Ephræmus libros V. T. deuterocanonicos non explanaverit, eos tamen pari veneratione ac ceteros libros sacros suscipiebat. Nam frequenter in suis hymnis et sermonibus provocat ad facta in illis narrata aut eorum verba recitat. Sic provocat ad *additamenta Dan. Opp. Syr.-lat.* III, 47; ad *Machabæos*, ibid. II, 218, 231; ad *Judith*, ibid. II, 293; ad *Baruch*, ibid. II, 212-213; ad *Machabæos* in *Carminibus nisib.* p. 198, 219, 221; rursus ad *additamenta Danielis* in nostro opere t. I, 530; II, 662, 668, 670; ad *Tobiam*, ibid. I, 300; ad *Ecclesiasticum*, ibid. I, 302; ad *Machabæos*, ibid. I, 78. In tertio vo-

¹ *Bibl. Orient.* I, 70-71.

² C. Lengerke. *De Ephræmi Syri arte hermeneutica.* Regiomontii Prussorum, 1831, p. VII-VIII.

lumine edituri sumus hymnos in Machabæos. In operibus græcis frequenter citantur *Sapientia et Ecclesiasticus*. Utitur pariter S. Doctor omnibus N. T. libris, nulla distinctione facta inter libros proto et deuterocanonicos.

Textus syriacus cui annexa sunt Ephræmi scholia a monacho Severo nobis transmissa textus est versionis simplicis; differt tamen multis in locis a textu impresso hujus versionis et nunc quidem accedit propius ad hebræum, nunc vero declinat ad versionem septuagintaviralem. An autem illæ discrepantiæ codici quo usus est Ephræmus, an vero codici cui postea Severus monachus scholia Ephræmi adjunxit, tribuendæ sint, non ita certo affirmari potest, quum e scholiis appositis res definiri nequeat. In uno quidem aut altero loco, ut v. g. ad Is. LIX, 20, e scholiis constat Ephræmum aliter legisse quam habet Catenæ textus adeoque discrepantiam post Ephræmum esse invectam; sed rariora sunt illa loca ut conclusio generalis exinde deduci possit¹. Utique omnibus constat Ephræmum, ubi in suis sermonibus aliqua Scripturæ verba adducit, ea juxta versionem simplicem constanter recitare, etiam in locis ubi illa versio differt ab hebræo et a versione LXX. Ejus scholia etiam ita

sunt digesta ut versionem simplicem continuo exponant, non autem nisi raro textum hebræum vel græcum ubi scilicet hi textus a versione simplici discrepant. Quum Ephræmus per totam fere vitam commoratus sit Nisibi et Edessæ, in quibus civitatibus erant scholæ famosæ multiquè Judæi; quum præterea lingua hebræa magnam habeat cum syriaca affinitatem, suspicari quis possit cum J. Assemano et P. Benedicto² Ephræmum linguæ hebraicæ non fuisse ignarum, eo vel magis quod nonnullas Judæorum traditiones ex eorum consortio aut ex eorum libris vel magistris acceptas interdum in suis commentariis referat et sæpe Judæos in suis sermonibus et hymnis impugnet. Hæc autem suspicio omnino firmari primo intuitu videtur e ratione loquendi S. Doctoris in suis scholiis. Etenim non raro in commentariis, quæ in editione romana habentur, non in nostra editione in qua nulla hujusmodi locutio obvia est, locutiones occurrunt quales sunt istæ: Ubi enim dicit, « oravi » in *textu hebræo* scribitur « jejunavi³; » intravit, juxta *hebræum*, ut « tegetet pedes suos, » pro quo versio nostra dicit « et ibi dormivit⁴. » Vox *שׁוֹר* (sen'or) *hebraica* est et rupem significat⁵; » « Vox *נֹמֵד* (noqdo) quam hic ex-

¹ Aliqua exempla adducit C. Lengerke, *Comment. critica de Ephræmo Syro SS. interprete*. Halis saxon. 1828, p. 15.

² Ephræmum linguam hebraicam cognovisse et fonte hebraico usum esse contenderunt J. S. Assemanus *Bibl. Or.* I, 71; Petrus Benedictus *Opp. Syr.-lat.* I, præf. ad lect. p. 22; Spohn, Wohl,

Eichhorn apud Lengerke, *Comment. critica*, p. 22, sqq. Lengerke autem in illa commentatione totus est ut demonstret Ephræmum linguam hebræam non calluisse.

³ *Comment. in Deut.* IX, 9.

⁴ *I Samuel*, XXIV, 4.

⁵ *I Sam.* XXIII, 28.

primit Scriptura, nomen est quod ex *hebræo* derivat, significatque gregum dominum, qui nimirum plurima pecora alat¹. » Et mox adhuc : « **נֹקִישׁ** (noquiso) quam dicit mater est chordarum aut Kinnara secundum *hebræum*². » Ex his similibusque locutionibus in scholiis Ephræmi sæpe obviis concluderunt Spohn et alii Ephræmum hebraice doctum fuisse. At observandum est S. Doctorem eodem modo loqui de versione græca, quamvis linguam græcam ignoraret, ut alibi probavimus³. Sic ad *Zach.* XI, 5, adnotat : « Pastor stolidus. » *Græcus* autem « pastorem imperitum dicit. » Imo de Nemrodo ait : « Ipse fuit vir **נַהֲסִירְטוֹן** (nahsirtono) coram Domino. » Nahsirtono enim venatorem Persæ appellant⁴. Exinde tamen nemo recte dixerit Ephræmum linguæ persicæ fuisse peritum. Quare, etsi non diffiteor Ephræmum propter linguarum hebraicæ et syriacæ affinitatem quædam verba hebraica intellexisse, ut galli verba italica, tamen e locis allatis satis firmum duci nequit argumentum. Fieri enim potest ut Ephræmus ad marginem sui codicis quasdam notulas habuerit ex *hebræo* vel *græco* adjectas. Satis probabile est Hexapla Origenis non fuisse ignota in urbe Edessa Romanis subjecta. Quum jam tunc temporis scripta Græcorum syriacæ

redderentur, forsitan plura ex Hexaplis syriacæ versa fuerunt, quibus Ephræmus uti potuerit. Nulla quippe probabili ratione conficitur Ephræmum hebraicæ linguæ peritum fuisse. Etenim si hebræam linguam S. Doctor calluisset, sæpius ad textum hebræum recurrisset, maxime ubi versio simplex obscura est aut a vero sensu recedit ; attamen Ephræmus etiam in iis locis Versionem simplicem sequitur et explanat⁵.

Quum autem Versio Simplex immediate ex *hebræo* derivata sit et textui primigenio propter utriusque linguæ affinitatem presse inhæreat, commentaria S. Ephræmi plurimum utilitatis afferunt ad textum primigenium elucidandum. Nam S. Ephræmus omne studium adhibet ut sensum litteralem textus assequatur et exponat et ad hunc finem non solum quid verba sonent, quid metaphoræ significant, sed quid contexta oratio, quid loca parallela, quid Ecclesiæ sensus habeant, inquirat. Ita tamen sensum, litteralem exponit ut non negligat sensum typicum et spirituales. Utique non studet constanter sensui allegorico, ut Origenes, sed illum non negligit, ubi ad informandos mores utilis videtur. Elucidat locutiones metaphoricæ et symbolicas in prophetis frequenter obvias⁶, ostendens quo sensu ad Babylonios, ad Judæos aut ad Christum refe-

¹ *II Reg.* III, 9.

² *II Reg.* III, 15.

³ T. I, XXXII. Cfr. infra col. 56.

⁴ Vid. *Opp. Syr.-lat.* I, 153.

⁵ Card. Wiseman in *Horis syriacis* Romæ, 1828,

p. 112, sqq. fuse demonstravit Ephræmum versione simplici in suis commentariis usum esse.

⁶ Sic ad *Is.* LXIV, 1 : « *A conspectu tuo liquefacti sunt montes.* » *Ægyptios*, inquit, *Amorrhæos* et *Amalecitas* montes vocat propter eorum elationem. »

rantur. Ad Christum autem referri et quidem sensu litterali vaticinia Isaïæ de « servo Dei » illumque servum esse Christum, qui ita appellatus est « quia accepit formam servi et quia missus est a Patre ad salutem mundi¹, » ita dilucide explicat ut videatur os occlusisse rationalistis diu antequam nascerentur.

Omnia prophetarum oracula dicta non sunt de Christo in sensu litterali, non pauca agunt de Messia solum in sensu typico. Voluit enim Deus veterem Legem Legis novæ figuram esse. Hoc Ephræmum non fugit. Sic in sensu typico explicat verba *Is.* LIX, 20 : « *Sioni veniet salvator*, id est, inquit, Zorobabel. Sion autem spiritualis et collis visionum seu revelationum Ecclesia est. Salvator autem qui ad eam venit est Christus, Zorobabel ille magnus. » Eodem modo explicat verba Jeremiæ Thren. V, 20 : « *Spiritus narium nostrarum Unctus Domini capietur in fovea*. His spiritualiter significatur Filius, Unctus Patris, qui est vera nostra vita, qui in peccatis nostris irretitus fuit ; realiter autem hæc acciderunt Sedeciæ qui vocatus est Unctus Domini propter regnum. » Historiam Jonæ etiam explicat in sensu litterali et typico. Sic ad *Jon.* II. ait : « Piscis magnus qui deglutivit Jonam figura est mortis quæ absorbit Dominum nostrum. Fuit Jonas in visceribus piscis tribus diebus ; hac re significatur Dominum nostrum tribus diebus et tribus noctibus fuisse in inferioribus

partibus terræ. Vivus perstitit Jonas in visceribus piscis et vivus permansit Dominus noster postquam in sancto sepulchro conditus fuit. »

Exponit autem S. Doctor sensum litteralem sæpius per meram paraphrasin. Sic ad *Sophon.* II, 2 : « *Antequam sitis sicut gluma quæ a vento effertur*, i. e. antequam a populo Babylonis castigemini et dispergamini. » Et ibid. 4 : « *Quia Gaza derelicta erit, et Ascalon in ruinam* : Gaza scilicet et Ascalon Philisthæorum. » Ubi autem res postulat, explicationem addit. Sic ad *Aggæum* II, 10 : « *Et magna erit gloria domus hujus novissimæ plus quam primæ*. Hisce duo intenduntur : unum vult eos docere domum hanc esse novissimam nec fore aliam posteriorem, alterum vult ostendere domum a Zorobabele ornatam præstantiorem esse illa a Salomone ornata et pretiosiores esse thesauros novissimæ thesauris quæ David paravit et reposuit priori. Spiritualiter autem istud : *Erit gloria domus hujus*, etc. significat quam excelsa sit renovatio Adami per Christum effecta, etc. »

Editores romani commentaria S. Ephræmi quandoque liberius et per paraphrasin latine reddiderunt, ego conatus sum pressius litteræ adhærere et verbum verbo, quantum sinit differentia linguarum, reddere.

III. Commentaria excipiunt quatuor sermones e codicibus peranti-
Sermones de admonitione, de reprehensione, et de magis, in-
 quis, sæculi nempe V, VI et VII exscriptos. Sermo de *Admonitione* ex-

¹ In *Is.* XLIX, 3-6.

cantatori-
bus ac con-
summatio-
ne.

stat in cod. add. 14,605 sæc. VII; in cod. Rich. 7,190 sæc. XIII, in cod. vat. syr. V¹ et in Musæi Britannici cod. add. 12,166 sæc. VI, fol. 99-103. In primo codice adscribitur Ephræmo, in tribus aliis S. Isaaco Antiocheno. Stylo quidem et eloquentia aliis Ephræmi sermonibus metricis prorsus similis est; at auctoritas trium codicum, inter quos unus est sæculi VI, Isaæo potius quam Ephræmo hunc sermonem vindicat. Quare anceps hæreo quisnam: an Ephræmus vel Isaacus revera illius sit auctor. Quum tres posteriores codices mihi non innotuerint nisi postquam sermo typis mandatus fuerat, impossibile fuit varias lectiones apponere. Totus est auctor in hoc sermone ut ex verbis Isaïæ « *omnis caro fœnum* » ostendat omnia in mundo fluxa, transeuntia et vana esse morteque finiri; herbæ similem esse hominem qui exoritur, exornatur, floret, deinde marcescit, decidit et perit. Hæc autem mirabili eloquentia evolvit.

Secundo loco posui sermonem de *Reprehensione* e codice membranaceo, perantiquo sæculi VI. Is codex duos Ephræmi sermones continet de *Reprehensione*; secundus editus est inter *Opp. Syr.-lat.* III, 654, sqq. Idcirco illum omisi. Et primum tantum exscripsi. Versibus septem syllabis constat, sicut tres alii sermones qui ei hic conjunguntur. In hoc ser-

mone S. Doctor, accepta occasione a ruina Nisibis, docet vitia esse fugienda; invehitur autem præsertim in mulieres et puellas libidinosas, quæ calceis nimium exornatis et saltatione ut Herodias, et filiæ Israel ad vitium pertrahunt. Hæc sunt vitia quæ ruinæ urbis causa fuerunt; fugienda igitur sunt, sectanda autem virtus cujus pulchritudo nunquam marcescit. Hic sermo exaratus fuerit post Nisibin a Persis captam. Tertio loco alium vulgavimus sermonem de *Reprehensione*, e cod. add. 12,176 decerptum. Hic codex antiquissimus est, utpote ad sæculum V vel VI referendus; nihil continet nisi Ephræmi opera. Invehitur rursus S. Doctor in vitia; ducunt quippe homines in damnationem; describit porro Ephræmus damnatorum pœnas, maxime pœnam ignis, quod et fecit eodem modo in sermone de *Timore Dei et consummatione sæculi*². Statui damnatorum opponit felicitatem justorum in paradiso. Ignis inferni imaginem præbet incendium Sodomorum. Sermone claudit adducendo e veteri Testamento multa ultionis divinæ exempla. Quarto loco venit Sermo *De magis, incantatoribus et divinis et de fine et consummatione*, quem in duobus Musæi Britannici codicibus et in uno Oxoniensi invenimus³. E lectione Scripturarum patet adesse finem temporum et tamen

¹ Vid. J. S. Assemanus, *Bibl. Or.* I, 222, n. 19.

² *Opp. Syr.-lat.* III, 637-638.

³ Cfr. quæ diximus infra col. 312 in Monito prævio et col. 393 in nota. In hac nota delenda sunt verba:

« Denique reperitur in cod. syr. vat. V falso sub nomine Isaaci Antiocheni. Vid. J. S. Assemanus, *Bibl. Or.* I, 222, n. 19. » Ista verba erronee ibi sunt apposita.

homines suam salutem negligunt, euntes ad veneficos, satanæ ministros, qui rerum sacrarum abusu nec proles eis præbere, nec mala ab eis avertere possunt. Ostendit hisce veneficis et his qui ad eos recurrunt diem Domini repente adventurum; vivida oratione depingit terribilia quæ inopinate fient quando Salvator angelis stipatus ad judicandum veniet; stabunt coram iudice cœlestem Jerusalem respicientes omnes iusti veteris et novi Testamenti quos longo agmine describit; stabunt ex altera parte cum mœrore Arius cum suis asseclis et magi ac venefici, omnes autem mercedem juxta opera accipient. Sæpius egit S. Ephræmus de adventu Christi in fine temporum, de iudicio ultimo, de consummatione mundi et resurrectione et quidem tanta compunctione, tam vivida oratione, tam vehementi et copiosa eloquentia ut vix alius inter Patres ipsi æquipari valeat. Hic autem sermo non infimum tenet locum inter alias S. Doctoris de hac re orationes. Agit porro Ecclesiæ syriacæ lumen de iudicio ultimo et fine mundi in sermone *De secundo Christi adventu*. *Opp. græc.* II, 192-209; et rursus in sermone *In resurrectionem, pœnitentiam, charitatem, et secundum Christi adventum*, *ibid.* II, 219-222; in sermone *De consummatione sæculi et adventu Antichristi*, *ibid.* II, 222-230; in sermone *In pretiosam ac vivificam crucem et in secundum Christi adventum*, *ibid.* 247-258; in sermone: *De patientia et consum-*

matione sæculi et secundo Christi adventu, et in altero *De secundo Christi adventu et patientia*, *ibid.* III, 93-104; 152-159; in sermone: *De iis qui in Christo obdormierunt*, *ibid.* 260-273; denique in sermone syriaco 13 inter diversos, et in canone funebri 12, *Opp. Syr.* III, 242-246; 629-638.

IV. S. Ephræmus piis ac suavis hymnis celebravit festa Domini, Beatæ ejus Matris et Sanctorum. In primo tomo jam vulgavimus hymnos de Epiphania, de azymis et de crucifixione, in hoc volumine veniunt hymni de nativitate Christi, de Beata Maria Virgine, de jejuniis quadragesimali et de diversis ad vitam Christi pertinentibus.

Hymni
de Nativitate
Christi.

.Editores romani jam e codicibus nitriensibus vulgaverunt quatuordecim *ܡܕܪܫܐ* *Madrase* in Nativitatem Domini quos minus recte sermones appellaverunt. Sermones enim *ܡܡܪܝܢ* *Mimre* appellantur et soluta oratione vel versibus septem syllabarum conscripti sunt; *Madrase* autem strophis et versibus constant ut odæ, hymni et cantica Latinorum. Sed multo plures hymnos S. Doctor composuerat. Hymnus enim quem primo loco posuimus, 25us erat in codice quo utebatur Jacobus Edessenus, ut diximus in nota ad stropham quintam hujus hymni. Differt ordo hymnorum in codicibus antiquissimis; sic in Musæi Britannici cod. add. 14,571 anni 518, hymnorum ordo diversus est ab illo quem secuti sunt editores romani.

Quum igitur attente investigarem codices syriacos Musæi Britannici feliciter nacti sumus octo hymnos nondum luce donatos, sex in cod. add. 14,506, fol. 140-152 unde alia multa deprompsimus et duos in cod. add. 14,571 sæculi VI. Hi iidem hymni separatim in aliis plurimis codicibus liturgicis inveniuntur, quandoque sine nomine auctoris, vel per fragmenta; inveniuntur etiam in codd. Mossulensibus quos cl. D. Rahmani presbyter Mossulensis benevole nobis communicavit. Quum autem in suis hymnis divus Syrorum vates agat non solum de Christi nativitate in carne verum etiam de partu Beatæ Virginis et de aliis quæ post partum evenerunt, ut adoratio Magorum, hinc codices liturgici inter hymnos de beata Dei Genitrice et de Epiphania nonnullos hymnos reponunt quos alii codices ad Christi nativitatem referunt. Sic hymnus X de B. M. V. in aliis codicibus ad nativitatem Christi, de qua revera agit, refertur.

In hymno primo hortatur poeta ad celebrandam cum angelis Christi nativitatem. « Sol, inquit, ingressus est uterum dum radii ejus in supernis et infimis diffundebantur. » Docet illum quem mundus comprehendere non potest habitasse in sinu Mariæ, quæ, illæso virginitatis signaculo, eum peperit. « Unigenitus, inquit, ingressus est uterum et nihil passa est casta virgo. Illapsus est in uterum et exivit in puerperio; sensit natum pulcherrima virgo. Invisibili gloria circumdatus

occultus fuit in ingressu, vilis vero et visibilis in egressu, quia Deus erat in ingressu et homo in egressu. Res auditu mira et intellectu impervia; ignis ingressus est uterum, corpus induit et exivit. » Pergit ostendens Christi nativitatem inscrutabilem esse.

In secundo hymno gratias agit ob misericordiam mundo exhibitam salutemque allatam per Christi nativitatem. Hac nativitate idola e mundo fugata sunt: « Loco ignis irrationalis qui per se materiam consumebat, magi adorarunt ignem qui dedit corpus se comedentibus. Conquestæ sunt creaturæ quod adorarentur. Omnium liberator eas exaudivit; nihil passus induit formam servi in utero, exivit et assumpta servi forma creaturam liberavit. Benedicta sit ejus nativitas. »

In hymno tertio sacer vates miratur cum gratiarum actione incomprehensibilem Christi nativitatem. « Amore suo Unigenitus Deitatis factus est Mariæ Unigenitus; mundus angustior erat ut involveret ejus amplitudinem et sinus Mariæ eum complexus est. Gloria illi ab omnibus. »

Hymnus quartus notissimus est in liturgicis officiis, celebrat necem infantium. « Messuerunt satellites in Bethleem flores teneros, ut cum eis simul periret semen recens in quo latebat panis vitæ. At fugerat spica vitæ ut fieret manipulus tempore messis. Iverunt satellites in paradysum floribus præcocibus plenum; excusserunt flores e ramis, flores et gemmas destruxerunt; vic-

timas innocentes, se inscio, perturbator obtulit. Væ ei beatæ illæ. »

Hymnus quintus et ipse notissimus beatam prædicat Ecclesiam ob præclarum festum, ob Christum natum ab angelis annunciatum, a magis adoratum, ab infantibus confessum, ab Isaia, Michæa, Daniele et Davide prænuntiatum; beatam prædicat Bethleem « quia in ea initium sumpsit Filius qui ab æterno est in Patre, et temporibus se subjecit qui ante omne tempus existit. »

In hymno sexto annus primus et secundus nativitatis Salvatoris et octo dies a Nativitate ad circumcisionem, sua quisque strophæ, laudes offerunt Christo, quod et faciunt dies decimus et dies purificationis Mariæ. Notandum est Magos, juxta Ephræmum, anno secundò advenisse, quæ est nonnullorum veterum sententia.

Hymnus septimus sistit Mariam gratias Filio agentem quod miserit Magos, coronaverit infantes, honoraverit speluncam. Beata virgo exclamat: « O puer virgo qui virginalia matris tuæ induisti, et ipsis integris exivisti, tu mihi es infans et sponsus et filius et Deus. »

Non nisi quinque strophæ remanent hymni octavi; fragmenta autem, e sermone super initium Evangelii S. Joannis servata, quædam doctrinalia de incarnatione continent, ut hoc: « Filius induit corpus destructibile ut sui corporis destructione renovaret creaturas exitium passas, » et illud: « Per aurem Maria vidit absconditum qui in voce venit. »

V. Hymni de beata Dei genitrice Maria desumpti sunt e sex Musæi Britannici codicibus liturgicis, cum quibus contulimus *scalas* in codice parisiensi contentas. Illud igitur hic in memoriam revocandum est quod tomo I, col. 3 monuimus, in codicibus liturgicis nec ordinem hymnorum servari, nec omnes hymnos referri, nec omnes unius ejusdemque hymni strophas quandoque saltem recitari. Totus autem est Vates Syrorum in hisce hymnis ut prædicet Mariam esse vere Deigenitricem, virginemque fuisse purissimam ante partum, in partu et post partum.

In hymno primo miratur Mariam « quæ sancte peperit filium et lac dedit nationum alitori atque in virgineis genibus sustentavit eum qui omnia sustinet. Virgo est et mater et quidnam non est. » Invitat deinde ordines virginum, Patrum et prophetarum ad gaudendum cum Maria. Secundus hymnus est veluti continuatio præcedentis; insistit autem maxime in hoc quod Maria, virgo permanens peperit. Tertii hymni quatuor tantum strophas habemus.

Hymnus quartus invitat puellas ad admirandam Mariam quæ « humani generis factorem peperit et omnium alitori lac dedit. » In hymno quinto poëta docet: « Maria virgo concepit et virgo peperit. Infans editus est per viam natorum. Mater ejus virgo fuit; prodigio induta, fructum portavit; simul autem venter ejus sigillo munitus clausus permansit. » In hymnis

Hymni
de Beata
Maria
Virgine.

sexto et septimo, octavo et nono rursus invitat virgines et sapientes ad laudes virginis quam Isaias prædixit; beatam eam prædicat quia « dolores matrum haud experta exultavit in fructu matrum. » Signacula enim habuit intemeratæ castitatis et prolem habuit partus dolores removens. Ubi vides S. Ephræmum disertis verbis a partu illo virginali omnem dolorem remove. Continuo in aliis hymnis repetit virginalia in Maria integra remansisse, Mariam portam esse clausam, congressum maritalem nullam in conceptione Unigeniti partem habuisse « Quando, inquit hymn. 12, sponsus gloriosus exire voluit, virginalia somno oppressa reliquit, ita ut non sentirent ejus egressum. » Et in hymno XI : « Ingressus est per aurem et secreto uterum inhabitavit, e ventre porro exiens, non solvit virginalia, sicut nec solvit exeundo sigilla sepulchri. » « Maria gestavit cum in utero novem mensibus. » « Similis erat Mariæ sinus illi maritatarum et matrum et prolem gestabat, nullo habito congressu. » Nec ulla difficultas exinde ingeri potest quod loquendo de partu Virginis semel et iterum Ephræmus adhibeat vocabulum *مظل* quod proprie dolores partus significat, quia istud vocabulum sæpe adhibetur ad designandam parturitionem nullo habito respectu ad dolores e maledictione Evæ partum comitantes. Etenim Mariam a maledictione Evæ immunem fuisse perspicue docet.

Hymnus decimus potius ad Chri-

sti nativitatem quam ad beatam Mariam virginem refertur. « Sine me, inquit sacer vates, fide dicere generationem tuam. Ecce in Patre tuo es, et in Maria, in curru cherubim, et in præsepio et in omni loco. In Patre es verissime et in Matre certissime. Tu es ille qui ex Patre est, et tu es ille qui ex matre est, tu es ille qui unus est, tu es ille qui venit et venturus est. Filius Patris, filius es Mariæ, et unum es Verbum Dei, supernaturaliter e matre, naturaliter e Patre, extraordinarie e Jordane natum; e flumine, e matre et e Patre unus idemque es Puer-Deus. » Non potest expressius declarari Mariam Deigenitricem esse. Mox repetit : « Similis es Patri in virtute, in essentia, in natura, in potestate; similis es Mariæ tuæ parenti, ex qua formam humanam assumpsisti. » Et adhuc : « Igneus es, spiritalis es, Entis summi filius es, incarnatus e filia Davidis e genere servorum es; etiam carnem et ossa habes, o incorporee, qui corpus assumpsisti. » « In nativitate tua ex Patre non te formasti, quia non habes principium. In Maria autem formasti te quia voluisti. Stat Maria, mater tua, soror tua, sponsa tua, ancilla tua; ipsa quippe peperit te, te amore fovit, amplexa est, osculata est, laudavit, oravit, gratias egit, lac dedit. Ecce tenet te, blanditur tibi, ridet pueritiæ tuæ, tu vero lac suges hilaris et exultans. » In ceteris hymnis totus est Ephræmus ut inculcet vel prædicet præcipuam illam maternitatis divinæ præro-

gativam. Hymnus undecimus varias celebrat prærogativas beatæ et intemeratæ virginis, quod et fit in hymnis XII-XVI, quos putem non esse integros.

Hymnus decimus septimus alphabeticus est. Post invocationem ad Deum poeta inducit angelum colloquentem cum Maria. Angelus salutat Mariam: « Pax tecum, Mater Domini, benedicta tu, o puella, et benedictus fructus ventris tui. » Maria attonita inquit de mysterio et post suavissimum colloquium cum angelo tandem consentit et eodem momento concipit.

Hymnus decimus octavus etiam alphabeticus est et rursus de annunciatione angeli ac de incarnatione Verbi Mariæque prærogativis agit. Sic eam rursus Matrem Dei prædicat: « Virgo quæ Unigenitum peperit, Deum et hominem enutrivit (in sinu suo) et mater facta est pueruli absconditi, qui ex Patre natus est perfectus et infans factus est in utero ejus. » « Maria Ignem in manibus portabat et flammam brachiis amplexabatur; flammæ ubera sugenda præbebat et omnium alitori lac dabat. » « Maria fons est purissimus, cui nihil immixtum est fluxus conjugii, ipsa in sinu suo recepit flumen vitæ. » « Maria peperit Deum qui mundum replet benedictione. »

Hymnus decimus nonus suavis ac gratissima cantilena est Beatæ Virginis blandientis suo nato Deo. « Portabat, inquit, puerulum, blandiebatur, amplexabatur, blandis

vocibus gratulabatur adorabatque dicens: « Jube mihi, Domine mi, amplexer te. Filius meus es, meis cantilenis blandiar tibi. »

Hymnus vigesimus est de Simeone sene et Maria agitque de oblatione Christi in templo, et de cantico Simeonis. Hi quatuor ultimi hymni ad illud genus pertinent quod Syri « Sugita » appellant.

VI. Hymni de jejunio magno, id est de jejunio quadragesimali, desumpti sunt e sex Musæi Britannici codicibus, quorum unus, e quo jam Hymni de jejunio quadragesimali. hymnos de azymis et crucifixione desumpsimus, anno Christi 519 scriptus fuit, tres alii ad sæculum sextum vel septimum pertinent, duo alii liturgici sunt et sæculi sunt decimi: Hymni dumtaxa sunt undecim; nam duodecimus non hymnus sed sermo est et quidem mancus. In hisce hymnis hortatur ad jejunium, cujus necessitatem, dotes, conditiones et fructus egregie evoluit. Hymnus primus docet jejunio dissolvi obcæcationem ab Adamo nobis transmissam; secundus, tertius et quartus proponunt exemplum Danielis a feris non læsi et trium puerorum, qui in fornacem conjecti ab igne nihil passi sunt, dum Babylonii flammis combusti fuere. Jejunium corpus et animam Danielis triumque puerorum exornavit. In hymno quinto celebratur jejunium Moysi in mense Nisan.

Hymnus sextus, qui videtur primo loco ponendus fuisse, in exemplum adducit jejunium quadragesimale Christi: « Hoc est jejunium Unigeniti et principium ejus

triumphorum ; gaudeamus de ejus adventu. Per jejunium Unigenitus triumphavit. Jejunio homo vincit Héluonem qui per fructum vicit Adamum. » Describit salutes jejunii effectus : jejunium animam purificat et refrænât gulam, sed jejunium sit oportet non solum oris sed et cordis. Hymnus septimus continuat præcedentem et in exemplum adducit Estherem et Jonam. In hymnis octavo et nono ostendit jejunio vinci diabolus ; hymnus vero decimus docet abstinentiæ alias virtutes esse adjungendas ; non autem ore tantum sed corde maxime jejunandum esse jubet hymnus undecimus. Seriem claudit sermo incompletus in quo S. Doctor de jejunio generatim agit.

Hymni
diversi.

VII. Tres hymni qui sequuntur ad illam collectionem pertinent, quæ in antiquissimo codice vaticano appellatur de *Ecclesia* et agunt de miraculis a Christo patratis, de triumphali ejus ingressu in Jerusalem et de portentis in ejus morte visis. Assemanus¹ quinque hymnos in codice vaticano legit quorum tres tantum, quia codex initio mutilus est, habemus. Hymni decimus sextus et decimus septimus agunt de tabulis legis et pertinent ad eandem collectionem. Quatuor qui sequuntur hymni tum doctrina tum poesi pulcherrimi agunt de descensu Christi ad inferos deque ejus

resurrectione ac festo paschatis. Desumpti sunt e codice sæc. VI vel VII. Ultimo loco veniunt tredecim hymni ex illa collectione desumpti quæ titulum habet de *Ecclesia et virginitate*. Cod. add. 17,141 sæc. VIII-IX subministravit novem hymnos priores eodem ordine quo veniunt in codice vaticano anni 523². Tres priores hymni de castitate et virginitate agunt. Porro, etsi S. Doctor virginitatem matrimonio præstare doceat, non parvipendet nuptias quæ ad propagationem generis humani sunt institutæ. In omnibus autem homo veterem hominem exuere debet carnemque ac concupiscentias domare. Hymni quatuor qui sequuntur, agunt de variis symbolis quæ oleum et oliva nobis subministrant in re doctrinæ christianæ et pietatis ; et sic divus vates per contemplationem rerum naturalium animam elevat ad res spirituales considerandas pietatēque mire promovet. Sequuntur tres hymni de divina Christi œconomia, qui mira arte confecti de rebus evangelicis agunt deque redemptionis effectibus. Denique tres reliqui hymni agunt de Christo tentato, de urbe Sichem et de Cana in qua Christus primum suum fecit miraculum. Veniunt isti hymni, quos reperimus in cod. add. 14,506, in codice vaticano sub numeris 14, 17 et 33³.

¹ *Bibl. Or.* 1. 90, n. 38.

² Vid. J. S. Assemanus, *Bibl. Orient* 1, 92-94.

³ Cfr. Assemanus *Bibl. Or.* 1, 95-96.

NOTA.

Quum in recenti meo itinere in urbem Londinensem observavissem in catalogo codicum syriacorum Musæi Britannici a cl. G. Wright edito¹ indicari fragmenta sermonis S. Ephraemi de Simone pharisæo et muliere peccatrice et alterius sermonis de Simeone sene et Christi in templo oblatione, tanquam contenta in codice antiquissimo sæc. V vel VI, (*add. man.* 14,654, fol. 34-45), mens fuit ea exscribere. Vix autem inceperam quum animadverti hisce foliis nihil aliud contineri quam fragmentum satis amplum sermonis *de Domino nostro* in tomo primo col. 145-274 a me editi. Continet nimirum istud fragmentum ea quæ habentur in sermone de Domino a n. 21 ad 53 cum nonnullis lacunis. In codice autem ordo foliorum turbatus est; folia enim 38-42 reponenda sunt ante

folium 31. Porro in hisce foliis, quibus nomen Ephraemi minio appositum est, feliciter nactus sum folium quod in cod. add. 14,370 desiderabatur. Quare exinde hic supplevi lacunam tomi I, col. 248 ad finem. Præterea varias lectiones cod. 14,654 sub littera B collegi et infra indicavi. Porro uterque codex mire consentit. Sunt tamen quædam orthographiæ differentiæ quas hic semel indicavisse sufficiat: pro *ܦܢܥܘܪܐ* codex B fere constanter habet *ܦܢܥܘܪܐ*, pro *ܦܢܥܘܪܐ* habet *ܦܢܥܘܪܐ*, pro *ܦܢܥܘܪܐ* habet *ܦܢܥܘܪܐ*, pro *ܦܢܥܘܪܐ* habet *ܦܢܥܘܪܐ*, pro *ܦܢܥܘܪܐ* habet *ܦܢܥܘܪܐ*, pro *ܦܢܥܘܪܐ* habet *ܦܢܥܘܪܐ*.

Sic igitur in cod. 14,654, f. 35 verso continuatur sermo *de Domino nostro* n. 43: *ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ*

ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ . ܦܢܥܘܪܐ . ܦܢܥܘܪܐ
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ . ܦܢܥܘܪܐ
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ .
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ .
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ .
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ .
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ .
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ .
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ .
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ .
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ .
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ .
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ .
 ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ ܦܢܥܘܪܐ .

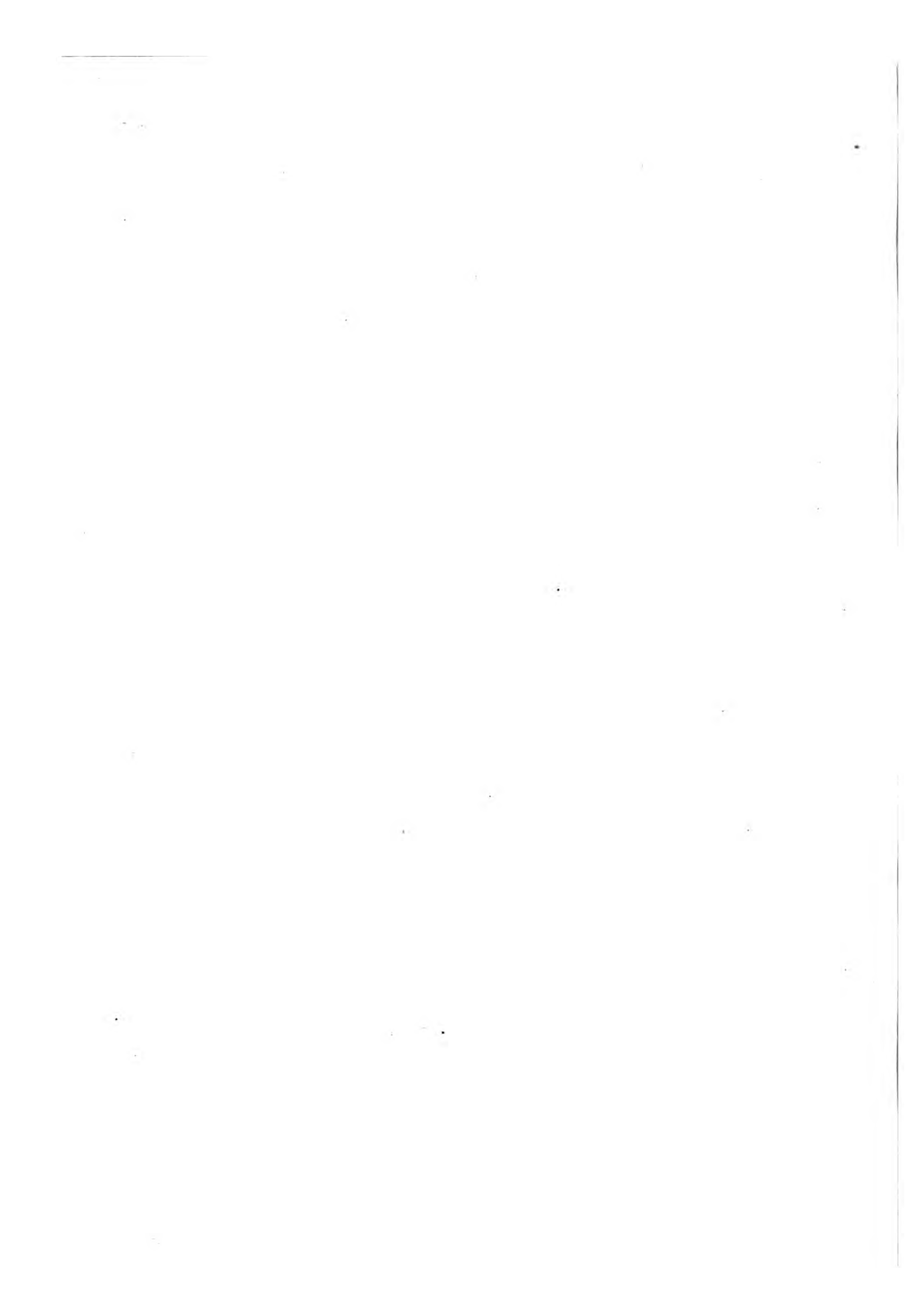
« Quia igitur peccatrix fuit, opera ejus libidinosa fuerunt, et hæc quidem peragenda habuit; si autem a lascivia peccatorum nunc munda est, agnosce, o pharisæe, illum quem prophetam esse negasti ipsum esse qui ex impudicis honestos facit. Ex hoc enim quod scis eam peccatricem et quod cernis eam pœnitentem, inquirendum tibi est quænam virtus eam immutavit. Oportebat igitur ut pharisæus prosterneret se ad adorandum eum qui etiam tacens suo silentio castos reddit quos prophetæ vehementibus suis sermonibus ad castitatem adducere nequiverunt. Cernere erat in domo istius pharisæi rem miram ac stupendam, mulierem scilicet peccatricem quæ flens consistebat nec cur fleret dicebat, dum ille ad cujus pedes sedebat eam non interrogabat cur fleret. Porro non indigebat peccatrix ut labiis rogaret Dominum, quia credebatur ipsum utpote Deum nosse petitiones in lacrymis suis absconditas; Dominus

¹ Vide W. Wright, *Catalogue of the syriac manuscripts in the British Museum*, p. 4082.

MONITUM

IN ACTA S. EPHRÆMI.

Quæ sequuntur S. Ephræmi Acta e cod. syriaco parisiensi 235 fol. 125-142 descripta fuerunt a cl. D. MARTIN., S. Scripturæ in Instituto catholico parisiensi professore, qui apographum suum benevole mihi communicavit. Codex est chartaceus ad sæculum XIII pertinens¹. Vita autem, quam continet, S. Ephræmi convenit quidem in multis cum *Actis* S. Doctoris, quæ

descripta sunt e codice vaticano sæculi XI et edita in tomo tertio *Opp. Syr. lat. S. Ephræmi*², et maxima ex parte jam a J. S. Assemano in sua *Bibliotheca Orientali*³ qui et Acta breviora ex alio ejusdem ætatis codice simul edidit. In nonnullis tamen magni momenti rebus prorsus differt, quod perspicuus cl. D. Bikell quædam e cod. paris. protulit latine primum, deinde syriace⁴.

¹ Cfr. Zotenberg, *Catal. des manuscrits syriaques de la Bibliothèque nationale* N° 235.

² Cfr. *S. Ephræm Syri Opp. Syr. lat.*, Romæ 1743, t. III, p. XXIII-LXIII.

³ Cfr. J. S. Assemanus, *Bibl. Orient.* I, 26-55.

⁴ Latine in libro : *Conspectus rei Syrorum litterariae*. Monasterii, 1874, p. 26, sqq. ; Syriace in *Zeitschrift des D. M. G.* 1873, p. 600-603.

HISTORIA S. EPHRÆMI
DOCTORIS SYRI.

ORATIO EJUS NOBISCUM.

Virtute Domini nostri Jesu-Christi et ope ac auxilio orationum ejus confisi incipimus historiam Actorum sancti Ephræmi a vitæ ejus exordio usque ad finem, quæ Edessæ, Mesopotamiæ civitate, contigit.

1. Sanctus Ephræm erat genere Syrus. Pater autem ejus erat e Nisibi, urbe in confiniis sita¹. Nondum enim Persis tradita fuerat². Mater autem ejus erat ex urbe Amida³. Erat porro pater ejus Nisibi sacerdos idoli cujusdam nomine Abizal⁴, quod inclytus imperator Jovianus⁵ postea confregit. Natus est igitur patri suo puer ille inclytus diebus Constantini imperatoris victoris⁶. Deus Ephræmum ab utero matris, ut Jeremiam, elegit, ut per eum hæreticorum sævitiam extingueret et totum orbem veræ doctrinæ radiis illuminaret. A Deo igitur electus divina gratia servabatur ne immisceret se sacrificiis impuris cœtibusque ac solemnitatibus

ܠܥܕܝܫܐ ܘܡܝܘܨܐ
ܟܘܢܐ ܐܦܪܝܡܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܥܕܝܫܐ ܘܡܝܘܨܐ :

ܘܗܘ ܥܠܐ ܫܡܝܐ ܘܡܝܘܨܐ ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ :
ܡܠܟܐ ܠܥܕܝܫܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :
ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :
ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :
ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :
ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :
ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :
ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :
ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :
ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :
ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :
ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :
ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :
ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :
ܡܥܘܠܐ ܡܥܘܠܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ ܘܡܝܘܨܐ :

Ephræmi ortus.

¹ Nisibin, urbs Mesopotamiæ in finibus Imperii romani et regni persici sita a Syris recentioribus *Soba* (ܫܘܒܐ) appellata. Græci *Antiochiam Mygdonie* dixere. Urbi ad aquilonem mons Masius imminet, unde erumpens fluvius Masius vel Mygdonius urbem alluebat aquas suas in Chaboram deferens. Hodie destructa jacet in via quæ a Mardin Mossulam ducit. Vid. Ritter, *Erdkunde, West-Asien*, XI, th. III, abth. p. 413-437. Nisibi natum Ephræmum docent etiam Sozomenus, *Hist. Eccl.* III, 16 et Acta vaticana; confr. Gregorius Barhebræus in *Chronico ecclesiastico* (edd. Abbeloos et Lamy, Lovan. 1872 I, 70.) Metaphrastes eum oriundum facit e Syrorum regione, quod tam de Nisibi quam de Edessa intelligi potest. Corrigendus ergo anonymus græcus a Vossio primum editus et ab Assemano iterum recusus (*Ephræmi Opp. gr. lat.* I,

p. XXIX), qui eum Edessæ natum tradit. Anonymus iste porro sibi non conceit quando infra refert Ephræmum captum desiderio Edessæ invisendæ in hanc urbem venisse. Quod utique supponit ipsum alibi natum fuisse.

² Persis tradita fuit a Joviano, anno 363.

³ *Amida* (ܐܡܝܕܐ) vel *Amid* (ܐܡܝܕ), hodie Diarbekir, urbs ad Tigrim superiorem in Kurdistan.

⁴ In *Actis vaticanis* vocatur Abnil.

⁵ Constante scribitur *Jovianus*. Ita et in *Actis vat.*

⁶ Constantinus imperium tenuit ab anno 306-337. Ex infra dicendis colligitur Ephræmum natum esse anno 306, quum baptismum suscepit anno ætatis 48° et ad concilium Nicænum jam baptizatus iverit anno 325.

לחמיהו אפיניר סוניה 1000 לה סחלמיהו
 ויחיה . ויב 1000 לה סחמיהו .
 סה לה סחמיהו . חיה סחמיהו .
 לא סחמיהו 1000 . סחמיהו אפיניר אפיניר
 ח . אלא סחמיהו אלא סחמיהו .
 וסחמיהו ח . ויב 1000 לה סחמיהו חיה
 סחמיהו : חיה סחמיהו לא סחמיהו 1000
 סחמיהו . סחמיהו סחמיהו 1000 לה סחמיהו
 סחמיהו חיה סחמיהו : ויב 1000 לה סחמיהו
 ויב 1000 לה סחמיהו חיה . סחמיהו חיה סחמיהו
 ויב 1000 לה סחמיהו חיה סחמיהו . חיה ויב
 סחמיהו חיה סחמיהו ויב 1000 לה סחמיהו .
 סחמיהו חיה סחמיהו ויב 1000 לה סחמיהו .
 סחמיהו חיה סחמיהו ויב 1000 לה סחמיהו .
 סחמיהו חיה סחמיהו ויב 1000 לה סחמיהו .
 סחמיהו חיה סחמיהו ויב 1000 לה סחמיהו .
 סחמיהו חיה סחמיהו ויב 1000 לה סחמיהו .
 סחמיהו חיה סחמיהו ויב 1000 לה סחמיהו .
 סחמיהו חיה סחמיהו ויב 1000 לה סחמיהו .
 סחמיהו חיה סחמיהו ויב 1000 לה סחמיהו .

ipsumque de ea re reprehendit. Ille autem rem diu intra se miratus est quin aliquid responderet. Tandem dixit: « Ita, pater, peccavi, sed rogo sanctitatem tuam ut condonet mihi. » Sanctus autem Jacobus de re nequaquam persuasus, utpote qui totius Ephræmi vitæ conscius esset. Deum deprecatus est ut hanc rem ei revelaret; sed res ei celata fuit propter illud quod in fine eventurum erat. Postquam igitur puella peperit, tulit pater infantem et attulit eum sancto præsuli Jacobo jubens ut advocaretur beatus Ephræm. Qui cum venisset, dixit pater puellæ: « Nunc igitur accipe filium tuum et educa eum. » Beatus autem Ephræm illacrymans dixit sancto præsuli: « Ita, pater, peccavi; sed rogo sanctitatem tuam ut dimittat mihi; » et, accepto infante, ingressus est ecclesiam. Viso eo, omnis populus obstupuit, aliis scandalum patientibus, aliis de puero inquiringibus et dicentibus: « Infans tuus est. » Ipse autem flebat dicens: « Precamini pro me, fratres, ut dimittatur mihi peccatum hoc ». Post aliquod tempus videns universum populum scandalo perturbatum cum terrore recordatus est illud Evangelii effatum: « *Maledictus omnis qui scandalisaverit unum ex his pusillis qui in me*

† Hoc factum refertur etiam in Actis vaticanis; sed neque in Testamento S. Doctoris neque alibi illius mentio ingeritur. Recte autem observat J. S. Assemanus, *Bibl. or.* I, 29: « Hoc factum, inquit, a sanctorum virorum moribus abhorreere alicui videri potest, qui solent aut impactum sibi crimen constanter repellere, aut fortiter tolerare; nunquam tamen aliena delicta publicare. Hoc suadent quæ in Actis SS. Simonis et Judæ de quodam diacono simili calumnia

appetito leguntur, et alia, quæ in vitis Patrum bene multa occurrunt S. Macarii, S. Theodoræ, S. Marinae, etc. Sed utique servorum Dei facta vel dicta ad communem sensum ac normam exigenda non sunt: nec desunt Sanctorum exempla quæ circumstantiam hic reprehensam, alieni, scilicet, criminis publicationem habent. Insigne est quod Leontius in vita S. Simeonis Sali narrat, et a Nicephoro refertur lib. XVII, 22.

١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥
 ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥
 ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥
 ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥
 ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥
 ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥ ١٥٥٥

obstruebatur cursus fluminis Mygdonii qui fuit per
 mediam urbem eam in duas partes dividens. Exun-
 dantibus autem aquis supra murum, quum murus
 earum impetum sustinere non posset dirutus corruit.
 Putabat igitur Sapor absque labore se illam capturum,
 at vidit alium murum intus exstructum. Beatus autem
 Ephræmus super murum ascendit ut malediceret
 Barbaris, et, exorato Deo, adduxit contra eos scyni-
 phes et culices qui præsertim vexaverunt elephantes
 quia cutis eorum glabra est; ingressi sunt etiam in
 naribus et auribus equorum. Hæc igitur animalia
 fregerunt frena, et, disjectis equitibus, fugerunt.
 Et reversus est Sapor pudore suffusus. » Mox dixerat
 Nisibin precibus S. Jacobi et S. Ephræmi liberatam.
 Hanc liberationem memorat etiam *Liber chalifarum*
 (ap. Land, *Anecdota Syriaca* p. 2 text. syr.) « Sapor,
 rex Persarum, inquit, venit in Mesopotamiam ut
 Nisibin subjugaret; obsedit eam sexaginta sex diebus.
 Jacobus autem Nisibis episcopus per orationem suam
 expulit exercitum ejus exinde. »

Concinnunt scriptores græci, inprimis Theodoretus
 in *Hist. eccles.* II, 26 vel 30 juxta alios (*Patrol. gr.*
 LXXXII, 1077-79,) his verbis: « Sapore autem Per-
 sarum rege bellum Romanis inferente, Constantius
 collecto exercitu Antiochiam profectus est. Hostes
 vero profligavit non Romanorum exercitus, sed
 piorum inter Romanos Deus. Victoriæ vero modum
 qualis fuerit exponam. Nisibis, quam nonnulli Antio-
 chiam Mygdoniæ nominant, in Persici et Romani impe-
 rij finibus sita est. Ejus episcopus urbisque custos erat
 Jacobus... Urbem cui præerat, Romanis subditam,
 Persicus exercitus obsidebat. Qui ad septuaginta dies
 obsidione perducta, helepoles multas mœnibus admo-
 vens, multisque aliis machinis, vallisque et fossis
 urbem circumcingens capere eam non potuit. Tandem
 alveo fluvii, cui Mygdonii nomen est, qui mediam
 intersecat urbem, procul obstructo, et ripis utrinque
 altius exaggeratis, ut fluentem aquam coercerent, ubi
 tantam aquæ copiam vidit ut aggerem inundaret,
 subito eam veluti machinam in murum immisit: qui
 vim illius vehementissimam non sustinens convulsus
 disjectusque est. Hoc ipsum passa et altera murorum
 pars, per quam Mygdonius erumpebat, concidit, vim
 aquæ non sustinens. Quod cernens Sapor in spem
 venit nullo se negotio urbe potiturum. Et eo quidem
 die quievit, ut limus aresceret, vadoque fluvius trans-
 iri posset. Postridie admotis copiis, cum per disjectas
 muri partes aditum in urbem speraret, murum utraque
 ex parte instauratum laboremque a se frustra suscep-

7. Paulo post vitam finivit et ad
 Dominum migravit divus præsul
 Jacobus, Nisibis episcopus, præcla-
 ris gestis et omnis generis virtutibus
 perfectus. Beatus autem Ephræm
 tristitia valde affectus maximo cum
 honore ejus funera prosecutus est¹.

S. Jaco-
 bi obitus.

tum videt. Divinus enim ille vir precibus suis et
 militum reliquorumque incolarum animos confirmavit,
 et murum extruxit, et irruentes oppositis machinis
 repulit. Atque hæc perfecti, non ad murum accurrens,
 sed intus in divino templo omnium Dominum invo-
 cans. Saporem autem non solum obstupescit exstruc-
 tionis celeritas, sed aliud quoque spectaculum
 exterruit. Vidit enim stantem in muro quemdam or-
 natu imperatorio, et radiantem ejus purpuræ ac
 diadematis fulgorem. Quem Romanorum imperatorem
 esse ratus, mortem iis intentabat qui eum non adesse
 nuntiarant. Sed confirmantibus illis vera esse quæ
 dixerant et Antiochiæ prorsus morari Constantium
 asserentibus, visum hoc quid significaret intellexit,
 Deumque pro Romanis pugnare dixit. Et indignatione
 percitus miser saggittam in aerem misit, non ignorans
 conflagri eum non posse qui corporis expers sit, sed
 furoris impetum non ferens. Tum vero admirandum
 Ephræm, scriptor inter Syros præstantissimus, Jaco-
 bum oravit, ut sibi liceret mœnia conscendere
 (ὁ ἄγιος ἐπιβήσας ἐπὶ τῶν τειχῶν) Quum annuis-
 set (ὁ ἄγιος δὲ εὖ) vir divinus, turrim quandam
 conscendit, et innumerabilem cernens multitudinem
 execratione alia non est usus sed scyniphes et culices
 in eos imitti postulavit, » Reliqua refert Theodoretus,
 ut supra Greg. Barhebræus. Idem factum rursus
 narrat in *Historia religiosa* I, ubi Ephræmi mentio non
 fit.

Cl. D. Bickell (*Carmina Nisib.* p. 13-14) immerito
 verba Theodoretis refert ad obsidionem anni 350, de
 qua agit Julianus apostata, *serm.* 4 et 2. Obsidio enim
 anni 350 sub Vologese contigit et duravit centum dies
 vel plus quam tres menses, obsidio autem anni 338
 contigit sub S. Jacobo et duravit dies 70, vel 66 juxta
 librum Chalipharum. Chronicon Alexandrinum (*Patrol.*
gr. XCII, 718, 723) memorat duas Nisibis obsidiones:
 primam ad an. 337, quæ duravit dies 63; alteram
 sub an. 350 quæ duravit centum dies quamque e
 Vologesis epistola describit. Theophanes etiam duas
 obsidiones memorat: primam ad an. 4 Constantii
 precibus S. Jacobi post dies 63 solutam; alteram 42
 annos postea. Nicephorus *Hist. Eccl.* IX, 28 Theodo-
 retum presse sequitur. Georgius, Arabum episcopus,
 in *Epist. ad Josue* (ap. Forget *de Vita et Scriptis*
Aphraatis p. 23) sequitur etiam Theodoretum.

¹ Obiit S. Jacobus anno Æræ vulgaris 338. Hoc
 testantur *Chronicon Edessenum* et Dionysius patriar-
 cha ap. Asseman. *Bibl. or.* I, 48, 395. Hoc idem
 testatur Elias Nisebenus. Vid. Greg. Barhebræi *Chro-
 nicon eccl.* II, 32, not.

وحسب من حستهمال حب صابن: هجلا
 ١٥٥١ ١٥٥٥ سسبلا . هجيرة ١٥٥١ ١٥٥٥
 هجف حب: . هبلا صلاط واللا . وسبلا
 من صلا صلاط . واللا . هلابره حب
 سب زط هلابت ١٥٥١ من لا ١٥٥٥ هلابره .
 هجلا ١٥٥١ هلابره ١٥٥٥ هلابره .
 حب ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥
 حب . هلابره ١٥٥٥ هلابره . هلابره
 لا ١٥٥٥ سسبلا . هلابره ١٥٥٥ هلابره .
 هلابره ١٥٥٥ هلابره . لا ١٥٥٥ هلابره .
 من ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥ هلابره . هلابره
 سسبلا . هجاب صلاط ١٥٥٥ هلابره : حب
 هلابره حب صلاط هلابره . الا ١٥٥٥
 هلابره حب صلاط ١٥٥٥ هلابره . هلابره
 هلابره ١٥٥٥ سسبلا هلابره : هلابره
 ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥ هلابره :
 ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥ هلابره

صلابره ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥ هلابره
 هلابره . حب ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥ هلابره .
 صلابره ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥
 حب ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥ هلابره . حب ١٥٥٥
 هلابره : هلابره ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥
 هلابره . هلابره ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥
 ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥ هلابره ١٥٥٥ هلابره
 حب ١٥٥٥ هلابره

14. Quadam nocte cum psalmis
 et orationi ille monachus instaret,
 extra cellam egressus vidit, media
 nocte, angelum Dei e caelo descen-
 dentem et in manu ejus magnum
 volumen ex utraque parte scriptum.
 Dixit autem angelus ad eos qui cum
 monacho adstabant : « Cuinam
 dabo volumen quod manibus te-
 neo ? » Qui responderunt : « Eugeni
 (?) deserti Ægyptiaci solitario ¹. »
 Reposuit angelus : « Mandatum non
 accepi. » Et rursus : « Quis illo
 dignus est ? » Responderunt : « Ju-
 lianus monachus. » Reposuit An-
 gelus : « Nullus hominum hodie
 illo dignus est, præter Ephræm
 Syrum in monte Edessæ. » Quibus
 visis et auditis, monachus putavit
 hanc visionem phantasma quoddam
 esse et rem neglexit ².

15. Refertur autem de Sancto
 Ephræm hæc narratiuncula. Cum
 puer esset vidit in somno seu visione,
 ut quidam narrant et ipse scripsit
 in Testamento suo, crescere palmi-
 tem in lingua sua, qui, cum crevisset
 et omnia sub caelo implevisset pro-
 tulit botros in abundantia et eo
 magis botri multiplicabantur quod
 aves caeli eos manducatum veni-
 rent ³.

Visio
 palmitis in
 lingua
 Ephræmi.

¹ Acta vaticana habent *١٥٥٥* *Origenes*.
² Refertur ista visio in Actis Syriacis brevioribus, a
 S. Gregorio Nysseno, a Metaphraste et ab anonymo
 græco apud Vossium, et in *Apophthegmatibus Patrum*
 ap. Migne *Patrol. gr.* LXV, c. 167.
³ In Actis vaticanis eadem visio paulo aliter :
 « Quum Ephræm puer in sinu matris jaceret, visus
 est annasci ejus linguæ palmes, qui cum illico ad
 cælum usque increvisset botrorum myriadas, acino-
 rum autem myriadas myriadum protulit : Botri nempe
 sermones (هلابره), acini vero hymnos (حب) signifi-
 ficabant. » Sed audiat S. Doctor in Testamento suo :
 « Quum adhuc parvulus essem et me in sinu suo gesta-

ret mater vidi quasi per somnium quod revera evenit.
 Vitis ex ore meo repente progerminavit, quæ crevit ad
 cælum usque et botros innumeros innumeraque folia
 produxit. Expandebatur enim, augebatur, protende-
 baturque, dilatabatur circumferabatur et amplificaba-
 tur. Colligebantur ex ea botri nec deficiebant. Et quo
 magis colligebantur botri, eo magis multiplicabantur.
 Botri sermones, folia hymnos significabant. » Refe-
 runt hanc visionem S. Gregorius Nyssenus, Meta-
 phrastes, auctor græcus anonymus, Menologium Basilii
 et Menologium armenum. Memoratur etiam in *Apoph-
 thegmatibus Patrum*, ap. Migne, *Patrol. gr.* t. LXV, col.
 167.

حالا كتلا . هوب بعفمه لاجعلا فبعمه
 صوبه حبنملا زحلا *

هالا هوب لعتي فب لعتبملا وهلممنا
 لهلممه . هفلا لاه و/بلا نفم له
 لعتبملا له مستبها وهلممنا . هوب لالا
 لهجب هلمنا سها . هلمملا هلمملا .
 هالا لاه هوب هوب هوب هوب هوب هوب
 هوبه . هوبه هوبه هوبه هوبه هوبه *

هوب وه صوبعلا هوب لعتبمنا : هوب هوب
 هوب حبنملا حبتلا لهلمملا وهلممنا .
 لا لالا لهلمملا لالا له وهلممنا . هوبه حخب
 له هوبه هوبه . هوبه هوبه هوبه هوبه
 هوبه . هوبه هوبه هوبه هوبه هوبه
 هوبه هوبه : لهب سرفا وهلممنا . هوبه هوبه
 لهلممنا هوبه هوبه هوبه هوبه هوبه
 وهلمملا . هوبه هوبه هوبه هوبه هوبه
 لهلممنا : هوبه هوبه هوبه هوبه هوبه .

¹ Antinu appellatur in Actis vaticanis.
² Octo annis ut infra habetur. Iter Ephræmi in Ægyptum asseritur etiam in Actis vaticanis tum brevioribus tum prolixioribus et in his quidem describuntur tempestas ab Ephræmo sedata belluaque marina ab eo occisa ac deinde S. Doctoris commoratio in deserto inter monachos per octo annos ejusque cum Arianis disputationes et dæmoniacy miratio sanatio ab eo effecta. Quæ omnia eodem fere modo hic narrantur. Observantur tamen inter utramque narrationem notabiles quædam differentie. Miraculum de occisione belluæ marinæ aliter narratur in Actis vaticanis. Nostra Acta silent de conversatione Ephræmi cum S. Pisa quam narrant Acta vaticana. In utroque documento notatur Ephræmum, linguæ græcæ ignarum secum assumpsisse interpretem, cœlitus autem accepisse donum loquendi ægyptiace. Sed in Actis vaticanis adjicitur Ephræmum Ægyptiace scripsisse sermones et homilias. Hoc autem valde dubium nobis videtur, quum omnes scriptores Syri et græci, præter Acta, de hac re altum teneant silentium. Exstant quidem coptice nonnulli Ephræmi sermones, sed putaverim meras esse versiones e græco aut syriaco, sicut arabice habentur sermones e græco

fluitabat. Cum igitur ad terram appulissent, magna cum tristitia se ab eo separarunt.

22. Ipse vero perrexit in Ægyptum in urbem Antiqu¹ appellatam et ibi inquisivit quo modo exire posset in desertum ad monachos Scetenses. Quo cum pervenisset invenit specum quoddam et cellam vacuum in quam cum interprete socio ingressus est, permanseruntque ibi multis diebus².

23. Sanctus autem Ephræmus, a ^{Ephræmi mores.} quo tempore vitam monachalem incœpit usque ad finem vitæ, non comedit nisi panem hordeaceum et interdum legumina arida et olera. Potus ejus aqua erat. Carnes ejus super ossibus desiccatae erant sicut testa figuli. Vestes ejus e pannis detritis confectæ squallebant. Statura parvus, vultu perpe-

translati. Nemo nescit multos Ephræmi sermones in plures linguas, nominatim in græcam, latinam, slavicam, armenam, arabicam, copticam et æthiopicam fuisse translatos. Putaverim etiam miracula in mare patrata, quorum nemo, præter Acta, mentionem fecit, factum esse ingenii jacobitici qui Ephræmo tribuere voluerit aliquam cum Paulo naufrago similitudinem. De Ephræmi autem in Ægypto itinere, præter Acta vaticana et parisiensia, silent omnes antiqui tum Syri, tum Græci. Imo antiqua Ephræmi Vita, Amphilochio olim adscripta, illud excludit. Refert enim Ephræmum postquam habuisset visionem, supra n. 20 relatam, « Statim sine mora adhibito interprete, eo quod ipse linguæ græcæ rudis et ignarus esset, venisse ad magnam ecclesiam celeberrimæ urbis Cæsareæ: ad quam ipso vespere sanctæ solemnitatis sanctorum Theophaniorum pervenit. » (S. Ephræmi Opp. gr. lat. III, p. XXXI). Utique nihil impossibile aut inverisimile habet quod Ephræmus, ut alii monachi Syri in Ægyptum ad invisendos S. Antonii discipulos se contulerit. Quod autem ibi per octo annos degerit, ut asseritur in Actis, hoc cum tota serie gestorum Ephræmi et anno mortis ejus conciliari nequit.

لَعَنَ اِفْرِيْم . فَمَهْ هُوَ مَبْرَحْ .
 هُوَ سَبَّ اِبْنِ حَنْدِ اِفْرِيْم حَلْفَا مَسَا .
 فَمَهْ هُوَ مَبْرَحِ الدَّوَا : حَلْفَا .
 هُوَ اَبُو اِبْنِ اَلْحَلْفِ . هُوَ رَجُلٌ وَبَلَا
 لِهْ صَبْرٌ لِهْ مَبْرَحِ : هُوَ لَمْ
 يَلْجِ اِبْنِ حَنْدِ اِفْرِيْم وَهُوَ لَا يَجِبْ .
 حَلْفَا وَلَا نَعَا اِبْنِ اَلْحَلْفِ . هُوَ
 حَلْفَا مَسَا لَا يَدْرِي حَيْثُ هُوَ
 مَبْرَحِ اَلْحَلْفِ وَهُوَ يَجْرِي اِبْنِ اَلْحَلْفِ
 اِبْنِ اَلْحَلْفِ لَا يَدْرِي حَيْثُ اَلْحَلْفِ : اِبْنِ

anonymus. Vita autem olim Amphilochio adscripta, prout edita est apud Vossium et in *Ephraemi Opp. syr. lat.* I, tradit Ephraemum in presbyterum ordinatum fuisse his verbis : « Spirituali itaque letitia cum illis triduo refectus (Basilium), ordinatisque interprete in diaconum et ipso in presbyterum (Καὶ αὐτὸν πρεσβύτερον), eos dimisit in pace. » Supra tamen dixerat orationem diaconatus super Ephraemum recitatam fuisse, nulla presbyteratus mentione facta. In codice autem pervetusto Vallicelliano ejusdem Vitæ habetur : « Καὶ χειροτονήσας τὸν ἑφραίμα διάκονον καὶ πρεσβύτερον id est quumque ordinasset interpretem diaconum et presbyterum, » ut Acta Syriaca habent. Amanuensis intruserit pronomem αὐτὸν in codicibus græcis et pro « diaconum et presbyterum » posuit « diaconum et ipsum presbyterum. » Unde ortus est error ille, quo Menologium Basilianum, Vincentius Bellovacensis, Trithemius, Versio latina Vitæ pseudo-Amphilochei ap. Bollandum t. 4 febr. p. 76 aliique Ephraemum presbyterum fecerunt. Nam una est antiquorum traditio Ephraemum diaconum non presbyterum fuisse. S. Hieronymus, cujus tam verax est eruditio, diserte asserit Ephraemum diaconum fuisse. Idem docent Sozomenus, Theodoretus, Palladius, Gennadius. Cfr. J. S. Assemanus, *S. Ephraemi Opp. gr. lat.* III. p. XLV.

Porro quod Acta tradunt Ephraemum a S. Basilio diaconum ordinatum nullam difficultatem ingerit. Vocatur quidem ab antiquis diaconus *edessenus*, at, non quia ab episcopo edesseno pro ecclesia edessena ordinatus fuerit, sed quia Edessæ ultimos suæ vitæ annos peregit ibique obiit. Recte J. S. Assemanus in hanc rem ait : « Constans est Syrorum opinio, quibus hac in re Sozomenus plurimum deferendum docet, a Basilio magno Ephraemum diaconum creatum, dictumque dumtaxat *Edessenum* a diutina conversatione in illa ecclesia et plebe. Ad Em. Baronii argumentum, quod non esset Basilii juris syrum hominem ordinare doctissime respondent Combeficius et Pagius. Paulo ante Ephraemi ordinationem, S. Athanasius Alexandrinus et Eusebius Samosatensis extra provinciam

resuscita nos. » Tunc Dominus Ephraem lingua græca dixit : « Jube, suscita me Deus per gratiam tuam. » Mirati sunt omnes. Quum autem vellet Basilius ipsi ordinem presbyteratus conferre, instanter rogavit eum S. Ephraemus ut hoc non faceret quia Deo dignus non erat. Confestim autem græca lingua recte locutus est laudavitque Deum qui omnia potest quæ sunt hominibus impossibilia¹. Retinuit autem

propter cogentem necessitatem ordinationes peragebant. Nec diaconi tantum aut presbyteri sine certis ecclesiis ordinabantur, sed etiam episcopi in Mesopotamia, ut Sozomenus lib. VI, 32 tradit de Barse, Lazaro et Eulogio, quorum duo ad Edessenum postea thronum temporibus Basilii et Ephraemi assumpti sunt, ut late t. I Bibl. Orient. 396 et 398 ostensum. » *Ephraemi Opp. gr. lat.* I, p. VIII. Cfr. Combefis *Note in Amphiloche*. Paris, 1644, p. 274. Ejus verba recitantur in *Ephraemi Opp. gr. lat.* I, p. LX.

¹ In Actis vaticanis additur Basilio donum linguæ Syriacæ simul concessum fuisse; at recte Vita pseudo-Amphilochei cum nostris Actis de hac re silent. Quod Basilius aliquando Syriacæ locutus sit, alibi quam in Actis vaticanis memoriæ proditum non est.

Ephraem igitur S. Basilii precibus linguæ græcæ peritiam accepit. Putant socii bollandiani (*Acta Sanct.* t. I febr. p. 49, sqq) gratiam hanc in eo perdurasse neque solum ad illud cum Basilio colloquium fuisse concessam. Et infra asserit Ephraemum græca scripta reliquisse. At J. S. Assemanus contrarium tenet (*Ephraem Opp. gr. lat.* I, p. VIII). Certe S. Hieronymus docet Ephraemum *Syro sermone* scripsisse et se legisse librum ejus de Spiritu sancto græce translatus. Theodoretus rem magis definit dicens (*Hist. Eccl.* IV, 26) Ephraemum inter Syros scriptorem esse peritissimum qui « Syriaca usus lingua spiritualis gratiæ radios diffundebat. Nam etsi *Græcorum disciplinam* (παίδειαν) non degustarat multiplices tamen illorum errores patefecit. » Sozomenus (*Hist. Eccl.* III, 16) docet Ephraemum lingua Syra scripsisse, græcæ vero eruditionis fuisse expertem, libros autem ejus, ipso adhuc vivente, in græcum sermonem transferri cœpisse et usque ad sua tempora transferri. Concinit Gregorius Barhebraeus in Chronico ecclesiastico docens Ephraemum « nihil ex institutione Græcorum delibasse. » Quare cum J. S. Assemano concludimus donum linguæ græcæ Ephraemo collatum non perdurasse postquam Basilius reliquit. Cfr. quæ diximus t. I, Proleg. p. XXXII, sqq. De hac re rursus disputabitur infra.

رجلا . صغارا صح ستا رحلج . انمارا ورح
 حنة صعدال عالجلا صلصحه . سوبوحلا .
 لصا صغارا صعدال . ونا صغاره وصبعلا
 صعدال . انمارا ورح صوبلا غنبا . ٢٥٥٠
 فلاحلا : صوب صغارا لالا حافلا : سوبلا
 صوب صبعلا سافلا . سوب صوب صوب والا .
 لصلا غبوقا صغارا : لصلا سوب
 سانب صوب صعدال انمارا . ونا سوب
 لص صغارا . سبلا الاوا سوب صوب
 سوب . صغارا ورح صوب صوب صغارا
 لص : صوب سوب صغارا . ونا ورح صوب
 صوب صغارا لالا صح حغاره . سوب
 لص صغارا . لصلا صغارا . ونا ورح
 صح صغارا . سوب صغارا . صوب صوب
 لص صغارا ونا سوب صغارا . سوب صوب
 لص صغارا لالا صح صوب صوب صغارا
 ونا سوب صغارا . صوب صوب صغارا
 الاوا صغارا . سوب صوب صوب صغارا
 ونا صغارا ونا سوب صغارا . صوب
 صوب صغارا صغارا

وبه ورح صوب صوب صغارا
 ونا صغارا صغارا ونا . سوب صوب
 صوب صغارا . صوب صوب صغارا
 ونا صوب صوب صغارا

¹ Istud peccatricis factum fusius narratur in Actis vaticanis et in Vita Basilii et Ephraemi Amphilochio tributa (S. Ephraemi *Opp. Graeco-lat.* I, proleg. XXXVII.) Legitur etiam in *Vitis Patrum* a Rosweido editis ap. *Migne Patrol. lat.* LXXIII, col. 307-309. At in antiquissimo codice vallicelliano, ubi habetur hæc eadem narratio quæ in codd. recentioribus Amphilochio erronee tribuitur, ista narratio deest. Illius nulla mentio fit a S. Gregorio Nysseno, a Sozomeno, a Metaphraste, nec ab anonymo græco quem edidit Vossius. Porro simile factum legitur in *Vita Joannis Eleemosynarii* (*Patrol. lat.* LXXIII,

benedictione, reversa est in urbem Cæsaream. Ecce corpus sancti viri deducebatur. Quod cum vidisset mulier clamare cœpit in pulvere se volutans et cum sancto contendens hisce sermonibus : « Væ mihi, serve Dei, quare misisti me in longinquam regionem ut retardarer et viderem te quando deduceris. Ecce frustra reversa sum. Videat Deus et judicet inter me et te, quia cum posses me absolvere ad alterum misisti. » Talia locuta projecit chartam super feretrum et nar-ravit toti urbi suam historiam. Occurrens autem aliquis de clero apprehendit chartam scire volens quodnam esset peccatum ; et cum solvisset eam nihil prorsus in ea scriptum reperit ; clamans porro voce magna dixit mulieri : « Charta tua scripta non est, o mulier. » Factum est hoc signum ut Deus in sanctis suis clarificaretur. Sic per orationem Basilii et sancti Ephraemi ac per fidem mulieris ejusque laborem omnia ejus peccata fuere deleta¹.

40. Beatus autem Ephraemus de morte sancti Basilii valde afflictus fuit scripsitque in eum hymnos², quibus totam ejus in Deo vitam collaudat.

col. 380-382.) Merito itaque suspecta habetur, eo vel magis quod Ephraemus jam tunc ut infra demonstra-bitur, e vita migraverat et quod nihil tale in vita Basilii referatur.
² Acta vaticana « habuit hymnos et sermones. » Exstat inter opera græca S. Ephraemi (*Opp. græco-lat.* II, 289, sqq.) encomium in S. Basilium, in quo S. Basilii virtutes, pietas et miracula celebrantur, Refert Ephraemus se divino monitu ad Basilium accessisse, laudibus extollit Basilii in resistendo Valenti impe-ratori constantiam, miraculum refert hac occasione in filium Valentis patratum, aliudque miraculum quo

٤٥٠٠٠ . مع كل واحد من الارب
 و٥٠٠٠ . حب انقا ابلح و٥٠٠٠ منه
 معده٤٠٠٠ . حب و٥٠٠٠ من
 و٤٠٠٠ : حده٤٠٠٠ : سنال و٤٠٠٠ :
 حله٤٠٠٠ من ل٤٠٠٠

Ephraemi mors.

و٥٠٠٠ من ل٤٠٠٠ . ا٤٠٠٠
 حده٤٠٠٠ من ل٤٠٠٠ . حب و٤٠٠٠
 حده٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ : و٤٠٠٠
 حله٤٠٠٠ و٤٠٠٠ . حب و٤٠٠٠
 و٤٠٠٠ : ا٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ . و٤٠٠٠
 مع و٤٠٠٠ ا٤٠٠٠ . و٤٠٠٠ حله٤٠٠٠
 و٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ . حب و٤٠٠٠
 حله٤٠٠٠ : ا٤٠٠٠ حله٤٠٠٠
 حله٤٠٠٠ . و٤٠٠٠ حله٤٠٠٠
 حله٤٠٠٠ . و٤٠٠٠ حله٤٠٠٠
 حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ :
 حله٤٠٠٠ و٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ .
 حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠
 حله٤٠٠٠ . و٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ .
 حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ .
 حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠
 حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠ حله٤٠٠٠

ad se recepit, et recumbere fecit
 quotidie eis ministerii plurimum
 impendens. Quod ipsi dabatur hi-
 lariter eis tribuebat per præpositos
 huic negotio. Transacto anno famis,
 secutus est annus satietatis; et unus-
 quisque rediit in domum suam ¹.

42. Tunc beatus ille vir rediit ad
 cellam suam et, transacto mense,
 vitam finivit, postquam præbuerat
 ei Deus hanc occasionem ad vitæ
 coronam ². Facta autem exequiarum
 die, congregata est universa civitas
 et turba e locis vicinis, atque dedu-
 ctus fuit cum maximo honore et pom-
 pa ³. Repositus fuit in cœmeterio
 ubi sepeliebantur advenæ. Præce-
 perat ⁴ quippe ut ex ejus vestimentis
 nullum præter tunicam secum po-
 neretur et corpus sepeliretur in loco
 ubi jacebant advenæ. Elapso autem
 a depositione exiguo tempore, in-
 colæ urbis elevarunt corpus illud-
 que deposuerunt in spelunca ubi
 sepulti sunt urbis episcopi. Hono-
 ratur et colitur ibi ab omnibus
 incolis ⁵.

Per orationes sancti Ephræmi
 et S. Basilii et omnium Sanctorum
 et sanctæ genitricis Dei Mariæ

¹ Fames edessena et præclara agendi ratio Ephræmi
 iisdem fere verbis describitur in *Historia Lausiaca*
 a Palladio, qui vix trigintâ annis post obitum
 Ephræmi scribebat. Is etiam memorat, impleto anno
 successisse fertilitatem, Ephræmum ad cellam rediisse
 et, elapso uno mense, obiisse (Vid. *Patrol. gr.*
 XXXIV, 4206). Illud idem factum memoratur a
 Sozomeno, *Hist. Eccl.* III, 46.

² Acta vaticana addunt Ephræmum, quum sentiret
 diem suum ultimum instare suum scripsisse testamen-
 tum. Et revera in illo documento loquitur S. Doctor
 tanquam qui morti proximus est. Hoc confirmat S.
 Gregorius Nyssenus in Encomio.

³ Cum hymnis et psalmis Spiritus Sancti ab ange-
 lis, episcopis, sacerdotibus et diaconis totoque clero
 et populo. Convenere etiam ad parentalia laudabilis

chorus et benedictum agmen anachoretarum, stylita-
 rum, et cœnobarum. Ita Acta vaticana, qui in fine
 addunt obitum ejus accidisse 13 junii.

⁴ In suo Testamento illud graviter præcepit. Narrat
 porro in suo Ephræmi encomio Gregorius Nyssenus :
 « In cælum ergo jam perrecturus sanctus hic vir
 iis qui tunc ibi aderant mandabat ne pretioso vesti-
 mento corpus suum sepelirent. Et, si quis amantior
 patris, tale quidpiam cogitasset, id ne exsequeretur,
 sed consilio in melius mutato, hoc ipsum, quod
 sepulturæ cohonestandæ decrevisset, pauperibus im-
 pertiretur. » Addit quemdam eo quod obedire intus
 renuebat a dæmone correptum fuisse et precibus S.
 Ephræmi liberatum.

⁵ Ostenditur hodie sepulchrum S. Ephræmi in
 monasterio S. Sergii. Vide supra not. 3 ad n. 42.

وحتي يهتلمنا : سحلا مزيما مديونا سحلا
 غصعدا مديوعدا . سحلا فاسدا مديونا
 سحلا مديونا مديونا مديونا مديونا
 مديونا مديونا مديونا مديونا مديونا
 مديونا مديونا مديونا مديونا مديونا :
 مديونا مديونا مديونا مديونا مديونا :

misericordia Domini nostri sit cum
 cœtu christianorum et cum lectore
 sedulo et cum auditore fideli et
 cum infirmo scriptore et cum hoc
 monasterio ejusque monachis ;
 fraternitas servet eos per crucem
 victricem ab omnibus insidiis mali
 semper, amen ; et Deus regnare
 faciat pacem inter eos in genera-
 tiones generationum.

مديونا مديونا مديونا مديونا مديونا
 مديونا مديونا مديونا مديونا مديونا

Explicite historia mar Ephræmi
 Syri.
 Oratio ejus nobiscum.

I. DE CHRONOLOGIA VITÆ S. EPHRÆMI,
 DE DIE ET ANNO MORTIS EJUS.

In hisce Actis dies annusque
 mortis S. Ephræmi silentio pre-
 muntur. Acta vaticana de anno
 pariter silent, sed mortem ad diem
 15 Haziran (junii) referunt, Acta
 autem breviora habent :
 لا مديونا مديونا مديونا مديونا مديونا
 مديونا مديونا مديونا مديونا مديونا
 مديونا مديونا مديونا مديونا مديونا
 « Rediit Edessam et ibi vitam
 finivit anno (Græcorum) sexcente-
 simo octogesimo quarto 9^a Haziran
 (junii), qui est annus trecentimus
 septuagesimus secundus post ad-
 ventum Domini. »

Porro quoad diem mortis chro-
 nicon Edessenum et alter codex

vaticanus (ap. Assemanum, *Bibl.
 orient.* I, 54, not.) habent etiam
 9^m Haziran, Dionysius patriarcha
 mortem reponit in diem 19 Hazi-
 ran, Gregorius Barhebræus et
 Liber Chalifarum in diem 18 Hazi-
 ran, cum quibus facit antiquus
 codex Musæi Britannici. Conveniunt
 igitur omnes Syri Ephræmum men-
 se Haziran id est junio, obiisse,
 de die autem mensis dissentiunt ;
 plerique tamen stant pro die nona,
 vel 18^a.

Major autem fit difficultas de
 anno mortis. Multi recentiores
 Ephræmum post Basilium mor-
 tuum esse circa annum 378, 379
 vel 380 autumant¹. Innituntur isti

¹ Ut omittamus Ant. Arcudium in Anthologia, qui
 prorsus falso docet Ephræmum sub Theodosio flo-

ruisse, citari possunt Butler (*Vie des Saints* 9 juil.,)
 D. Cellier (*Hist. des auteurs eccl.* VI, 4 ed. Vivis.)

auctores in *Actis* S. Ephræmi, in quibus narratur mulierem peccatricem ad Basilium ab Ephræmo remissam Cæsaream pervenisse quum corpus Basilii (1^a Jan. 379) ad sepulchrum deduceretur. At, ut observavimus, ista historia haud satis certa est. Nituntur secundo in Encomio S. Basilii quod græce exstat inter opera S. Ephræmi et genuinum esse S. Doctoris fœtum pro certo habemus. Sed illud encomium, vivente adhuc Basilio, habitum fuerit. Restat tertium argumentum : chronologia *Actorum* S. Ephræmi. Acta quidem vaticana prolixiora et Acta parisiensia silent de anno mortis, ut diximus, sed ex eorum chronologia tempus mortis Ephræmi hac ratione eruitur. Peccant quidem Acta romana tum in anno baptismi S. Ephræmi, tum in tribuenda Juliano apostatæ persecutione quam Edessa passa est sub Valente. Unde infirmatur graviter auctoritas chronologica horum Actorum. At ab utroque hoc vitio immunia sunt Acta parisiensia, cujus chronologia ita se habet.

Natus est Ephræmus in urbe Nisibi diebus Constantini (306-337) et quidem, ut demonstravimus, primo ejus regni anno seu an. 306.

Alzog (*Hist. Eccl.*,) Darras (*Hist. eccles.* t. 40 p. 449;) J. S. Assemanus (*Bibl. orient.* I, 53, not. ;) Fabricius, *Biblioth. gr.* V, 349 mortem reponit in annum 378; quod facit etiam Natalis Alexander, *Hist. eccl. sæc.* IV, c. 6, a. 47. Par. 1714, ac Rœdiger in *Ersch und Grueber Encyclop.* ad V. Ephrem.

¹ Ephræmum Nisibi permansisse sub S. Jacobi

Baptizatus fuit in Beth-Garbaia anno ætatis 18°, Christi 324. Ivit cum S. Jacobo nisibeno ad concilium Nicænum an. 325; rediit Nisibin ibique vixit sub S. Jacobo nisibeno († 338), et sub ejus successoribus Babu, Vologese et Abraham, donec Nisibis a Joviano imperatore Persis traderetur, quod factum est in secunda parte an. 363¹. Inde digressus Ephræmus venit in Beth-Garbaia et inde Amidam, et, transacto anno, Edessam. Adventus igitur Ephræmi in urbem Edessam in finem anni 364 vel in annum 365 reponendus est. Quod affirmant Acta Ephræmum venisse Edessam post traditam Persis a Joviano Nisibin, confirmatur ineluctabili testimonio Hymnorum quos Ephræmus Nisibi degens composuit in Episcopos Nisibenos S. Jacobum, Babu, Vologesem, et Abrahamum. Vologeses quippe sedem nisibenam tenuit usque ad annum 361, quo Abrahamus ipsi successit. Porro Ephræmus in Abraham, quum ille sedem nisibenam teneret, scripsit hymnos collectionis nisibenæ XVII-XXI².

Acta non produnt quot annos Ephræmus Edessæ et in monte vicino manserit, sed asserunt ipsum

successoribus Babu, Vologese et Abraham, ineluctabiliter evincitur e *Carminibus nisibensis* a Cl. D. Bickell Lips. 1866 editis. Hinc cadunt omnes conjecturæ quibus Alsleben totam Vitæ Ephræmi pervertit chronologiam (*Das Leben Ephrem's des Syrers* p. 46, sqq.).

² Vid. Bickell, *S. Ephræmi Syri Carmina nisibena* Lips. 1866, p. 108, sqq.

exinde se contulisse in Ægyptum, ubi per octo annos commoratus fuerit. Inde Cæsaream ad Basilium se contulit, quo advenit circa festum Epiphaniæ. Si supponamus Ephræmum Edessæ per unum dumtaxat annum commoratum esse antequam pergeret in Ægyptum, ejus adventus ad Basilium contingere non potuit ante annum 373 vel 374. Diaconus a Basilio ordinatus Ephræmus Edessam rediit et post quatuor annos, anno igitur 377 vel 378 vel posterius suscepit legatos Basilii Thomam et Theophilum. Narrant deinde Acta parisiensia Edessam ab Ephræmo a persecutione Valentis fuisse liberatam, sed non indicant aliter tempus quam asserendo hoc sub Barsete episcopo evenisse. Porro Barses, juxta Chronicon edessenum¹, sedem Edessenam tenuit ab anno Græcorum 672 ad an. 689, (Chr. 361-378). Acta denique referunt mulierem ab Ephræmo ad Basilium remissam Cæsaream pervenisse in die sepulturæ S. Basilii, id est mense januario 379. Ephræmum denique, audita Basilii morte in eum hymnos scripsisse et etiam orationes ut habent Acta vaticana. Quæ si ita sint, Ephræmi mors non evenerit ante mensem junium anni 379. At gravissima testimonia cogunt, ut mox probabimus, eam in annum 373 reponere. Et revera, si attente

consideraverimus qualem se habet chronologia Actorum postquam Ephræmus Edessam advenit, facile apprehendemus in eam aliquod vitium irrepsisse. Acta asserunt Ephræmum octo annos in Ægypto fuisse deinde ad Basilium venisse, deinde Edessam ab exercitu Valentis liberasse. Sed hæc simul stare nequeunt. Nam, juxta Actorum chronologiam, Ephræmus, relicta Ægypto et viso Basilio, Edessam non redierit ante medium anni 373 vel 374; sed persecutio Valentis contra christianos Syriæ et Asiæ minoris sæviit an. 371 et 372. Quum Modestus munus præfecti gesserit quando Valens Edessam advenit ex Antiochia, putaverim persecutionem contra Edessenos motam fuisse an. 371. Nam an. 372 Modestus consul renuntiatus fuit. Itaque admitti nequit Ephræmum octo annos in Ægypto fuisse. Nec etiam intervallum quatuor annorum inter Ephræmi a Basilio recessum et missionem legatorum episcopi Cæsareæ conciliari potest cum obitu Ephræmi in anno 373.

Jam autem gravissima testimonia reponunt Ephræmi obitum in annum 373, qui annus Cl. D°. Bickell² prorsus probatur. Primo loco occurrit *Chronicon Edessenum*, sæc. VI e probatissimis fontibus elaboratum. In eo igitur legimus³:
 » *بعد عدة سنين من اقامته في ارض مصر* »

¹ Ap. J. S. Assemanum, *Bibl. orient.* I, 397-398.

² S. *Ephræmi Syri carmina nisibena* p. 9.

³ Cfr. J. S. Assemanus, *Bibl. orient.* I, 397.

Ephræmum a tempore Constantini usque ad imperium Valentis vitam produxisse¹. Cum traditione Syrorum concinit Hieronymus² docens Ephræmum sub Valente decessisse. Cum quo facit etiam Georgius, Arabum episcopus³, juxta quem Ephræm sub finem Valentis flore-

bat. Quum Valens mense augusti 378 obierit sequitur e testimonio S. Hieronymi aliorumque Syrorum mortem S. Ephræmi non posse reponi post mortem Basilii in an. 379 aut 380 adeoque falsam esse pro hac parte Actorum quæ edidimus chronologiam.

II. DE TEMPORE QUO EPHRÆMUS SUA SCRIPTA EXARAVIT.

Hucusque satis compertum non est quonam tempore Ephræmus commentaria sua suosque innumeros fere hymnos ac sermones ediderit. Editores romani operum S. Doctoris hanc quæstionem vix attigerunt. Nemo adhuc eam enodavit; deficiebant quippe ad hoc idonea documenta. Hodie tamen, quamvis multa adhuc remaneant incerta, aliqua lux affunditur ex Actis quæ edidimus et ex aliis fontibus recens detectis.

Georgius, Arabum sæc. VII episcopus, in *Epistola ad Josue reclusum*⁴ ait: « Inde a synodo Nicæna usque ad annum Græc. 656 (Chr. 345) anni sunt viginti, et hoc quidem tempore scriptorem illum Persam (Aphraatem) scripsisse colligimus; annis autem anterioribus, iis præsertim qui annum Græc.

648 (Chr. 337) præcesserunt Mar Ephræmum docuisse vel scripsisse, ita ut dicere possimus ipsum antecessisse scriptori nostro Persæ hujusque doctorem aut magistrum fuisse nusquam invenimus. » Infra idem auctor addit Ephræmum *Contra doctrinas* (ܟܘܢܬܪܐ) scripsisse postquam, Nisibi Persis tradita, Edessam venerat. Ex Georgio igitur discimus Ephræmum nihil ante an. 337, imo ante an. 345 vix aliquid scripsisse. Liber Chalifarum⁵ asserit: « Anno Græc. 670 (Chr. 359) primum innotuit Mar Ephræm doctor. » E quo testimonio sequitur Ephræmum tanquam scriptorem innotuisse quinque tantum annis antequam Edessam se conferret.

Hisce testimoniis aliquantis per contradicere videtur Greg. Barhe-

¹ *Ephræmi Opp. gr. lat.* I Prolog. p. IX.

² *De Vir. ill.* 113. Idem testatur. Inscriptio cod. gr. cripto ferratensis.

³ Apud Forget, *Dissert. De Vita et Scriptis Aphraatis* Lovan. 1882, p. 25.

TOM. II.

⁴ Edita est a D. de Lagarde in *Analectis Syriacis*, Lips, 1858 p. 108, sqq.; deinde pro parte recusa a D. Wright in *The homilies of Aphraates the Persian Sage* et a D. F. Forget, *De Vita et scriptis Aphraatis*.

⁵ Ap. Land, *Anecdota syriaca* I, 117.

bræus¹ asserens : « A tempore concilii in Nicæa congregati cœpit S. Ephræm noster cantica et hymnos (قننًا و صلابًا) adversus sui temporis hæreses conscribere. » Quæ tamen verba ita intelligi possunt ut paucidumtaxat hymni ab Ephræmo exarati fuerint in annis qui concilium Nicænum proxime secuti sunt.

Porro si Acta S. Ephræmi ejusque scripta hucusque reperta interrogaverimus hæc statui posse videntur. Primo loco occurrunt *Hymni nisibeni* a cl. D. Bickell e codicibus Londinensibus editi Lips. 1866. Novem priores hymni agunt de variis Nisibis obsidionibus quæ ab anno 338 ad annum 363 factæ sunt, et in hymno quidem septimo asseritur afflictiones duravisse per annos 20 unde datur intelligi hunc hymnum non ante annum 358 fuisse conscriptum. Hymnus 10us agit de expugnatione castelli Anazit quæ anno 359 contigit; hymni 13-14 agunt de tribus Nisibis episcopis S. Jacobo, Babu et Vologese, quo vivente, scripti sunt. Unde recte concluditur hos hymnos ante an. 361 quo ille defunctus est fuisse compositos; hymni 17-21 agunt de Abraham Nisibis episcopo et scripti sunt anno 363 paulo ante quam Nisibin Persis traderetur; hymni 25-30 referendi videntur ad res Edessenas, certe hymni 31-34, qui

bus de Haran et Vito ejus episcopo agitur, post traditam anno 363 Nisibin, scripti sunt. Qui vero sequuntur in eadem collectione hymni de Domino nostro et de morte ac diabolo, etc., quoniam tempore exarati fuerint dici nequit.

Porro hymni quatuor adversus Julianum apostatam ab Overbeek editi scripti fuerunt antequam Nisibin Persis traderetur. Commentaria autem in S. Scripturam edita fuerint quo tempore monachus degebat in monte Edessæ. Ad hoc enim tempus pertinet commentarium in Genesin. Hymni adversus scrutatores et adversus doctrinas seu hæreses, qui secundo et tertio operum syriacorum tomo habentur scripti fuerint partim antequam pergeret ad Basilium, partim postquam ab itinere redux erat, ut colligitur ex Actis. Hymni in Julianum Sabam anno 367, quo ille mortuus est, posteriores sunt. Historia pariter Abrahamæ Qidunensis († 367) et hymni in eum ejusdem sunt ætatis. Sermones ascetici ad fratres monachos directi utique referendi sunt ad tempus quo monachum agebat in monte Edessæ. Hymni denique in festa Domini et martyrum, juxta Acta vaticana et parisiensia ad tempus pertinent quo Edessæ commemorabatur. Ejus autem Testamentum paulo antequam e vita migraret exaratum fuit.

In *Ethicis* apud J. S. Assemanum (*Bibl. Orient.* I., 446.)

III. DE CULTU S. EPHRÆMI.

S. Ephræmum inde a suo obitu sanctorum cultu honoratum fuisse constat ex ejus Actis, quibus refertur S. Doctoris exequias ab omnibus Edessenis cum honore et reverentia sanctis viris debita fuisse celebratas ejusque corpus paulo post fuisse elevatum et in sepulchro episcoporum Edessæ repositum. Fama ejus sanctitatis illico ultra fines Syriæ se extendit. S. Gregorius, Nyssæ episcopus, in anniversaria ejus solemnitate præclaro encomio ejus virtutes celebravit. Sozomenus et Theodoretus Ephræmum inter Sanctos viros et Ecclesiæ doctores numerarunt. Ante eos S. Hieronymus testatus fuerat Ephræmi scripta tantam auctoritatem immediate post ejus mortem nacta esse, ut in nonnullis ecclesiis post lectionem S. Scripturæ legerentur. Jacobus, Batnarum Sarugi episcopus ad finem sæc. V, in Ephræmi encomio¹ testatur eum apud Edessenos sanctitate et doctrina inter ceteros præcelluisse.

Quamvis autem beatus Ephræm æstate in Domino obdormiverit,

ejus tamen natalis dies ab Orientalibus ad diem 28 januarii, a latinis vero ad diem 1 februarii celebratur. Martyrologia Usuardi, et Adonis sicut et martyrologium romanum obitum S. Ephræmi in diem 1^m februarii reponunt²; Græci vero in Menologio et in Menæis in diem 28 januarii; Menæa syriaca pariter diem 28 januarii assignant³. In Tropologio autem syriaco sæculi IX assignatur dies 1^a februarii⁴. In Calendariis omnium ecclesiarum orientalium, Græcorum, Slavorum, Armenorum, Chaldæorum, Syrorum, Maronitarum, Nestorianorum, Ephræmi natalis die 28 januarii celebratur⁵. Quod cur factum sit non liquet. Jacobitæ insuper commemorationem S. Ephræmi peragunt Sabbato 1^a hebdomadis jejunii quadragesimalis⁶. Hodie vero Syri uniti, Chaldæi ac Nestoriani hanc commemorationem peragunt feria 6^a post Epiphaniam⁷. Sed Copti Ephræmi obdormitionem in suo Calendario in diem 15 julii reponunt⁸.

¹ Cod. par. Syr. 495, fol. 409-449.

² Cfr. *Acta Sanctor.* febr. t. I, 50.

³ Cod. paris. 436, fol. 237; Bibl. Bodl. Oxon. codd. Dawk. 14, 45, 24.

⁴ Musæi Britann. cod. addit. 44,504 f. 33.

⁵ Vid. N. Nilles, *Kalendarium manuale utriusque*

ecclesiarum t. I, 48, 416, 435, 440, Æniponte, 1879.

⁶ Musæi Britann. cod. addit. 42, 447, fol. 24 14,695, fol. 143; 14,698, fol. 72; 14696, fol. 113.

⁷ Nilles, *Lib. cit.* t. II, p. 664-665.

⁸ Nilles, *Ibid.* t. II, 658.

MONITUM

IN COMMENTARIA SEQUENTIA.

Quæ sequuntur Commentaria in capp. XLIII-LXVI Isaïæ, in Lamentationes Jeremiæ, in Jonam, Nahum, Habacuc, Sophoniam et Aggæum, desumpta sunt e Musæi Britannici codice additio 12,144. Exaratus fuit is codex in Ægypto anno gr. 1392, Chr. 1081. Continet porro *Catenam Patrum in S. Scripturam* a Severo monacho Edesseno, anno Christi 861 elaboratam. Ejusdem Catenæ alter codex exstat in Bibliotheca vaticana. Ex hoc codice editores romani operum S. Ephræmi eruerunt commentaria S. Ephræmi in libros protocanonicos veteris Testamenti. Deficiunt tamen in editione romana ultima pars vaticiniorum Isaïæ, Lamentationes Jeremiæ fere integræ et quinque prophetæ minores; nempe: Jonas, Nahum, Habacuc, Sophonias et Aggæus. Quod cur factum sit ignoro, quum ista commentaria non defuerint in codice

romano, ut constat e J. S. Assemani *Bibliotheca orientali* I, 70, sq, ubi iste codex describitur et quædam allegantur scholia nostris apprime correspondentia. Quum igitur editores romani hæc omiserint, operæ pretium esse duxi ea hic addere ad complendum opus S. Doctoris exegeticum. Quum autem mens sit typis ea tantum mandare quæ hucusque inedita sunt incipio ab Isaïæ capite XLIII. Scholia enim in capp. I-XLII in editione romana habentur.

Porro codex britannicus, in quo Ephræmi scholia feliciter reperi fuse et docte describitur in W. Wright *Catalogue of the Syriac Manuscripts in the British Museum*, part. II, p. 908-914. Illud dumtaxat hic observo orthographiam satis negligenter a scriba fuisse observatam pluraque menda manifesta hic illic occurrere, ut legenti patebit.

וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה

CAPUT XLIII.

וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה
וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה

וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה
וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה

וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה
וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה

וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה
וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה

וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה
וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה

וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה
וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה

וְכִי־יִשְׁמַע אֶת־קוֹלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה

¹ in forma Aphel.

² Versio simplex cum hebræo habet « Sanctus

CAPUT XLIII.

9. *Quis est in vobis qui hoc indicet, et priora enarret?* rursus ad probationem provocat eos.

10. *Vos estis testes, inquit Dominus. Scilicet de justis dixit: Vos estis testes mei dicit Dominus (vers. 12).*

13. *Et quod ego facio quis subvertet?* Loquitur de novissimis quæ promisit se eis præstiturum, nempe eos flamma non esse comburendos (vers. 2); loquitur etiam de ceteris promissionibus bonis.

9. *Producant testes suos nempe Moysen, Aaron, Hur et Josue, per quos salvavit eos et justificentur et annuntient¹ et dicant.*

14. *Propter vos misi Babylonem, et adduxi omnes Chaldaeos qui in navibus gloriantur. Quando ablatum fuit regnum Assyriorum propter eorum peccata et datum fuit Babyloniiis, istos etsi parvos et despectos prævalere fecit Assyriis ut castigare possent Israel.*

15. *Ego sum Dominus salvator vester², qui creavi Israel, rex vester. Et ego ostendi et salvavi et audire feci³, quod scilicet servituti eos subjecit propter eorum iniquitates et salvavit propter suam in eos misericordiam.*

17. *Et extinguentur velut lu-*

vester. »

³ Hæc e vers. 11 adjecta sunt.

אֵל חֲכָלָא אֵיך . אֵל חֲכָלָא חֵן חֵן
 חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

אֵל אֲחֵךְ אֵל סִבְלָא אֲחֵךְ אֲחֵךְ חֲכָלָא .
 אֵל . חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא
 חֲכָלָא

אֲחֵךְ סִבְלָא חֲכָלָא . אֵל . חֲכָלָא חֲכָלָא
 חֲכָלָא . אֵל . אֲחֵךְ חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא .
 חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

אֲחֵךְ חֲכָלָא חֲכָלָא . אֵל . אֵל חֲכָלָא
 חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

אֵל אֲחֵךְ חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא . אֵל . אֲחֵךְ חֲכָלָא
 חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא .
 אֵל חֲכָלָא . אֲחֵךְ חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא
 חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

אֵל אֲחֵךְ חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא . אֲחֵךְ חֲכָלָא
 חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

אֵל אֲחֵךְ חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא . אֵל . אֲחֵךְ חֲכָלָא
 חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא ..
 חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא
 חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

אֲחֵךְ חֲכָלָא חֲכָלָא . אֵל . אֲחֵךְ חֲכָלָא חֲכָלָא
 חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא
 חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא
 חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

אֲחֵךְ חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא . אֵל . אֲחֵךְ חֲכָלָא

1 Cfr. Ephes I, 4.

*cerna quæ crepitat. Hi sunt Baby-
 lonii, aut memorat hos ipsos anti-
 quos qui fuerunt in Ægypto.*

19. *Ecce ego faciam novum,
 faciam viam in deserto, in hoc
 ascensu vestro faciam viam reditus
 in deserto.*

20. *Laudabunt me bestiaæ agri,
 canes scilicet aurei et struthiones.
 Nempe laudabunt me qui per bes-
 tias, per canes aureos et struthiones
 figurantur.*

21. *Bibet populus meus electus,
 vos scilicet qui electi fuistis ante
 fundamenta mundi* 1.

23. *Non attulisti mihi agnos
 holocaustorum tuorum, quia scili-
 cet idolis tuis obtulisti eos. Non te
 servire feci in oblationibus, non
 ego sed peccata tua magna et parva
 coegerunt te ad offerendas (idolis)
 oblationes. Peccatis conformes fue-
 runt oblationes.*

24. *Non emistis 2 mihi argento
 calamum, quia vitulis hæc fecistis.*

25. *Ego ipse sum qui deleo ini-
 quitatem tuam, deleo scilicet prop-
 ter me et non propter pœnitentiam
 quæ non est inventa in te. Et pec-
 catorum tuorum non recordabor,
 quod addit aut per repetitionem
 aut per longanimitatem.*

26. *Judicemur simul, i. e. facia-
 mus inquisitionem et judicemus
 invicem ego et tu. Sed hæc fecisti
 tibi Israel. Pater tuus Saul pec-
 cavit. Non una vice sed pluribus
 peccavit.*

27. *Principes tui prævaricati*

2 Versio simplex cum hebræo « non emisti. »

לח: חב . י . לא איה ויהא נחלא איה
* לאלה ונחלא *

חח ונחלא חח אלה . י . ויהא חח
* חח אלה *

ו/מחנא חח חח . י . חח חח
* חח חח *

חח חח חח חח חח חח .
והח חח חח חח חח חח .
חח חח חח חח חח חח .
* חח חח חח חח חח חח *
חח חח חח חח חח חח .
חח חח חח חח חח חח .
חח חח חח חח חח חח .
* חח חח חח חח חח חח *

חח חח חח חח חח חח .
חח חח חח חח חח חח .
חח חח חח חח חח חח .
* חח חח חח חח חח חח *

חח חח חח חח חח חח .
* חח חח חח חח חח חח *

חח חח חח חח חח חח .
חח חח חח חח חח חח .
חח חח חח חח חח חח .
חח חח חח חח חח חח .
חח חח חח חח חח חח .
חח חח חח חח חח חח .
חח חח חח חח חח חח .

1 Versio simplex : Et nullus est Deus.

batur se Christum appellari. *Et non est alius¹ præter me, non est qui possit irrita reddere quæ promisi.*

7. *Ex quo constitui populum in æternum, ut scilicet sit mihi populus in æternum.*

8. *Et jampridem narravi vobis nimirum a diebus Moysi notum feci vobis.*

9, 12, 16. *Non est utilitas in operibus quæ facere cupiverunt, quia ferrum exacuit faber lignarius, tum dolabra complanat illud et scalpro incidit et ligno (?) compingit.. Et comederunt et saturati sunt et calefecerunt se et dixerunt : Frater noster. Reprehendit eos dicens : « Post hæc omnia quæ feci, fecistis vobis vitulos et idola quorum fabricatores contra se testantur se ea fecisse eaque prorsus inutilia esse. »*

20. *Pascitur cinere cor eorum. Turpiter errant, non salvant animam suam* Quatenus, post hæc omnia quæ dixi « ego sum et non est alius, » ausi sunt ista idola facere.

22. *Amovi iniquitatem tuam ut caliginem, eorum scilicet captivitatem et afflictiones.*

23. *Laudate cæli; in salute nostra laudaverunt cæli, angeli scilicet cæli qui cum gaudio clamabant : « Gloria in excelsis Deo et in terra pax et bona spes hominibus². » Et jubilate fundamenta terræ in resurrectione mortuorum quæ facta est tempore crucifixionis. Et exhilaramini montes laudatione ; con-*

2 Luc. II, 14.

سبب وراحيه ٥٥٥٥ حقه ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا

وفا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا

وفا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا

وفا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا

وفا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا

وفا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا
 ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا ورا

¹ Astrologiam.
² Verbotenus : Dixit.
 TOM. II.

tristati quippe fuerant blasphemias
 quas impii evomuerant. *Et sylva
 et omnes arbores qui in ea sunt,*
 quia liberati sunt a suffitibus quos
 Diis offerebant sub arboribus.

24. *Extendi cælos solus, et ter-
 ram per memetipsum et mihi fir-
 mavi.* Cœpit rursus narrare de
 potenti sua virtute: *ego extendi
 cælos et firmavi terram.*

25. *Irrita facio signa ariolorum
 et divinationes eorum stultas red-
 do,* signa scilicet quæ dant arioli
 seu ventriloqui. *Et divinationes
 eorum stultas reddo,* prout sub-
 vertit omnia quæ dicunt. *Converto
 sapientes retrorsum,* sapientes Ba-
 bylonios retrorsum; *et scientiam
 eorum stultam reddo,* chaldais-
 mum¹ eorum stultum reddo.

26. *Firmans verbum servi sui,*
 Moysi, quod scilicet dispergentur
 sub finibus cœli, etc. *Et consilium
 nuntiorum suorum perficiens,* i. e.
 quæcumque nuntia bona attulerint
 vobis prophetæ, qui tanquam nuntii
 stant inter me et vos, perficio.

27. *Qui dixit profundo : de-
 struitor,* i. e. destruet Dominus
 sinum maris. *Et flumina arefa-
 ciam,* i. e. extendet manum suam
 super Euphraten. Aliter: destruet
 Dominus diabolum ejusque falla-
 ciam, in quam velut in mare im-
 mergit homines. *Et flumina quæ
 arefacit sunt nefarii ejus exercitus.*

28. *Dixi² Cyro pastori meo ut
 omnem voluntatem meam perfici-
 at, dicendo Jerusalem : ædifica-
 beris³, et templo : coronaberis.*

³ Verbotenus : ædificabitur.

CAPUT XLV.

CAPUT XLV.

אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא

אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא

אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא

אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא

אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא

אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא

אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא
 אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא אֶחָדָא

¹ אֶחָדָא verti potest Messias, Christus vel Unctus. Tria quippe hæc nomina idem significant.

1. Sic dicit Dominus uncto¹ suo
 Cyro : apprehendi manum ejus
 dexteram, manum scilicet hujus
 Cyri, qui Unctus appellatur prop-
 ter reditum (Judæorum) et pastor
 quia magno cum honore eos as-
 cendere fecit. Per ejus manum
 adimplcta sunt omnia populi bona.

2. *Portas aneas et vectes fer-
 reos dirumpam.* Confractæ sunt
 portæ et vectes ferrei quæ oppone-
 bantur prophetiæ, in qua spes po-
 puli descripta erat.

1. *Incipiam aperire portas co-
 ram eo, portas regionum in quibus
 inclusi erant filii Israel.*

4. *Vocavi te unctum meum² et
 non cognovisti me,* forsan quia ces-
 savit ædificatio templi in diebus
 ejus aut quia sepsit locum igne et
 docuit eos adorare ignem et aquam.

6. *Ut sciant ab ortu solis usque
 ad occasum ejus nullum esse præ-
 ter me.* Nimirum potentia Dei erat
 prædicanda ut per eam scirent, etc.

7. *Qui formavit lucem et creat
 tenebras,* liberationem scilicet
 Ægypti et servitutem Babylonis.
Fecit pacem et creavit malum.
 Pax quam se fecisse dicit liberatio
 est per Cyrum effecta, et malum
 quod se creasse dicit perditio est
 Babyloniorum et domus Gog.

8. *Lætamini cæli desuper,* in
 salute scilicet gentium. Gaudent
 quippe angeli super uno peccatore

² Vers. simplex cum hebræo: vocavi te nomine tuo.

117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200

pœnitentiam agente'. *Et nubes stillent justitiam.* Nubes quæ stillant justitiam apostoli sunt et sacerdotes qui justificant per absolutionem quam dant e baptismo. *Aperiaturl terra et multiplicetur salus.* Colatur justitia in populorum mente per terram figurata, et multiplicetur salus in omnes regiones. *Et justitia oriatur simul.* In salute populorum multiplicata est eorum justitia, et exoriuntur ac crescunt simul illa duo : salus et justitia.

9. *Væ² litiganti cum fictore suo.* Accusatione nos invicem accusavimus. Qui nos contendere fecit non veniat ad te. *Testa e testis terræ.* Testa quidem es e testis, non litiges (?) cur creatus es testa absque misericordia. Sicut non reprehendit testa figulum, sic non reprehendat testa Deum.

10. *Væ qui dicit patri, i. e. Deo : quare genuisti³? Et matri : quare concepisti?*

11. *Petite a me signa de filiis meis. Et de opere manuum mearum examine me.* Respicit consilium Sancti (Israel) quo constituit tempus adversitatis et reditus.

12-13. *Ego manibus meis extendi cœlos, et mandavi omni exercitui eorum, exitavi eum in justitia.* Vult ostendere eandem esse manum, quæ cœlos extendit eorumque exercitui leges imposuit, et quæ excitavit in justitia Cyrum ut captivitatem dimitteret et urbem ædificaret.

117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200

117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200

117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200

¹ Luc. XV. 40.

² 117 = 117. Pro quo Syri dicunt 117.

³ Vers. simplex 117.

לא ידעו כי יצאנו מן המדבר ונעבד אלהים
 אחרים. ונעבד אלהים אחרים. ונעבד אלהים אחרים.
 * ונעבד אלהים אחרים *

לא ידעו כי יצאנו מן המדבר ונעבד אלהים
 אחרים. ונעבד אלהים אחרים. ונעבד אלהים אחרים.
 * ונעבד אלהים אחרים *

לא ידעו כי יצאנו מן המדבר ונעבד אלהים
 אחרים. ונעבד אלהים אחרים. ונעבד אלהים אחרים.
 * ונעבד אלהים אחרים *

כי ידעו כי יצאנו מן המדבר ונעבד אלהים
 אחרים. ונעבד אלהים אחרים. ונעבד אלהים אחרים.
 * ונעבד אלהים אחרים *

CAPUT XLVI.

יפלו (sic) כלא מהם. ויפלו מהם. ויפלו מהם.
 * ויפלו מהם *

זוהו אלהיך וזוהו אלהיך. וזוהו אלהיך. וזוהו אלהיך.
 * וזוהו אלהיך *

זוהו אלהיך וזוהו אלהיך. וזוהו אלהיך. וזוהו אלהיך.
 * וזוהו אלהיך *

¹ Vers. simplex : Tu es Deus, etc.

15. *Coram Deo abscondito¹ Israelis salvatore, erubuerunt atque pudefacti sunt qui turpiter se gerunt, nimirum pudore affecti sunt omnes qui sculpunt idola turpia.*

18. *Non frustra creavit eam; utique non frustra creavit terram; sed illi peccant et illa exinanit et disperdit eos.*

19. *Non sum clam locutus in loco terræ tenebroso, sicut qui faciunt xænia et divinationem et interrogant mortuos de vivis.*

23. *Per me juravi et egressum est ex ore meo verbum justitiæ. Voluit ostendere quod de justitia et propter justitiam juste juravit et dixit: Mihi incurvabitur omne genu et per me omnis lingua jurabit.*

CAPUT XLVI.

1. *Cecidit Bel et corruit Nabu, et sculpta eorum idola facta sunt sarcinæ ponderosæ. Pudore afficiuntur in illis Babylonii videntes ea sustentata et imposita jumentis.*

9. *Memores estote antiquorum quæ a sæculo facta sunt, omnium scilicet bonorum quæ feci patribus vestris.*

10. *Ostendo a principio novissima, nimirum ante annos quadringentos dixit et fecit quod eis promiserat.*

11. *Voco ab oriente avem², aut avem Medos vocat qui vastabunt Babylonios, aut avem appellat Israelitas qui in reditu suo Ara-*

² אַיָּה est proprie avis rapax.

לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו
* 0000

כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000

כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000

CAPUT XLVII.

לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו
* 0000
כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000
כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000
כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000

כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000
כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000
כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000

כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000
כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000

כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000
כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000
כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000

כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000
כי לא יזכרו חכמהם ולא יזכרו *
* 0000

¹ לא יזכרו pro לא יזכרו. Hæc scriptio occurrit etiam Ephr. II, 88; et II Reg. XI, 1; IV Reg. V, 2; IX,

mæos' et Græcos et domum Gog vastarunt.

12. *Virum consilii mei, i. e. Zorobabelem.*

13. *Appropinquavit justitia mea, scilicet appropinquavit vindicta quæ in Babylonios fiet.*

CAPUT XLVII.

1. *Non amplius vocabunt te teneram ac delicatam. Affirmat ruinam Babylonis delicatæ et voluptuosæ.*

2. *Accipe molam, mole farinam. Medis quippe moluit servitutem agens illa, quæ omnibus populis moluit in ministerio servitutis. Tonde canos tuos propter devastationem magnam quæ circumdedit te.*

3. *Detege crura tua, transi flumina ante captivos. Sumam de te vindictam. Faciam ex te vindictam universæ terræ quam afflixisti et populi mei Israel quem captivum fecisti.*

5. *Sede in stupore, quia non agnoverunt Chaldæi occultum Dei consilium. Ingredere in tenebras.*

9. *Duæ plagæ una die venient super te, quia artificio Chaldæorum tuorum decepta ignorasti finem tuum. Orbitas et viduitas operient te², i. e. sterilitas. Orbitas urbis destructionem notat, viduitas regni privationem.*

11. *Superveniet tibi malum in matutino, i. e. excidium attinget te in liberatione populi.*

¹ 45; XIII, 47.

² Vers. simpl. : venient super te.

ܕܥܘܠܐ ܕܫܘܠܬܐ ܕܥܘܠܐ . ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ

ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ

ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ

ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ

ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ

ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ

vocatus es. Peccatores quippe fuerunt jam quum exirent ex Ægypto.

9. Propter nomen meum prorogabo iram meam ; propter nomen meum quod invocatum est super eos iræ meæ immiscebo longanimitatem.

10. Ecce purgavi te sed non argento, paupertate, sed non morte.

11. Et honorem meum alteri non dabo, significat quod non adducet Christum ex alia tribu quam ex semine Abrahæ, aut quod ipsius solius est adoratio et imperium quæ ei ab omnibus debentur.

14. Dominus amat efficere voluntatem suam in Babylonem, i. e. opere perficere ea quæ contra eam per verbum suum decrevit.

16. Et a tempore, quo facta est hæc plaga in toto populo meo, ibi eram. Ut non spernantur ab incantatoribus ea quæ dixit, ostendit verba non esse prophetæ, sed Domini et Spiritus ejus qui prophetam misit ad hæc prædicanda. Dixit enim veluti ex persona ejus perspicue: « In omni populo meo ibi sum et dextera mea extendit cœlos¹. »

17. Doceo te ne inique agas in me sicut Babylon quæ inique egit in me.

19. Et erit semen tuum ut glareæ fluvii. Promissio Abrahæ proteget eos in captivitate ut sedeant sub umbra ejus orbatu liberis.

21. Rupit petram et fluxerunt aquæ. Eduxit eos e dura Babele et reduxit eos in terram eorum, quæ sitiēbat eos.

¹ Supra vers. 43.

CAPUT XLIX.

عقبة اذلا منى اذلا مع زوسما
 منى منى .. اذلا اذلا منى
 غلظ . اذلا . اذلا منى اذلا
 منى . اذلا . اذلا منى اذلا
 منى منى اذلا منى منى

اذلا منى اذلا منى .
 اذلا منى منى منى منى
 اذلا منى منى منى منى
 اذلا منى منى منى منى
 اذلا منى منى منى منى
 اذلا منى منى منى منى

اذلا منى منى منى .
 اذلا منى منى منى منى
 اذلا منى منى منى منى
 اذلا منى منى منى منى
 اذلا منى منى منى منى
 اذلا منى منى منى منى

اذلا منى منى منى .
 اذلا منى منى منى منى
 اذلا منى منى منى منى
 اذلا منى منى منى منى

اذلا منى منى منى ..
 اذلا منى منى منى منى
 اذلا منى منى منى منى
 اذلا منى منى منى منى

CAPUT XLIX.

1. *Audite insulae et auscultate populi. A longinquo Dominus vocavit me. Hoc in corpus Domini convenit; quia per Abraham et semen ejus traductus est usque in uterum matris ejus et tunc memoriae traditum est nomen ejus ab angelo et vocatus est Jesus.*

2. *Effecit os meum ut gladium acutum, in tempore quo judicaturus est vivos et mortuos. Fecit me ut sagittam electam, et in pharetra sua abscondit me, quatenus in regno eorum absconditus erat et revelabatur tantum in sacramentis et figuris. Erat autem sagitta electa qua percussus fuit ille qui suis sagittis vulneraverat omnes gentes.*

3, 6. *Servus meus es, in te gloriabor. Parum est tibi ut sis mihi servus et suscite tribum Jacobi et reducas virgultum Israelis, nempe per humanitatem quam suscepit et formam servi qua indutus est aucta maxime fuit gloria divinitatis. Appellatus est autem a Patre Filius ejus servus, quia accepit formam servi et quia missus est a Patre ad salutem mundi, ut convertat Jacobum et Israelem Dei.*

8, 6. *Dedi te in faedus populo et in lucem gentibus ut sis salus mea usque in fines terrae. Hæc addit in confirmationem eorum quæ dixit: dedi te in lucem gentibus.*

7. *Cujus anima despicitur. Rursus hæc in dominum nostrum quadrant; ipse enim a populo contemptus est et repulsus a pharisæis et sacerdotibus invidis ut transgres-*

חַדְשָׁא עֲפִיזָא וְחִתְּמִי אִזְחִלְלָא אֲנִי
⋆ אֲנִי

חֲלוּמֵי אֲנִי רַחֵם אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
⋆ אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי

אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
⋆ אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי

אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
⋆ אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי

אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי
⋆ אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי

1 Vers. simpl. : afferant filios tuos super manus suas et filias tuas super humeros suos.

gari. Redit ad unionem ejus in pulchris filiis quos diebus Zorobabelis habebit.

19. *Omnibus tanquam ornamento vestieris et velut sponsa coronaberis. Hisce designavit quæ fient ei in reditu e Babylone. Quia solitudines tue et deserta tua et terra tua desolata ; quia confusione operta fuisti ab antiquis qui peccatis suis te subverterunt. Et fugient qui te deglutiant, populi scilicet qui te odio habent.*

22. *Ecce extollo manum meam super populos et populis erigam signum ; non ut veniant filios tuos in captivitatem abducturi et pedestri itinere eos deducturi, sed ut afferant filios tuos ac filias super manus ac scapulas suas¹, ut adimpleantur in reditu eorum omnes promissiones bonæ. Quum gentes abduxerint eos in humiliatione, Dominus reducet eos in gloria. Igitur angustior eris pro habitatoribus.*

21. *Sterilis sum et solitaria, captiva et exagitata. Isti ubinam erant. Hæc Ecclesiam respiciunt, sive enim eam revereantur sive persequantur valde magnificant et multiplicant eam edocti a principibus.*

23. *Proni in terram adorabunt Nazarcos², i. e. sacerdotes qui in ea sunt. Erunt reges educatores tui et pulverem pedum tuorum ludent ; pedum scilicet apostolorum eorumque discipulorum qui præ-*

2 Vox « Nazarcos » deest in vers. simpl. et in textu hebr.

כלא מנין וסו גלגלא אפ וסו . וסו
 וסו גלגלו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו

סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו

סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו

CAPUT LI.

סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו

סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו
 סו סו סו סו סו סו סו סו סו סו

¹ Vers. simpl. : effossi estis.

linguam doctrinæ. Hoc etiam
 Christum respicit, qui novam suam
 doctrinam omnibus gentibus præ-
 dicavit. Omnes porro gentes audi-
 verunt eam et conversæ sunt.

6. *Corpus meum dedi plagis,*
plagis flagellorum, quibus percussit
dorsum ejus Pilatus per ministe-
rium impiorum, scribarum et sa-
cerdotum Judæorum. Et genas
meas alapis. Hæc similiter a Ju-
 dæis sustinuit et passus propter
 gentes. *Faciem meam non averti*
ab ignominia et a sputo populi
 scilicet Judæorum iniquorum
 propter amorem gentium.

11. *Omnes injectores ignis estis,*
aggravatores peccatorum estis. In-
cedite in fulgore ignis vestri et in
nitore flammæ vestræ, i. e. ince-
dite in nitore flammæ peccatorum
 vestrorum, quia e manibus justitiæ
 accidet vobis ut in Babylone juste
 dormiatis.

CAPUT LI.

1. *Inspicite montem e quo ex-*
cisi estis, et foveam e qua vocati
*estis*¹. Memoriam ipsis ingerit
 Abrahæ, patris eorum, quem no-
 mine montis designat, et Saræ,
 matris eorum, quam nomine foveæ
 significat. Sicut, inquit, fuit spes
 ventri sterili e quo nati estis, ita sit
 spes urbi vestræ incolis orbatae,
 et in ea, sicut in ventre, conci-
 piemini.

4. *Audite me populi, aures præ-*
bete mihi tribus, quia lex a con-
spectu meo exiit. Et quomodo

לכבודו . אהא מברו ופולחא אהב
קנין אהא 100 *
אעלא אהא וסלא מר אהא ופולחא * אה .
מר אהא אהא אהא ופולחא *

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .
אעלא אהא אהא אהא ופולחא * אה .

dringentos, quomodo quæ promisi ad septuaginta años est oblita ?

12. *Cur igitur times ab homine mortali*¹? i. e. a Nabuchodonosore homine mortali.

13. *Ubi est sapientia*² *oppressoris qui festinat perdere fortes*? i. e. ubi est sapientia Ægyptii oppressoris primi? Forsan autem ad Nabuchodonosorem transit antequam ille Judæos captivos abduceret; dum enim intuebatur Pharaonem transeuntem, Nabuchodonosorem nondum natum intuebatur.

15. *Ego sum qui increpo mare et sedantur fluctus ejus.* Quod si ego fluctus maris sedo, fluctus inimicorum quanto magis compescam ?

16. *Qui posui verba mea in ore tuo,* i. e. qui manifestavi per Moysen quæ evenient ei. *Sub umbra manus meæ tegi te.* Nimirum dum synagoga peccaret manus Dei eam protegebat.

17. *Evigila, Jerusalem, quæ bibisti de manu Domini calicem furoris ejus, bibisti et suxisti calicem tremoris, et non est qui consoletur eam ex omnibus filiis quos peperit.* Etenim, cum venerunt super eam castigationes et bibit propter peccata sua calicem furoris, vastationem, inquam, et captivitatem, nemo ex filiis ejus inventus est qui reficeret scissuras suorum concivium. Dixit quippe: Si inveniatur virum quærentem judicium dimittam ei.

19. *Duo contigerunt tibi: Quis*

¹ Differt a vers. simplici.

² Vers. simplex: ira.

حنכ יאִתְּנִי וְיִשְׁבְּעוּ בְּנֵי חַדְוֵי
 עַמִּי . יָהּ . שִׁבְטוֹ וְיִשְׁבְּעוּ אֶת
 עֲתִידֵי חַדְוֵי עַמִּי חֲקֹמֵי לְעַלְמֵי
 עוֹלָמֵי חַלְלֵי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל .

אֵי מַלְאָכָא וְעַמִּי . יָהּ . אֵי מַלְאָכָא
 וְעַמִּי לֵב דְּרוּם סַלְלָא לְעַמִּי .

CAPUT LII.

לִמְאֵרָא מִן חַדְוֵי מַמְמֵי אֲחֵי אֲנִי
 יָהּ . מַמְמֵי אֲחֵי חַלְלֵי מַלְאָכָא
 אֲנִי אֲנִי חַדְוֵי חַדְוֵי אֲנִי מַלְאָכָא
 אֲחֵי חַדְוֵי אֲנִי . מַלְאָכָא וְחַדְוֵי .

חַדְוֵי אֲנִי אֲנִי חַדְוֵי חַדְוֵי
 חַדְוֵי . יָהּ . חַדְוֵי חַדְוֵי .

חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי
 אֲנִי חַדְוֵי חַדְוֵי . אֲנִי חַדְוֵי
 חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי .

חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי
 חַדְוֵי חַדְוֵי . יָהּ . אֲנִי חַדְוֵי
 חַדְוֵי .

חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי
 חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי . יָהּ . אֲנִי
 חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי .

חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי
 חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי
 חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי חַדְוֵי .

† Ps. LXII, 5.

contristabitur super te? Filii tui
attoniti jacent in compitis omnium
platearum, significantur vastatio
 et orbitas incolarum; filii autem tui
 disseminati et dispersi per plateas
 mundi obstupescunt de vastatione
 quæ accidit eis.

20. *Velut beta flaccida*, i. e.
 sicut beta flaccida sic vim standi
 non habent.

CAPUT LIII.

2 *Excute te a pulvere, et surge,*
sede Jerusalem, i. e. surge, sede
 in throno regni tui, o Jerusalem,
 quia non amplius ingredietur in te
 præputiatus seu potestas Chaldaeorum.

4. *Gratis venundati estis et absque*
argento redimemini, scilicet per gratiam
 meam.

5. *Principes ejus ululant et nomen*
meum blasphemant. Aut de Babylo-
 niis loquitur aut de regibus
 Israel et Judæ, inter quos
 fuerunt viri execrabiles et blasphematores.

11. *Exite e medio ejus, separa-
 mini qui portatis vasa Domini;*
qui accepistis nuntium lætifican-
tem.

12. *Non autem exibitis præcipienter*
ex Ægypto, quia præcedet vos
Dominus, juxta id quod dictum
est: qui ascendit ad occidentem
*Dominus nomen ejus*¹.

13. *Ecce sapiet servus meus* i. e.
 innotescet, hoc quippe Dominum
 nostrum respicit, ipse enim vocatus
 est servus a Patre suo, primo qui-

לאו סאן סוֹלֵסוּב . אָ . סוֹלֵסוּב
 בְּלֵא אַסְא בְּלֵא . סוֹלֵסוּב בְּלֵא
 אַסְא אָ . אֵלֵךְ חַדָּה מֵאֵי אֵיב וְיַע
 חִזְרוּ עַד חַדָּה בְּיָמֵי בְּעִיב .
 עֲמִילָה סוֹמַחַד בְּיָמֵי . אָ . וְחַחֲפֵי
 מֵאֵי אֲבֵיבֵי אֵסְא : חֲזַן אֵסְא וְיִקְרָא
 סוֹבֵב סִקְרָא . אָ . וְיִבְדֵּךְ מִן סִקְרָא בְּעִיבֵלָה
 מֵאֵי וְיִקְרָא . אֵלֵךְ אֵלֵךְ מֵסוּב . אָ .
 מִן אֵסְא וְאֵלֵךְ מֵאֵי אֵלֵךְ אֵסְא :
 סוֹלֵסוּב אֵלֵךְ סוֹלֵסוּב . אָ . וְחַחֲפֵי
 סוֹמַחַד מֵאֵי וְיִבְדֵּךְ חַחֲזַן חַדָּה מֵסוּב
 אֲחַדָּסוּב :

עֲנִיבֵי אֵי טַעַם אֵסְא מֵחֵלָה . אָ . אֵסְא
 וְחַחֲפֵי אֵסְא אֵלֵךְ אֵסְא מֵסִקְרָא : חֲזַן
 מֵבֵד מֵעֵרֵי אֵסְא מֵלֵעֵי : סוֹבֵב
 סוֹמַחַד חַחֲזַן אֵסְא מֵחֵלָה בְּלֵא
 מֵחֵלָה . אָ . אֵסְא . אֵסְא אֵסְא אֵסְא
 וְעֲנִיבֵי אֵסְא אֵסְא אֵסְא אֵסְא :

אֵסְא מֵחֵלָה מֵחֵלָה מֵחֵלָה . אָ . וְיִבְדֵּךְ
 חֲזַן : סוֹמַחַד מֵחֵלָה חֲזַן . אָ .
 מֵחֵלָה מֵחֵלָה אֵסְא מֵעֵרֵי : חֲזַן .
 מֵחֵלָה חֲזַן : חֲזַן אֵסְא מֵחֵלָה חֲזַן
 אָ . אֵסְא וְחַחֲפֵי אֵסְא אֵסְא אֵסְא
 חַדָּה חֲזַן מֵחֵלָה :

חֲזַן אֵסְא חֲזַן אֵסְא . אֵסְא אֵסְא אֵסְא :
 חֲזַן . אָ . מֵבֵד מֵחֵלָה וְחַחֲפֵי :
 חֲזַן אֵסְא אֵסְא אֵסְא אֵסְא . אָ .
 מֵבֵד אֵסְא אֵסְא :

1 Joan. VIII, 48.

eum non habere speciem Dei, infi-
 ciati sumus eum esse Deum. Istæ
 voces veluti e persona populi Ju-
 dæorum prolatae sunt.

3. *Despectus et vilissimus homi-
 num, utpote qui capitacione des-
 criptus fuit. Vir dolorum et sciens
 perpersiones, scivit quippe perpes-
 siones quas pertulit ejus anima do-
 lorosa. Et avertimus facies nostras
 ab eo, ab eo qui convertit omnes
 facies ad se. Et contempsimus eum
 et non reputavimus eum, quia
 tributum et capitacionem quæ dant
 primogeniti exegimus ab eo et a
 Simone.*

4. *Vere passiones nostras ipse
 pertulit, quia passionibus suis vo-
 luit redimere peccata nostra, quan-
 do dedit animam suam pro nobis.
 Et nos reputavimus eum crucia-
 tum et percussum a Deo et humi-
 liatum. Hinc dixerunt: Nonne
 bene dicimus quia samaritanus es
 et dæmonium habes¹.*

5. *Ipsè occiditur propter pec-
 cata nostra, ut nos redimeret suo
 sanguine. Et humiliatur propter
 scelus nostrum, humiliatur sub
 tormentis crucifigentium propter
 scelus nostrum. Castigatio pacis
 nostræ super eum, juxta quod
 flagellatione ejus pax facta est inter
 gentes et angelos.*

6. *Omnes nos sicut oves erra-
 vimus. Unusquisque in viam nos
 convertimus, scilicet ante adven-
 tum Christi. Dominus imposuit ei
 peccata omnium nostrum, ante
 crucifixionem ejus.*

אָפֵּן הַלֵּל אֶת־הַמַּעֲבָדִים . אֵת . חֶסֶד
 מִיָּמִין . מִיָּמִין וּמִשְׁמָלָה מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ .
 אֵת . חֶסֶד אֱמֶת *

וְיִזְכֶּךָ בְּיוֹם הַחֶסֶד . אֵת . וְיִזְכֶּךָ
 בְּיוֹם הַחֶסֶד אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת *

מִיָּמִין וּמִשְׁמָלָה וְיִזְכֶּךָ אֱמֶת . אֵת .
 חֶסֶד אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת
 אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת
 אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת
 חֶסֶד : אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת *

אֵת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת . אֵת .
 אֵת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת . אֵת .
 אֵת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת
 אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת
 אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת
 אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת
 אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת
 אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת *

אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת . אֵת .
 אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת
 אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת
 אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת
 אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת אֱמֶת .

tolorum. Et cortinas tentoriorum
 tuorum extende et non parcas in
 diebus septuaginta discipulorum.
 Quia ad dextram et ad sinistram
 multiplicaberis post crucifixionem.

3. Et semen tuum possidebit
 gentes, quia per doctrinam sacer-
 dotum tuorum irretiuntur ad sa-
 lutem omnes gentes.

4. Nam verecundiæ pueritiæ
 tuæ oblivisceris, quando oblivis-
 ceris te quoad Deum mutatam esse
 teque idola adoravisse. Et probri,
 quod tulisti a justis synagogæ non
 recordaberis, in diebus viduitatis
 tuæ non recordaberis usque ad
 adventum novissimum. Et Deus
 vocabitur non Jerusalem tantum,
 sed totius terræ.

9. Ut in diebus Noe istud est ;
 sicut juravi non transituras ultra
 aquas diluvii super terram, i. e.
 hoc fœdus non erit ut illud quod
 in Horeb sancitum fuit et peccatis
 populi irritum factum est. Quia
 Dominus tuus fecit tibi sic. Sic
 juravi quod non irascar contra
 te neque reprehendam te', ut
 non fiat amplius distinctio inter
 legem et legem, fœdus et fœdus,
 hanc et alteram, synagogam et
 Ecclesiam

11. O humiliata, procellis agi-
 tata, consolatione destituta : quæ
 humiliata fuit vitulis (aureis) et
 exagitata ab ariolis. Et nemo e
 prophetis vel liberatoribus potuere
 consolari eam. Ecce facturus sum
 lapides tuos beryllos et fundamen-
 ta tua firmaturus sum lapidibus
 saphyri.

Vers. simpl : « nocebo tibi »

12. Et parietes tuos construc-
 turus sum lapidibus jaspidis, et
 portas tuas lapidibus crystalli.
 15. Et omnes qui recesserunt e
 manibus meis ingredientur ad te.
 Hæc spiritualia sunt et ad Eccle-
 siam hodie pertinent et antea per
 res terræ pretiosas figurata sunt.
 16. Ego creavi fabrum qui
 perficit vas in opus suum, i. e.
 ego elegi apostolos et discipulos
 apostolorum qui doctrina veritatis
 perficiunt omnem disciplinam po-
 pulorum. Ego etiam creavi des-
 tructorem; non impedivi scilicet
 apostolos mendacii et persecutores
 insurgere contra Ecclesiam.
 17. Omne vas quod aptatur
 contra te non perducetur ad fi-
 nem; omne regnum tibi oppositum
 non perducet opus suum ad finem,
 id est, vectes inferni non prævale-
 bunt adversus te¹. Et omnem
 linguam quæ tecum steterit in
 iudicio convinces, idem est ac dabo
 vobis os ut nequeant adversarii
 vestri vos superare.

12. Et parietes tuos construc-
 turus sum lapidibus jaspidis, et
 portas tuas lapidibus crystalli.
 15. Et omnes qui recesserunt e
 manibus meis ingredientur ad te.
 Hæc spiritualia sunt et ad Eccle-
 siam hodie pertinent et antea per
 res terræ pretiosas figurata sunt.
 16. Ego creavi fabrum qui
 perficit vas in opus suum, i. e.
 ego elegi apostolos et discipulos
 apostolorum qui doctrina veritatis
 perficiunt omnem disciplinam po-
 pulorum. Ego etiam creavi des-
 tructorem; non impedivi scilicet
 apostolos mendacii et persecutores
 insurgere contra Ecclesiam.
 17. Omne vas quod aptatur
 contra te non perducetur ad fi-
 nem; omne regnum tibi oppositum
 non perducet opus suum ad finem,
 id est, vectes inferni non prævale-
 bunt adversus te¹. Et omnem
 linguam quæ tecum steterit in
 iudicio convinces, idem est ac dabo
 vobis os ut nequeant adversarii
 vestri vos superare.

CAPUT LV.

1. Omnes sitientes venite, per-
 gite ad aquas, idem est ac omnis
 qui biberit ex istis aquis non sitiet
 in æternum². Et qui non habetis
 pecuniam, providete vobis, come-
 dite absque pecunia et sine pretio
 idem est ac operamini non cibum
 perditionis³, etc. Vinum et lac. Vi-
 no et lacte idem donum significat.
 2. Cur appenditis pecuniam

¹ Math. XVI, 19, juxta vers. simpl.
² Joan, IV, 13.

³ Joan, VI, 27.

CAPUT LV.

1. Omnes sitientes venite, per-
 gite ad aquas, idem est ac omnis
 qui biberit ex istis aquis non sitiet
 in æternum². Et qui non habetis
 pecuniam, providete vobis, come-
 dite absque pecunia et sine pretio
 idem est ac operamini non cibum
 perditionis³, etc. Vinum et lac. Vi-
 no et lacte idem donum significat.
 2. Cur appenditis pecuniam

CAPUT LVIII.

CAPUT LVIII.

ܡܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ

ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ

ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ

ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ
 ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ ܗܘܢܝܢܝܢ

1. *Clama ex gutture tuo et non parcas et ostende populo meo iniquitatem suam.* Mandat prophetæ ut clamet et prædicet in auribus omnium, nec parcat proclamans comminationes Dei: quod scilicet Deus eos internecioni traditurus est eorumque iniquitatem propalaturus, ut agnoscant se juste pati quæ ipsis sunt obventura.

3. *Quare jejunamus et humiliamus animas nostras et tu ignoras?* Sic exorant me ut faciam eis retributionem justitiæ eorum. *In die enim jejunii vestri facitis voluntates vestras malas.* Reprehendit eos per prophetam; quia vidi, inquit, non retribuisti vobis. *Et affertis idola vestra,* i. e. opera vestra reproba idolis significata.

4-5. *Ne jejunetis ut hodie ut audiri faciatis vocem vestram in excelso.* Non enim istud est jejunium quod elegi. Ne jejunetis tanquam ad perficiendas voluntates vestras malas, quasi votum quoddam feceritis ut fiat vobis hoc vel illud, et mala eveniant inimicis vestris. Hujusmodi enim jejuniis et orationibus, inquit, quæritis oblectamentum voluntatum vestrarum et non meæ, et, quia me contemnitis, clamatis in excelso: *Jejunavimus et humiliavimus animas nostras.*

5. *Hoc est enim jejunium quod elegi ut homo se humiliet tanquam hamum,* opere ut hamum et etiam humilitione pœnitentiæ. *Et sacco et cinere humiliet se,* i. e. sacco

עבדא . ודעוהו ס'מנ' אב' קדוהו עבדא
 חתוהו ס'מנ' . ס'מנ' אב' חתוהו
 מעבדא עבדא . א' . חתוהו *

עבדא אב' א'מנ' עבדא . ס'מנ' . ס'מנ' אב' א'
 לא א'מנ' . א' . עבדא אב' לא א'מנ' א'
 מעבדא א' חתוהו . א' א'מנ' א'
 חתוהו א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'
 א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'
 א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א' *

א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'
 א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'
 א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'
 א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'
 א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א' *

א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'
 א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'
 א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'
 א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א' *

א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'
 א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'
 א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א'מנ' א' *

1 Pro א'מנ' Vers, simpl. habet א'מנ'.

rei eam attingenti. *Qui comederit ex ovis eorum morietur et qui fregerit unum ex eis reperiet anguiculum.* Qui credit et loquitur juxta eorum verba morietur in peccatis suis, et qui agit conformiter ad eorum opera inveniet anguiculum seu amaritudinem.

9-10. *Idcirco recessit a nobis judicium et justitia non veniet ad nos ; i. e. propterea non habuimus vindictam de inimicis nostris nec salvati sumus. Expectavimus lucem et factæ sunt tenebræ. Palpavimus parietem ut cæci ; impegimus ipso meridie non secus ac vespertino tempore ; et suspiravimus sicut hi qui morti proximi sunt.*

11-13. *Rugimus omnes tanquam ursi et tanquam columbæ gemuimus, et peccata nostra contestati sunt.* Expectavimus salutem et attigit nos captivitas, cum reliquis quæ recitat et adducit quæ sustinuerunt tempore captivitatis et quando descenderunt Babylonem. Dicit quippe propheta : *Quia locuti sumus injurias contra Deum et rebellavimus in eum.*

14. *Quia impegit veritas in viis¹ in lege Dei, et putaverunt increpationem et retributionem non posse venire.*

15. *Quia etiam veritas abdita fuit, eo quod timuerunt eam publice eloqui sicut septem millia tempore Jezabelis.*

16. *Et vidit Deus et nemo erat qui faceret judicium.* Simile quid dixit ad Jeremiam tempore capti-

. סבירא וְחַסְדָּא אֵיךְ . וְלֹא יִנְדָּב וְחַסְדָּא וְיִנְדָּבִי .
 . וְעֵינֵיהֶם וְיָדָה וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם .
 . וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .
 וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם .
 וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .
 וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .
 וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .

. וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .
 וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .
 . וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .

. וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .
 . וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .
 . וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .
 . וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .
 . וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .

CAPUT LX.

. וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .
 . וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .
 . וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .
 . וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .
 . וְעֵינֵיהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם וְיִנְדָּבֵהֶם . וְעֵינֵיהֶם .

¹ Jerem. V. 1.
² Pro *וְעֵינֵיהֶם* legendum esse *וְעֵינֵיהֶם* cum versione

vitatis eorum: *Si invenias unum qui faciat iudicium dimittam ei*¹.
 Et vidit neminem adesse, et miratus est non adesse adiutorem, *et salvavit eum brachium ipsius ejusque justitia fulcivit eum*. Vere mirum fuit Deum in Sodomis pessimis decem quæsivisse, et in Jerusalem, sacerdotum et prophetarum urbe, ne unum quidem inventum esse, et idcirco sua misericordia et gratia salvavisse atque adjuvise sine sacerdotum precibus et sine justorum orationibus.

17. *Induit justitiam velut lorricam*, ad præliandum cum filiis populi sui, et induit vestem retributionis ut traderet eos in captivitatem.

20. *Sioni veniet salvator*², scilicet Zorobabel. Sion autem spiritualis et collis visionum seu revelationum Ecclesia est. Salvator autem qui ad eam venit est Christus, Zorobabel ille magnus. *Hoc est fœdus meum vobiscum*, quod constitui cum patribus vestris in monte, ut non deficient (verba mea) ex ore posterorum tuorum in æternum.

CAPUT LX.

1. *Surge, illuminare, quia venit lumen tuum*. Hæc sectio respicit Ecclesiam quæ destruit et deprimit errores. Surge, illuminare, quæ sedisti in tenebris quia venit Christus illuminator tuus, *et majestas Domini super te revelabitur*; porro intelligas promissim-

simplici contextus probat.

וְכֹה לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל
 מִיָּמֵינוּ וְעַד הַיּוֹם וְעַד
 לְעַד יְרֵדוּנוּ חַיִּים . וְעַד
 חַיִּים יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 נִפְעָה מִן הַיָּם . וְעַד
 אֶרֶץ הַיָּם . וְעַד
 לְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד

*omnes oves Cedar congregabuntur
 ad te ; arietes Nabuoth servient
 tibi* Hæ sunt oblationes gentium,
 quas acceperunt Hebræi in com-
 pensationem injuriæ sibi illatæ et
 spoliolum ipsi ereptorum, quando
 in captivitatem abducti sunt, sicut
 compensationem sumpserant quan-
 do egressi sunt ex Ægypto. Apparet
 autem hæc etiam respicere Eccle-
 siam, quum ex omnibus partibus
 populi veniant ad eam venerandam
 portantes oblationes reconciliatio-
 nis, non solum oblationes spiri-
 tuales confessionis et voluntatis,
 sed etiam hæc typica piacularia :
 incensum suave, lampades, et ves-
 tes seu indumenta pretiosa ad
 ornamentum ejus

וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד

7. *Et domum gloriæ meæ glo-
 riosam reddam.* Quod gloria no-
 vissima præstabit gloriæ primæ hoc
 etiam Ecclesiæ convenit. Ipsa
 quippe vere domus est gloriæ Dei.

וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד

8. *Qui sunt isti qui ut nubes
 volant ?* Videns propheta per reve-
 lationem majestatem et gloriam
 eorum qui convertuntur dixit :
*Qui sunt isti qui ut nubes volant
 et ut columbæ ad fenestras suas ?*
 Nubes et columbas justos et justas
 appellat. Fenestræ autem domum
 refugii repræsentant.

וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד
 וְעַד יִשְׂרָאֵל . וְעַד

9. *Quia me expectabunt insulæ
 et naves Tharsis, ut ab initio.*
 Etsi hæc lectio synagogæ mystice
 conveniat quæ rediit e Tharsis
 post ruinam Gog, sicut redierat
 primum quando ascendebant e Ba-
 bylone. Tamen Ecclesiam respicit
 quia gentes a Deo procul aberant.

11. *Aperte semper erunt januæ tuæ die noctuque et non claudentur orationi omni tempore.*
 14. *Et venient ad te humiliati filii humiliantium te.* Hoc dicit de filiis persecutorum qui sua conversione adoratores efficiuntur.

15. *Pro eo quod fuisti derelicta et exosa Deo a tempore ædificationis turris et deinceps, faciam te lætissimam in æternum.*

16. *Lac gentium suges ; oblationes gentium accipies.*

17. *Pro ære adducam aurum ; pro rebus contemptibilibus et rejiciendis, quas adorantes idola habebatis, spirituales et cœlestes dabuntur vobis in Ecclesia.*

19. *Non erit tibi sol in lucem diurnam.* Non amplius sedebis confisa in astris quæ invocabas ut Deos.

20. *Et lux lunæ non illuminabit te, quia Dominus erit tibi lux in æternum.* Hæc fiet Ecclesiæ per surculum quem plantasti in tribu Judæ.

22. *Minimus erit in millenos, pauci erant et facti sunt in millia ; initio pauci erant et brevi tempore facti sunt in populum ingentem.*

Ego Dominus ad tempus ejus servavi eum ad consolandos omnes lugentes. Pro cinere unguentum suave, pro luctu amictus laudis et pro spiritu dolente vocabuntur arietes justitiæ. Significatur Dominum prophetarum ad adimplendos omnes prophetas in fine temporum venturum esse. Illum servat Pater in tempus saluti opportunum. Et

וְלֹא כַּמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .

וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .

וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .
וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .

וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ . וְכַמִּזְרֵהוּ וְכַמִּזְרֵהוּ .

est quando velut Oriens ortus est iis qui in tenebris ignorantiae et in umbra mortis sedebant.

2. Ad loquendum simpliciter: *ut proclamem annum acceptabilem et jucundum Domino*, scilicet annum omnium conjunctim bonorum et virtutibus plenum. *Ad evangelizandum pauperibus*, humilibus nempe exaltationem. *Et consolidem confractos corde* per condonationem. *Proclamem libertatem captivis*, libertatem iis qui captivi sunt in peccato. *Et solutionem in carcere detentis*, iis qui vinculis pravarum consuetudinum detinentur. *Et proclamem annum jucundum Domino*. Significat Messiam post baptismum egressurum esse ad sanandum et prædicandum novam Evangelii doctrinam et ad lugentes consolandos per promissiones cœlestes.

6. *Vos autem sacerdotes Domini vocabimini et ministri Dei*. Hoc dicit quia cessaverat sacerdotium eorum per septuaginta annos. Convenit autem Ecclesiae e gentibus collectæ, quia, postquam incarnatus est et providentialiter Spiritu sancto unctus est in baptismo in Jordane ægrotosque sanavit et contritos corde confortavit ac libertatem prædicavit atque remissionem peccatorum largitus est, constituit intra Ecclesiam e gentibus quas salvavit collectam sacerdotes et œconomos et dixit ad eos: vos vocabimini: sacerdotes Domini. *Opes gentium comedetis*, oblationes eorum et sacrificia.

7. *Duplicem hæreditatem possi-*

שְׂרָפִים וְדִבְרֵי אֱלֹהִים . מִיָּמֵינוּ
 אֲנִי אֲזַיֵּן כְּאִתְּךָ * וְאֶפְתָּח
 דְּפִלְתֵי אֱוָה . וְאֶפְתָּח וְאֶפְתָּח
 מִפְּתָח הַאֲזִי * דִּקְצֵם אֵיב חֲתָמִים
 * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *

מִדְּחֵי אֱוָה אֲזַיֵּן חֲתָמִים * וְאֵיב חֲתָמִים
 חֲתָמִים * וְאֶפְתָּח חֲתָמִים * חֲתָמִים
 * וְאֶפְתָּח חֲתָמִים * וְאֶפְתָּח חֲתָמִים *
 מִפְּתָח הַאֲזִי * דִּקְצֵם אֵיב חֲתָמִים .
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *

אֵיב חֲתָמִים * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *
 * וְשִׁדְדִים מִיָּמֵינוּ *

debunt in terra. Pro ignominia vestra et pudore in (colendis) figmentis duplicem hæreditatem possidebitis in terra. De portione eorum gloriabimini. Concordes erunt et non dividuntur in duos populos ut in diebus Roboam et Jeroboam.

10. *Valde delectabor in Domino.* Hoc dicit de Ecclesia quæ delectatur in Domino. Delectamentum autem in Domino Ecclesiæ datum sacramentum est sancti ejus corporis. *Et exultabit anima mea in Deo.* Hoc ipsum est quod Ecclesiæ ejus contigit, exultatio scilicet, oblectamentum et lætitia spiritus. Exultat Ecclesia in Deo suo, quia *induit me vestimento salutis*, id est stola gloriæ baptismi; illa quippe est verum salutis vestimentum et candida gloriæ stola. *Et fecit me tanquam sponsam gloriosum per absolutionem. Et tanquam sponsam ornatam.* Sponsa Ecclesia est quæ exornata est pulchritudine omnium populorum. Ornamenta autem quæ Ecclesiam exornant sunt hæc: puritas, innocentia, sanctitas, honestas, jucunditas, mansuetudo, pacis amor, humilitas, misericordia et his similia.

11. *Et sicut terra producat plantam,* plantam scilicet in ea absque semine productam. Populum autem legis figuravit per hortum, populos vero absque lege per terram plantas producentem. *Ita producat Dominus justitiam coram omnibus populis.* Justitia quam dicit produci coram omnibus populis nova est annuntiatio Evangelii

כִּי־אֶבְרַח . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה
 * כִּי־זֶה־אֶבְרַח *

כִּי־זֶה־אֶבְרַח . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה
 לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה
 * כִּי־זֶה־אֶבְרַח *

כִּי־זֶה־אֶבְרַח . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה
 לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה
 * כִּי־זֶה־אֶבְרַח *

כִּי־זֶה־אֶבְרַח . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה
 לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה
 * כִּי־זֶה־אֶבְרַח *

כִּי־זֶה־אֶבְרַח . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה
 לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה
 * כִּי־זֶה־אֶבְרַח *

כִּי־זֶה־אֶבְרַח . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה
 לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה
 * כִּי־זֶה־אֶבְרַח *

כִּי־זֶה־אֶבְרַח . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה
 לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה
 * כִּי־זֶה־אֶבְרַח *

כִּי־זֶה־אֶבְרַח . אֵת . לֵאלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם לֹא־חִשְׁבָה

¹ Infra vers. 6.
² Abdias 4.

*cavi populos in ira mea*¹; etenim extulerunt se contra gentes tempore iræ meæ.

3. *Torcular calcavi solus et nemo ex populis aderat mihi*; Israel quippe solus vastavit Edomitas post reversionem.

4. *Quia dies ultionis, quæ fiet in Edomitas, in corde meo repositus est. Et dies salutis*: salus populo meo futura advenit.

5. *Respexi et nemo erat qui adjuvaret*; respexi in Edomitas quia sanguis nobilis erat in eis, respexi ut misericordiam sibi quærerent et in eis nemo inventus est qui adjuvaret.

6. *Et calcavi eos in ira mea, et affixi eos in furore meo, et in terram dejeci robur eorum*; idem est ac illud: *Si te extuleris et inter stellas posueris nidum tuum, exinde te dejiciam, ait Dominus*².

7. *Gratiam Domini memorabo*; gratiarum igitur actio pro prioribus beneficiis significatur per « gratiam Domini memorabo. » E contra verba « *Quare avertisti me, Domine, a via tua*³, reprehensionem continent de novissimis.

9. *Angelus faciei ejus salvavit eos*. In omnibus Israelitarum peccatis, ultionem de illis non sumpsit Deus propter Moysen qui in conspectu ejus egit ut non perderet eos. *Et extulit eos et evexit eos cunctis diebus sæculi*, per facinora præclara quæ identidem per prophetas contingebant illis.

10. *Et ipsi exasperaverunt ejus*

³ Infra vers. 17.

מִנְיָ אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים . אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי
 אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *
 אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *
 אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *
 אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *

CAPUT LXIV.

לֹא אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים .
 אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *
 אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *

אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *
 אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *
 אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *

אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *
 אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *
 אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *

אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *
 אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *
 אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *

אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *
 אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *
 אֲנִי אֶחָד מִבְּנֵי אֱלֹהִים וְיָצַד חַלְמָא *

¹ Vers. simpl. « avertisti nos, » ut hebræus et
 TOM. II.

ne, pater noster es; fecisti hæc eis,
tu es salvator a sæculo.

17. *Quare, Domine, avertisti me¹ a via tua et indurasti cor nostrum ne timeremus te.* Vana rursus accusatio, prædicta quippe fuerat hæc captivitas a Moyse et ab omnibus prophetis.

CAPUT LXIV.

1. *Annon cælos aperuisti et descendisti ad nos juvandos? A conspectu tuo liquefacti sunt montes.* Egyptios, Amorrhæos et Amalecitas montes vocat propter eorum elationem.

2. *Comburet etiam nunc ignis tuus inimicos tuos.* Et propter ultionem quam præstas nobis notum fiet nomen tuum inimicis tuis.

3. *Quando fecisti terribilia non expectavimus te.* Si peccavimus tibi, antiqui quibus miracula fecisti nec ipsi justi fuerunt. *Et nunc fac duo illa in revelatione tua super nos : nobis salutem et adversariis nostris vindictam.*

4. *A sæculo quippe, i. e. a die quo separasti tibi hunc populum a ceteris. Nec oculus vidit Deum præter te... qui cum deliciis occurris iis qui faciunt justitiam quique in viis tuis tui memores erunt, i. e. in miraculis tuis quæ coram illis facta sunt.*

5. *Ecce tu iratus es, quia peccavimus tibi... In illis mundus salvabitur, in miserationibus tuis quas mundo exhibuisti, salvabitur mundus.*

vulgata habent. Hoc postulat contextus.

אֲנִי וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ וְכִי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ .

וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ .

CAPUT LXV.

אֲנִי אֲפָרָה וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ .

אֲנִי אֲפָרָה וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ .

אֲנִי אֲפָרָה וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ .

אֲנִי אֲפָרָה וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ . כִּי אֲנִי אֲפָרָה
 וְכָל הַיְהוּדָיִם כְּעֵץ הָאֵלֶּךָ .

¹ Pro חצלא codex mendose habet

6. *Sumus velut impuri omnes. Hæc est oratio ejus pro eis. Destu-
 ximus ut folia omnes; nimirum
 per singulas generationes captivi
 facti sunt.*

7. *Nec est qui invocet nomen
 meum; quia idola adorabant, me-
 moriam nominis tui non faciebant.
 Et non est qui recordeter firmiter
 in te confidere; omnem quippe
 suam confidentiam in idolis repo-
 nebant.*

CAPUT LXV.

1. *Quæsitus sum ab eis qui me
 non quærebant. Hic in persona
 filii ausus est Isaias loqui coram
 Judæis, nec timuit, ut testatus est
 apostolus Paulus. Et inventus sum
 ab his qui non me quæsierunt,
 scilicet a gentibus. Et dixi: Ecce
 me; Ecce me populo e gentibus
 collecto qui non invocaverat nomen
 meum.*

2. *Expandi manus meas tota
 die; i. e. expandi manus meas in
 cruce tota die super populum
 Israel inobedientem. Super popu-
 lum inobedientem. Et cur noluit
 Israel obedire? Quia, inquit, ince-
 dunt post cogitationes suas, etc.*

3. *Sacrificant in hortis et po-
 nunt thura super lapides¹, juxta
 legem incantatorum. Lapidés alta-
 ria vocat super quibus offerebant
 filios suos dæmoniis.*

5-7. *Et dicunt: Ne accedas ad
 me: peccata eorum et peccata
 patrum eorum, dupliciter stant
 coram me, ait Dominus; i. e.*

וְיָבִיאוּ לְךָ אֶת-בְּרֵיתֵי הַבְּרִיתִים
 מֵעַתָּה אֲשֶׁר-בְּרִיתֵי הַבְּרִיתִים
 לְךָ יְהוָה חֶסֶד . מִלֵּךְ דָּבָר וְלִבְרִיתֵי
 חֶסֶד מֵעַתָּה . אֲשֶׁר וּבְרִיתֵי הַבְּרִיתִים
 נִשְׁמַע מִן-הַיָּם . וְעַתָּה יְהוָה מִלֵּךְ
 אֶת-דָּבָר . וְיָבִיאוּ לְךָ חֶסֶד מֵעַתָּה
 חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד
 מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד
 מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד
 מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד

חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד
 מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד
 מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד
 מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד

חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד
 מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד
 מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד
 מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד

חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד
 מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד
 מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד
 מֵעַתָּה . חֶסֶד מֵעַתָּה . חֶסֶד

omnes oves Cedar congregabuntur ad te ; arietes Nabuoth servient tibi Hæ sunt oblationes gentium, quas acceperunt Hebræi in compensationem injuriæ sibi illatæ et spoliorum ipsis ereptorum, quando in captivitatem abducti sunt, sicut compensationem sumpserant quando egressi sunt ex Ægypto. Apparet autem hæc etiam respicere Ecclesiam, quum ex omnibus partibus populi veniant ad eam venerandam portantes oblationes reconciliatio- nis, non solum oblationes spirituales confessionis et voluntatis, sed etiam hæc typica piacularia : incensum suave, lampades, et vestes seu indumenta pretiosa ad ornamentum ejus

7. *Et domum gloriæ meæ gloriosam reddam.* Quod gloria novissima præstabit gloriæ primæ hoc etiam Ecclesiæ convenit. Ipsa quippe vere domus est gloriæ Dei.

8. *Qui sunt isti qui ut nubes volant ?* Videns propheta per revelationem majestatem et gloriam eorum qui convertuntur dixit : *Qui sunt isti qui ut nubes volant et ut columbæ ad fenestras suas ?* Nubes et columbas justos et justas appellat. Fenestræ autem domum refugii repræsentant.

9. *Quia me expectabunt insulæ et naves Tharsis, ut ab initio.* Etsi hæc lectio synagogæ mystice conveniat quæ rediit e Tharsis post ruinam Gog, sicut redierat primum quando ascendebant e Babylone. Tamen Ecclesiam respicit quia gentes a Deo procul aberant.

וְלֹא בְּהָאֵלָּהּ חֲשִׁכָה וְעֹמַל תִּבְחֶנּוּ .

וְעֵשְׂתָּהּ לְחַדְשֵׁי . וְאִמְרָה נְעִמָּה וְעֹמַל
וְיִשְׂרָאֵל לְעֵינֵינוּ . וְכֵן כֵּן וְכֵן כֵּן כֵּן
לְחֵלְלָהּ מִעֲשֵׂתָּהּ חֲלָלָהּ * לְחֵלְלָהּ
לְחֵלְלָהּ . וְכֵן . לְחֵלְלָהּ וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ לְחֵלְלָהּ . וְכֵן . וְכֵן
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ * וְכֵן לְחֵלְלָהּ : וְכֵן
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ . וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן
לְחֵלְלָהּ וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן
וְכֵן *
*
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *

וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *

וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *
וְכֵן כֵּן לְחֵלְלָהּ וְכֵן * וְכֵן *

est quando velut Oriens ortus est
iis qui in tenebris ignorantiae et in
umbra mortis sedebant.

2. Ad loquendum simpliciter: *ut
proclamem annum acceptabilem
et jucundum Domino*, scilicet an-
num omnium conjunctim bonorum
et virtutibus plenum. *Ad evange-
lizandum pauperibus*, humilibus
nempe exaltationem. *Et consoli-
dem confractos corde* per condo-
nationem. *Proclamem libertatem
captivis*, libertatem iis qui captivi
sunt in peccato. *Et solutionem in
carcere detentis*, iis qui vinculis
pravarum consuetudinum detinen-
tur. *Et proclamem annum jucun-
dum Domino*. Significat Messiam
post baptismum egressurum esse
ad sanandum et prædicandum no-
vam Evangelii doctrinam et ad
lugentes consolandos per promi-
siones cœlestes.

6. *Vos autem sacerdotes Domi-
ni vocabimini et ministri Dei*. Hoc
dicit quia cessaverat sacerdotium
eorum per septuaginta annos. Con-
venit autem Ecclesiæ e gentibus
collectæ, quia, postquam incar-
natus est et providentialiter Spiritu
sancto unctus est in baptismo in
Jordane ægrotosque sanavit et con-
tritros corde confortavit ac liberta-
tem prædicavit atque remissionem
peccatorum largitus est, constituit
intra Ecclesiam e gentibus quas
salvavit collectam sacerdotes et
œconomos et dixit ad eos: vos
vocabimini: sacerdotes Domini.
Opes gentium comedetis, oblatio-
nes eorum et sacrificia.

7. *Duplicem hæreditatem possi-*

מִנְּהוּמֵי אֲרָצָם וּבְדִבְרֵיהֶם . מֵאֵלֶּיךָ
 אֲשֶׁר לְאֵלֶּיךָ חָזְקָה * וְאֵתְּנָם
 בְּיָדֶיךָ . וְאֵתְּנָם בְּיָדֶיךָ . וְאֵתְּנָם
 בְּיָדֶיךָ . וְאֵתְּנָם בְּיָדֶיךָ . וְאֵתְּנָם

מִנְּהוּמֵי אֲרָצָם וּבְדִבְרֵיהֶם * וְאֵתְּנָם
 בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם
 בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם
 בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם
 בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם
 בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם
 בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם
 בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם
 בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם בְּיָדֶיךָ * וְאֵתְּנָם

מִנְּהוּמֵי אֲרָצָם וּבְדִבְרֵיהֶם . מֵאֵלֶּיךָ
 אֲשֶׁר לְאֵלֶּיךָ חָזְקָה * וְאֵתְּנָם
 בְּיָדֶיךָ . וְאֵתְּנָם בְּיָדֶיךָ . וְאֵתְּנָם
 בְּיָדֶיךָ . וְאֵתְּנָם בְּיָדֶיךָ . וְאֵתְּנָם
 בְּיָדֶיךָ . וְאֵתְּנָם בְּיָדֶיךָ . וְאֵתְּנָם

debunt in terra. Pro ignominia
 vestra et pudore in (colendis)
 figmentis duplicem hereditatem
 possidebitis in terra. De portione
 eorum gloriabimini. Concordes
 erunt et non dividentur in duos
 populos ut in diebus Roboam et
 Jeroboam.

10. Valde delectabor in Domi-
 no. Hoc dicit de Ecclesia quæ
 delectatur in Domino. Delecta-
 mentum autem in Domino Eccle-
 siæ datum sacramentum est sancti
 ejus corporis. Et exultabit anima
 mea in Deo. Hoc ipsum est quod
 Ecclesiæ ejus contigit, exultatio
 scilicet, oblectamentum et lætitia
 spiritus. Exultat Ecclesia in Deo
 suo, quia induit me vestimento salu-
 tis, id est stola gloriæ baptismi; illa
 quippe est verum salutis vestimen-
 tum et candida gloriæ stola. Et
 fecit me tanquam sponsam glorio-
 sum per absolutionem. Et tanquam
 sponsam ornatam. Sponsa Ecclesia
 est quæ exornata est pulchritudine
 omnium populorum. Ornamenta
 autem quæ Ecclesiam exornant
 sunt hæc: puritas, innocentia,
 sanctitas, honestas, jucunditas,
 mansuetudo, pacis amor, humili-
 tas, misericordia et his similia.

11. Et sicut terra producit
 plantam, plantam scilicet in ea
 absque semine productam. Popu-
 lum autem legis figuravit per hor-
 tum, populos vero absque lege per
 terram plantas producentem. Ita
 producet Dominus justitiam coram
 omnibus populis. Justitia quam di-
 cit produci coram omnibus populis
 nova est annuntiatio Evangelii

حققتا * ارحم لهم الخبز ه/حصبه
لحدهم حققتا *

quod omnibus populis annuntiatum fuit : juxta illud : *Ite, docete et baptizate omnes gentes*¹.

CAPUT LXII.

CAPUT LXII.

سماجتا حبب عسل سبال . آه . حبال
مبسعلا * وفه مدهه * حننا بعصمه رب
رف آه * وحا آهوا طرفا احسره الحباب .
مهه قلا بعسل لا سعه مدهه *

2. *Et vocaberis nomine novo Ecclesia sancta. Quod (nomen) os Domini imponet, dicens : super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam et vectes inferni non superabunt eam*².

ه اهد لا الما جنع عجبعا . ه/فحص لا
الامنا * سبال . آه . لافلا ولا اهد
معا خلا . ماعلا * قنن حبا حلا حلا
اقنن آهوا ففقهه الا هلا رقه عسته آه *
ماعلا * رجا حبب حننا . الا الما جنع
رعب . آه . رجا حبب حننا : آه
معه فقه آه آه آه آه آه آه آه آه
ه/فحص الما حبال . آه . افحص رجا .
معا الما حبال *

4. *Et non vocaberis amplius « Repudiata, » et terra tua non vocabitur deserta. Non amplius « Repudiata » quia filios voluntatis supernæ omni tempore producet et deserta non erunt palatia ejus. Quia Dominus sibi in te complacet. Sed vocaberis Voluntas mea, quia sibi in te complacuit Dominus, cujus facies a te aversa erat. Et terra tua Maritata, terra tua quæ deserta erat ex nunc maritata erit.*

ماعلا * رجا رجا رجا رجا رجا رجا
لحدهم حبب * حننا * حننا * حننا
مدهه آهوا رجا مدهه . آه . مدهه
حنن مدهه رجا رجا رجا رجا رجا
رجا . آه . مدهه حنن حنن حنن
معلقه آه . مدهه آه مدهه
حه قنن آه سبال . آه رجا رجا رجا
حبال ماعلا حننا سبال احسره حبب
حققتا رجا . رجا حبب حبب .
آه . حننا . هلا حننا احسره لصال
آه مدهه حننا . ماعلا آه . مدهه حننا
رجا . رجا رجا رجا رجا رجا رجا
رجا رجا رجا رجا رجا رجا رجا *

5. *Quia sicut adolescens virginem uxorem ducit, ita filii tui te requirent. Filios Ecclesiæ apostolos, sacerdotes et justos appellat, qui constituunt caput corporis Ecclesiæ sicut maritus caput est mulieris. Hi velut mariti sunt Ecclesiæ per doctrinam suam et constanter ei filios spirituales generant. Dixit enim David de Ecclesia et apostolis : Pro³ Patribus tuis populi errantes. Erunt tibi filii tui seu apostoli. Et ad Dominum convertens sermonem spiritus psalmistæ de apostolis Ecclesiæ filiis ait : *Fac eos principes super omnem**

¹ Math. XXVIII, 19.
² Math. XVI, 18.

³ In cod. مدهه

כִּי יִשְׁכַּח אֶת-עַמּוּתָם . וְאֵת-הַלְּבָבוֹת הַלְּבָבוֹת
כִּי יִשְׁכַּח

מִדְּבַר וְיִשְׁכַּח חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ
לֵב-חַסֵּד . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ
וְחֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ
וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ
וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ

וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ
וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ
וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ

וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ
וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ
וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ

וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ
וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ
וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ

וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ
וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ
וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ

וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ . וְאֵת-כָּל-חֲסֵדוֹ

¹ Infra vers. 6.
² Abdias 4.

*cavi populos in ira mea*¹; etenim extulerunt se contra gentes tempore iræ meæ.

3. *Torcular calcavi solus et nemo ex populis aderat mihi*; Israel quippe solus vastavit Edomitas post reversionem.

4. *Quia dies ultionis*, quæ fiet in Edomitas, *in corde meo repositus est. Et dies salutis*: salus populo meo futura advenit.

5. *Respexi et nemo erat qui adjuvaret*; respexi in Edomitas quia sanguis nobilis erat in eis, respexi ut misericordiam sibi quærent et in eis nemo inventus est qui adjuvaret.

6. *Et calcavi eos in ira mea, et affixi eos in furore meo, et in terram dejeci robur eorum*; idem est ac illud: *Si te extuleris et inter stellas posueris nidum tuum, exinde te dejiciam, ait Dominus*².

7. *Gratiam Domini memorabo*; gratiarum igitur actio pro prioribus beneficiis significatur per « gratiam Domini memorabo. » E contra verba « *Quare avertisti me, Domine, a via tua*³, reprehensionem continent de novissimis.

9. *Angelus faciei ejus salvavit eos*. In omnibus Israelitarum peccatis, ultionem de illis non sumpsit Deus propter Moysen qui in conspectu ejus egit ut non perderet eos. *Et extulit eos et evexit eos cunctis diebus sæculi*, per facinora præclara quæ identidem per prophetas contingebant illis.

10. *Et ipsi exasperaverunt ejus*

³ Infra vers. 17.

10. וְיָבֹא אֵלֵינוּ כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח
 אֵלֵינוּ כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .

11. וְיָבֹא אֵלֵינוּ כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח
 אֵלֵינוּ כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .

12. וְיָבֹא אֵלֵינוּ כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח
 אֵלֵינוּ כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .

13. וְיָבֹא אֵלֵינוּ כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח
 אֵלֵינוּ כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .
 כְּחַסְדֵּךָ יְהוָה לֹא־נִשְׁכַּח .

Spiritum sanctum, qui eis per prophetas loquebatur.

11-12. *Et recordatus est dierum sæculi Moysi servi sui, quando eduxerat e mari pastorem gregis sui, dirigente dextram Moysi abscondito gloriae Dei brachio.*

13. *Duxit eos per abyssum sicut equum per desertum.*

14. *Nec, sicut jumentum in vallem descendens, impegerunt. Spiritus Domini deduxit eos. Sic duxisti populum tuum, Domine. Hisce omnibus quæ recitat de exitu Israelitarum ex Ægypto mentem revocat ad virtutes ab ipso factas per manum Moysi servi sui, quem pastorem gregis sui vocavit et cujus dextra virgam movente divisit mare. Virga porro præfigurabat crucem Christi qui est brachium absconditum gloriae Patris.*

15. *Postquam autem in mentem revocavit pristina quæ Deus fecit patribus eorum in exitu eorum ex Ægypto, redit propheta ad excitandum zelum Domini sui dicens: Ubi est zelus tuus et fortitudo tua quam tunc temporis ostendebas, et commotio viscerum et miserationum tuarum in eos qui olim non sunt conversi ad nos sed nunc conversi sunt ad nos et contra nos? Tu es pater noster, pater noster sicut et pater eorum.*

16. *Abraham nescivit nos et Israel nos notos non habuit; quando antiquis hæc fecisti (in Ægypto) jam dormiebant et silebant patres eorum. Sed tu, Domi-*

¹ Ita hebræus et Vulgata. Minus recte in Poly-

glottis londinensibus אֵלֵינוּ לֹא־נִשְׁכַּח vertitur: « nescivimus. »

מְזַמְּרֵם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם

CAPUT LXIV.

לֹא יָדַעְתִּי אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם

אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם

אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם

אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם

אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם
 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי הַיּוֹם . אֲנִי הַיּוֹם

† Vers. simpl. « avertisti nos, » ut hebræus et
 TOM. II.

ne, pater noster es; fecisti hæc eis,
 tu es salvator a sæculo.

17. *Quare, Domine, avertisti me¹ a via tua et indurasti cor nostrum ne timeremus te. Vana rursus accusatio, prædicta quippe fuerat hæc captivitas a Moyse et ab omnibus prophetis.*

CAPUT LXIV.

1. *Annon cælos aperuisti et descendisti ad nos juvandos? A conspectu tuo liquefacti sunt montes. Ægyptios, Amorrhæos et Amalecitas montes vocat propter eorum elationem.*

2. *Comburet etiam nunc ignis tuus inimicos tuos. Et propter ultionem quam præstas nobis notum fiet nomen tuum inimicis tuis.*

3. *Quando fecisti terribilia non expectavimus te. Si peccavimus tibi, antiqui quibus miracula fecisti nec ipsi justi fuerunt. Et nunc fac duo illa in revelatione tua super nos : nobis salutem et adversariis nostris vindictam.*

4. *A sæculo quippe, i. e. a die quo separasti tibi hunc populum a ceteris. Nec oculus vidit Deum præter te... qui cum deliciis occurris iis qui faciunt justitiam quique in viis tuis tui memores erunt, i. e. in miraculis tuis quæ coram illis facta sunt.*

5. *Ecce tu iratus es, quia peccavimus tibi... In illis mundus salvabitur, in miserationibus tuis quas mundo exhibuisti, salvabitur mundus.*

vulgata habent. Hoc postulat contextus.

וְכִי אֶפְתָּח אֶת פִּי לְדַבֵּר
 וְכִי אֶפְתָּח אֶת פִּי לְדַבֵּר
 וְכִי אֶפְתָּח אֶת פִּי לְדַבֵּר

וְכִי אֶפְתָּח אֶת פִּי לְדַבֵּר
 וְכִי אֶפְתָּח אֶת פִּי לְדַבֵּר
 וְכִי אֶפְתָּח אֶת פִּי לְדַבֵּר

CAPUT LXV.

אֲנִי חָסֵד וְיִשְׁרָאֵל
 אֲנִי חָסֵד וְיִשְׁרָאֵל
 אֲנִי חָסֵד וְיִשְׁרָאֵל

אֲנִי חָסֵד וְיִשְׁרָאֵל
 אֲנִי חָסֵד וְיִשְׁרָאֵל
 אֲנִי חָסֵד וְיִשְׁרָאֵל

אֲנִי חָסֵד וְיִשְׁרָאֵל
 אֲנִי חָסֵד וְיִשְׁרָאֵל
 אֲנִי חָסֵד וְיִשְׁרָאֵל

אֲנִי חָסֵד וְיִשְׁרָאֵל
 אֲנִי חָסֵד וְיִשְׁרָאֵל
 אֲנִי חָסֵד וְיִשְׁרָאֵל

† Pro חָסֵד codex mendose habet

6. *Sumus velut impuri omnes.*
 Hæc est oratio ejus pro eis. *Deflu-*
ximus ut folia omnes; nimirum
 per singulas generationes captivi
 facti sunt.

7. *Nec est qui invocet nomen*
meum; quia idola adorabant, me-
 moriam nominis tui non faciebant.
Et non est qui recordeter firmiter
in te confidere; omnem quippe
 suam confidentiam in idolis repo-
 nebant.

CAPUT LXV.

1. *Quæsitus sum ab eis qui me*
non quærebant. Hic in persona
 filii ausus est Isaias loqui coram
 Judæis, nec timuit, ut testatus est
 apostolus Paulus. *Et inventus sum*
ab his qui non me quæserunt,
 scilicet a gentibus. *Et dixi: Ecce*
me; Ecce me populo e gentibus
 collecto qui non invocaverat nomen
 meum.

2. *Expandi manus meas tota*
die; i. e. expandi manus meas in
 cruce tota die super populum
 Israel inobedientem. *Super popu-*
lum inobedientem. Et cur noluit
 Israel obedire? *Quia, inquit, ince-*
dunt post cogitationes suas, etc.

3. *Sacrificant in hortis et po-*
nunt thura super lapides¹, juxta
 legem incantatorum. Lapidés alta-
 ria vocat super quibus offerebant
 filios suos dæmoniis.

5-7. *Et dicunt: Ne accedas ad*
me: peccata eorum et peccata
patrum eorum, dupliciter stant
coram me, ait Dominus; i. e.

لعملا /رف/ احدلا /خهلا/ وه /صروه/
هلا /تعب/ +

وحبلا /بني/ /جلا/ /بي/ . وه . سلاف /وه/
/بني/ /ك/ /تعب/ /هلا/ /تعب/ /بي/ :

/وا/ /ه/ /تعب/ /اصوا/ /نعب/ . /ج/ /عب/ /وه/
/وه/ /وا/ /حبلا/ /تعب/ . /لا/ /له/ /تعب/
/حصه/ /لما/ /تعب/ /وه/ . /وا/ /ه/ /تعب/
/ونح/ /اصوا/ . /تعب/ /بي/ /تعب/
/تعب/ /صروه/ :

CAPUT LXVI.

وه /نح/ /تعب/ /تعب/ . /تعب/ /تعب/ /وه/
/تعب/ /وه/ /تعب/ /تعب/ . /وه/ /تعب/
/واجب/ /تعب/ . /وه/ /تعب/ /تعب/
/تعب/ /وه/ . /تعب/ /تعب/ /وه/ /تعب/
/وه/ /وه/ /تعب/ /تعب/ /وه/ /تعب/
/صوه/ . /هلا/ /تعب/ /تعب/ /وه/
/وه/ /تعب/ /تعب/ /وه/ /تعب/ /وه/
/تعب/ /وه/ :

/نحو/ /وه/ /وه/ /وه/ /وه/
/وه/ /وه/ /وه/ /وه/ /وه/
/وه/ /وه/ /وه/ /وه/ /وه/
/وه/ /وه/ /وه/ /وه/ /وه/
/وه/ /وه/ /وه/ /وه/ /وه/
/وه/ /وه/ /وه/ /وه/ /وه/
/وه/ /وه/ /وه/ /وه/ /وه/

¹ *Supra* XLVI, 7. Ab hoc loco usque ad finem ea quæ hic habentur insunt in *Opp. Syr. lat.* II, 94-97.
² Editores romani in versione latina hæc addunt quæ non inveniuntur in textu syriaco : « Pedibus

caverit centesimum annum agens maledicetur. Vindicta etiam cessabit apud eos per centum annos.

24. *Et antequam clament respondebo eis, loco illius (quod olim dixi) : Clamabunt in auribus meis et non exaudiam eos*¹.

25. *Lupus et agnus pascentur simul.* Res ipsa in Ecclesia peracta est, figura autem in synagoga significata est. Lupi quippe et agni pascentes simul reges sunt qui eos in servitatem redegerunt et pacifice cum eis habitant.

CAPUT LXVI.

1. *Sic dicit Dominus : Cælum thronus meus est, terra autem scabellum pedum meorum*². *Quænam est ista domus quam ædificabitis mihi ?* Quodnam ædificium mensura definitum illi sufficiat qui mensurari nequit ? Templum igitur superborum manu exstructum Deo nimis angustum est, sed cor parvum mansueti et humilis hominis qui est in Ecclesia gentium sat spaciosum Deo est propter ejus bonitatem.

3. *Qui immolat taurum quasi qui interficiat virum, qui mactat agnum quasi qui jugulat canem.* Consentiant quæ dicit Malachias : *Dispergam stercus super facies vestras*³. Prophetæ declarant Judæorum sacrificia immunda fuisse; hæc ergo Isaias hoc loco hominum

substrata meis, divinæ nature immensitatem ostendit, quum ergo cælum et terra ego impleam, manufacta templa non capiunt. »
³ Mal. II, 3.

חסדא ופדומדו /ו/ אפ סבא /ו/ וסוה /ו/ דר
 אדמא /ו/ ו /ו/ דר דדאר סבא /ו/ סבא
 חסדא /ו/ וסוה /ו/ דר אסדר סבא
 * וסבא /ו/

נח עבד /ו/ אפ /ו/ וסבא /ו/ אדא
 חסדא /ו/ . א . אפ /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א
 וסבא /ו/ אדא חסדא /ו/ ס . א . א /ו/ א
 אדא /ו/ אפ . אפ /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א
 חסדא /ו/ א . א . א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א
 וסבא /ו/ אדא /ו/ א

א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א . א /ו/ אדא /ו/ א
 אדא /ו/ א . א . א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א
 אדא /ו/ א . א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א
 * א /ו/

א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א . א /ו/ אדא /ו/ א
 אדא /ו/ א /ו/ אפ /ו/ א . א /ו/ אדא /ו/ א
 * א /ו/

א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א . א /ו/ אדא /ו/ א
 אדא /ו/ א . א . א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א

א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א . א /ו/ אדא /ו/ א
 אדא /ו/ א /ו/ אפ /ו/ א . א /ו/ אדא /ו/ א
 * א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א

א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א . א /ו/ אדא /ו/ א
 אדא /ו/ א . א . א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א
 * א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א

א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א . א /ו/ אדא /ו/ א
 אדא /ו/ א . א /ו/ אדא /ו/ אפ /ו/ א

riet masculum. Hoc dicit de lætitia, qua regio afficienda erat in die liberationis suæ, quam talem futuram ait qualem experitur mulier a zelotypo marito afflicta, quæ præ gaudio dati sibi masculi obliviscitur dolorum acerbissimorum et illatæ sibi injuriæ.

8. *Quis audivit rem hujusmodi, terram in die parturire?* Negat unquam factum quid tale ut terra quodam die parturiret. *Quoniam a quatuor ventis revertentur et una hora parietur populus,* i. e. incolis replebitur civitas vacua uno die.

9. *Ego qui dedi spem istam non pariam?* ait Dominus. Ego qui populo meo reditum post septuaginta annos promisi, num promissum adimplere non potero?

11. *Et nonne sugetis ab ubere consolationis?* i. e. dabo Sioni ubera deliciarum e quibus sugant debiles pinguedinem.

14. *Et cognoscetur manus Domini super servos suos, et perdet inimicos suos,* i. e. Judæos impios.

15. *Ecce Dominus in igne venit et quasi turbo currus ejus.* Hac figura designat gentiles, quorum opera Deus legis suæ contemptores punire decreverat.

16. *Quia in igne judicabit Dominus, et in gladio suo omnem carnem* i. e. per hos inimicos judicabit omnem carnem filiorum Jerusalem.

17. *Et multiplicabuntur interfecti a Domino. Qui sanctifican-*

* Deest in cod. vat.

חַרְחָרָה אֲנִי . אֵת . לַחֵם כֹּל וְלֹא חֹלֵלִים . סָׁא
 חֲדָשׁ סָׁב חַרְחָרָה . אֵת . אֶזְרָא וְחֲדָשׁ חֲדָשׁ
 חֲסִידֵי . אֵת . חֲדָשׁ וְחֲדָשׁ חֲדָשׁ
 אֲלֵךְ וְיִשָּׁע לֵאמֹר חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי
 אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי
 חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי

חַרְחָרָה אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי
 חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי
 חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי
 חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי
 חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי
 חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי
 חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי
 חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי
 חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי
 חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי

חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי
 חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי חֲדָשׁ אֲנִי

tur confusione et purificantur unus post alterum mediis in hortis palam scilicet et impudentissime. Unus post alterum in medio Sociorum exemplo inducebantur aut post eos cum alacritate pergebant ad mala ista opera perpetranda. Et qui comedunt reptilia et mures, quia legem meam spreverunt hisce simul consumentur.

18. *Postquam venero ad congregandas omnes gentes.* Forsan propheta loquitur de gentibus, quas Ezechiel Gog et Magog appellat, et adducendas ait ad montes Israel earumque interitum describit eodem ordine, quem hic observat Isaias, vel quas Esdras recenset et narrat adversus Judæos Babylone reversos undique insurrexisse, et a Zorobabele et principibus ejus sociis humiliatæ fuerunt, vel quas Persarum reges, vel Antiochus ejusque successores Græci in Judæam postea immiserunt et a Judæis, atque a Juda Machabæo, ejusque fratribus attritæ sunt, et a Romanis tandem penitus deletæ. Dicit itaque propheta Deum per has omnes gentes puniturum Judæos, qui peccarunt post reditum ab exilio. Manifeste ostendit earum interitum captivitate posteriorem esse et anteriorem salute et conversione populi electi et gentium, quæ facta est per dominum nostrum et completa fuit per prædicationem apostolorum.

12. *Et in lecticis portabimini et super genua educabimini, et sicut si mater consoletur filium*

a Verba : חֲדָשׁ אֲנִי ... addita sunt e cod. vat. — b Verba : ... חֲדָשׁ אֲנִי addita sunt e cod. vat.

חַדְשֵׁי . סַעֲבָדָהּ . וְשִׁבְעָה יוֹמֵי וְשָׁמַר
וְעָלְמָהּ וְיָמֵי עֲבָדֶיהָ וְיָמֵי .

וְלֹא יִפְסָדוּ אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי לֹא יִכָּחֵשׁ .
וְיָ . לֵבָיִתָּהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי
וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ .
וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ .
וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ .

וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ .
וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ .
וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ .
וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ .
וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ .
וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ .
וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ .
וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ .
וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ .
וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ וְיָמֵי אֲשֶׁר עָלְמָהּ .

egredientur ad locum ubi illi occu-
buerunt, divinam in eos vindictam
spectaturi, ut adimpleatur illud :
« *Lætabitur justus cum viderit
vindictam, lavabit manus suas in
sanguine peccatoris*¹. »

*Quod vermis eorum non moritur
et ignis eorum non extinguitur.*
Per vermem cœtum justorum si-
gnificat, ut supra : *Noli timere
vermis Jacob*². Et quia nunquam
deficiet Ecclesia Christi eam signi-
ficat p̄r vermem qui non moritur
et per ignem qui non extinguitur.
*Et erunt admirationi omni carni,
tam populo Israel quam gentibus.*

Jam si dicant³, quandonam ex
Hispania congregati fuimus ? Nam
Hispaniam propheta hic expresse
indicat. Discant Scripturas in ma-
gnis insistere, quia norunt parva
magnis contineri. Quum ergo aliis
in locis narrent Cyri edictum, ad
omnes provincias manasse et a
Judæis in remotissimas quasve re-
giones divulgatum, palam fit, ejus
rei famam in Hispaniam pervenis-
se, ut verum sit aliquos ex illorum
fratribus inde reductos fuisse eo
tempore, quo captivitas babylonica
finita fuit. Quamquam multo con-
gruentius vaticinium istud expone-
tur, si quod cum historia et prophe-
tæ verbis plane et ex toto cohæret,
ista quæ de Judæorum restitutione
narrantur hoc loco et apud Eze-
chielem, ad Christi adventum et
Evangelii promulgati tempus refer-
rantur.

¹ Psalm. LVII, 11. — ² Supra XLI, 14. — ³ Hæc aliunde adjecta videntur.

פועמא ובעמא ובעמא ובעמא ובעמא
וועלע וועלע וועלע וועלע

CAPUT I.

וועלע וועלע וועלע וועלע . וועלע . וועלע
וועלע וועלע וועלע וועלע

וועלע וועלע וועלע וועלע . וועלע . וועלע
וועלע וועלע וועלע וועלע

וועלע וועלע וועלע וועלע . וועלע . וועלע
וועלע וועלע וועלע וועלע

וועלע וועלע וועלע וועלע . וועלע . וועלע
וועלע וועלע וועלע וועלע

וועלע וועלע וועלע וועלע . וועלע . וועלע
וועלע וועלע וועלע וועלע

וועלע וועלע וועלע וועלע . וועלע . וועלע
וועלע וועלע וועלע וועלע

וועלע וועלע וועלע וועלע . וועלע . וועלע
וועלע וועלע וועלע וועלע

¹ Ut titulus innuit, hic contineri videtur non integrum S. Ephraemi commentarium sed dumtaxat scholia quaedam ab auctore Catenae Severo monacho

EJUSDEM PATRIS NOSTRI

MAR EPHRAEMI SCHOLIA

QUÆDAM IN LAMENTATIONES JEREMIE¹.

CAPUT I.

5. *Facti sunt oppressores ejus in capite, i. e. ad effectum perduxerunt quidquid facere voluerunt in ipsa Jerusalem*

9. *Fuerunt principes ejus cervi, i. e. quasi cervi timidi quia abierunt absque fortitudine ante persecutores.*

10. *Vidi gentes ingressas sanctuarium tuum, ad diripiendum et incendendum, et corrumpendum.*

11. *Dederunt charissimam quamcumque rem pro cibo, vel quia manducarunt carnes filiorum suorum, vel quia omne quod habebant dederunt pro cibo ad servandam animam.*

16. *Facti sunt filii mei caprifici, quia sicut caprifici exiles facti sunt et extenuati qui ante captivitatem cedris æquiparabantur.*

19. *Vocavi amicos meos in adjutorium meum, et ipsi deceperunt me, vel idola significat et pseudoprophetas, vel Idumæos et gentes vicinas.*

21. *Adduc diem quam vocasti, et erunt similes mei. Veniet utique dies, quam condixisti eis, et captivi fient sicut ego omnes populi subannantes me.*

selecta ex integro opere. Porro editio romana non nisi partem horum scholiorum in tria priora capita exhibet, nos e codice londinensi integra damus.

43. *Obruisti in ira tua et persecutus es nos, i. e. retraxisti in ira tua dexteram quæ nos protegebat et persecutus es nos usque in Babylonem.*
 44. *Silentio operuerunt in fovea, in Babylone, vitam meam.*
 45. *Invocavi te in die prima, et dixisti: ne timeto, quia promissus erat eis reditus.*
 46. *Judicasti, Domine, judicium animæ meæ et salvasti vitam meam, quia scilicet destruxit Babylonios et salvavit suos.*
 47. *Et omnia quæ excogitaverunt contra me. Audivi, Domine, probra eorum, scilicet Idumæorum, quando dixerunt: Nudate, nudate usque ad fundamenta ejus!*
 48. *Redde eis, scilicet Idumæis, retributiones eorum et in ira tua frange eos. Quadrat quidem hoc in Idumæos et in exprobrationes eorum, sed et in Babylonios Judæorum persecutores quadrat.*

49. *Quomodo contemnitur aurum bonum? i. e. populus electus. Et disjiciuntur lapides sanctuarii in capite omnium platearum? i. e. filii sacerdotum qui in plateis præ fame deficiebant. Hoc etiam (intelligi potest) de patribus eorum qui in omnibus plateis interficiebantur.*
 50. *Nudaverunt ut canes aurei*

51. *Quomodo contemnitur aurum bonum? i. e. populus electus. Et disjiciuntur lapides sanctuarii in capite omnium platearum? i. e. filii sacerdotum qui in plateis præ fame deficiebant. Hoc etiam (intelligi potest) de patribus eorum qui in omnibus plateis interficiebantur.*
 52. *Nudaverunt ut canes aurei*

53. *Quomodo contemnitur aurum bonum? i. e. populus electus. Et disjiciuntur lapides sanctuarii in capite omnium platearum? i. e. filii sacerdotum qui in plateis præ fame deficiebant. Hoc etiam (intelligi potest) de patribus eorum qui in omnibus plateis interficiebantur.*
 54. *Nudaverunt ut canes aurei*

55. *Quomodo contemnitur aurum bonum? i. e. populus electus. Et disjiciuntur lapides sanctuarii in capite omnium platearum? i. e. filii sacerdotum qui in plateis præ fame deficiebant. Hoc etiam (intelligi potest) de patribus eorum qui in omnibus plateis interficiebantur.*
 56. *Nudaverunt ut canes aurei*

57. *Quomodo contemnitur aurum bonum? i. e. populus electus. Et disjiciuntur lapides sanctuarii in capite omnium platearum? i. e. filii sacerdotum qui in plateis præ fame deficiebant. Hoc etiam (intelligi potest) de patribus eorum qui in omnibus plateis interficiebantur.*
 58. *Nudaverunt ut canes aurei*

59. *Quomodo contemnitur aurum bonum? i. e. populus electus. Et disjiciuntur lapides sanctuarii in capite omnium platearum? i. e. filii sacerdotum qui in plateis præ fame deficiebant. Hoc etiam (intelligi potest) de patribus eorum qui in omnibus plateis interficiebantur.*
 60. *Nudaverunt ut canes aurei*

CAPUT IV.

1. *Quomodo contemnitur aurum bonum? i. e. populus electus. Et disjiciuntur lapides sanctuarii in capite omnium platearum? i. e. filii sacerdotum qui in plateis præ fame deficiebant. Hoc etiam (intelligi potest) de patribus eorum qui in omnibus plateis interficiebantur.*
 2. *Nudaverunt ut canes aurei*

3. *Nudaverunt ut canes aurei*

¹ Psal. CXXXVI, 7.

^a *אֱלֹהֵי* pro *אֱלֹהֵי* — ^b Cod. *אֱלֹהֵי*.

CAPUT IV.

1. *Quomodo contemnitur aurum bonum? i. e. populus electus. Et disjiciuntur lapides sanctuarii in capite omnium platearum? i. e. filii sacerdotum qui in plateis præ fame deficiebant. Hoc etiam (intelligi potest) de patribus eorum qui in omnibus plateis interficiebantur.*
 2. *Nudaverunt ut canes aurei*

3. *Nudaverunt ut canes aurei*

² Quum *אֱלֹהֵי* interdum pro *אֱלֹהֵי* ponatur, forsitan hic et supra Aramæi intelligendi sunt.

זֶסְרָא וְאִתְּחַתְּ כַּעֲסֵרֵי וְדִנְיָ . אֵי . נַעֲדָא
 וְיַעֲרֵי כַּעֲסֵרֵי וְדִנְיָ . נִלְאִיבֵי כְּרֵעֵי .
 דִּינֵי לְחַיָּא כַּעֲסֵרֵי וְאִתְּחַתְּ אֵי . וְאִתְּחַתְּ
 סִתֵּי עֵינֵינָא זֶרֶק וְהַלְלֵא . אֵי . וְאִתְּחַתְּ
 חֲקִיעֵהָ . כַּעֲדֵינָא וְאִתְּחַתְּ אֵי . אֵי . וְאִתְּחַתְּ
 חֲרִיבֵי . וְאִתְּחַתְּ כַּעֲסֵרֵי וְדִנְיָ אֵי .
 חֲלָבֵהָ אֵי . וְאִתְּחַתְּ וְדִנְיָ אֵי .
 חֲקִיעֵהָ וְסִתֵּי אֵי . אֵי . וְאִתְּחַתְּ אֵי .
 חֲרִיבֵי . וְאִתְּחַתְּ כְּרֵעֵי אֵי . וְאִתְּחַתְּ
 חֲרִיבֵי . אֵי . וְאִתְּחַתְּ אֵי . וְאִתְּחַתְּ
 וְאִתְּחַתְּ אֵי . וְאִתְּחַתְּ אֵי . וְאִתְּחַתְּ
 אֵי .

זֶסְרָא וְאִתְּחַתְּ אֵי . אֵי . אֵי .
 אֵי .

מִנֵּי עֵינֵי דִנְיָ . אֵי . אֵי .
 אֵי . אֵי . אֵי .
 אֵי . אֵי . אֵי .
 אֵי . אֵי . אֵי .

CAPUT V.

רֵעֵי דִלָּא סִלֵּף חֲסִיפָא . וְאִתְּחַתְּ אֵי .
 אֵי .
 אֵי . אֵי . אֵי .
 אֵי . אֵי . אֵי .
 אֵי . אֵי . אֵי .

¹ Minus recte in Polyglottis Londin. « facierum. »
² Luc. XXIV, 24.
³ Thren. I, 4. Videtur amanuensis quædam hic
 TOM. II.

20. *Spiritus narium¹ nostrarum unctus Domini, spiraculum animæ nostræ unctus Domini. Capietur in fovea.* His spiritualiter significat Filium, Unctum Patris, qui est vera nostra vita, qui in peccatis nostris irretitus fuit; realiter autem hæc acciderunt Sedeciaë, qui vocatus est Unctus Domini propter regnum, *sub cujus umbra dicebamus nos victuros inter gentes quæ nos circumdant.* Hoc refertur ad Dominum nostrum qui captus est in fovea eorum et ab eis in cruce suspensus. De illo quippe dixerunt qui cum Cleopha erant: *Nos sperabamus quia ipse esset salvaturus Israel².*

Caput urbium facta est sub tributo³, Pharaoni et Nabuchodonosori.

Invocavi nomen tuum, Domine e lacu inferiori⁴. Vocem meam audisti. De se loquitur. Sicut retribuiſti iis qui projecerunt me in lacum, retribue etiam iis qui adduxerunt populum in lacum inferiorem, id est in Babylonem.

CAPUT V.

9. *Animam⁵ nostram obtulimus pro pane ne fames ante gladium nos consumat.*
 5. *Ægyptii dederunt manum, i. e. relaxaverunt manus, sicut Babylon dedit manus. Et Assyrii ut pane satiant i. e. eleemosynam dent aut iis qui in captivitate de-*

aliunde apposuisse.
⁴ Threni III, 5.
⁵ Differt a vers. simpl.

* וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 * וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .

* וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 * וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .

* וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 * וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .

* וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 * וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .

* וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 * וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .

* וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 * וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .

* וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 * וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .

* וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 * וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .

* וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .
 * וְעָלְתָּ וְעָלְתָּ . אֵלֶיךָ חֲזָרְתָּ חֲזָרְתָּ .

1 Isai. LXII, 40.

gunt, aut iis juxta quos transeunt.

Transite, transite¹. Persecutores hæc populo dicebant. Etenim non adletis iterum, i. e. non habitabitis iterum in regione vestra.

10. Pellis nostra ut in fornace corrugata est, seu exusta est, et atrata sunt seu corrugatae et lividae factae sunt personae eorum coram cruciatum famis, i. e. ex uredine.

12. Magnates manibus eorum suspensi fuerunt, i. e. a persecutoribus suspensi fuerunt.

13. Adolescentes agitarunt molas captivatoribus. Et juvenes ad ligna impegerunt, ad ligna quae pro magnatibus colligebant.

14. Senes a portis cessabunt, a porta judicis. Adolescentes a gaudiis suis, a conviviis suis.

16. Cecidit corona capitis nostri, corona Sedeciae. Vae nobis quia peccavimus, et idcirco ecce in captivitatem redigimur.

18. Super montem Sion, i. e. super sanctuarium quod aedificatum est in monte Sion.

19. Tu vero, Domine, in aeternum stas, etc. Si destruitur domus habitationis nostrae, thronus gloriae tuae stat in caelo.

21. Restaura dies nostros, etc. Memento nostri et salva nos sicut salvasti ex Aegypto.

Explicit Mar Ephraemi commentarium in Jeremiam prophetam.

ג'נת י'פ לא'נעם י'ס נ'כא ע'ב . י'ס .
 י'ס נ'ח י'ס'לא י'ג'נת ע'ב לא'נעם . ח'לא
 י'נ'פ'נ' ; י'ס' ח'א'נ'ע'ס' י'ס ; י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'

י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'

י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'
 י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס' . י'ס'נ'ע'ל'ס' י'ס'נ'ע'ל'ס'

3. *Fugit autem in Tharsis propheta Jonas.* Fugiebat Jonas in Tharsis, quia in simplicitate sua putabat sanctum Dei habitaculum esse in Jerusalem (et non alibi), et quia nolebat ire in Niniven ad prædicandam pœnitentiam, ut hac ratione significaret prophetas ad gentes missos non esse. Dolebat autem et moleste ferebat quod videret gratiam prophetiæ transire ad gentes Israelique quasi e domo expelli.

4. *Et facta est tempestas in mare, et navis jactabatur ut contereretur, Jonas autem descendit ad interiora navis et dormivit.* Viderunt autem nautæ mare turbatum simul et tranquillum, turbatum pro eis, tranquillum pro ceteris in circuitu navibus.

7-14. *Et miserunt sortes et exivit sors Jonæ... Ecce mare it et turbatur contra nos. Dixerunt igitur nautæ ad invicem : mittamus sortes ut sciamus propter quemnam hoc malum venit super nos¹. Et miserunt sortes. Quum autem sors in Jonam cecidisset, dixit eis: Tollite me et mittite in mare. Et sedatum est mare. Et timuerunt viri illi et immolaverunt hostias et voverunt vota. Et clamaverunt nautæ ad Dominum et dixerunt: Quæsumus, Domine, ne pereamus in anima viri hujus. Quod invocaverunt nautæ Dominum et rogarunt ut non perirent propter Jonam et rei non traducerentur propter mortem ejus, figura est prophetarum san-*

¹ Scriba ordinem textus perturbavit.

...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

ctorum. Hi quippe, ubi propheta-
 bant super passionem et mortem
 Christi, rogabant ut contemptores
 non reputarentur quia super mor-
 tem Dei scribebant. Quod autem
 dixit Jonas: *Tollite me et mittite in
 mare* mysterium est magnum. Do-
 cet quippe Emmanuelem sua vo-
 luntate passiones in se suscepisse.
 Quod denique quievit mare a fer-
 vore suo, postquam in illud pro-
 jectus est Jonas, significat in mundo
 siluisse Spiritum nequam post mor-
 tem Emmanuelis.

CAPUT II.

CAPUT II.

...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

1. Piscis magnus qui deglutivit
 Jonam figura est mortis quæ ab-
 sorbuit Dominum nostrum. Fuit
 Jonas in visceribus piscis tribus
 diebus; hac re significatur Domi-
 num nostrum tribus diebus et
 tribus noctibus fuisse in inferiori-
 bus terræ partibus¹. Vivus per-
 stitit Jonas in visceribus piscis et
 vivus permansit Dominus noster
 etiam postquam in sancto sepulchro
 conditus fuit.

...
 ...
 ...
 ...

2. Jonas in ventre piscis preces
 fundebat; hac re significatur Chri-
 stum, etiam quum esset in inferis
 inclusus, cum Patre suo locutum
 fuisse; vivus quippe, fortis et po-
 testate resuscitandi etiam tunc præ-
 ditus erat.

...
 ...
 ...

Quum dicit Niniven itinere
 trium dierum fuisse², non significat
 civitatem itinere trium dierum lon-
 gam fuisse, sed spatio trium dierum

¹ Cfr. *Math.* XII, 40.
^a Cod. ... — ^b *Assem.* ...

² *Infra* III, 3.

CAPUT III.

CAPUT III.

4. Et cæpit Jonas introire in
 Niniven itinere trium dierum, et
 prædicavit et dixit: Adhuc qua-
 draginta dies, Ninive subvertetur.
 In græco autem dixit: Adhuc tres
 dies, Ninive subvertetur. Utrum-
 que verum est. Sic enim scriptum
 est in hebræis exemplaribus: Cæpit
 Jonas introire in Niniven civitatem
 diebus quadraginta'. Sciendum est
 impossibile esse ut ista civitas iti-
 neris esset quadraginta dierum et ut
 Jonas apud eam maneret quadra-
 ginta diebus, donec videret quid
 fieret. Ubinam enim Jonas mansis-
 set? Præterea, dum solis æstus per-
 cutiebat caput prophetæ, cucurbita
 ascendit super caput ejus obum-
 brans eum; si igitur per quadra-
 ginta dies cucurbita mansisset ut
 umbra sua Jonam ab æstu prote-
 geret, quomodo dicere potuisset
 cucurbitam una nocte exortam
 esse et uno die exaruisse, si per

4. Et cæpit Jonas introire in
 Niniven itinere trium dierum, et
 prædicavit et dixit: Adhuc qua-
 draginta dies, Ninive subvertetur.
 In græco autem dixit: Adhuc tres
 dies, Ninive subvertetur. Utrum-
 que verum est. Sic enim scriptum
 est in hebræis exemplaribus: Cæpit
 Jonas introire in Niniven civitatem
 diebus quadraginta'. Sciendum est
 impossibile esse ut ista civitas iti-
 neris esset quadraginta dierum et ut
 Jonas apud eam maneret quadra-
 ginta diebus, donec videret quid
 fieret. Ubinam enim Jonas mansis-
 set? Præterea, dum solis æstus per-
 cutiebat caput prophetæ, cucurbita
 ascendit super caput ejus obum-
 brans eum; si igitur per quadra-
 ginta dies cucurbita mansisset ut
 umbra sua Jonam ab æstu prote-
 geret, quomodo dicere potuisset
 cucurbitam una nocte exortam
 esse et uno die exaruisse, si per

† Non ita habetur in hebræo. Quare suspicatur
 J. S. Assemanus, *Bibl. or.* I, 71, vel Ephræmum
 hebraico exemplari parem accurato usum fuisse, vel
 librarii incuria factum ut « quadraginta dies » cum
 introitu Jonæ in Niniven civitatem conjungeretur.
 Nam in textu legitur sic: « Et cæpit Jonas introire
 in civitatem itinere diei unius et clamavit: Adhuc
 quadraginta dies et Ninive subvertetur.

S. Ephræmus sequitur textum græcum eique ad-
 hæret. In sermone autem de *Penitentia Ninivitarum*
 adhæret versionis simplici et docet Ninivitas peni-
 tentiam egisse per « quadraginta dies. » Sic enim
 loquitur (*Opp. Syr. lat.* II, 373): « Jonas numerabat
 dies, et Ninivite sua delicta; supputabat Jonas noc-
 tes, Ninive sua deplorabat mala; laboravit Ninive
 per *sex Hebdomadas* in fletu, vigilia et gemitibus.
 In umbraculo interim Jonas sedebat, dum Ninivite
 flerent in urbe. » Similia pluries habet in decursu
 carminis.

Ex præsentī loco sequi videtur Ephræmum græce

a Cod. Vat. apud Assem. B. O. I, 70: חב .

doctum fuisse. At si attente consideretur nulla talis
 conclusio erui potest, ut ipse J. S. Assemanus, *Bibl.*
or. I, 71 fatetur: « Ex quibus, inquit, discimus
 Ephræmum græci sermonis haud ignarum fuisse:
 nam versionis LXX interpretum meminī, vel saltem
 versionem illam in syriacum versam fuisse. » Utique
 nihil improbable habet quod versio septuagintavira-
 lis, quam multi Patres antiqui divinitus inspiratam
 esse docuerunt, jam sæculo IV cum aliis scriptis
 græcis syriace translata fuerit. Alia conjectura est
 quod Ephræmus aliquo versionis syriacæ codice usus
 sit, in quo ad marginem variæ lectiones et glos-
 semata ex græco (ܩܘܪܕܐ) et ex hebræo (ܩܘܪܕܐ)
 appositæ erant. Quam conjecturam post Crednerum
 suam facit Cæsar a Lengerke, *Commentatio critica
 de Ephræmo Syro S. Scripturæ interprete*, Halis,
 1828, p. 18, sqq. Utique labores Origenis, circa
 textum veteris Testamenti in Hexaplis non fuerint
 incogniti Syris qui Scholam Edessenam tempore
 Ephræmi florentissimam frequentabant.

ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ

est, quod tam cito aruit quam cre-
 verat, hæc omnia patieris, ego vero
 qui mea bonitate creavi homines
 eosque mea providentia servo ac
 mea sollicitudine eis vitæ alimo-
 niam præsto, annon oportebat ut
 pœnitentibus eis condonarem, et
 in peccantes longanimum me præ-
 starem de die in diem ut pœniterent
 expectans. Quomodo igitur oportet
 me civitatem destruere multo
 populo plenam, quæ ad tuam præ-
 dicationem malos suos mores cor-
 rexerit et pœnitentiæ habitum induit?
 Oportebat vero te lætari quod ad
 tuam prædicationem Ninivitæ re-
 cessissent ab errore, quum ex eorum
 perditione nihil utilitatis exoriret-
 tur¹. His aliisque hujusmodi conso-
 labatur Dominus prophetam mœ-
 rore affectum quod mendax evasisset
 ejus prædicatio.

ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ
 ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ

Umbraculum illud quod fecit
 sibi propheta Jonas extra civitatem
 spiritualiter nobis exprimit figu-
 ram synagogæ. Synagogam quippe
 umbraculum vocari testatur Isaias²:
*Derelicta est filia Sion sicut um-
 braculum in vinea.* Palmes autem
 Karoe (cucurbitæ) figura est populi
 in cujus medio prophetæ cum
 gaudio sedebant.

ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ ܘܥܒܕܐ

Explicit commentarium in Jo-
 nam.

¹ Similia habet in carmine de pœnitentia Ninivi-
 tarum. Opp. Syr. lat. II, 378.

² Is. I, 8 juxta vers. simpl.

וְשֵׁם אֶלְכּוּסַי בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .

וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .

CAPUT I.

וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .

וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .

וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .

וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .

וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .
וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן בְּבֵית שִׁמְעוֹן וְנָחֻם בְּבֵית שִׁמְעוֹן .

¹ Cfr. Liber de vitis prophetarum inter Opp.

EJUSDEM MAR EPHRÆM

COMMENTARIUM IN NAHUM PROPHETAM.

Nahum erat ex Alkus in finibus Beth-Harnimi e tribu Simeonis. Obiit in pace et sepultus est in terra sua¹.

CAPUT I.

1. Nahum exponitur « consolatio. » *Plaga Ninive quæ (habetur) in libro visionum Nahum Alkusæi, i. e. prophetia de plaga Ninive.*

2. *Deus zelotes et ulтор, i. e. non solum zelatur sed et ulciscitur. Nec tantum ulciscitur, sed in ira ulciscitur de osoribus suis ; ulciscitur scilicet de osoribus suis hic in Jerusalem. Et (iram) servat in hostes suos, i. e. eam evomit in eos in media Ninive.*

3. *Longa est patientia Domini, quia non illico vindictam sumit de peccatore. Et absolvendo non absolvet, ita ut peccator pœnam ab eo inflictam effugiat. Dominus in turbine et in procella via ejus. Babylonios vocat turbinem et procellam, quia per eos destruet Niniven.*

4. *Increpat mare illudque arefacit ; Mare, i. e. regna. Et omnes fluvios vastat, i. e. omnes principatus eorum. Elath, Mathnin et Carmel, et germen Libani exaruit. Carmelo et monte Libano aliisque pulchris rebus Assyrios significat.*

6. *Donec furor ejus ardeat sicut ignis, et montes liquefiant ab eo. De Assyriis loquitur.*

S. Epiphani ap. Migne, Patrol. gr. XLIII. 440, 447.

לְחַיֵּי יְהוָה אֲנִי מְבַרְכֵם בְּיָמֵי אֲנִי
 וְיָמֵי אֲנִי וְיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם
 בְּיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם

וְיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם
 בְּיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם

וְיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם
 בְּיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם
 בְּיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם

וְיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם
 בְּיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם
 בְּיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם

וְיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם
 בְּיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם
 בְּיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם

וְיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם
 בְּיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם
 בְּיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם

וְיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם
 בְּיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם
 בְּיָמֵי אֲנִי . אֲנִי מְבַרְכֵם

7. *Bonus est Dominus ad auxilium præstandum¹ in die tribulationis. Et cognovit eos qui confidunt in eo. De tribu Juda innuit.*

8. *Et in diluvio faciet consumptionem Assyrio, ut dicit.*

10. *Comederunt et impleverunt se stipula sicca. Sicut nulla stipulae siccae remanet virtus, sic nulla virtus inest spoliis quas reportarunt de cunctis gentibus, quæ liberatæ sunt quo die a Babyloniis contemnebantur.*

11. *Ex te exiet cogitans malitiam contra Dominum, i. e. Rabsaces cum suis blasphemis. Et meditans iniquitatem, i. e. Assyrii per epistolas ejus.*

12. *Sic dicit Dominus de capitibus aquarum quæ rapuerunt et transierunt. Hoc dictum est aut quia captivam fecerunt Samariam urbesque socias in diebus Oseæ filii Elæ, aut quia ascenderunt contra omnes Judæ urbes munitas easque ceperunt in diebus Ezechiaë.*

13. *Si te audivi, rursus non exaudiam, i. e. Si te effeci ignominiam gentibus, o Jerusalem, non amplius efficiam.*

14. *Frangam jugum ejus a te, i. e. jugum Assyrii regis tui, et vincula tua disrumpam, quibus subjiciebas populos. Et non seminabitur nomen tuum in domo Dei tui, i. e. non orabunt pro regibus suis in domo Deorum suorum. Et perdam sculptilia tua et conflabilia tua in captivitate, et faciam illam sepulchrum tuum cito; ibi in*

¹ Vers. simpl. : « ad protegendum » .

domo idolorum eorum trucidati sunt multi ex illis.

domo idolorum eorum trucidati sunt multi ex illis.

CAPUT II.

CAPUT II.

1. Ecce super montes pedes annuntiantis pacem, i. e. liberationem quæ procurata est eis e Babylone, aut etiam a copiis Sennacherib. Celebra Juda solemnitates tuas, quæ adveniente Rabsace cessaverunt. Et persolve vota tua, quæ vovisti in tribulationibus tuis.

1. Ecce super montes pedes annuntiantis pacem, i. e. liberationem quæ procurata est eis e Babylone, aut etiam a copiis Sennacherib.

Celebra Juda solemnitates tuas, quæ adveniente Rabsace cessaverunt. Et persolve vota tua, quæ vovisti in tribulationibus tuis.

3. Quia ego restituum gloriam Jacobi, quam Israelitæ obtinuerunt quum destruxerunt Chananæos, et quam antea jam in Moyse et Aaron possederunt.

3. Quia ego restituum gloriam Jacobi, quam Israelitæ obtinuerunt quum destruxerunt Chananæos, et quam antea jam in Moyse et Aaron possederunt.

2-3. Ascendit ductor ante te, et excubiarum excubitor, et viæ speculator, angelus qui eos ducebat. Et conculcaverunt eos conculcatores, i. e. regna gentium.

2-3. Ascendit ductor ante te, et excubiarum excubitor, et viæ speculator, angelus qui eos ducebat. Et conculcaverunt eos conculcatores, i. e. regna gentium.

4. Clypei heroum eorum rubent, clypei ducum Sennacheribi. Et bellicigeri ludunt cum facibus ignitis, i. e. cum scutis suis, quæ fulgent velut faces ignitæ. Admirationi sunt equites in parando bello, i. e. qui ad bellum procedunt.

4. Clypei heroum eorum rubent, clypei ducum Sennacheribi. Et bellicigeri ludunt cum facibus ignitis, i. e. cum scutis suis, quæ fulgent velut faces ignitæ. Admirationi sunt equites in parando bello, i. e. qui ad bellum procedunt.

5. Aspectus eorum ut lampades, i. e. aspectus furnorum eorum. Et velut fulgura discurrunt. Hoc dicit de celeritate eorum ad capiendos principes qui post suos duces ascendebant. Et præparabunt propugnacula sua, Judæi scilicet qui muros muniunt.

5. Aspectus eorum ut lampades, i. e. aspectus furnorum eorum. Et velut fulgura discurrunt. Hoc dicit de celeritate eorum ad capiendos principes qui post suos duces ascendebant. Et præparabunt propugnacula sua, Judæi scilicet qui muros muniunt.

7. Portæ Judæe apertæ sunt exilibus ut ingrediantur. Et templum

7. Portæ Judæe apertæ sunt exilibus ut ingrediantur. Et templum

^a In God. ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jh} ^{ji} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jh} ^{ji} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} <

אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת
 כִּי אֵת חַלָּה שֶׁעָרַח וְיִצְחָק כִּי שָׂרָי
 לֵאמֹר כִּי חָסַד אֵת אֵת *

אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 לֵאמֹר חָסַד אֵת אֵת * אֵת . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .

אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .

CAPUT III.

אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 אֶשְׂכַּח אֶת עֵשֶׂת וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .

¹ Vers. simplex cum hebræo : « ubi. »

^a Vers. simpl. אֵת .

Assyriam cum tremore. *Et omnium vultus nigros reddam ut fuliginem ollæ. Iterum loquitur de servatis a cæde qui fugerunt ex Ægypto cum tremore in Assyriam.*

12. *Sicut¹ est lustrum leænæ i. e. mœnia fortissima Ninivis. Rursus hic leænâ appellat Assur. Et pascuum catuli leænæ, i. e. pascuum Nemrodî venatoris. Venatorem autem Scriptura Nemrodem appellat, et sic appellatus est quia primus ipse Deo obtulit oblationem e sua Karæ venatione. Ivit quippe leo cum catulo leonis ad ingrediendum illuc quia non erat qui eum exterreret. Scilicet exivit Ezechias ad spoliandum castrum eorum et non erat qui eum impediret.*

13-14. *Rapuit sufficientem escam catulis suis, imo discerpsit etiam pro secundis suis cibis, i. e. sibi et filiis suis et filiis filiorum suorum congregavit exinde divitias et implevit Jerusalem spoliis. Nec amplius audietur rumor facinorum tuorum, i. e. non amplius audietur victoria ejus inter reges. Replevit lustra sua et cubile suum præda, i. e. replevit Jerusalem præda.*

CAPUT III.

1. *Væ civitati sanguinis. Iterum de Ninive loquitur. Quæ tota mendacium est, et plena celere, nec tamen sentitur in ea confractio, quia propter multitudinem non faciet confractionem in populis.*

2-3. *Sonus flagellorum, i. e.*

וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ

וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ

וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ

וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ

וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ

וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ

וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ
 וְיִתְּצֶנּוּ אֶת-בְּרִיתֵנוּ וְיִתְּצֶנּוּ

¹ Vers. simpl. וְיִתְּצֶנּוּ, Hebr. וְיִתְּצֶנּוּ
 TOM. II.

strepitus. *Et vox strepitus rotarum, strepitus scilicet rotarum Chaldæorum qui contra eam congregantur. Et equus anhelans et currus sese agitans cum reliquis Chaldæis qui præliantur cum ea. Et eques ducens (equum) et gladius coruscans et hasta fulgurans eorumdem Chaldæorum.*

4. *Propter multitudinem scortationum meretricis aspectu formosæ et magorum dominæ, quæ nutrit gentes in scortatione sua et tribus in maleficiis suis, i. e. seminavit scortationem suam in gentibus et instillavit maleficium suum in ceteris tribubus.*

7. *Omnis qui videt te abominabitur te propter abjectionem tuam. (Quis condoleat tibi? Nemo est qui condoleat tibi. Unde quæram consolatorem tibi? Ecce enim omnes valde gaudent de ruina tua.*

8. *Numquid melior es Nun¹ Amon quæ sedet inter flumina, i. e. Alexandria, quia ex mari divitias suas accepit et mare ac Nilus velut murus eam cingunt.*

9. *Chus et Misraim fortitudo ejus, i. e. bellatores ejus. Phutai et Lybæi fuerunt ejus auxiliares in tempore prælii.*

10. *Et parvuli ejus elisi sunt in capite platearum², et super pretiosa ejus miserunt sortes, i. e. super divitias ejus et thesauros aut super pulchros ejus pueros et puellas.*

11. *Tu quoque infelix eris et abjecta sicut illa, et etiam præsidium quæres ab hostibus tuis sicut illa.*

² Ita hebræus; vers. simpl. omittit « platearum. »

12. *Omnes munitiones tuæ sunt sicut ficus præcoces, quæ ubi maturescunt cadunt in os comedentis, i. e. Sicut gaudet comedens ficum præcocem, sic gaudebunt qui subjugabunt munitiones tuas.*
 13. *Et populus tuus ut fœminæ erit in medio tui, i. e. Nemrodis posteri. Agitati tui, i. e. commixti tui.*
 14. *Intra in lutum, calca argillam, i. e. intra in lutum, scilicet in populos ac si essent lutum et calca cadavera eorum velut argillam, auge promissum, scilicet prædam et dona exercitibus tuis.*
 15. *Consumet te ignis ut bruchum, quia ut bruchus multiplicata es.*
 18. *Dormierunt socii tui reges Assur.*
 19. *Acerbum est vulnus tuum, et pro consolatione quæ tibi præbenda erat, ecce omnes manibus plaudunt cum gaudio super te. Cur lætati sunt in confractione tua, dum conqueri debuissent? Quia super omnes malitia tua constanter transibat.*
 Alio modo illud : « *Sonus flagelli et motus rotarum* » et illud : « *equus anhelans et currus sese agitans* » exercitus est Babyloniorum qui motu rotarum suorum curruum cum festinatione sese exagitant in Ninive ad eam destruendam. Plurima deinde repetit liber quæ in prophetia de eadem re dicta sunt.

12. *Omnes munitiones tuæ sunt sicut ficus præcoces, quæ ubi maturescunt cadunt in os comedentis, i. e. Sicut gaudet comedens ficum præcocem, sic gaudebunt qui subjugabunt munitiones tuas.*
 13. *Et populus tuus ut fœminæ erit in medio tui, i. e. Nemrodis posteri. Agitati tui, i. e. commixti tui.*
 14. *Intra in lutum, calca argillam, i. e. intra in lutum, scilicet in populos ac si essent lutum et calca cadavera eorum velut argillam, auge promissum, scilicet prædam et dona exercitibus tuis.*
 15. *Consumet te ignis ut bruchum, quia ut bruchus multiplicata es.*
 18. *Dormierunt socii tui reges Assur.*
 19. *Acerbum est vulnus tuum, et pro consolatione quæ tibi præbenda erat, ecce omnes manibus plaudunt cum gaudio super te. Cur lætati sunt in confractione tua, dum conqueri debuissent? Quia super omnes malitia tua constanter transibat.*
 Alio modo illud : « *Sonus flagelli et motus rotarum* » et illud : « *equus anhelans et currus sese agitans* » exercitus est Babyloniorum qui motu rotarum suorum curruum cum festinatione sese exagitant in Ninive ad eam destruendam. Plurima deinde repetit liber quæ in prophetia de eadem re dicta sunt.

15. *Consumet te ignis ut bruchum, quia ut bruchus multiplicata es.*
 18. *Dormierunt socii tui reges Assur.*
 19. *Acerbum est vulnus tuum, et pro consolatione quæ tibi præbenda erat, ecce omnes manibus plaudunt cum gaudio super te. Cur lætati sunt in confractione tua, dum conqueri debuissent? Quia super omnes malitia tua constanter transibat.*
 Alio modo illud : « *Sonus flagelli et motus rotarum* » et illud : « *equus anhelans et currus sese agitans* » exercitus est Babyloniorum qui motu rotarum suorum curruum cum festinatione sese exagitant in Ninive ad eam destruendam. Plurima deinde repetit liber quæ in prophetia de eadem re dicta sunt.

15. *Consumet te ignis ut bruchum, quia ut bruchus multiplicata es.*
 18. *Dormierunt socii tui reges Assur.*
 19. *Acerbum est vulnus tuum, et pro consolatione quæ tibi præbenda erat, ecce omnes manibus plaudunt cum gaudio super te. Cur lætati sunt in confractione tua, dum conqueri debuissent? Quia super omnes malitia tua constanter transibat.*
 Alio modo illud : « *Sonus flagelli et motus rotarum* » et illud : « *equus anhelans et currus sese agitans* » exercitus est Babyloniorum qui motu rotarum suorum curruum cum festinatione sese exagitant in Ninive ad eam destruendam. Plurima deinde repetit liber quæ in prophetia de eadem re dicta sunt.

15. *Consumet te ignis ut bruchum, quia ut bruchus multiplicata es.*
 18. *Dormierunt socii tui reges Assur.*
 19. *Acerbum est vulnus tuum, et pro consolatione quæ tibi præbenda erat, ecce omnes manibus plaudunt cum gaudio super te. Cur lætati sunt in confractione tua, dum conqueri debuissent? Quia super omnes malitia tua constanter transibat.*
 Alio modo illud : « *Sonus flagelli et motus rotarum* » et illud : « *equus anhelans et currus sese agitans* » exercitus est Babyloniorum qui motu rotarum suorum curruum cum festinatione sese exagitant in Ninive ad eam destruendam. Plurima deinde repetit liber quæ in prophetia de eadem re dicta sunt.

15. *Consumet te ignis ut bruchum, quia ut bruchus multiplicata es.*
 18. *Dormierunt socii tui reges Assur.*
 19. *Acerbum est vulnus tuum, et pro consolatione quæ tibi præbenda erat, ecce omnes manibus plaudunt cum gaudio super te. Cur lætati sunt in confractione tua, dum conqueri debuissent? Quia super omnes malitia tua constanter transibat.*
 Alio modo illud : « *Sonus flagelli et motus rotarum* » et illud : « *equus anhelans et currus sese agitans* » exercitus est Babyloniorum qui motu rotarum suorum curruum cum festinatione sese exagitant in Ninive ad eam destruendam. Plurima deinde repetit liber quæ in prophetia de eadem re dicta sunt.

15. *Consumet te ignis ut bruchum, quia ut bruchus multiplicata es.*
 18. *Dormierunt socii tui reges Assur.*
 19. *Acerbum est vulnus tuum, et pro consolatione quæ tibi præbenda erat, ecce omnes manibus plaudunt cum gaudio super te. Cur lætati sunt in confractione tua, dum conqueri debuissent? Quia super omnes malitia tua constanter transibat.*
 Alio modo illud : « *Sonus flagelli et motus rotarum* » et illud : « *equus anhelans et currus sese agitans* » exercitus est Babyloniorum qui motu rotarum suorum curruum cum festinatione sese exagitant in Ninive ad eam destruendam. Plurima deinde repetit liber quæ in prophetia de eadem re dicta sunt.

15. *Consumet te ignis ut bruchum, quia ut bruchus multiplicata es.*
 18. *Dormierunt socii tui reges Assur.*
 19. *Acerbum est vulnus tuum, et pro consolatione quæ tibi præbenda erat, ecce omnes manibus plaudunt cum gaudio super te. Cur lætati sunt in confractione tua, dum conqueri debuissent? Quia super omnes malitia tua constanter transibat.*
 Alio modo illud : « *Sonus flagelli et motus rotarum* » et illud : « *equus anhelans et currus sese agitans* » exercitus est Babyloniorum qui motu rotarum suorum curruum cum festinatione sese exagitant in Ninive ad eam destruendam. Plurima deinde repetit liber quæ in prophetia de eadem re dicta sunt.

15. *Consumet te ignis ut bruchum, quia ut bruchus multiplicata es.*
 18. *Dormierunt socii tui reges Assur.*
 19. *Acerbum est vulnus tuum, et pro consolatione quæ tibi præbenda erat, ecce omnes manibus plaudunt cum gaudio super te. Cur lætati sunt in confractione tua, dum conqueri debuissent? Quia super omnes malitia tua constanter transibat.*
 Alio modo illud : « *Sonus flagelli et motus rotarum* » et illud : « *equus anhelans et currus sese agitans* » exercitus est Babyloniorum qui motu rotarum suorum curruum cum festinatione sese exagitant in Ninive ad eam destruendam. Plurima deinde repetit liber quæ in prophetia de eadem re dicta sunt.

15. *Consumet te ignis ut bruchum, quia ut bruchus multiplicata es.*
 18. *Dormierunt socii tui reges Assur.*
 19. *Acerbum est vulnus tuum, et pro consolatione quæ tibi præbenda erat, ecce omnes manibus plaudunt cum gaudio super te. Cur lætati sunt in confractione tua, dum conqueri debuissent? Quia super omnes malitia tua constanter transibat.*
 Alio modo illud : « *Sonus flagelli et motus rotarum* » et illud : « *equus anhelans et currus sese agitans* » exercitus est Babyloniorum qui motu rotarum suorum curruum cum festinatione sese exagitant in Ninive ad eam destruendam. Plurima deinde repetit liber quæ in prophetia de eadem re dicta sunt.

חַדְשָׁא אִתְּרָא פִּי יַעֲרֵם : הֲלָא נִפְעַם בְּיָמָא
 דְּרַבְרַבְרָא . אָ . אֵת . גִּזְרֵי בְּחַיָּא אֲמַלְלָה חַלְלָא
 חַדְשָׁא : חֵן חֲזָן לֹא עֲרֵם מִן חֲזָן
 חַדְשָׁא : חַדְשָׁא וְחַלְלָא : חֵן חֵן חֵן
 חַדְשָׁא . אָ . עֲרֵם חֵן חַלְלָא חַדְשָׁא
 וְשִׁמְרָא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא :
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .

חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .

חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .

חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .

חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .

חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .
 חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא חַדְשָׁא .

¹ Invertit ordinem cum versiculo præcedenti.

4. *Propter hoc debilitata est lex, et iudicium non exit cum æquitate.* Incœpit propheta loqui de injuriis, initio sumpto a filiis populi sui. *Quia iniquus tractavit pessime justum, exposuit eum violentiæ peccati et maleficii a Babylo-niis inventi, et sic ostendit alia esse mala huic maleficio conjuncta. Et exivit iudicium perversum, i. e. Sic sunt bona quæ in homine initium et in Domino nostro complementum habent.*

7. *Fortis est et terribilis et iudicium ejus ex ipso frontemque suam exerit, frontem appellat divinationem ejus; exerit, quia regnum ejus (populi chaldæi) ex ipso fuit.*

11. *Tunc immutabis spiritum ejus, quia impie agit etiam in illis. Et transibit et superabitur fortitudo ejus a Deo suo, ipse et fortitudo ejus superabitur a Deo populi (Israel).*

10¹. *Et pulverem coacervabit et capiet eum, in exaltatione sua quasi omnem terræ pulverem in pugillo teneret.*

12. *Tu autem, Domine, legi non subjaces, quia longanimus es erga homicidam. Quodpiam iudicium legi subjectum protrahi nequit. Posuisti eum in iudicium² et formasti me ad arguendum eum; i. e. posuisti eum in iudicium ex tunc et formasti me ad arguendum eum.*

14-15. *Fecisti homines similes piscibus qui rete trahuntur et congregantur in sagena; cumque piscator eos congregavit, latatus est*

² Pro חַדְשָׁא חַדְשָׁא Versio simplex habet חַדְשָׁא .

* אֲשֶׁר יִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .

וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .

וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .

CAPUT II.

* אֲשֶׁר יִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .
 וְיִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ בְּיָמֵינוּ .

*et exsiliit, i. e. sicut pisces homini
 ita homines Deo subjiciuntur.*

16. *Et sacrificavit reti suo, i. e.
 sacrificavit idolo suo. Nec justum
 erat ut tu capturam faceres et ido-
 lum laudaretur; quasi putaret se
 per idola sua prosperare. Et puin-
 guis facta est pars ejus, i. e. cap-
 tura illa quæ est cibus ejus exquisi-
 situs.*

17. *Propterea projecit rete suum
 omni tempore, quia perterritus
 fuit qui in omnibus præliis suis
 triumphavit. Et interficit populos
 nec parcat, quia quasi vermes abs-
 que duce traditi sunt ei.*

13. *Mundi sunt oculi tui et non
 vident malum. Quomodo igitur
 respicis quum iniquus Babylonius
 pessime tractat justum hebræum ?*

CAPUT II.

1. *In loco meo consistam, fixo
 pede super petra.*
 2. *Et respondit mihi Dominus
 et ait, scilicet de perditione Baby-
 lonii docuit non post diem et horam
 sed eo ipso die ac hora. Scribe
 visionem distincte super tabulas,
 non in libro operto ut est ille qui
 in muro reponitur. Et percurrat
 eam qui eam legerit, quia visio suo
 tempore fiet, i. e. ut percurras eam
 oculo eam legente. Scribe igitur
 non alia sed quæ scripta sunt hic :*
 3-4. *Quia visio suo tempore fiet,
 et veniet terminus et non mentie-
 tur, i. e. os quod decrevit eam non
 mentietur. In isto enim iniquo et
 in ejus similibus non sibi complacet
 anima ejus. Justus autem in hac*

ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ

ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ

ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ

ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ

ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ

ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ

ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ

ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ

ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ

ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ

ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ
ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ

1 Vers. simpl. : « in hac fide vivet. »

vivet¹ quia credit retributionem tempore suo futuram esse.

5. *Et vir iniquus² non satiatur, i. e. Vir iste Babylonius impudens et avidus non satiatur. Dilatavit animam suam sicut infernus ad includendos in se omnes populos.*

6. *Væ illi qui colligit et multiplicat sibi quæ sua non sunt. Quousque tandem contra se aggerabit nubem luti? Etenim imperium suum hisce non ditabit sed nubem luti contra se aggerabit.*

7. *En illico surgent qui te morsi sunt, i. e. Medi.*

8. *Quia tu diripuisti populos plurimos, Medos scilicet, quorum qui e spoliatione tua et gladio superstites erunt te diripient et destruent.*

11. *Lapis e pariete exclamat, ecce clamat contra te per orbem. Et clavus e ligno; omnes enim læsisti, quia malitia tua audacter se efferebat contra filios et contra ædificia.*

12. *Væ aedificanti urbem in sanguine et constituenti civitatem in iniquitate. Sanguis qui aedificavit eam ipse eradicabit eam.*

13. *Hæc omnia sunt a Deo potentissimo qui ea decrevit contra Babylonios. Exagitabuntur populi igne i. e. pœna; et gentes vanitate fatigabuntur apud idola quæ non possunt eos adjuvare.*

14. *Et replebitur terra ad cognoscendam majestatem Domini post reditum (a captivitate).*

15. *Væ bibendam præbenti socio faciem iræ. Rursus loquitur de As-*

2 Vers simpl. ⲉⲃⲟⲩⲉⲛⲥ .

חַמְצוּם שֶׁבַח אֱלֹהֵי אֲנִי . מִלְּהָא וְכִי
 הָיָה אֱלֹהֵי יְהוָה בְּיָדוֹ לְחַדְשֵׁי הַיָּם
 אֱלֹהֵי הַחַדְלָה . מָה וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם
 לְיָדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי אֲרֶץ לְיָדוֹ וְיִחְזַק
 מִמְּעַל אֱלֹהֵי מִמְּעַל וְלִמְסַלְּתֵי דְיָדוֹ
 מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם . לְחַדְשֵׁי הַיָּם
 אֱלֹהֵי וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק
 אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם .
 אֲנִי יָדָה . וְיָדוֹ לְחַדְשֵׁי הַיָּם אֲנִי יָדָה

syrio-babylonico qui captivos fecit omnes populos eosque dehonesta- vit. Etenim Nabuchodonosor, postquam captivos effecerat Hebræos eosque in Babylonem abduxerat, quando instruebat convivium magnatibus suis etiam invitabat Hebræorum duces eisque bibendum præbebat potum fermentatum cui immixtum erat quidpiam inebrians. Ubi inebriati erant adigebat eos ad saltandum. Cadebant porro, ignominia afficiebantur et ludibrio erant Babylonii. Idcirco propheta dicit: Væ potandas porrigen- ti proximo suo fæces.

מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק
 אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם .
 מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק
 אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם .
 מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק
 אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם .

16. *Satiasti*¹ ignominia præ honore, i. e. satiasti eos ignominia pro honore quo afficiebantur in oppidis suis. *Bibes etiam tu et exagitaberis et redibit super te calix qui mixtus est tibi, et ignominia tua super honore tuo*, i. e. pro mensura honoris tui crescet ignominia tua.

מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק
 אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם .
 מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק
 אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם .

17. *Quia deprædatio Libani operiet te*, i. e. deprædatio totius terræ. *Et rapina ferarum exagitat te*, i. e. rapina orbis in sua plenitudine exagitat te.

CAPUT III.

CAPUT III.

מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק
 אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם .
 מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק
 אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם .
 מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק
 אֱלֹהֵי הַיָּם . מִיָּדוֹ וְיִחְזַק אֱלֹהֵי הַיָּם .

1. *Domine, audivi nomen tuum et timui* quas attulisti plagas super impios pristinos et quas servasti eventuras peccatoribus novissimis.
 2. *Domine, opera tua in medio annorum vitæ*. Scilicet ex magnanimitate in annos retribuit nec festinat claudere portam pœnitent-

¹ מִיָּדוֹ in forma Pael « satiavit. »

וְיָבִי אֱלֹהֵינוּ לְחַסְדֵינוּ . חַסְדֵינוּ
 לְיָדוֹ מִלְּאֵלֵינוּ עָלֵינוּ . מִלְּאֵלֵינוּ חַסְדֵינוּ
 קְרָאֵנוּ מִדְּעֵתֵנוּ מִשְׁעֵנוּ עֵתֵנוּ * מִלֹּסֵד
 עֵתֵנוּ וְשֵׁנָה זְמַן חַרְחָלָנוּ וְחַסְדֵינוּ מִלֹּסֵד
 וְחַסְדֵינוּ אֱלֹהֵינוּ * חַסְדֵינוּ אֱלֹהֵינוּ לְחַסְדֵינוּ .
 וְ . אֵלֵינוּ לְחַסְדֵינוּ אֵלֵינוּ לְחַסְדֵינוּ
 וְשֵׁנָה מִשְׁעֵנוּ חַסְדֵינוּ . מִלֹּסֵד וְשֵׁנָה
 מִלֹּסֵד אֱלֹהֵינוּ לְחַסְדֵינוּ * חַסְדֵינוּ לְחַסְדֵינוּ
 וְחַסְדֵינוּ חַרְחָלָנוּ . חַסְדֵינוּ מִלֹּסֵד לְחַסְדֵינוּ
 חַרְחָלָנוּ *

אֱלֹהֵינוּ מִן אֲרָצוֹת אֵלֵינוּ . וְ . חַסְדֵינוּ מִן
 מִזְרָחֵנוּ וְחַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת . מִן
 אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת . וְחַסְדֵינוּ מִן אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת
 וְחַסְדֵינוּ אֱלֹהֵינוּ מִן מִזְרָחֵנוּ לְחַסְדֵינוּ
 מִן אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת חַסְדֵינוּ
 חַסְדֵינוּ * מִן אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת חַסְדֵינוּ
 חַסְדֵינוּ . וְ . חַסְדֵינוּ מִן אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת
 וְ . חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת מִן
 אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת : חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת
 וְחַסְדֵינוּ אֱלֹהֵינוּ . חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת
 אֲרָצוֹת . וְ . חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת
 חַסְדֵינוּ . מִן אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת . חַסְדֵינוּ
 וְ . חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת
 חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת . חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת
 חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת
 חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת
 חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת
 חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת
 חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת
 חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת
 חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת

1 Verba חַסְדֵינוּ אֲרָצוֹת desunt in vers. simpl. et in hebr. ; reperiuntur autem in vers. LXX et in vers. syriaca hexaplari a Middeldorpio edita.

2 אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת pro אֲרָצוֹת אֲרָצוֹת .

tiæ coram peccatoribus. Retribuit quippe Chananæis post quadringentos et triginta annos et Ægyptiis post ducentos et viginti quinque annos. Rursus annos vitæ appellat tempus incarnationis Verbi Dei. *In ira misericordiae tuæ memento*, scilicet longanimitas tua me qui te læsi salvat. Testatur ex se protulisse verba sua : (quasi dixisset) in tempore quo læsi te inique, in eo mori juste debebam.

3. *Deus ab austro venit.* Hoc contigit quando exierunt Hebræi ex Ægypto quæ in parte australi sita est, scilicet per salutem illam notissimam quæ facta est Hebræis ex Ægypto venit ex Jerusalem et sparsa est cognitio Dei in universum mundum. *Et sanctus de Pharan, monte umbroso, condenso*¹, eodem tempore. Hæc autem alio etiam sensu propheticæ dicta sunt a divo propheta Habacuc de Verbi Dei adventu in carne, ut per illud « *Deus ab austro venit* » significetur Verbum Dei e Bethleem ortum esse et ad nos in carne venisse. *Et sanctus de monte Pharan*, mons ille spiritualis significat nobis sanctam virginem in qua Deus habitavit et ex qua abscissus est sine manibus, id est absque conjugio juxta visionem Danielis de petra quæ excisa est absque manibus². *Operti sunt cæli splendore gloriosissimi olim quando ostendit Moysi*

2 Dan. II, 43. Refert Hieronymus ad hunc Habacuci locum aliquem hebræum verba sibi explicasse ut de nativitate Christi in Bethlehem intelligantur.

ܠܩܘܘܼܢܘܼܫܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ
 ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ
 ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ
 ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ

ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ
 ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ
 ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ
 ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ

ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ
 ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ
 ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ
 ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ

ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ
 ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ
 ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ
 ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ
 ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ ܕܥܘܼܠܘܼܬܘܼܗ

1 Pro ܡܢܘܼܬܘܼܗ versio hexaplaris habet ܡܢܘܼܬܘܼܗ ut
 hebr. et vulg.
 2 Verbum ܡܢܘܼܬܘܼܗ significat mensurare et ungere.
 3 ܡܢܘܼܬܘܼܗ liquati sunt. Ita vertit Gabriel Sionita in
 Polyglottis Bibliis. Recte, nam versio hexaplaris pro
 TOM. II.

gloriam suam, novissime autem
 quando spiritus cœlestes decanta-
 runt laudes, ipso in specu nato, et
 quando stella Magis in Oriente
 refulsit. *Et gloria ejus repleta est
 terra in vicinio specus saxosi,
 Etiam repleta est omnis terra scientia
 Domini. Et splendor ejus sicut lux
 quando descendit in montem Sinai.*

4. *In civitate¹ manuum sua-
 rum collocabit robur ejus in cir-
 cuitu, i. e. fortitudinem ejus.*
 Fortissimam suam jucunditatem
 collocabit in civitate manuum sua-
 rum; etiam in Jerusalem habitabit
 tabernaculum ejus in luce.

5. *Ante eum ibit mors i. e. pœna.*
 Alio sensu; *ante eum ibit mors,*
 scilicet Verbum Dei postquam in-
 carnatum est e numero mortalium
 fuit sicut ceteri homines. *Et egre-
 dientur volucres rapaces ad pedem
 ejus scilicet pœnæ.*

6. *Surrexit et mensus est terram
 ut sit in hæreditatem post reditum
 (a captivitate). Aliter: unxit² be-
 nedictionibus sanctis terram, quæ
 maledicta fuit in transgressione
 mandati. Aspexit et liquati³ sunt
 populi i. e. aspexit et liquefacti
 sunt per divisionem tribuum quan-
 do exierunt ex Ægypto. Dissipati
 sunt montes qui a sæculo sunt,
 i. e. dissipati sunt reges qui a
 diebus Abraham sunt. Hoc de illis
 dictum fuit. *Et humiliati sunt
 colles qui a sæculis sunt, i. e.**

ܡܢܘܼܬܘܼܗ habet ܡܢܘܼܬܘܼܗ. Hanc interpretationem confir-
 mat in hoc loco S. Ephræmus. Hæc observatio
 addenda est iis quæ habet Payne Smith in *Thesaurò
 Syr. ad v. ܡܢܘܼܬܘܼܗ*.

חָלַם . אָ . לְהַחֲזִיחַ / וְהַחֲזִיחַ ; חֲכִיבִיב * .

אָסֵף אֶת מִנְיַת מַעֲסֵי וְחַסֵּם . אָתָּה . אֶת־
לְעֵלֶיךָ וְאֶת־הַלָּלוּךָ וְאֶת־הַלְלוֹתֶיךָ . שִׁרְיֹתֶיךָ
וְנִסִּיךָ לְעֵינַיִךְ וְחַסֵּם . אָתָּה אֶת־אֵלֶיךָ
לְהַחֲזִיחַ שִׁרְיֹתֶיךָ וְנִסִּיךָ וְאֶת־אֵלֶיךָ
לְהַחֲזִיחַ * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם
וְחַסֵּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם *
אָתָּה * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם *
וְחַסֵּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם *
וְחַסֵּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם *
וְחַסֵּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם *
וְחַסֵּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם *
וְחַסֵּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם *

וְהִשְׁמַחֵם הַלְלוֹתֶיךָ מְעַלְיָךְ . אָתָּה . אֶת־
וְיִשְׂמַחֵם מִן־הַיָּם וְיִשְׂמַחֵם מִן־הַיָּם * .
וְיִשְׂמַחֵם מִן־הַיָּם וְיִשְׂמַחֵם מִן־הַיָּם * .
אָתָּה * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם * מִן־הַיָּם *
וְיִשְׂמַחֵם מִן־הַיָּם וְיִשְׂמַחֵם מִן־הַיָּם * .
וְיִשְׂמַחֵם מִן־הַיָּם וְיִשְׂמַחֵם מִן־הַיָּם * .
וְיִשְׂמַחֵם מִן־הַיָּם וְיִשְׂמַחֵם מִן־הַיָּם * .
וְיִשְׂמַחֵם מִן־הַיָּם וְיִשְׂמַחֵם מִן־הַיָּם *

6 Pro חָסֵם versio simplex cum hebr. habet חֲכִיבִיב Chusan. Versio Hex. habet חֲכִיבִיב Ethiopes. Ita

castra quæ a sæculis sunt. Hoc de illis statutum fuit. *Ipsius enim sunt gressus æterni*, i. e. miracula quæ facta sunt in Ægypto.

7. *Sub On vidi tentorium Chus*¹. Sub umbra On idolum vidit quod sedebat in tabernaculo Chusan. Et rursus sub On vidit idolum sedens; quapropter tremefacta sunt aulæa. *Tremefacta sunt aulæa terræ Madian*. Quia porro Chus filia est Chanaan, inducit et conjungit cum ista probis affecta sceptrum Nemrodi. Porro tremori etiam Madian subjicit quia contermina est Chus Madian.

8. *Contra flumina irascitur Dominus*, i. e. contra Assyrios et Babylonios, qui sicut flumina ripas suas inundantia inundarunt et diripuerunt Jerusalem et pluri-mas gentes. *Et in fluminibus ira tua* i. e. perdes eos. *Et in mari impetus tuus* i. e. contra castra eorum. *Ascendisti equum tuum ad destruendas gentes, et currum salutis tuæ* ut salvares filios hæreditatis tuæ. Spiritualiter autem illud « *Ascendisti equum tuum,* » etc. equos vocat apostolos et salutem crucem et evangelium.

9. *Evigilans evigilabit arcus tuus*, quia salutem nostram velut dormiens neglexisti septuaginta annos. *Et saturabuntur sagittæ ad jussum tuum gloriosum*, id est, inebriabo sagittas meas sanguine Babyloniorum. *Et terra fluminibus descinderetur*, i. e. terra Israel quam desciderunt Assyrii et Babylonii. Spiritualiter autem « *terra*

etiam Vulgata. Ephræmus in commentario habet חָסֵם Chusan.

/זוהו חלואו פזמם . ובגב תלך אפ
 /זלא סחלא זמסל למעט . /זרצנ
 לעתסא . יא . חסר וזאזו . /ז לא
 /זלכ ס/באסא . /ז לא פזמסו
 * וזלא עתמ *

18-19. *Exultabo in Deo salvatore meo, qui pedes meos velut illos cervi reddidit et in loco excelso¹ me constituit. ut psallam laudes ejus.* Hæc conveniunt tum rebus post ipsum futuris, tum ejus orationi qua exauditus est, tum saluti populi.

עלמ פזמל וזמסם .

Explicit commentarium Habacuci.

¹ Vers. simpl. /זוהו loco excelso meo.

Sophonias erat e tribu Simeonis. Vivit autem in diebus Jeremiæ prophetæ et tempore regis Josiæ.

וְהוּא מִבְּנֵי שִׁמְעוֹן . וְיָשָׁב בְּיְרֵמְיָהוּ .

וְיָשָׁב בְּיְרֵמְיָהוּ בְּיָמֵי יוֹסִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה . וְהוּא מִבְּנֵי שִׁמְעוֹן .

CAPUT I.

וְהוּא מִבְּנֵי שִׁמְעוֹן בְּיָמֵי יוֹסִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה . וְיָשָׁב בְּיְרֵמְיָהוּ . וְהוּא מִבְּנֵי שִׁמְעוֹן . וְיָשָׁב בְּיְרֵמְיָהוּ בְּיָמֵי יוֹסִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה .

וְהוּא מִבְּנֵי שִׁמְעוֹן בְּיָמֵי יוֹסִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה . וְיָשָׁב בְּיְרֵמְיָהוּ . וְהוּא מִבְּנֵי שִׁמְעוֹן . וְיָשָׁב בְּיְרֵמְיָהוּ בְּיָמֵי יוֹסִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה .

וְהוּא מִבְּנֵי שִׁמְעוֹן בְּיָמֵי יוֹסִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה . וְיָשָׁב בְּיְרֵמְיָהוּ . וְהוּא מִבְּנֵי שִׁמְעוֹן . וְיָשָׁב בְּיְרֵמְיָהוּ בְּיָמֵי יוֹסִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה .

avis rapax. Isaias XLVI, 2: Vocavi ab Oriente Avem. Ad hæc verba alludere videtur Ephræ-

CAPUT I.

1. Verbum Domini quod factum est ad Sophoniam filium Chusi, filii Godoliæ, filii Amariæ, filii Helciæ in diebus Josiæ filii Amon regis Judæ. Ait Sophoniam prophetasse in diebus Josiæ. Porro usque ad Jeremiam pertigit. Erat autem e tribu Simeonis.

2-5. Omnia prorsus sum ablaturus a facie terræ. Devastatus est locus, et animalibus, jumentis ac volucribus orbatus; perdam porro ex isto loco reliquias Baalis et omnes qui super tecta adorabant exercitus (cœlestes) omnesque qui jurabant per Dominum et jurabant per Melchom. Quum homines in captivitatem abducebantur vastavit locum; ut autem indicaret se propter eorum peccata eos in captivitatem tradere dixit: Perdam ex isto loco Deos, eorumque adoratores, perdam Baal et Melchom errantesque horum simulacrorum adoratores.

7. Quia præparavit Dominus victimam et vocatos suos invitavit. Victima filii sunt Judæ et vocati sui sunt Babylonii. Forsan etiam vocati sui avis¹ sunt et fera quæ veluti ad sacrificium filiorum Ju-

mus qui ibi per Avem Babylonios vel Medos intelligit. Vid. supra ad h. l.

חדרה חדרה ויבנה * ויהי אבנך אה חלא
 חבתא ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה

חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה

חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה

חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה

חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה
 חדרה ויבנה חדרה ויבנה חדרה ויבנה

Chanaan. Hoc dicit aut de Hebræis qui suis operibus imitati sunt Chananæos Chananæique idcirco appellati sunt, aut de Chananæis qui cum eis corrupti sunt et in captivitate redacti. *Et dissipabo¹ omnes qui portant argentum, sacerdotes nempe idola portantes aut opifices qui simulacra conflarunt.*

12. *Scrutabor lucerna Jerusalem ; aut ut inter bonos discernat malos, aut ut in ea non remaneat ullus qui (hostibus) effugerit.* Porro, si ex hac materiali Jerusalem purgabat et educebat facientes malum, e spirituali etiam educit voluntates perversas et opera prava per intellectualem Verbi sui illuminantis lucem. *Et animadvertam in viros qui spernunt custodes suos², i. e. prophetas suos. Sit possessio quam dedi eis in direptionem, quia dixerunt in corde suo : neque malum infert Dominus neque bonum.*

13. *Proxima est admodum dies Domini et festinat.* Hoc dicit ut timeant et pœniteant et irritum fiat decretum contra eos latum.

15-16. *Dies iræ dies illa, dies tubæ et clangoris.* Hoc dicit propter calicem qui commixtus est omnibus populis ut eos stupore non percipiat. *Super urbes fortes et super angulos excelsos, i. e. super arces munitas et urbes inexpugnabiles.*

18. *Quia perturbationem et exitium faciet Dominus omnibus habitatoribus terræ.*

² Vers. simplex חדרה perierunt. Cum vers. simpl. concinunt hebræus, LXX et Vulgata.

² Vers. simplex : custodem suum.

CAPUT II.

לְאַחֲזֵהם / לְאַחֲזֵהם חַדְלָה וְלֹא יִזְוָה . אָה . מִן
פְּרִיָה וְקִיָה לְאֵלֵי הַיָּם וְהַיַּבְשָׁה .

חַדְלָה לְאֵלֵי הַיָּם אֵיב חַדְלָה וְחַדְלָה מִן מִבְּרַת
וְהַיָּם . אָה . מִן מִבְּרַת וְהַיָּם חַדְלָה וְחַדְלָה לְאֵלֵי הַיָּם
וְהַיַּבְשָׁה .

וְלֹא אֵיב לְאֵלֵי הַיָּם מִבְּרַת וְחַדְלָה . אָה .
וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה .
וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה .
וְחַדְלָה וְחַדְלָה . אָה . חַדְלָה לְאֵלֵי הַיָּם
וְחַדְלָה מִן מִבְּרַת .

חַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה . אָה .
חַדְלָה . אָה . חַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה .
וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה . אָה .
וְחַדְלָה וְחַדְלָה . אָה . חַדְלָה . אָה .
וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה .

וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה . אָה .
וְחַדְלָה . אָה . חַדְלָה וְחַדְלָה . אָה .
וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה . אָה .
וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה .

וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה . אָה .
וְחַדְלָה . אָה . חַדְלָה וְחַדְלָה . אָה .
וְחַדְלָה וְחַדְלָה . אָה .

וְחַדְלָה וְחַדְלָה וְחַדְלָה . אָה .
וְחַדְלָה וְחַדְלָה . אָה . חַדְלָה וְחַדְלָה .
וְחַדְלָה וְחַדְלָה . אָה . חַדְלָה וְחַדְלָה .

¹ Pro חַדְלָה versio simplex recte habet חַדְלָה .
² Vers. simpl. : et protegemini in die iræ Domini.
Cum vers. simpl. concinunt Hebr., LXX et Vulgata.
³ Syriace חַדְלָה 'Aza.
⁴ חַדְלָה hebr. אֵשׁוֹרִית effusiones torrentium.
⁵ חַדְלָה radix a verbo חַדְלָה eradicavit.

CAPUT II.

1. Colligite vosmetipsos et accingimini gens indisciplinabilis, i. e. eripite vos e rete ethnicismi.

2. Antequam suis sicut gluma quæ a vento effertur i. e. antequam a populo Babylonis castigemini et dispergamini.

3. Sed et vos humiles terræ, i. e. justis synagogæ qui fuerunt in diebus Josiæ. Facite¹ iudicium et justitiam et protegemini in sepulchris vestris², i. e. forsitan congregabimini (ad patres) ante tempus sicut Josias.

4. Quia Gaza³ derelicta erit, et Ascalon in ruinam. Gaza scilicet et Ascalon Philistæorum. Asdodum meridie abducent, i. e. Asdodum⁴ rupium ejus. Et Accaron eradicabitur, i. e. Accaron⁵ (radix) murorum et turrium ejus.

6. Væ habitantibus in tractu maris et populo Cretæ, i. e. incolis Cretensibus ; mari scilicet adjacentibus⁶ et populo Cretensi. Immiscuit autem cum eis populum Palæstinorum et Chanaan.

7. Erit igitur tractus maris reliquus domus Judæ. Et in domibus Ascalon vespere cubabunt, i. e. possidebunt suos olim possessores.

9. Idcirco Moab ut Sodoma erit, et filii Amon ut Gomorrha, et corrupta est planta earum, i. e. Sepes earum. Et perit το αλιμων⁷

⁶ חַדְלָה suppono vocem græcam esse παραλις mari adjacens.
⁷ חַדְלָה atriplex halimus, herba salsa, quam lexicographi Syri dicunt esse חַדְלָה . Vide, Payne Smith in Thesaur. syr. ad h. v. Gabriel Salinam vertit, sed de planta sermonem fieri S. Ephræmus intellexit.

... : ...
⋆

...
⋆

...
⋆

...
⋆

...
⋆

earum. Το αμιμον est quidpiam simile Sardæ (amygdalæ amaræ).

12. Vos etiam Æthiopes interfecti gladio estis. Pro eis etiam immixtus est calix iræ per Jeremiam prophetam.

13. Et attollet manum suam ad aquilonem¹, et perdet Assyrium Ninivenque destruet ac vastabit (ut sit) quasi desertum.

14. Et accubabunt in medio ejus greges et omnes bestię gentium, et etiam picæ et hericii in domibus ejus pernoctabunt, et feræ rugient in ea, et devastatio in portis ejus.

15. Quomodo facta est in ruinam et in cubile gregis. Omnis qui transibit per eam, obstupescet et sibilabit. Hæc omnia Ninivi in prophetia dicta sunt, picas scilicet et hericios in muris ejus dirutis pernoctaturos et ingemituros. Quemadmodum autem Deus misertus est ejus quando ipsa pœnituit, sic eam castigavit quando in eum rebellis fuit. Nahum porro de ea vaticinatus est et dedit ei tempus. At Sophonias, Jeremiæ coævus, in sua de Ninive prophetia Jeremiæ similis fuit. Sicut enim Jeremias vaticinatus est de captivitate quæ suis diebus facta est, ita Sophonias de destructione ipso destructionis tempore prophetavit. Omnis qui transierit per eam obstupescet, et sibilabit et movebit manum suam et dicet :

¹ Minus recte Gabriel Sionita in polyglottis

« meridiem » ponit.

וְיִשְׂרָאֵל כָּל־חַדְשׁוֹ יִזְכָּר׃
 יָדָא . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֵיהֶם׃

וְיִזְכָּרְךָ יְהוָה לְחַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . יָדָא .
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה (sic) יִזְכָּרְךָ יְהוָה
 מִדְּמַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃ יָדָא חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃
 יָדָא חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . יָדָא חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃
 יָדָא חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃

וּמִן חֶבְרֹן יָבִיא אֶת־הַבְּרִיחַ וְאֶת־הַבְּרִיחַ יָבִיא
 וְאֶת־הַבְּרִיחַ יָבִיא וְאֶת־הַבְּרִיחַ יָבִיא׃
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃

וְיִזְכָּרְךָ יְהוָה לְחַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . יָדָא .
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה (sic) יִזְכָּרְךָ יְהוָה׃
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃

וְיִזְכָּרְךָ יְהוָה לְחַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . יָדָא .
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה (sic) יִזְכָּרְךָ יְהוָה׃
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃

וְיִזְכָּרְךָ יְהוָה לְחַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . יָדָא .
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה (sic) יִזְכָּרְךָ יְהוָה׃
 חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה . חַדְשֵׁי מַעֲבָדֶיךָ יְהוָה׃

¹ Hæc verba desunt in vers. simpl. et in cæteris

populos domus Gog. Igne zeli mei consumetur omnis terra, i. e. omnis regio eorum.

9. Et restituum gentibus labium electum; gentibus superstitibus restituum labium fidele. Labium electum etiam vocat mysterium novæ in Christo confessionis. Ecce enim hodie omnes gentes credunt, nomen Christi Domini invocant, eum laudant et adorant. *Et adorabunt unusquisque e loco suo*¹; significantur omnes insulæ gentium relate ad revelationem incarnationis Christi. *Quia appropinquavit iudicium meum ad congregandas omnes gentes* (vers. 8). Hoc refertur ad Christi sollicitudinem erga omnes gentes. *Et adorabunt iugo uno*. Subjicientur omnes uni adorationi veræ.

10. *Ex ultra fluvialibus Æthiopiæ partibus afferent mihi victimas*. Idem est quod dixit: *E tempore mensis in mensem et e tempore sabbati in sabbatum venient gentes ad adorandum Dominum fortissimum*².

12. *Relinquam in medio tui populum pauperem et humilem*. Quantum ad captivos e Babylone reduces ostendit Sophonias paucos sese determinasse ut ascenderent (in Jerusalem).

13. *Et qui superstites fuerint ex Israel non facient iniquitatem*, i. e. revertentur ad justitiam.

14-15. *Lauda filia Sion et juba filia Israel, quia abstulit a te Dominus iudices tuos et repulit a*

textibus. — ² Is. LXVI, 23.

16. *Hostes tuos.* Hostes Israelis Assyrii fuerunt, et iudices Sion Babylonii. Significat etiam mysterium Ecclesiae, quae liberata est per crucem e manu diaboli et dæmonum rebellium, qui ejus iudices fuerant eamque sua servitute constringebant dum simulacra eorum adoraret.

17. *Dominus Deus in medio tui fortissimus et salvator,* quia salvavit Jerusalem et Israel a domo Gog, et ecclesiam in qua habitavit a diabolo et a populis tyrannis. *Et efficiet ut exultes in gloria perinde ac in die solemnitatis.* Hæc dixit de universa synagoga, mystice autem de gloria et splendore Ecclesiae sanctæ et de lætitia qua affecit eam Dominus; hæc porro mystice similis est lætitiæ et gloriæ magnæ hujus solemnitatis quæ præparata est sanctis in ecclesia ab æterno absconditis.

18. *Et auferam a te qui loquebantur contra te contumeliosa.* Edomitas scilicet et filios Lot. (Auferam) autem ab Ecclesia populos illos qui locuti sunt contra fidem ejus mendacium et stultitiam; quia non apprehenderunt nec intellexerunt mysterium divinæ Dei Verbi dispensationis passionemque ejus et mortem pro nobis mysteriumque crucis stultitiam reputaverunt, ut apostolus scripsit.

19. *Et reddes eos omnes humiles in medio tui.* Hoc dicit eo quod censui subiciebantur tributumque pendere debebant Zorobabelitis, vel eo quod cogentur ascendere (in Jerusalem) ad adorandum in

16. *Hostes tuos.* Hostes Israelis Assyrii fuerunt, et iudices Sion Babylonii. Significat etiam mysterium Ecclesiae, quae liberata est per crucem e manu diaboli et dæmonum rebellium, qui ejus iudices fuerant eamque sua servitute constringebant dum simulacra eorum adoraret.

17. *Dominus Deus in medio tui fortissimus et salvator,* quia salvavit Jerusalem et Israel a domo Gog, et ecclesiam in qua habitavit a diabolo et a populis tyrannis. *Et efficiet ut exultes in gloria perinde ac in die solemnitatis.* Hæc dixit de universa synagoga, mystice autem de gloria et splendore Ecclesiae sanctæ et de lætitia qua affecit eam Dominus; hæc porro mystice similis est lætitiæ et gloriæ magnæ hujus solemnitatis quæ præparata est sanctis in ecclesia ab æterno absconditis.

18. *Et auferam a te qui loquebantur contra te contumeliosa.* Edomitas scilicet et filios Lot. (Auferam) autem ab Ecclesia populos illos qui locuti sunt contra fidem ejus mendacium et stultitiam; quia non apprehenderunt nec intellexerunt mysterium divinæ Dei Verbi dispensationis passionemque ejus et mortem pro nobis mysteriumque crucis stultitiam reputaverunt, ut apostolus scripsit.

19. *Et reddes eos omnes humiles in medio tui.* Hoc dicit eo quod censui subiciebantur tributumque pendere debebant Zorobabelitis, vel eo quod cogentur ascendere (in Jerusalem) ad adorandum in

ܫܘܒܐ ܕܝܗܘܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ . ܐܝܢ .
ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ . ܐܝܢ .

sabbatis, in novilunio et in solem-
nitatibus tabernaculorum. *In tem-
pore illo liberabo subjugatam, i.
e. Samariam, et remotam i. e.
Jerusalem.*

ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ
ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ . ܐܝܢ .
ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ . ܐܝܢ .

20. *Et reddam eos celebres et
gloriosos in omni terra confusionis
eorum*¹, quando audiet terra uni-
versa cladem magnam domui Gog
illatam.

ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ
ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ . ܐܝܢ .
ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ ܕܝܫܘܒܐ . ܐܝܢ .

Explicit mar Ephræmi commen-
tarium in Sophoniam prophetam
juxta sensum litteralem et spiri-
tualem.

¹ Differt a versione simplici et a ceteris textibus.

EJUSDEM MAR EPHRÆMI

COMMENTARIUM IN AGGÆUM PROPHETAM.

Aggæus porro adhuc adolescens venit e Babylone Jerusalem et palam de conversione gentium vaticinatus est. Vidit templum partim ædificatum. Post suum obitum sepultus fuit juxta sepulchrum sacerdotum cum pompa sicut sacerdotes. Prophetavit autem annis triginta sex, anno ante adventum Christi quadringentesimo septuagesimo quinto. Aggæus « festum » exponitur.

פסעמא ושיב אבא . ובלא וזנב אפוס .

שיב אבא דב מלא אבא נח דבא
לאזנעמא ודאמא לא פוסא ודפוסא
אבא : סיבא אבא . וזנבא וזנבא :
נח אבא אבא : דא אבא אבא :
אבא : אבא אבא . דא אבא אבא . אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא

CAPUT I.

דעמא אבא וזנב אבא : חנב ו
אבא . חנב חנב אבא אבא
אבא חנב חנב אבא . לא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא

אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא אבא

¹ Hæc ultima phrasis desumpta est e vers. 9.

CAPUT I.

1-5. Anno secundo Darii regis, mense sexto, prima die mensis, factum est verbum Domini in manu Aggæi prophetæ, de Zorobabele, filio Salathielis, principe Judæ, et de Jesu filio Josedec sacerdote magno, dicens: An tempus hoc est vobis ut sedeatis in domibus vestris laqueatis et hæc domus Domini destructa est? Quia revera destructa est domus mea¹. Hæc dixit Aggæus, Domini legatus, ad populum in legatione Domini². Vaticinatus est ergo Aggæus, ut patet, post reditum e Babylone, anno secundo Darii.

2. Populus iste dicit: Nondum advenit tempus ut ædificetur templum Domini. Quia tempore magnæ ascensionis hanc ædificationem turbare tentarunt, vapularunt; nec una vice sed pluribus flagellati sunt, cœli quippe rorem negarunt,

² Infra I, 13.

חבלא פארטון . ולא יב לאכסוה דהולמ .
 /הססוה (sic) לרוה ומסתו כח וסלמ .
 * א

ובו לחטמ לא נעבדע . סובו גלמ לא
 נזע . סוב לחטמ לא נעסע . סוב לא
 רס לאכסוה דהולמ : חבו רע לאס
 ובו זלמ לא חנל ובחטמ נוסו לר
 ובחמל . סבלא חדרזאל וסעב עוסל
 ובחמל . סוב לא לאסכסוה דהולמ .
 /הססוה לאס חלמ חלמ . סוב
 סובל סובו . לא חלו חבו ו/אבטו .
 סוב ר לא חלו חבו חבו ו/אבטו
 * סוס . חלא חלא חבו *

בשנת רבא חטמ סובו סבלא פזלמ
 רבא חבו חלא סובו סבלא חבו . סבלא
 וחטמ חבו . סבלא חבו חבו חבו *

CAPUT II.

זסס סובו חלאס לא /אובל . א
 וכלא /אחלוס ו/אחל חבו חבו חבו .
 /א חבו סובו חלא
 לאס סובו רח חבו /א חבו סובו
 סובו חבו חבו חבו חבו חבו . א
 /אס לאס חבו חבו חבו חבו
 * סוס . סוס חבו חבו חבו *

בד סוס ו/אס סובו סוס חבו . א

¹ Cfr. infra I, 40.
² Infra II, 48.
³ Infra II, 48
⁴ Supra 6.

terræ ornamenta perierunt, ipsaque terra fructus suos prohibuit¹. Quia vero hisce correpti non resipuerunt, graviora Deus ipsis intulit mala, nempe :

6. *Quod comederent nec saturarentur, biberent nec inebriarentur, vestes induerent et non calefierent, et inviti hisce flagellati sunt. Effecit etiam ut quando ad acervum viginti accedebant, decem erat, et quando accedebant ad torcular quinquaginta ad viginti minuebatur². Quum autem hisce sapientiores non essent effecti adduxit contra eos ventum calidum, uredinem et grandinem contra omnia opera manuum eorum³. Etiam contra pauciora illa quæ inferebant. Omni domo dicit :*

8. *Respicitis ad amplius et factum est minus, et intulistis in domum, et exsufflo illud, et qui inter vos negociatur, in sacculum pertusum lucrum mittat⁴.*

CAPUT II.

6. *Spiritus meus perseverat inter vos ne timeatis, quodcumque promisi vobis per prophetas illud per Zorobabelem perficiam.*

7-8. *Ahuc semel commovebo cælum et terram... et implebo domum istam gloria, commovebo cor omnium regum domus Gog et adducent desiderium⁵ cunctarum gentium.*

9. *Meum est aurum et meum est*

⁵ Gabriel Sionita vertit : *אני* « desideratissimam quamque rem. » Minus recte Vulgata autem : *Veniet desideratus cunctis gentibus,*

וַיְהִי כִּשְׁנֵים עָשָׂר יוֹם וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו
 וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו

וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו
 וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו
 וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו
 וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו
 וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו
 וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו
 וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו
 וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו וַיִּשְׁמְרוּ אֹרְחָיו

אֵל עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה
 אֵל עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה
 אֵל עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה
 אֵל עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה
 אֵל עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה
 אֵל עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה
 אֵל עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה
 אֵל עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה עֲפָלָה

1 Joan. I, 12.
 2 In Cod. א .
 ТОМ. II.

argentum, aurum et argentum
 quæ rapuerunt e spoliis Tyri alia-
 rumque civitatum et apud se repo-
 suerunt.

10. *Et magna erit gloria domus hujus novissimæ plus quam primæ.* Hisce duo intenduntur: unum, vult eos docere domum hanc esse novissimam nec fore aliam posteriorem, alterum vult ostendere domum a Zorobabele ornatam præstantiorem esse illa a Salomone ornata et pretiosiores esse thesauros novissimæ thesauris quæ David paravit et reposuit priori. Spiritualiter autem istud: « *Erit gloria domus hujus, etc.* » significat quam excelsa sit renovatio Adami per Christum effecta: multum quippe et infinite gloria præstat priori ejus creationi. Creatus enim et positus in Eden imago tantum Dei erat, per Dominum autem nostrum homines consortes facti sunt nature divinæ; *dedit quippe eis potestatem filios Dei fieri*¹, et hac ratione præstantiores effecti sunt.

13-15. *Si tulerit homo carnem sanctam et obtulerit panem et vestimentum², num sanctificari poterit? Responderunt sacerdotes et dixerunt: minime. Si autem obtulerit is cujus anima polluta est, an non polluetur? Responderunt ei dicentes: Polluitur. Dixit eis propheta: Talis est populus iste coram Domino. Ait eos in omnibus quæ faciunt et in omnibus quæ offerunt sancti quid non agere.* Hæc autem

² Vers. simpl. אֶחָדָה et pulmentum.

וְשִׁפְטֵי אֱלֹהִים לֹא חָסוּ אֶתְכֶם . וְהַצִּדִּיקִים
 וְהַיְשָׁרִים אֲשֶׁר אֵלֹהִים חָנְנָם :

וְעַתָּה אֲשֶׁר אֵלֹהִים אֲבִיבֵהֶם מִתְּעַלָּה חֲסֵה אֶתְכֶם
 וְעַתָּה . מִיָּסָד וְאֶתְכֶם . וְהַצִּדִּיקִים אֲשֶׁר אֵלֹהִים חָנְנָם
 מִיָּסָד . וְהַיְשָׁרִים אֲשֶׁר אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַצִּדִּיקִים
 חָנְנָם אֵלֹהִים אֲבִיבֵהֶם אֶתְכֶם . וְהַצִּדִּיקִים אֲשֶׁר
 אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַיְשָׁרִים אֲשֶׁר אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַצִּדִּיקִים
 חָנְנָם אֵלֹהִים אֲבִיבֵהֶם אֶתְכֶם . וְהַצִּדִּיקִים אֲשֶׁר
 אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַיְשָׁרִים אֲשֶׁר אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַצִּדִּיקִים
 חָנְנָם אֵלֹהִים אֲבִיבֵהֶם אֶתְכֶם . וְהַצִּדִּיקִים אֲשֶׁר
 אֵלֹהִים חָנְנָם :

וְהַצִּדִּיקִים אֲשֶׁר אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַיְשָׁרִים
 אֲשֶׁר אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַצִּדִּיקִים אֲשֶׁר אֵלֹהִים
 חָנְנָם . וְהַיְשָׁרִים אֲשֶׁר אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַצִּדִּיקִים
 חָנְנָם אֵלֹהִים אֲבִיבֵהֶם אֶתְכֶם . וְהַצִּדִּיקִים אֲשֶׁר
 אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַיְשָׁרִים אֲשֶׁר אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַצִּדִּיקִים
 חָנְנָם אֵלֹהִים אֲבִיבֵהֶם אֶתְכֶם . וְהַצִּדִּיקִים אֲשֶׁר
 אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַיְשָׁרִים אֲשֶׁר אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַצִּדִּיקִים
 חָנְנָם אֵלֹהִים אֲבִיבֵהֶם אֶתְכֶם . וְהַצִּדִּיקִים אֲשֶׁר
 אֵלֹהִים חָנְנָם :

וְהַצִּדִּיקִים אֲשֶׁר אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַיְשָׁרִים
 אֲשֶׁר אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַצִּדִּיקִים אֲשֶׁר אֵלֹהִים
 חָנְנָם . וְהַיְשָׁרִים אֲשֶׁר אֵלֹהִים חָנְנָם . וְהַצִּדִּיקִים
 חָנְנָם אֵלֹהִים אֲבִיבֵהֶם אֶתְכֶם . וְהַצִּדִּיקִים אֲשֶׁר
 אֵלֹהִים חָנְנָם :

¹ Hæc desumpta sunt e cap. I, 8 et conjuncta cum iis quæ habentur II, 19-20, multis verbis omissis.

dixit ut eos incitaret ad ædificationem templi, et porticus atque atrii interioris et exterioris.

Ascendite in montem, afferte ligna et ædificate domum istam¹, mense nono, et vitis et ficus et malogranata vastata sunt et arbor olivæ fructus non tulit; ab hac autem die benedicam eis, dicit Dominus. Scilicet cum ipsa templi fundatione inchoata sunt omnia quæ per prophetas promissa fuerant. Ut autem indicaret eis hoc esse tempus domus (ædificandæ), et eventura esse huic domo omnia quæ prædicta fuerunt de ea a propheta Ezechiel ejusque sociis, dicit: Erit gloria domus hujus novissimæ major quam primæ.

Sermo quem firmavi vobiscum cum exiissetis ex Ægypto². Si dispersi fueritis exinde congregabo vos, ait Dominus. Semel commovebo cælum et terram. Rursus istud « Ascendite in montem, etc. », opus indicat creaturæ ut portet crucem suam super humerum et stet in vertice montis, qui enim vult salvare animam suam, quæ est imago Dei, renovet eam in ædificatione virtutum. Denique illud « Ascendite in montem, » figura est Christi qui portavit lignum crucis et ascendit in montem Golgotha. Domum autem appellat omnem animam quæ in eo ædificatur.

23-24. *Et subvertam currus super conscensores eorum, cadentque equi et iis insidentes, quisque*

² Supra II, 6.

MONITUM

IN SERMONES QUI SEQUUNTUR.

1. Sermo « *de admonitione* » exscriptus est e perantiquo codice Musæi Britannici ubi reponitur inter eodd. add. sub n° 14,605 fol. 41-49. Iste codex membranaceus emptus fuit anno Græcorum 964, Christi 653; unde colligitur codicem esse isto anno antiquiorem. Continet porro cum nonnullis homiliis sancti Joannis Chrysostomi et Jacobi Sarugensis sequentem sancti Ephræmi « *de admonitione* » sermonem.

2. Sermo « *de reprehensione* » exscriptus est e Musæi britannici cod. add. 14,573, fol. 21-26. E forma scripturæ apparet codicem illum membranaceum sæculo VI fuisse exaratum. Iste codex unus est e 250 codicibus quos abbas Moyses Nisibenus emit A. D. 932 pro monasterio S. Dei Genitricis niriensi. Continet autem sermonem metricum S. Ephræmi « *De Jona et pœnitentia Ninivitarum* » qui invenitur inter *Opp. Syr. lat.* II, 359, sqq.; deinde duos sermones « *de reprehensione* » quorum secundus editus est in *Opp. Syr. lat.* III, 654 inter *sermones* S. Ephræmi de diversis. Primus autem nondum

lucem aspexit, idcirco eum hic vulgamus.

3. Alter sermo « *de reprehensione* » exscriptus est e Musæi britannici cod. add. 12,176 fol. 1-2. Membranaceus iste codex antiquissimus est; pertinet quippe ad sæc. V vel VI. Totus Ephræmiticus continet hymnos S. Ephræmi de fide et contra falsas doctrinas. Initio autem in duobus foliis prioribus, quæ alterius manus paulo recentioris esse videntur, legitur sermo quem hic vulgamus. Codices hic indicati fusius descriptos habes apud W. Wright, *Catalogue of the Syriac mss in the British Museum*. London 1870-1872.

4. Sermo « *De magis, incantationibus et divinis et de fine et consummatione* » exscriptus est e duobus Musæi britannici codicibus, nempe: e cod. addit. 14,615, sæc. X vel XI, fol. 12-20, et e cod. add. 14,650 sæculi VI vel VII, ubi reponitur inter varias sanctorum vitas. Quum iste codex nobis non innotuerit nisi postquam textus e cod. 14,615 jam exscriptus erat, codicem 14,650 littera B. indicavimus et varias lectiones ex eo apposuimus.

حذرون والحمد لله . لا حمد حذرون
 فعل . حب نغصه استبروه . سحبه صدفني
 مللا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .

humiles esse velut visionem noctis ;
 videbat volvi rotam temporum et a
 nemine intercipi, hominem in suo
 splendore deficere et dum exalta-
 retur jam non esse; cernebat mun-
 dum fallacem esse nec ejus favorem
 apud hominem permanere, nec
 ejus potestatem retineri, nec ejus
 divitias sempiternas esse. Scruta-
 batur constitutos in ordinibus su-
 perioribus suas dilatare ditiones et
 vix parumper resplenduisse quum
 jam deficerent, nec eorum imperia
 perstitisse. Videbat transire juven-
 tutem, sequi senectutem ejusque
 onere adolescentiam in gravitatem
 perduci; videbat divites in deliciis,
 judices in suis dititionibus, impera-
 tores cum suis legionibus, duces
 exercituum cum suis agminibus,
 principes in suis ordinibus, præfec-
 tos cum suis imperiis, reges cum suis
 coronis et omnium hominum finem
 mortem esse. In his aliisque hujus-
 modi plurimis totus quum esset
 Isaias mente in admirationem rapta,
 mundum fœno assimilavit. Dum au-
 tem principibus irrideret et ditioni-
 bus vae diceret, prophetia in mente
 ejus mundi figuram delineabat.

فلي نغصه استبروه . سحبه صدفني
 مللا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .
 سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف . سلا لهف .

2. Revelatio in duas partes divisa
 aures prophetæ perculit ut dupli-
 cato sermone rem mundi qualis sit
 doceret. « *Vox dicens : clama ;
 et dixit : quid clamabo ?* » Quis
 est ille qui interrogabat et quis est
 ille qui respondebat? geminatis
 vocibus prophetia loquebatur, ut,
 dum præcipiebat et respondebat,
 propheta reipsa illuminaretur. Re-
 velatio duobus oribus ad Isaiam
 resonabat, ut, dum vicissim inter-

وَحَسْبُ: دَلِيلٌ قَلِيلٌ يُؤْتِي ١٥٠٠ . حَسْبُ
مَلَأَ / وَحَسْبُ: مَبْنِي / سَبِيحًا / وَحَسْبُ / مَبْنِي /

كُلًّا حَسْبُ: لَمْ يَخْفُضْ / أَمَّا / مَلَأَ . مَلَأَ
حَسْبُ / وَحَسْبُ . مَدَّ / فَوَسَّ / حَسْبُ .
وَحَسْبُ: وَحَسْبُ: بَعْدَ / حَسْبُ . لَمْ / وَحَسْبُ
لَمْ / حَسْبُ . أَمْ / حَسْبُ: مَلَأَ / لَمْ /
وَحَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: وَحَسْبُ
وَحَسْبُ: حَسْبُ . حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .
وَحَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .
حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .
حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .
حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .
حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .
حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .
حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .
حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .
حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .
حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .
حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .
حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .
حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ: حَسْبُ .

† Is. XL, 7-8.

rogaret, narratio finem suum assequeretur. Prophetia in mente Isaiae duabus vocibus resonabat, una quae dicebat « clama » et altera « quid clamem ? »

3. *Omnis caro fœnum est et decor ejus herba agri et fœnum defecit et exaruit, quia Spiritus Domini sufflavit in eo*¹. Oraculum istud veluti per verba ab Isaia auditum est ut ipse apprime intelligeret mundum fluxum esse transitorium. Prophetia fœnum assumpsit ut mundi imaginem exprimeret et ut ex herba quae succiditur ornamentum momentaneum ei conficeret. Aspectus mundi herba est in prato creaturarum; principes velut flores nitent, arescunt et auferuntur. Flori simile est genus nostrum. Mirandam videntibus præbet speciem suam, quæ aliquo tempore splendescit et illico, pulchritudine amissa, in terram decedit. Aspice divitem et intelliges faciem ejus nitore pulchritudinis non plus quam florem fulgere, qui tamen dum decerpis eum arescit. Sol urit flores et mors nudat divites. Flos in prato marcessit et dives pulchritudine spoliatur. Contemplantare hodie divitem quamdiu in mundo est cum divitiis suis, et paulo post rursus contemplare eum mox ac divitiæ reliquerunt eum. Accede et intueri nunc pulchritudinem ejus et decorem potestatis et ordines ipsi obsequentes, cum quo honore gestatur; incedit coram eo magnificentia, et circumdat eum

ܐܘܨܐ ܕܝܒܥܬܐ ܕܝܘܨܐ : ܕܥܝܠܐ ܝܬܘܒܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܟܘܨܝ ܕܝܠܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .
 ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ . ܕܝܘܨܐ ܕܝܘܨܐ .

magnitudo ; innititur in majestate
 et imperio familiariter utitur. Ho-
 norea volitant ad fores ejus, mu-
 nera confluent ad illius limina ;
 tributa et vectigalia concurrunt
 quodnam ex eis prius ingrediatur ;
 omnis venti flatus divitias projicit
 in habitaculum ejus et confluent
 mammona ingreditur per omnes
 portas ædium ejus. Nemo calcat
 limina ejus absque dono in mani-
 bus, et qui donum non affert studet
 quomodo verbis placeat. Remotis
 omnibus, meditatur quid dicat ei
 ut verbo grato hilarem ejus vultum
 aspicere possit. Ingrediuntur et se
 invicem demoliantur adulatores
 ante divitem ut ejus dementiae res
 suas accomodent. Vident-ne eum
 aurem præbere vanis sermonibus,
 mendaciis implent os suum ut di-
 cant quod ipsi placet ; vident-ne
 ejus auditum in calumniam incli-
 natum verbis adulatoriis aperiunt
 portam auris ejus. Advena socium
 demolitur, princeps collegam, vir
 concivi suo detrahit ut magis pla-
 ceat. Mendacibus hisce oblocutio-
 nibus deliniunt iniquitatis ama-
 torem et reciproci convitiis eum
 honorant filii gehennæ. Veritatem
 coram eo non dicunt, quia auris
 ejus veritati non inclinatur. Nec
 æquitatis sermonem cum eo mis-
 cent quia illum non amat. Lo-
 quantur ei juxta ejus mentem ut
 indagent ipsius voluntatem. Verbis
 pollutis oblectant auditum ejus
 pollutum ; faciem verborum proji-
 ciunt in impuram divitis aurem et
 cæno sermonum suorum obducunt
 ejus aures. Unus affert ei obla-

ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ
 ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ .
 ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ
 ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ .
 ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ
 ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ .
 ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ
 ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ .
 ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ
 ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ .
 ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ
 ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ .

tiones ; alter verbo eum honorat ;
 est qui defert ei munera, est qui
 verbis eum delectat ; ex hac parte
 stant servi, ex illa mercenarii ado-
 rant. Astant debitores cum suis
 donis, pauperes cum suis laudibus.
 Susurrone (?) sustentant eum et
 perversores honorant eum ; festino
 cursu eum præcedunt et sequuntur
 adulatores. Ornatus vestibus pre-
 tiosis reverentia et decore induitur.
 Gerit corpus luxuriosum et deliciis
 nutritum ; gloriosa refulget ejus
 persona ; fluit confidenter ejus ver-
 bum et celeriter ejus loquela ; im-
 peratoria sunt et formidanda ejus
 mandata. Quidquid dicat stat. In
 ore ejus mendacium ; nemo adest
 qui reprehendat eum ; mediis per-
 versis utitur et nemo eum repre-
 hendere audet ; mentiri naturale
 ipsi est ; displicet vero quod veritas
 loquatur ; in iniquitate discurrit
 lingua ejus et pro eo jurat verum
 esse. Sermo ejus probro insidet et
 laudatores ejus multi sunt. Frau-
 dulentus est sermo labiorum ejus,
 eo tamen oblectantur ejus audi-
 tores. Aurum ejus os ipsi est et
 lingua ejus eructat ipsius divitias,
 et quia vestibus decorus est placent
 ejus verba. Talis est magnificentia
 divitis qui exiguo tempore floret ;
 undecumque eum indages pulchri-
 tudinem mundi in eo aspicias.

ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ
 ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ .
 ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ
 ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ .
 ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ
 ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ .
 ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ
 ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ .
 ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ
 ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ . ܕܥܘܢܝܢܐ ܕܥܘܢܝܢܐ .

حلاوٓ جٔتٓسٓوٓ . حا وٓآفٓعٓآ
 عٓوٓآ . حآوٓآ وٓسٓآ وٓسٓحآ وٓحٔتآ . حا
 وٓحٔ حاوٓ عٓقٓلآ . سٓسٓفٓوٓ سٓفٓوٓ
 قٓحٓلآ . حا وٓحٔحٓ مآوٓ وٓسٓوٓ . سٓعٓبآ
 سٓعٔفٓ حٔوٓوٓ . حا وٓحٔآ وٓ لآ قٓفٓ
 لآ . سٓسٓسٓ لآ حٔفٓوٓ لآ . حا
 وٓآ سٓسٓسٓ عٓحٓعٓ لآ . سٓحٔوٓ لآ
 حٔعٓآ لآ . حا وٓآ لآ سٓعٓآ .
 سٓلآ وٓسٓوٓ قٓوٓوٓوٓ . حا وٓحٔحٓعٓ
 حٔتٓآ . سٓلآ وٓآ . حا وٓآ
 حآ سٔحٓحٓوٓ . سٓسٓوٓ وٓحٓحٓوٓ
 حا وٓحٔحٔعٓآ . حآ . وٓحٔ حٔعٓوٓ
 وٓ وٓآ . حا وٓعٓآ حٔقٓلآ وٓحٔقٓلآ .
 سٓحٓآ حٔعٓآ وٓحٔتآ : حا وٓحٔحٓ وٓعٓوٓ
 سٓلآ . حآقٓآ وٓعٓلآ سٓحٓآ . حا
 وٓحٓعٓ لآ حٔعٓآ . سٓفٓوٓ حٓحٓ
 حٔحٔعٓ : حا وٓوٓعٓ لآ قٓحٓلآ . سٓلآ
 لآ . حآ . حا وٓوٓوٓ وٓسٓآ
 حٓحٓآ . سٓحٓوٓ قٓحٓ : حآ حٔحٔوٓ :
 حا وٓآ حٔحٔآ / سٓعٓآ . حآوٓ قٓحٓوٓ
 وٓحٓآ : حا وٓآ وٓحٔآ . حآوٓ
 قٓحٓآ وٓحٔعٓآ . حا وٓسٓعٓآ حٔحٔعٓآ
 حٔحٓآ . حآ . حآ حٔعٓآ حٔلآ قٓحٓلآ . حا
 وٓآ حٔعٓآ . حآ حٔعٓآ حٔحٓآ وٓحٔآ .

sua habitatione abducitur et vadit
 ad domum longinquam; quando
 exit e suis aedibus et remanent post
 eum ejus aedificia; quando proten-
 ditur ejus iter usque in viam spa-
 tiosam defunctorum; quando post
 eum ingressi sunt qui efferent, et
 arripuerunt eum exieruntque por-
 tatores; quando procul stat aurum
 ejus et projectus abjectusque jacet
 mammona; quando ejus divitiæ
 eum amplius liberare non possunt
 nec ejus possessiones eum salvare;
 quando mercenarii ejus spernunt
 eum et servi obedire recusant;
 quando male tractant eum ejus
 olim adoratores; quando probrosa
 ejus evulgant qui eum exaltarunt;
 quando despiciunt eum familiares,
 et ejus conversationis immemores
 sunt amici; quando abscinditur ab
 eo concordia concivium ejus; quan-
 do versatur juxta mortem adve-
 nientem et accedit ad limina de-
 functorum; quando, inclinato ca-
 pite, vadit deorsum ad portam
 inferi; quando præcipitant eum
 in tenebras et revertuntur ad con-
 vivium; quando conculcant eum
 in tartaro et nihil decoris ipsi su-
 perest; quando odorem emittit
 dīves et fœtet ac dissolvitur corpus
 ejus; quando ingressi vermes re-
 quiescunt in illo corpore quod
 gloriabatur; quando decidit ut flos
 illud corpus quod deliciis affluebat;
 quando marcuit ut herba istud
 idolum venustate plenum et juxta
 veritatem æstimatur, figuram ejus
 exprimit fœnum Isaiaë.

وٓحٓآ حٔعٓآ وٓحٓآ حٔعٓآ / سٓعٓآ . حآوٓ
 5. « Omnis caro fœnum est et
 decor ejus herba agri. » Ita in

וְכֵן יִשְׁעוּ עָלָיו וְכֵן יִשְׁעוּ עָלָיו . חָסֵד חָסֵד
 חָסֵד חָסֵד . חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד . וְכֵן יִשְׁעוּ
 עָלָיו חָסֵד חָסֵד . נֶאֱמַר עָלָיו חָסֵד חָסֵד
 חָסֵד חָסֵד . חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד . חָסֵד
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד . חָסֵד חָסֵד חָסֵד
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .

חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .
 חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד חָסֵד .

✠

7. Similis est pulchritudo ho-
 minis flori venusto, ac vere Isaias
 cecinit : « *Decor hominis herba
 est.* » Decidit pulchritudo ejus
 et divitiæ et honor principatus et
 ordo imperii. Aliquamdiu pulcher
 apparet dives; habentis potestatem
 pulchritudo et principatus et im-
 perium concupiscuntur. At quando
 floruerunt ordines alti; quando su-
 perbierunt et famam adepti sunt
 iudices, aspicit mors omnium dis-
 solutrix et destruit potestatem cum
 exercentibus eam; et quando in-
 creverunt divitiæ viri et magna ac
 multa acquisivit bona ingreditur
 finis et educit eum dum ad pecudes
 suas exiret. Quando celebris factus
 est princeps et constitutus est in
 gradu suæ auctoritatis, abbreviatur
 mensura vitæ ejus ita ut tela ad
 abscissionem adducatur. Quando
 spoliavit et rapuit defraudator the-
 saurosque abunde replevit, ingressa
 mors educit eum. Exit suos the-
 sauros aliis relinquens. Quando
 nudatus est impudicus et abstulit ex-
 tremas vestes, sufflat ventus in orna-
 mento ejus, fit fumus circa corpus
 ejus. Quando refulsit homo exiguo
 tempore velut flos, exiens ventus
 obitus percutit eum et perit decor
 ejus. De his prædicavit illustris
 propheta Isaias : « *Omnis caro fœ-
 num est et decor ejus herba agri.* »

8. Benedictus omnium tempo-
 rum Dominus, qui cum temporibus
 non mutatur. Permanet autem
 verbum ejus in æternum nec vicis-
 situdinibus subjacet ejus imperium.

Finis.

جهم . لمب . وبلا ١٥٥ | جداره . لاسئساد
 قئدا حب . فدا حب منا ؟ اعداده . ويا
 واما وبعنا مع سب . حيا هيئنا ميعدا .
 لا ايهوت لمب حلهه . لمب . حله . سعنا
 وبعا عدب . نهادهه لمب حعب ساقلا .
 ١٥٥ | اعدادهه لمب هيئنا . نناد له
 سعنا اعدنا . حيا عدنا هيئنا . اعدنا
 ١٥٥ | اعدنا . منا وبفيل مع قلهه لمب .
 زم حلهه لمب حمتنا . وبعا فل حيا
 هيئنا .

عها لصلحه ندف لمب . اعدنا ١٥٥ | حب
 منا وبعدادهه لمب . اعدنا ١٥٥ | عها
 حلهه لمب . سعنا حلهه حهاقلا .
 ندف لمب حعهه عدا . حهاقا وبنا
 لاسب . عدا مللا مع عهه عدا . سها
 عدا مع لرحها . لعهها مخرجها عدا
 حب . لا وبنا . لمب لا وبنا . عدهه
 عدا ١٥٥ | . عها لمب حهاقلا .
 لا سب مع خا عهه عدا . ١٥٥ | سها حها
 عهه عدا . لمب لابلنا حها . لمب لابلنا
 ١٥٥ | عدا . عها لمب سعنا . لا لاهل
 ابلنا . لا لاهل سعنا . لمب لا
 عهه عدا . سب مع عدا عدا قدا . ١٥٥ | سها
 عها قدا . سب حب . حها لاهل .
 ١٥٥ | عدا عدا سعنا . ١٥٥ | عدا عدا
 عدا لمب . وبنا مع قلهه لمب . عهه عدا
 عدا لمب . حها . حها وبنا حها عدا .
 لاهل حها عدا . لا لاهل اعدنا سنا .
 . . . . .
 . . . . .

bibisti; non quiescit intra te vinum
 sicut quievit in vase; sed ad alia
 te deducit, inebriat te postquam
 bibisti illud. Scias eum qui uno for-
 tior est multis debiliorem fieri; ne
 solus accedas ad vinum quod
 te fortius est; bibant eum tecum
 orphani, et sic illud superabis cum
 multis. Superatur quippe vinum
 inter potatores multos distributum,
 sicut ipsum vicissim potatores su-
 perat, quando nimium est. Invita
 ad illud egentes ut inter multos
 distributum debiliter evadat.

5. Saccum induere erubescis,
 angustior est pro te quando eum
 induisti. Angustior est saccus pro
 peccatis nostris et cinis non sufficit
 ad dealbandas maculas nostras. In
 veste ascetarum erubescis, in ornatu
 luxurioso potius erubescas; sume
 paululum e vestitu ascetarum et
 paululum minue ex ornatu; vestem
 sume mediam, quæ nec elegantior
 nec deterior sit; relinque infima et
 summa et elige tibi media; ne sis
 uno die, in vilibus, altero in volup-
 tuosis, uno die in cinere, altero in
 deliciis, nec te in cœlum extollas,
 nec te in abyssum demittas. Dura
 est tibi discalceatio? ne calceos
 assumes luxuriosos, non inservit
 discalceatio nec calceus luxuriosus,
 nec prodest uno die demissio pro-
 funda altero luxus magnus, uno
 tempore indesinentes lacrymæ, al-
 tero risus effusus; impone tibi eas
 mensuras quas statuerunt viri pru-
 dentes. Calceus modestus pedem
 decet qui pergit ad orationem, ad
 obtinenda auxilia...*(deest folium)*.

.... סגסגא איה בלחמיהו . רינג איה
 איה סגסגא . חעקתיהו חיה דליתיהו . איה
 איה ולא סגסגא . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .
 איה איה איה חתא ביה איה . חעקתיהו חיה סגסגא .

6... speculum est mentis ejus. Depinguntur sapientibus occulta
 ejus in manifestis. Etiam anima
 invisibilis in corpore visibilis fit. Quænam sint animæ dispositiones
 corpus te docere potest. Sit-ne con-
 cupiscentia in natura ejus corpus
 tibi ostendere potest; sit-ne in ea
 superbia corpus significare potest.
 Accede ad corpus exterius et videbis
 eam totam in toto. Inquire an natura
 bona vel mala sit; porro neque
 bona est neque mala, quia bonum
 et malum a voluntate pendent. Ac-
 cede ad sensus externos; numerant
 tibi maculas internas, ne hæsites
 de occultis, quum certiorum de illis
 te reddant ea quæ patent. Clamavit
 propheta¹ filias Sion calceo et sal-
 tatione iram divinam provocasse;
 computavit et numeravit earum
 ornamenta eaque comparavit cum
 pœna afflictionum ut metu afflic-
 tionum sua ornamenta spernerent;
 absolvens (sermonem) numeravit
 earum ornamenta et contra eas ad-
 vocavit qui eas captivarent; con-
 tulit pulverem in via collectum
 cum aromatibus effusus; pro gem-
 mis pretiosis super detestabiles vit-
 tas, pro corona cincinnorum dedit
 eis caput detectum (?), pro zonis
 et balteis funiculis cinxit renes
 earum; promisit eis discalceatio-
 nem loco calceorum ornatorum.
 Quam occulte fecerant nequitiam
 publica captivitatis ignominia vul-
 gavit. Pro scortatione quam ama-
 verant in captivitate præbuit eis
 scortationem absque ordine usurpa-
 tam, absque lege patrata coacte

Vitia fi-
 liarum
 Israel eas
 in captivi-
 tatem tra-
 diderunt,
 ita actum
 erga Nisi-
 benas.

¹ Cfr. Is. III. 16-26.

١٥١ صلا . مبر و بر١٥١ ١٥١ صمنا .
 صلا تلال ١٥١ خا . و بر ١٥١ صلا بعد
 ١٥١ . صلا ح و صلا صلا . ١٥١ صلا
 و صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 و صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا و صلا
 و صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .

versabantur. Omnem exuimus pu-
 dorem, retento tantum apud nos
 ejus nomine; nomen omnibus crea-
 turis præstantius vile valde reddi-
 derunt peccatrices. Non superest
 qui spectet et laudet, quia omnes
 spectant et contemnunt. Unusquis-
 que discipulos quavis ratione ad-
 sciscere satagit; antequam didi-
 cerit jam docet; antequam syllabas
 possit discernere legendum docet;
 omni ratione unum hoc quærit ut
 nomen magistri sibi adsciscat. Nul-
 lus est inter nos qui cum molesto
 labore velit docere, nec cum mo-
 lestia discere, quia docet propter
 gloriationem qui didicit propter
 honorem. Qui instituitur perversus
 est ab initio. Si pauper est se exal-
 tat, si miser, superbit; operarius
 qui heri edoctus est incipit de suis
 digitis gloriari; puer qui hodie
 institutus est jam vult præcipere
 inter senes et si servus est et sub
 jugo liberat se ut fiat electus. Non
 in viam conclavium direxerunt
 professionem suam religiosam;
 extra hanc viam etiam post annos
 currit alumnus. Perperam audivi-
 mus quæ singulis diebus leguntur.
 Recte tamen scripta sunt et recte
 leguntur, sed præpostere audiuntur
 quia præpostere aguntur.

صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .
 صلا صلا صلا صلا . ١٥١ صلا صلا صلا صلا .

8. Stetit Deus in tribunalī et in
 maxilla percussus fuit a servo, nos
 autem, auris nostra ne verbum
 quidem ferre potest, scintilla in-
 flammatur mens nostra quæ illico
 iram effundit. Imposuimus quidem
 nobis nomen bonum, at opere per-
 verse agimus. Cæci in faciem spue-
 runt illius qui cæci oculos aperuit;

ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ ܫܦܪܐܘܝܫ ܫܦܪܐܘܝܫ .

qui spiravit Spiritum sanctum¹

¹ Verbum *ܫܦܪܐܘܝܫ* verti potest *spiravit* vel *flavit*, *insufflavit*. Si prius, refertur ad spirationem qua Filius et Pater ab aeterno spirant Spiritum sanctum. Et S. Ephræmus hic docet Spiritus sancti processionem a Filio. Si posterius, refertur ad temporalem Spiritus sancti missionem. Sed in hoc posteriori sensu verbum *ܫܦܪܐܘܝܫ* construitur cum particula *ܕ*, v. g. *insufflavit in aliquem* quod in hoc loco non fit. Præterea in loco Evangelii Joannis IX, 6 ad quem alludit S. Ephræmus, sermo non fit de aliqua Christi insufflatione, sed narratur Dominum lutum e sputo fecisse eoque linivisse oculos cæci nati. Restat igitur ut verbum *ܫܦܪܐܘܝܫ* dictum sit de spiratione, vi cujus Spiritus sanctus tum a Patre tum a Filio procedit. Unde sequitur a S. Ephræmo hic doceri Spiritus sancti a Filio processionem. Quod testimonium quanti sit momenti nemo non videt. Objici quidem potest verbum *ܫܦܪܐܘܝܫ* cum puncto infra posito hic haberi adeoque in præterito legendum *nephah*, « spiravit, » non in participio *ܢܫܦܗ* *nopheh* « spirans, » quod requiri videtur, siquidem Filius non *spiravit*, sed ab æterno *spirat* Spiritum sanctum. Sed observandum est puncta in nostro codice non esse ubique recte apposita, unde forsitan legendum sit *ܢܫܦܗ* *nopheh*: deinde observandum etiam est Syros quandoque præterito uti ubi nos præsentem utimur. Adeoque ista difficultas non cogit ut præsentem Ephræmi locum de temporali Spiritus sancti missione accipiamus.

S. Ephræmus sæpius in suis scriptis de Spiritu sancto locutus est. Supra in *Comment.* in Is. LXI, 1 dicit: « Ille Spiritus qui a Patre procedit *ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ* et sua essentia est in me qui Verbum et Filius Patris sum. » Hisce verbis simpliciter affirmat Spiritum sanctum a Patre procedere; de processione autem a Filio nec affirmat nec negat. Ex aliis hujusmodi locutionibus Kohlius concluderat Spiritum sanctum e doctrina S. Ephræmi a solo Patre procedere. Sed recte hanc argumentationem rejecit J. S. Assemanus (*S. Ephræmi Opp. græco-lat* t. II, præf. p. 39). Aliud enim est affirmare: Spiritum Sanctum a Patre procedere, et aliud: Spiritum sanctum a solo Patre procedere. Posterius nullibi in Evangelio occurrit, prius vero occurrit apud Joan. XV, 26. Quia autem in Evangelio tantum dicitur Spiritum Sanctum a Patre procedere, S. Ephræmus et Syri communiter utuntur verbis Evangelii, nullo verbo addito. Interdum tamen addunt ex Joan. XVI, 44: *ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ* Spiritus qui a Patre procedit et a Filio accipit. » Ita Jacobus Sarugensis ap. Asseman. *Bibl. orient.* I, 302. Ita etiam Jacobus Baradaeus in sua fidei professione (Vid. *Zeitschrift D. M. G.* 1876). Ne quis autem verba « a Filio accipit » cum Gregorio Barhebraeo aliisque Syris Jacobitis intelligat de temporali Spiritus Sancti missione, additur in liturgiis syriacis S. Xysti, Mat-

thæi pastoris, Ignatii Bar-Vahib apud Renaudotium *Liturg. orient. collect.* II, 436, 200 et 349 « qui a Filio accipit essentialiter, » vel « ea qua ad essentiam pertinent, » *ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ*.

S. Ephræmus in hymnis adversus *Scrutatores* fuse agit de sanctissima Trinitate et de singulis ejus personis docetque trium personarum unam esse essentiam, personas vero esse distinctas absque separatione et unitas absque confusione, Spiritum sanctum non esse creaturam sed semper cum Patre et Filio fuisse, utrique Deitate, essentia et potestate æqualem (Vid. hymn. adv. *Scrutatores* 59, 73 et 74). De quæstione autem an Spiritus sanctus a Filio procedat, quæ tunc non movebatur, non agit. In hymnis vero quos e cod. Syr. Oxon. Marsh. 714 excerptimus hæc præclara habentur, fol. 3, b: *ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ*... *ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ* Pater genitor et Filius genitus ex ejus sinu, Spiritus sanctus procedens ex Patre et Filio... Pater mens, Filius Verbum, Spiritus vox, tria nomina, una voluntas, una potestas. » In Rogatione quæ legitur ad nocturnum ferie tertiæ Resurrectionis cod. paris. 461, fol. 73 b S. Doctor Spiritum Sanctum appellat « Spiritum Filii, » quod utique non nisi ratione processionis dici potest.

Ceterum, Syros, antequam erroribus Photii inficerentur, admisisse processionem Spiritus sancti a Filio prorsus demonstratur e simbolo concilii Seleuciæ et Ctesiphonti anno 410 habiti, ubi quadraginta Persidis episcopi confitentur: « Confitemur etiam Spiritum vivum et sanctum Paracletum vivum qui ex Patre et Filio, *ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ*, in una trinitate, in una essentia, in una voluntate, amplectentes fidem trecentorum decem et octo episcoporum quæ definita fuit in urbe Nicæa (Vid. meam hujus concilii editionem datam Lovanii 1868 p. 30, sqq. ubi alia Syrorum testimonia congressi). » In Actis martyrii S. Sarbelii sub Trajano passi (Cureton, *Ancient Syr. documents* p. ܩܘܝܫܦܪܐܘܝܫ) Spiritus sanctus a Barsamia episcopo appellatur « *ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ*. Spiritus vivus qui ex eo (Filio) » scilicet est vel procedit. Severus, patriarcha Antiochenus, quem Jacobite plurimum venerantur, hoc in professione fidei (Musæi Britan. cod. add. 47, 109, fol. 446) confitetur: *ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ*. *ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ* Pater genitor et non genitus, Filius genitus et non genitor, filius essentiae ejus, et Spiritus qui a Patre procedit et est *ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ* *ܩܘܝ ܫܦܪܐܘܝܫ*. » Jam autem dicendo Spiritum sanctum filium esse essentiae Filii sufficienter innuit eum a Filio procedere. Nestoriani diserte profitentur Spiritum Sanctum a Filio proce-

فنزى فى . ومعه من ايمه لصفى فى .
 سته مريزا فى . وحتى . مصلح فى
 بضم . لا يوحى لاسم . لا يوحى
 لاسم مري . لب وحصه سدلا لاسم .
 حى كذا عدا حذفا . لاسم وفتح
 صملا . موه من عد ماسلا . حبتا
 مهتلا م . حعتسا قى صملا منه .
 ص . ستم سى فنى سى . حبتا فى
 حعتسا . الا لالا صملا . صملا
 لالا لحتسا . سى عدا لى مازاسا .
 موحى لى وضملا . نعت حيا مصللا .
 موى مصلصم بضم . مصللا فى فى
 حيا . مصلصم م م م . لى لى لى
 لى ميا . ميا لالا لالا . ميه حى
 لى . حيا لالا لالا ميه . موى
 ستم ميه مصللا . لالا ميا مصللا
 حيا . ميا لالا لالا . حيا لالا
 موه لالا لالا . لالا حيا ميا .
 حيا لالا لالا . حيا ميه ولى
 لالا . سلف حيا حيا . ستملا
 سلف بضملا . سلف حيا حيا .
 حيا لالا لالا . حيا لالا لالا
 حيا . حيا لالا مصللا . ماسلا
 لالا ولى مصللا لالا مصللا . حيا
 ولى مصللا . ميه فمى ميه .

dere in officio quod vocant ad matulinum :
 الا لالا ميه ولى ميه لالا ميه ميه
 حيا مصللا مصللا ميه ميه . لالا ميه
 لالا ميه ميه . حيا ميه ولى لالا ميه .
 Deus ens unum est, qui omnino non comprehenditur estque in tribus perso-

sputum immundum accepit ; op-
 probriis operta fuit facies illa cujus
 fulgor trepidare facit Seraphim.
 Grati efficiuntur vultus imberbi
 filiorum, exornantur facies filiarum
 nostrarum. Nescimus quo pergi-
 mus ; nescimus quo vocant nos ;
 pergimus ad ornatum insanum et
 voluptatem velut ad nuptias. Qui
 in hominem necatum incidit, illico
 color ejus immutatur ; tu vero in
 prophetis occisis meditaris, in apo-
 stolis lapidatis legis ; ridendo legi-
 mus scripta prophetarum et aposto-
 lorum. Deus pendet in cruce, luctus
 invadit creaturas et nos vinum no-
 vum bibimus et insidet nobis super-
 bia. Mulieres maritatae velut ascetae
 vivunt, et ecce virgines nostrae
 exornantur. Nitet persona exterior,
 caligat mens intus. Etiamsi bellum
 esset nullum, bella excitarent earum
 ornamenta. Nunc captivitate in
 limine adstante, quis nobis aderit?
 Filiae saeculi monasterium spreverunt ;
 insanientes in eo suffocantur.
 Quod exuerunt extranei illud induunt
 interni ; filii terrae terram reliquerunt,
 et ecce in ea fatigantur sancti. Pastores
 greges suos despexerunt, illos acquisierunt
 pastores nostri, oves spirituales despicientes
 et in oves extraneas toti incumbentes ;
 pro grege gregem possident ; pro
 animabus animalia, pro ovibus oves,
 jumenta pro rationalibus animali-

nis principio carentibus. Pater aeternus qui patrem
 non habet. Filius ex eo qui Filium non possidet
 et Spiritus sanctus qui ex eis procedit. Si Spiritus san-
 ctus procedit ex eis, procedit tum a Patre tum a
 Filio. Vid. J. S. Assemani, *Biblioth. or.* t. 3, part. 2,
 p. 235. Vid. etiam Badger, *The nestorians and their
 Rituals* II, 79.

١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .
 ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .
 ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .
 ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .
 ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .
 ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .
 ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .

١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .
 ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .
 ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .
 ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .
 ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .
 ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .
 ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .
 ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ . ١٥٠٠ .

bus pascunt. Omnis grex sub manu numerantis transit et computatur, sub manu pastorum mandatur et inspicitur. Numerosam castorum et castarum gregem quis visitat? Oves se invicem pascunt quocumque libuerit errantes. Grex se servat a lupis circumstantibus; si una aliqua ovis in deserto sejuncta fuerit a sociis reducitur. Oves Christi quis visitat et in ordinem redigit? Ovis temporalis invisitur, notam ejus quærunt si pereat; nota et caulæ quæruntur, spiritus et corpus pereunt, Chariora nobis sunt animalia plus quam mentes et animæ. Dereliquit creator ceteras creaturas et venit quærere animas nostras; nos autem animas negligimus et animalibus servi efficimur.

9. Quis non scindat vestimentum suum ingemiscens de re tam luctuosa? Ministri Dei animalium servi effecti! Ille omnium pastor qui venit ut unam ovem perditam inveniret an sinet nonaginta novem, si erraverint, non reduci? Pro nobis agni temporales meliores sunt pueris in disciplina institutis, agni pro agnis commutati sunt, pro hædis filii regni, candidi dextræ filii pro nigris sinistræ filiis. Hisce adhæreat grex temporalis, servetur grex spiritualis. Grex ovium servatus fuit, grex autem hominum despectus. Pastores nostri bene computum inveniunt cum pastoribus temporalibus. Cum illis quomodo computum inibit magister pastorum? Quia gregem cum grege commutavimus gregem suum in grege nostro requiret. Grex ovium exemplum sit gregi spirituali.

حمة تتعلا . مجرا وراوئ لائجا . لمرحبا
 او لدملا . دعهفنا ودمدلسو لا سفا .
 وسمو صومو وئو سمجرحا كالدصلا سممدهالا .
 لا صمعللا لوم صومولا . دحمومو عفا لمر
 ووملا . لا صملا لوم صمدهالا . دومو
 ناس ص صملا . صملا لا مجرا فملاسد
 لوم . وسملا صملا ص لمرؤومو . صممهصلا
 لومومو وسم . صومو صمفا سمومومو .
 لولا سملا صملاسد لوم . صملا سمو
 وسممسمو . موملا سمملا لمرسمو .
 صمقلا وسملا لوم . لا صمر صاظر وسم
 لوم . وسمومو لوم سمملا . لا صمومو
 لوم صمولا . وسمومو صملا نرسملا . لمر لا
 وومولا ووم لوم . وسمومو دلالا ووملا
 لوم . صملا لا صمرا وسممسمو .
 وسمملاوم فملا لوم . صملا لا مجرا
 وسممسمو . وسممسمو ورا لوم . لمر لا
 مجرا صلا لوم . وسمملا وسملا وومو .
 لولا صملا . دكم لوم . وسملا ووملا
 صمومو . صلا صملا ولالا صملا . نموم دوم
 سموموم لوم . دومو موموملا صملا لوم .
 وسملا صملا وومومو . دوم صملا لومومو
 وسملا . وجمملا لومومو صملا ...

tuam, o juvenus et ero tibi consi-
 liarius. Qui sanavit animam suam
 scit multiplicare admonitiones ad
 pulchra agenda ; qui incidit in
 latrones potest monere mercatores.
 Exornare, o juvenus, pulchritu-
 dine quæ nunquam marcessit, pul-
 chritudine quæ decorat et exornat
 juventutem et senectutem, pulchri-
 tudine quam deformem non reddit
 infirmitas. Hæc in suo fornace fulget
 velut aurum ; non lædit eam senec-
 tus ; expulso metu quietem præstat ;
 morbus non potest eam debilem
 reddere quia robur a seipsa possidet ;
 paupertas terra ejus est, ex ea deco-
 rem suum floresque desumit ; nec je-
 junio languida fit, ipsum enim est
 totius ejus laboris dominus ; vigiliæ
 et fletus fontes sunt e quibus deco-
 rem suum haurit ; non possunt do-
 lores eam devincere, quum ab eis
 incolumitatem mutuatur ; non officit ei
 tentatio sed triumphos præbet ; per-
 secutio eam non aggreditur, sed ei
 coronam necit ; mors eam opprime-
 re non potest, quum ipsa mortem
 vita sua perimat ; sepulchrum non
 potest eam obtegere, quia sua re-
 surrectione illud dirupit ; aer non
 potest eam detinere, quia alarum
 motu in altum effertur ; neque cœli
 possunt ejus ascensum impedire,
 quia claves altitudinis habet ; ascen-
 dit supra supernos angelos qui in ea
 lætantur eamque lætitia afficiunt ;
 in Spiritu sancto adorat Filium, qui
 detulit, sustulit et elevavit eam ; per
 eum laudat Patrem quod digna
 fuerit quæ ad ipsum perveniret.

✠ صملا ووملا ووملا

Explicit sermo primus.

. حله لحدته . اذعلا وب اذعلا .
 ولحدته حله اذعلا . اذعلا حله .
 . ولحدته حله . اذعلا حله .
 اذعلا حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .

sitit ut rursus ex ea bibat. Quia
 iniquitas corrumpit multos, pecca-
 tor defixit in ea oculos, vidit ejus
 illecebras, iisque capti sunt illius
 oculi. Justi autem si acciderit ut
 gustaverint iniquitatem, halitum
 ejus illico delent, ab ea effugiunt,
 eam auferunt et a se projiciunt ne
 illius veneno inficiantur ; si autem
 acciderit ut eam parumper et a
 longinquo aspexerint, illico clau-
 dunt oculos ne ejus causa pertur-
 bentur, illico occludunt aures ne
 ejus voce commoveantur, pedes ab
 ea cohibent ne ejus contactu offen-
 dant, portas oris sui obserant ne ejus
 gustu in lasciviam protrahantur,
 labia sua mundant, ne ejus felle
 comprimantur, a dulcedine faci-
 norum ejus linguam suam purifi-
 cant et mentes suas detergant ne
 ejus æstu inquinentur ; abstergunt
 membra sua ab ea purissime men-
 temque suam ab occultis ejus sor-
 dibus mundant ac animæ sensus
 eximunt a servitute corruptionis.

. ولحدته حله اذعلا . حله حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .
 حله حله . اذعلا حله .

3. Qui stabant sapienter in via
 media virtutis et triplici modo eam

Pœna damnatorum.

prosequantur lucidis oculis intui-
 ti sunt ætates pristinas et viderunt
 afflictos fuisse iniquos, inspexerunt
 ætates medias et viderunt cruciatos
 fuisse peccatores. Expectant judi-
 cium futurum quo retribuuntur
 indiscriminatim peccatores cum
 iniquis, impii cum flagitiosis, im-
 pudici cum oppressoribus, impuri
 et avari cum prodigis qui in terra
 cum justis commixti absque distinc-
 tione vivunt. Qui ambulabant in
 via lata ex ea separantur ut eant in
 tenebras. Quamvis dispersi incidunt

ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ

angustiis¹; si autem in hisce angustiiis quæ umbra tantum sunt supernarum sic plasmati sunt homines ut carnes filiorum suorum manducarent, quid facient miseri quando cruciabuntur in afflictione et tormentis nunquam transitoris? Finis quippe non datur eorum cruciatui. Mordebit porro qui mordet, non ut famem satiet, sed... cruciatus ejus... Potest rursus... amara non cessabunt quia cruciatus ejus in æternum erit... Si invicem... mordet ferrum et æneum durum et confringit frater ejus lumbos et eruit oculos suos; qui mordet ibi seipsum perdit et lædit, carnem enim suæ subsistentiæ mordet perniciose. Membra et venæ iniquorum carbones fiunt. Non datur terminus vexationibus eorum, nec intermissio cruciatui, nec remedium plagis, nec sanatio doloribus; nemo est qui humectet linguam eorum ejusque cruciatum emolliat; nec est qui liberet et eripiat prostratos qui subito ceciderunt, nec est qui sustentet et erigat jacentes qui prolapsi sunt in tenebras exteriores, ubi stridore dentium affliguntur et in densa caligine palpant et errant ut cæci et tandem in fossam profundam juste cadunt.

ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ .
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ .
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ .
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ .
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ .
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ .
 ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ . ܐܘܒܐ ܕܘܥܝܘܨܐ .

Status
justorum
in paradiso.

Thren. IV, 10.

3. Veri autem justi, recti et pro-
bi, et virtutis studiosi et casti et
vigiliis ac jejunio assidui, et ascetæ
et misericordes, et mundi corde,
et sancti, et virtutum cultores, et
fidei zelatores, et justitiæ addicti,
monachi et filii lucis, veritatis ama-

محلکم . و المیزان اے لاسہ . وہ
محکم سلبہ و وقہ .

وہ سلبہ و قہا مہنہ . بقا کہ سہا محکم
وہ . وہ سلبہ مہنہ سہا . مہنہ سہا
محکم . سلبہ و سہا لا قہ . و سہا
سہا و سہا . و سہا سہا سہا .
سہا سہا . سہا سہا سہا . و سہا
سہا سہا سہا . و سہا سہا سہا .
سہا سہا سہا . و سہا سہا سہا .
سہا سہا سہا . و سہا سہا سہا .
سہا سہا سہا . و سہا سہا سہا .
سہا سہا سہا . و سہا سہا سہا .
سہا سہا سہا . و سہا سہا سہا .
سہا سہا سہا . و سہا سہا سہا .

اے کہ مہنہ وہ سہا . سہا و سہا
سہا . سہا سہا سہا . و سہا سہا سہا .

cerant earum corpora in propriis
vestibus constricta et combusta
fuere ; quæ portabant e fastu et
gloriatione margaritas abscidit gla-
dius igneus colla et cervices earum ;
quæ lasciverant in lectulis et vo-
luptati indulserant in mollibus
vestibus tela ignea perforarunt ear-
um lumbos ac latera ; quæ ma-
gnificentia se extulerant, ecce in
æternum prostratæ sunt ; quæ glo-
riantes superbierant interierunt in
generationem generationum.

5. Sævīs hisce judiciis impuri
ira divina plexi sunt, hos acerbos
ignis cruciatus sustinuerunt impii
et cor nostrum non sentit retra-
hendā esse animam nostram ab
iniquitate, quia ardent sensus nostri
amore lethalis nequitia, et captivæ
tenentur nostra mens, cogitationes
ac sollicitudo, quia passiones ni-
mium nos gravant ut possimus
assequi scientiam et flagellum sim-
plex possit nos reducere in viam
veritatis et semita recta delectare
eum qui ex eo vult exire, quia cor
nostrum nimium multiplicavit suas
rebelliones et errata, nec malis suis
nisi brevi tempore perturbatur,
nec persuasionē emollitur nisi quasi
falso. Etsi multiplicata fuerē sæva
flagella et virga castigationis, tamen
nostra non deterretur humanitas
ab ignominia veterum, quia de-
victa fuit virtus virorum propter
peccatum in bello, donec proditi
fuere contaminati et quievit ira
altissimi.

6. Etiam nos, Domine, urget
flagellum quod contigit antiquis.
Unum fructum decerpserat Adam

Invehi-
tur in vitia
suorum
concupivium.

10/11/12/13/14/15/16/17/18/19/20/21/22/23/24/25/26/27/28/29/30/31/32/33/34/35/36/37/38/39/40/41/42/43/44/45/46/47/48/49/50/51/52/53/54/55/56/57/58/59/60/61/62/63/64/65/66/67/68/69/70/71/72/73/74/75/76/77/78/79/80/81/82/83/84/85/86/87/88/89/90/91/92/93/94/95/96/97/98/99/100

et nudatus ac spoliatus exivit¹; multiplicati sunt fructus peccati, eos decerpit et abstulit humanitas nostra, et ecce per bonitatem, misericordiam et condonationem (gratiæ) habitu tegitur. Gigantes qui ante datam legem luxuriati sunt abripuit et suffocavit diluvium², multiplicatæ legis voces clamant nobis in auribus, nec pudore afficitur mens, nec certat ad discendam veritatem. Gigantes ædificarunt turrim et confusæ sunt linguæ eorum³, montes delictorum ereximus et superest nobis eloquium nostrum. Sodomitæ panem in domibus suis negaverunt esurientibus ignis et sulphur in cinerem redegerunt manus quæ esurientes repulserant⁴, ecce inter nos diripiuntur orphani, esurientes et egentes, et remanet manus quæ diripuit orphanum, esurientem et viduam. Virga coram Pharaone, cuius cor induratum erat et mens rebellis, conversa est in draconem⁵, et hic adest crux salutis quæ mortuos ab inferis resuscitat; in Ægypto conversum est flumen in sanguinem et contaminati siti cruciati sunt, hic sanguinem suum effundit Bonus et potandam præbet mortalibus vitam; illic collectæ sunt ranæ quarum odore infecta est terra⁶, hic adsunt apostoli veri quorum suavi doctrina oblectata est terra; illic sciniphes⁷ scaturierunt et carnem vexarunt magorum, hic Bonus gratia sua vermes excutit a mortuis; illic invaluit plaga omnis generis

¹ Gen. II-III. — ² Gen. VI. — ³ Gen. XI.

⁴ Gen. XIX. — ⁵ Exod. VII.

⁶ Exod. VIII. 4-14. — ⁷ Exod. VIII, 17, sqq.

سلف ستا واهلوهوب . فسمه لى صولا
 موهلا . حسب حبى لالحبى وهى . حولا
 دله صمىط . ولىك ه'لعاب م' سىطلا .
 سحلا دله صمىطوه . د'طلا و'لحرب
 وهىم . ولىك م' صمىطلا . حولا ولىك
 صمىط . ه'له و'صمىطلا خلا دله . ل'حرب
 ل'حلا م'طوه . فسمو و'حلا ل'سلا . ه'لا
 صولا م' حولا . ه'وهلا ل'سحلا دله .
 م'طلا م'طلا و'ل'تلا . حله و'حلا صمىط .
 و'ل'حرب م'طى حلا ل'ع . و'ل'حلا م'طلا
 ل'ر'ط' . ه'وهلا ل'سوه دلا ف'صوه .
 ه'له م' و'ل'صوه . س'ام وهى س'س'وه
 ل'لا . ه'وه م'ل'حلا دهلا . و'حله ل'وه
 م'ط' . (ح'ح' ح'علا) و'اهلوهوب . و'طلا
 و'حلا م'طلا . ه'وه م' م'سوه .
 ه'له م' ف'صوه م'ط' . و'وه م' دهله
 و'س'ط' . ه'وه ح'ا'حلا ل'عده وهى . و'ل'ع
 و'وه و'ل'حلا . ه'لا ح'وه وهى م' م'ط' .
 م'طو ه'وه م'ط' . ه'لا ل'احسب م'ط
 د'م'وه . ح' م'ط' ه'وه م'ط' . ه'لا
 م' ل'وه ل'س'ط' . ح' م'ط' وهى ه'وه
 ل'وه . ه'لا و'س'لا وهى م' ه'ل'ط' . ح' م'ط'
 وهى م'ط' . ه'لا و'ا' م'ط' و'س'ط' .
 و'ل' ح' ح'ا'حلا م'ط' . م'ط' ح'ط' و'ل'ح'ط' .
 ل'ط' و'ح' . و'وه م'ط' . ح'لا م'ط' م'ط'
 م'ط' . ه'جهه ف'ا' و'س'ط' . خلا و'ل'
 وهى ل'ل'حلا . م' ح'ط' و'ل'علا ه'ط' .
 م'ط' و'ل'ح'ط' ل'ص'ط' . م'ط' و'ل'
 ل'ح'ط' . ل'س'ط' ه'ط' ل'ط' .
 ح'ط' و'ل'ح'ط' . م'ط' و'ل' ح'ط' وهى
 دهلا . وهى ح'ط' م'ط' . و'ل'ح'ط'

censo vitulum mortuum amor eorum prætulit; Jesus (in cælum) ascendit ut pararet nobis locum plenum gaudiis, probris affecimus ejus passionem, resurrectionem atque ascensionem, et pro vita quam promiserat mortem homicidam diligimus; propter solum Achor qui ex anathemate aliquid furatus illud absconderat, totus populus in bello impeditus est et castra incensa sunt donec quæsitus fur e castris exivit¹, quot fures inter nos et nemo est qui recogitet. Impudicum Zamri occidit Phinees², vir zeli, et avertit mortem a populo et victoria ei imputata est; extollitur auctoritas libidinosorum; qui vult reprehendere inter nos impeditur, quia timet unusquisque ne probro paululum afficiatur et, imposito ori manu, silet et abstinet ab admonitione. Accinxit Elias lumbos et prodidit regem iniquum, quia acerbe ferebat iniquum facinus ab eo patratum, occisum scilicet bonisque spoliatum ab eo fuisse virum pauperem, et aperuit os suum verax ut proderet iniquitatem superbi et effunderet in terram sanguinem illius qui fuderat sanguinem oppressi, nec erubuit veritatem dicere, increpare et accusare eum, nec byssi ejus verecundia abstinuit ab objurgatione et diffamatione, nec coronæ reverentia retractus fuit ab eo quod ipsi factum exprobraret eumque pudefieret, nec timor potestatis eum impeditur quin mortem ipsi comminaretur, nec reformidavit superbum qui jecit in

¹ Jos. VII. — ² Num XXV.

سحب است : سحب الماء هلا سب .
 سحبت الماء هلا / سحبت الماء . سحبت
 سحبت . سحبت واحد وسحبت .
 سحبت حقا . سحبت وسحبت للآخر .
 سحبت سحبت . وسحبت حقا / سحبت وسحبت .
 وسحبت / وسحبت سحبت . وسحبت حقا / سحبت
 وسحبت . وسحبت وسحبت وسحبت .

eum tela acuta pressitque tribulationibus ; a rege legis transgressore cohibuit pluviam mortiferam ; arefacti sunt fruges agrorum, quia spoliaverat rex oppressum vinea ab ipso exulta et plantata ; quia etiam ausus fuerat destruere imaginem ab ipsa Bonitate formatam, destructa fuit et prostrata ejus imago in praelio in Ramoth Galaad¹. Major est autem iniquitas quæ inter nos hodie geritur ; multi quippe sunt Achabi asseclæ, nullus vero Eliæ, spoliantur orphanus et vidua, diripiuntur pauperes et nemo est qui ulciscatur judicia eorum ab iniquis spoliatoribus ; nemo qui liberet afflictos ab iniquis et improbis ; quia quisque timet ne honor suus minuatur, quisque metuit et veretur ne amittat principatum suum.

وسحبت وسحبت احدا . وسحبت وسحبت وسحبت .
 وسحبت / وسحبت وسحبت : وسحبت وسحبت
 وسحبت . وسحبت وسحبت . وسحبت .
 وسحبت حقا . وسحبت وسحبت وسحبت .
 وسحبت وسحبت وسحبت . وسحبت وسحبت وسحبت .
 وسحبت وسحبت وسحبت . وسحبت وسحبت وسحبت .
 وسحبت وسحبت وسحبت . وسحبت وسحبت وسحبت .
 وسحبت وسحبت وسحبت . وسحبت وسحبت وسحبت .
 وسحبت وسحبت وسحبت . وسحبت وسحبت وسحبت .
 وسحبت وسحبت وسحبت . وسحبت وسحبت وسحبت .
 وسحبت وسحبت وسحبت . وسحبت وسحبت وسحبت .
 وسحبت وسحبت وسحبت . وسحبت وسحبت وسحبت .
 وسحبت وسحبت وسحبت . وسحبت وسحبت وسحبت .
 وسحبت وسحبت وسحبت . وسحبت وسحبت وسحبت .
 وسحبت وسحبت وسحبت . وسحبت وسحبت وسحبت .

8. Amamus potestatem temporalem plus quam potestatem æternam, et thronum ligneum throno apostolis promisso præferimus, gratiorem habemus honorem a principibus iniquis concessum bonis futuris in regno cœlesti. Hæc est enim cujusque cogitatio et cura in sua agendi ratione : ero dilectus duci, quid mihi de pauperibus ? Ut quid arguam oppressorem aut contendam cum eo ! me odiosum non habeat princeps ; orphanis viscera effundantur, modo honor meus non minuatur, spiritum trahat vidua. Delicta hæc acerba committit cor superbi ; inebriati sunt omnes et dissoluti superbia et gloriatione, et nemo imitatur Eliam, qui prop-

¹ III Reg. XXII, 34.

לעהתא ודחיהא . סלא דחיהא מחבי
 רעהו . עבא דחיהא דחיהא . סלא דחיהא
 סלא דחיהא . סלא דחיהא . סלא דחיהא .
 סלא דחיהא . סלא דחיהא . סלא דחיהא .
 סלא דחיהא . סלא דחיהא . סלא דחיהא .
 סלא דחיהא . סלא דחיהא . סלא דחיהא .
 סלא דחיהא . סלא דחיהא . סלא דחיהא .
 סלא דחיהא . סלא דחיהא . סלא דחיהא .
 סלא דחיהא . סלא דחיהא . סלא דחיהא .
 סלא דחיהא . סלא דחיהא . סלא דחיהא .

ter amorem altissimi afflictus vixit,
 divitias Achabi repudiavit eisque
 paupertatem prætulit; rejecit lectu-
 los stratos et in pulvere humiliavit
 se; posthabuit vina dulcia super
 petram recumbens; cubicula luce
 perfusa renuit et tenebras spelun-
 carum dilexit; repudiavit vina an-
 tiqua haustum aquæ expetens, re-
 pudiauit ciborum delicias ut frus-
 tum panis mendicaret; amorem
 suum in cælum direxit, occulte
 quidem quamdiu fuit in terra; cælum
 autem ei misit publice cur-
 rum ignis¹ et celeriter transtulit
 eum et inter supernos habitatores
 collocavit. Quia cor ejus ascenderat
 occulte, corpus ejus ascendit mani-
 feste. Per ejus orationes et imita-
 tionem digni efficiamur ut videa-
 mus eum inter angelos.

✠ ענה

Finis.

¹ IV Reg. II, 41, sqq.

. מִבְּמִלְאָה . חֶמְדָּה חֲסִידָה וְעֵשֶׂת .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה וְעֵשֶׂת . חֶמְדָּה חֲסִידָה
 . מִבְּמִלְאָה : סַלְמִי וְעֵשֶׂת . מִבְּמִלְאָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה : וְעֵשֶׂת חֲסִידָה
 . חֶמְדָּה חֲסִידָה . חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .
 חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה .

sacerdotes Ecclesiæ cultores fiunt
 diaboli ; fit sacerdos sicut populus
 et in hominibus nemo rectus re-
 peritur ; reversus est mundus ad
 vomitum suum , ad ethnicismum
 antiquum ; nomine tantum Christi
 est, operibus autem diaboli. Exue-
 runt arma sanctitatis et induerunt
 arma peccati ; reliquerunt Eccle-
 siam fidelem quæ medicum habet
 cœlestem et currunt ad domum
 magorum, portum omnium malor-
 rum. Ad Ecclesiam conveniunt
 sancti, cœtus ignis et Spiritus, et
 ad magos properant omnes crea-
 tionis dæmones ; pro benedictio-
 nibus sanctorum feruntur maleficia
 magorum et pro sancta cruce scrip-
 turæ dæmonum. Hodie veniunt ad
 baptismum et induunt Spiritum
 sanctum et cras pergunt ad ablu-
 tiones dæmonum, exuuntur et nudi
 fiunt. Super aquas baptismi illabi-
 tur Spiritus sanctus et super fontes
 ablutionum spiritus nequam. Veni-
 unt populi in ecclesiam, sed a
 Satana ducuntur et portant eum
 velut torquem regiam ; hic portat
 eum in capite, ille circa collum ;
 puer nihil adhuc sciens nomina
 dæmonum portans vadit. Etenim
 Satanus non audet violenter eum
 invadere ; sed ipsi pergunt et ad-
 ducunt ei coacte puerum nolentem.
 Ingredientes autem ecclesiam di-
 cunt: « *Libera nos, Domine, a ma-
 lo.* » Pendet autem Malus in collo
 eorum, dum ipsi petunt liberatio-
 nem.

2. Nomina duorum angelorum

Enume-
 ral venefi-
 cia. חֶמְדָּה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה חֲסִידָה

a C חֶמְדָּה — b C חֲסִידָה — c C חֲסִידָה

חמ ארעא . סוּמַל רַסְדָּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא דַּעֲלָא דַּבְרֵיהּ .^a : פִּנְסֵי לַהֲדוּבָא
 וּמַדְבַּחֵיהּ . חַסְדַּא הַלְּבַבְתִּי חַסְדַּא .
 רַסְדָּא עֲסַסְא וְלֹא עֲלָא . סוּסְלֵי אִרְ
 לֵי אֵלָא . וְעֲלָמֵי לַהֲדוּבָא וְסוּסְלֵי . אֵלָא
 סוּמַל רַסְדָּא . אֵלָא וְעֲסַסְא .
 אֵלָא . אֵלָא דַּלְּא אֵלָא . אֵלָא
 אֵלָא אֵלָא . סוּסְלֵי ^b לֵיזְנֵי וְאֵלָא :
 סוּמַל חַסְדַּא חַסְדַּא . סוּסְלֵי אֵלָא
 וְעֲלָמֵי אֵלָא . אֵלָא אֵלָא אֵלָא .
 חַסְדַּא : אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא . סוּסְלֵי
 חַסְדַּא אֵלָא : וְעֲסַסְא חַסְדַּא חַסְדַּא
 חַסְדַּא . סוּסְלֵי חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא :
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .

quam parte exoriturus sit iudex,
 ut omnes exire possint in occursum
 majestatis ejus. Ab Oriente ven-
 turus est, ut significavit in Evan-
 gelio¹, et apparebit crux ante eum,
 sicut vexillum ante regem. Viso eo,
 exercitus ejus exsiliens in occursum
 majestatis ejus; festinabit Gabriel
 cum suo agmine, trepidabit Mi-
 chael, seraphim sex suis alis vola-
 bunt in occursum currus ejus;
 cherubim et totus ordo angelicus
 dabunt gloriam sine fine, cum ti-
 more venient etiam angeli in oc-
 cursum ejus assessorum. Veniens
 autem ponet currum suum ubi
 posuerunt crucem. Jerusalem erit
 super Jerusalem, superna super
 terrestrem. Præparato throno, ad
 dexteram Patris sedebit Filius;
 mare ignis circumdabit Jerusalem
 spiritualem: disponentur sedes
 hinc et inde pro apostolis; tunc
 præcipiet Christus defunctis ut e
 sepulchris exeant, et in ictu oculi
 velocissima fiet tribuum resurrec-
 tio; ventis et fluctibus velociore
 a quatuor orbis partibus conve-
 nient, congregati autem ab extre-
 mitate usque ad extremitatem terræ
 trepidabunt, visa cruce Filii; gen-
 tes quidem exultabunt videntes
 crucem ad quam confugerunt, con-
 fusione autem operientur Judæi
 qui crucifixerunt Christum.

חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .
 חַסְדַּא חַסְדַּא . אֵלָא חַסְדַּא חַסְדַּא .

Justi et
 peccatores
 coram Ju-
 dice.

5. Tres partes: angelorum scilicet,
 hominum et dæmonum, ge-
 hennæ filiorum, stabunt ibi cum
 metu et tremore; Apostoli iudices

¹ Cfr. Matth. XXIV, 27.

^a A חַסְדַּא חַסְדַּא — ^b C חַסְדַּא חַסְדַּא — ^c A חַסְדַּא חַסְדַּא — ^d A חַסְדַּא חַסְדַּא — ^e C חַסְדַּא חַסְדַּא — ^f A חַסְדַּא חַסְדַּא

אלה אף דינא . סנפלין קצר סמפרין
 אר . חסדא סרסא זכא . מריא זכא
 סנפלין . חסדא וסדא סנפלין . סנפלין
 חסדא וסנפלין : אעתיא אדחסי ;
 וסנפלין אלא . זכא חסדא וסנפלין . סנפלין
 סנפלין זכא אדחסי . סנפלין חסדא
 סנפלין וסנפלין : סנפלין וסנפלין אלא

judicem qui veniet in æquitate
 judicaturus. Tunc, velamine a facie
 regis sublato, apparebit Christus
 Deus-Homo, et prolapsæ, commotæ
 ac contremiscentes omnes partes
 adorabunt eum ; sedes ornabuntur
 vestibus ignis et spiritus ; sedebunt
 apostoli ad judicandas duodecim
 tribus Israel ; ingredietur tribus
 Judæ coram Simone, apostolorum
 capite, unusquisque apostolus suam
 tribum accipiet et judicium pro-
 nuntiabit in æquitate.

סנפלין וסנפלין : סנפלין אלא
 וסנפלין . ארסא דינא סנפלין : סנפלין
 וסנפלין חסדא . אלא וסנפלין וסנפלין :
 אלא חסדא סנפלין . סנפלין וסנפלין
 אלא : וסנפלין סנפלין . סנפלין
 זכא אדחסי : סנפלין אלא זכא .
 לא סנפלין ארסא וסנפלין : אלא וסנפלין
 סנפלין : אלא חסדא וסנפלין : אלא
 סנפלין וסנפלין . סנפלין וסנפלין
 אלא וסנפלין חסדא : אלא חסדא
 סנפלין . סנפלין וסנפלין : אלא
 סנפלין חסדא : אלא חסדא וסנפלין
 אלא חסדא וסנפלין : אלא חסדא
 אלא חסדא וסנפלין . סנפלין וסנפלין
 אלא חסדא וסנפלין : אלא חסדא
 אלא חסדא וסנפלין : אלא חסדא

6. Convocabitur ut primus com-
 pareat coram tribunali divino
 Adam, primus homo et caput om-
 nium creaturarum ; veniet Abel
 ducens Cain maledictum et homicidam ;
 judicium eorum, occisoris nempe et occisi,
 in æquitate pronuntiabitur ; occisus regnum
 ingredietur, occisor in locum supplicii
 abibit ; nec poterit Adamus intercedere
 pro prima sua sobole ; subsequetur Seth
 et cum eo Enos, justi ambo et filii regni ;
 succedet Henoch, qui raptus est propter
 pulchritudinem operum suorum ; hic
 accedens cum adoratione accipiet libellum
 ingressus in regnum ; ingredietur Noe
 ducens secum tres suas sanctas proles :
 Sem, Cham et Japhet ; veniet Melchisedech,
 stola indutus a Spiritu sancto contexta,
 erubescunt qui eum Deum pro homine
 appellarunt ; subsequetur Abraham
 ducens Isaacum, prolem gaudii, accedet,
 adorans cum laudibus eum qui liberavit
 Isaacum a cultro ; veniet Jacob ;

Enumerantur nonnulli justi.

* סנפלין אלא

Merces
juxta ope-
ra.

دوة دوا صدسوح : زقنا وقنا ليع .
 دوة دوا صدسوح . اننا مع لله تنها .
 سسها مع زقنا . سمبعا مع دهلا .
 دوة دوا حقبوع : وحسعا منعب
 دوع . زهدا سعوزا سزها .
 وقنا ليع . سوزها الاقل ليع . ولحس
 لادح زوع . سعسعوع وسمبعا : حمر
 مبععا حقب دوع . سعدها وسبعا .
 علا لسبوع ولحس دوع . حخب حخب
 لقا : لاوا وهلا لقا . سعسع حعا
 حوعا : وهاحهلا دوعا دوع .
 سعسع دوع دولا وهوا . وحس
 لالا لاهوع . ليع وحسعا فدحح
 دوع : سلالا لا دولا . ليع وحسعا
 زوع دوع . وسوا دوة دوا ليع . ليع
 ولسععا زعم . سلا سلا سلا سعسع .
 ليع وحسعا زوع دوع : سلا سلا
 سعسع ليع . ليع ولالا لالا وهوا .
 وسوا دوة دوا ليع . ليع وسلا
 دوقا ولوق . لسنا دوة ولالا . ليع
 وهلا حوسعا لسنا ليع . ليع
 وهلا دوة ولالا . ليع وسلا دوة
 دوا . ليع وهلا دوا دوع : ليع
 وهلا فدحح دوع . ليع وهلا حمر
 حلاقا . ليع وهلا ليع دوع . ليع
 وهلا دوع ليع ليع . ليع وهلا
 دوع حسوع . ليع وهلا حوسعا .
 ليع وهلا دوع ليع ليع . ليع

11. In illo momento notum erit
 justos esse justos ; in illo momento
 discernentur zizania a tritico, et
 peccatores a justis, et sancti ab
 iniquis. In illo momento opera
 hominum stabunt cum illis : jeju-
 nium, vigiliae et orationes alae sunt
 justorum, eleemosynae naves sunt
 quae portant earum auctores, mi-
 nistri sanctorum cum sanctis haec
 bona opera faciunt et monachorum
 visitatores ea in manibus deferunt.
 Qui bona fecerunt transeunt in
 locum bonis repletum ; remanent
 autem mali in gehenna ut fiant
 cibus ignis, abripiunt omnes fluctus
 ignis ut abeat unusquisque in ha-
 bitaculum suum ; hunc immergunt
 in caenum unde nunquam extra-
 hetur ; illum immittunt in ignem
 ut ibi in aeternum maneat ; alter
 in tenebras vadit et ignem nun-
 quam videbit ; alius in abyssum
 descendit et inde nunquam ascen-
 det¹, alius vero in locum sanctum
 abit ut maneat ibi in aeternum.
 Sunt² qui sedent in secundo gradu,
 alii in tertio, alii exaltantur usque
 ad quintum gradum, alii ad de-
 cimum, alii ad trigesimum, alii
 sedent in supernis ; sunt quibus
 figitur umbraculum, quibus praebetur
 thalamus ; sunt qui cum
 angelis erunt vel quos seraphim
 assumunt, sunt quos introducent
 in tabernaculum et quos relinquent
 circa illud ; alii erunt in paradiso

¹ De diversitate tormentorum vide Canonem fu-
reb. 12 *Opp. syr.-lat.* III, 243.

² Quae sequuntur in codice A desunt. Habentur
n codd. B et C. Docet Sanctus diversas esse inferni

poenas et inaequalem justorum retributionem. De
hac re videnda sunt quae habentur in sermone de
secundo Christi adventu, *Opp. graeco-lat.* II, 198-200.

ليع وهلا حمر حلاقا . ليع وهلا ليع دوع . ليع وهلا دوع حسوع . ليع

ويعتصم على صفة من صفة . صفة صفة صفة
 الا . وحده اى صفة صفة .
 فعلا صفة صفة . خلق صفة صفة :
 صفة صفة صفة . اوس صفة صفة
 لا صفة صفة . صفة صفة صفة صفة .
 لا صفة صفة صفة صفة . صفة صفة صفة
 صفة صفة صفة صفة صفة . صفة صفة صفة
 صفة صفة صفة صفة صفة . صفة صفة صفة

alii extra eum expellentur ; sunt
 gloriosi, perfecti et sancti qui cum
 Deo erunt ; unusquisque enim ob-
 tinebit ab ipsa justitia mercedem
 juxta laborem suum. Rogant te,
 o Deus, spes omnium sanctorum.
 Fac oriri super Ephræm miseri-
 cordiam tuam in illo die quo mise-
 ricordia requiretur. Non sum enim
 dignus ingredi in regnum quia pec-
 cator sum ; circumda tabernacula
 sanctorum tuorum, dignum me
 redde ut sim cum eis et sufficit
 mihi, et eructabo gloriam et lau-
 des in generationem generationum.
 Amen, amen.

✠ صفة

Finis.

صفة B

MONITUM

IN HYMNOS DE NATIVITATE DOMINI.

Editores romani quatuordecim hymnos S. Ephræmi de Nativitate Domini ediderunt (*Opp. Syr.-lat.* II, 396-436; III 599); sed multo plures S. Doctor scripserat. Octo alios hymnos feliciter invenimus in codicibus Musæi Britannici. Nempe :

E cod. add. 1,450 b sæc. X, fol. 140-152 exscripsimus sex hymnos qui primo loco infra occurrunt. Illos contulimus cum codicibus Mossulensibus juxta apographum nobis benevolentia R. D. Rahmani, presbyteri mossulensis, communicatum. Horum codicum lectiones varias littera R. indicavimus. Hymni primi strophæ 21-25 inveniuntur in hymno 4 *Advers. Scrutatores, Opp. Syr. lat.* III, 5-7; strophæ autem 26 invenitur in hymno 7, *lib. cit.* pag. 15. Hymni 2i secunda strophæ etiam recitatur in cod. par. 149, scala 16^a. Strophæ 30, 39-40 recitantur in cod. add. 14,520, sæc. VIII, fol. 31, inter ܘܕܝܘܢܐ S. Ephræmi de Epiphania.

Hujus codicis lectiones varias littera B designavimus. Modum hujus hymni sequitur hymnus de Martyribus infra edendus. Hymnus 3us etiam invenitur in Musæi Britannici cod. add. 14,511, sæc. X. Habet eundem modum ac hymnus 4us.

Hymnus 4us modum suum præbuit hymno 2° de cruxifixione. Prima ejus strophæ recitatur in scala 5^a cod. par. 149. Hymnus 5us notissimus est in liturgia syriaca; ejus modum sequuntur hymni 3us et 4us de cruxifixione, hymnus 14us de virginitate. Pro parte invenitur in Musæi Brit. cod. orient. 2,297. Ejus strophæ notissima ܘܕܝܘܢܐ recitatur in scala 4^a cod. par. 149.

Hymni 7us et 8us exscripti sunt e perantiquo codice membranaceo Musæi Britannici. Signatur codex ille inter additios sub numero 14,571 et pertinet ad sæculum VI. Sequuntur nonnulla Ephræmi fragmenta in nativitatem Domini.

ܕܘܚܘܢܘܟܠܐ ܕܘܚܘܢܘܟܠܐ

ܠܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܕܘܚܘܢܘܟܠܐ ܕܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܠܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܕܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .

ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .

ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .

ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ . ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .
 ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ .

¹ Jacobus edessenus hanc stropham explicat in *Epistola ad Georgium*, cod. add. 12,472, fol. 83, eamque stropham desumptam dicit ex hymno 25 de

^a Abundat ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ — ^b R. ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ — ^c Lege ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ — ^d Deest unus versus. — ^e R. ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ — ^f R. ܘܘܚܘܢܘܟܠܐ — ^g Iste vers add. in R.

Benedicta nativitas, qua etiam nunc mundus vocibus laudis resonat.

4. Nox est enim quæ miscuit Vigiles supernos cum vigilantibus terrenis. Venit vigil ut vigilantes crearet in mundo. Ecce vigilantes consociati sunt Vigilibus, laudatores sodales facti sunt Seraphim. Beatus qui effectus est cithara tuarum laudum ; præmium ejus facta est gratia tua.

5. Nativitatem Unigeniti¹ laudibus celebrabo, psallam quam ratione divinitas texuit sibi in utero vestimentum; in nativitate induit illud et exivit ex utero, in morte autem illud exuit. Semel exuit illud, bis induit. Sinistra assumpsit vestimentum, illud deinde exuit et in dextra reposuit.

6. Habitavit in sinu parvo virtus quæ omnia regit. Dum illic habitaret frena universi tenebat ; libabat Genitori suo ut voluntatem ejus perficeret ; cæli creaturæque omnes ipso replebantur. Sol ingressus est uterum, dum radii ejus in supernis et infimis diffundebantur.

7. Habitavit in sinibus spatiosis omnium creaturarum; at illæ nimis angustæ erant ad continendam Unigeniti magnitudinem. Quomodo igitur ei sufficere potuit sinus Mariæ ? Quod suffecit mirum est ; quod non suffecerit ambiguum est. Ex omnibus sinibus qui suscepe-

Nativitate Domini. Unde colligitur Ephræmum non pauciores 25 hymnos scripsisse de Nativitate Domini.

✠ וְיִזְכֹּר זָכַר וְיִבְרָךְ

עֵינָא וְסֵי דַעְבָּא וְאִסְפִּיקֵי . אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא .
 חַסְדָּא דַעְבָּא אֲחֵינָא . וְזִכְרָא דְּחַסְדָּא .
 סִפְרָא דְּכַוְנָתָא וְאִתְּרָא . וְעֵינָא דַעְבָּא אֲחֵינָא .
 סִלְעָא סִלְעָא . חַסְדָּא וְאִסְפִּיקֵי זָכַר .
 עֵינָא אֲחֵינָא סִלְעָא . וְזִכְרָא וְסֵי חַסְדָּא .
 ✠ לֹא אֲחֵינָא דַעְבָּא

עֵינָא דְּכַוְנָתָא . וְאִתְּרָא וְאִסְפִּיקֵי .
 אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא . וְזִכְרָא דְּחַסְדָּא .
 סִפְרָא דְּכַוְנָתָא . וְאִתְּרָא דְּחַסְדָּא .
 אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא . אֲחֵינָא חַסְדָּא .
 אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא . וְזִכְרָא דְּחַסְדָּא .
 ✠ אֲחֵינָא דְּכַוְנָתָא

חַסְדָּא וְסֵי אֲחֵינָא . וְזִכְרָא דְּחַסְדָּא .
 אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא . וְזִכְרָא דְּחַסְדָּא .
 אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא .
 אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא . וְזִכְרָא דְּחַסְדָּא .
 אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא . וְזִכְרָא דְּחַסְדָּא .
 ✠ אֲחֵינָא דְּכַוְנָתָא

אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא . וְזִכְרָא דְּחַסְדָּא .
 אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא . וְזִכְרָא דְּחַסְדָּא .
 אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא . וְזִכְרָא דְּחַסְדָּא .
 אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא . וְזִכְרָא דְּחַסְדָּא .
 ✠ אֲחֵינָא דְּכַוְנָתָא

⁴ Nonnulla verba a textu sunt resecanda ut mensura servetur.

^a R. חַסְדָּא — ^b R. אֲחֵינָא — ^c R. אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא — ^d Vox אֲחֵינָא abundat — ^e R. אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא
^f R. אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא — ^g R. חַסְדָּא — ^h R. אֲרִי אִסְפִּיקֵי אֲחֵינָא

runt eum, unus suffecit ei, sinus scilicet magni Genitoris qui (ab æterno) genuit eum.

8. Æqualis est sinus qui susceperit eum, si susceperit eum totum, sinui omnia excedentis qui genuit eum. Quis autem audebit dicere sinum parvum, debilem et vilem æqualem esse sinui entis summi? Habitavit (in sinu exiguo) propter suam misericordiam ille, cujus tam magna est subsistentia ut nulla re circumscribi possit.

9. O Pax reconcilians quæ missa est ad gentes, o Splendor exhilarans qui venit ad mæstos, o Fermentum potens omnem massam secreto subigens; o Longanimus qui singulos irretiisti homines! Beatus ille qui in corde suo gaudium tuum inchoavit et gemituum suorum in te oblitus est.

10. Proclamarunt pacem Vigiles vigilantibus. Vigilantibus annuntiatum est Evangelium a Vigilibus qui a Deo illud attulerunt. Quis dormiet in illa nocte, quæ mundum a somno excitavit? Annuntiata est pax, ira regnante. Benedictus qui suo silentio majestatem suam reconciliavit cum sermone prædicitis qui eum irritaverant¹.

11. Immiscuerunt se Vigiles Vigilibus; gavisus est quod mundus viveret. Erubuit Malus qui regnum mundi tenebat et coronam fraudis gestabat, thronumque suum in mundo constituerat ac si Deus

ܘܥܠܡܐ ܩܕܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ
 ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܐܠܗܐ ܒܒܐܪܝܐ ܘܒܠܚܝܬܐ ܦܩܝܬܐ ܕܥܠܡܐ
 ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ
 ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ
 ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܘܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ
 ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ
 ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ
 ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܐܠܗܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ
 ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ
 ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ
 ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܐܠܗܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ
 ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ
 ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ
 ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

a R. om. — b R. ܕܥܠܡܐ — c Stropha e cod. Rahmani adjecta est. — d ܐܠܗܐ

fuisset. Infans qui in præsepe se demisit illius dominatum subvertit. Sol adorationem ei restituit; magis enim suis honoravit eum et adoratoribus suis adoravit eum.

12. Deus videns homines res creatas adorare, induit corpus creatum ut nostra consuetudine nos irretiret. Nostro igitur plasmate indutus plasmator noster nos sanat, et in hoc corpore creato creator noster nobis vitam præstitit. Benedictus qui (assumpta nostra natura) venit ad nos ut nos sibi uniret.

13. Quis non obstupescat videns Mariam, Davidis filiam, servato virginitatis signaculo, infantem portantem? Diva virgo reponit eum in sinu suo et exultans cantilenas ei decantat. Angeli jubillant; seraphim ter sanctum proclamant; magi munera grata offerunt filio nato.

14. O omnem magnitudinem excedens qui ultra modum parvulus factus es, a splendore gloriæ ad humilem conditionem te demisisti; miseratio tibi innata ad hoc totum te inclinavit; inclinet me gratia tua ut in improbitate mea te laudem. Beatus qui factus est fons laudum, et totus toti tibi gratias egit.

15. Fuit servus in terra et Dominus in cælo. Summa et ima in hæreditatem accepit qui extraneus factus est. Quem inique judicaverunt ille in veritate judicat; quem in facie conspuerunt ille spiritum in faciem insufflavit. Qui debilem tenet

ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ

ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ

ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ

ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ

ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ .
ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ

^a Rahmani omittit tres strophas.

arundinem ille factus est baculus mundi, qui in sua senectute illo innixus est.

16. Qui surrexit (a mensa) et ministravit servis, nunc sedens (ad dexteram Patris) adoratur. Quem spreverunt scribæ Seraphim ter sanctum proclamant. Divinam hanc gloriam occulte surripere voluerat Adamus, sed serpens vidit ad quam altitudinem exaltatus erat eumque evertit, evertit quia seduxit. Heva pedibus serpentem conculcavit, quia fel (peccati) in illius auribus projecerat.

17. Conjux effecta (Elisabeth) sterilis fructus negabat, uterus autem Mariæ sancte conceperat; agros plantasque frugiferas mirari recusavit quæ prolem accepit et nihil mutuata reversa est. Natura victa gratias egit, uterus sensit prolem et ipsa ei retribuit quod ipse non dederat.

18. Maria ab Elisabeth in iudicio victa fuit. Sterilis ostendit divinam voluntatem, quæ portam apertam occludere potuit, oclusam aperuisse. Deus orbavit liberis uterum maritatum, fœcundum reddidit uterum virgineum; quia populus reprobatus fuit, effecit maritatum oclusam in facie virginis castæ.

19. Qui potuit ubera sterilia et mortua replere, orbavit ea in adolescentia et fluere fecit in senectute; coegit et mutavit naturam in ejus tempore et extra tempus. Naturarum Dominus naturam virginis mutavit. Quia populus sterilis fuit,

ⲉⲩⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ

ⲟⲩⲁⲓ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .
ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .
ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .
ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .
ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .

ⲁⲓⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .
ⲁⲓⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .
ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .
ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .
ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .

ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .
ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .
ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .
ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .
ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .

ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ . ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ .

¹ Strophæ 21-25 inveniuntur in hymno 4 *Adversus Scrutatores*, in quo hymno strophæ aliæ interponuntur. Porro in *cod. add. 42,176* Musæi Britannici, qui codex ad sæc. V vel VI refendus est, hymni 4-8

^a Ed. Rom. III p. 3 *ⲛⲉⲛⲁ* — ^b R. om. ; Ed. Rom. *ⲛⲉⲛⲁ* — ^c R. et Ed. Rom. *ⲛⲉⲛⲁ* — ^d R. *ⲛⲉⲛⲁ*
^e Ed. Rom. *ⲛⲉⲛⲁ* — ^f R. et Ed. Rom. *ⲛⲉⲛⲁ*

fecit vetulam adolescentulæ patronam.

20. Sicut vitam terrestrem in nativitate Dominus inchoavit, eam continuavit et in morte terminavit. Nativitas ejus adorationem accepit, mors debitum solvit. Quando venit ad nativitatem magi eum adoraverunt, quando venit ad passionem latro ad eum confugit. Inter nativitatem et mortem medium posuit mundum, quem nativitate et morte vivificavit.

21. Millia¹ millium stant et myriades myriadum festinant nec possunt illa millia myriadesque ens unum perscrutari. Omnes enim in silentio ad ministerium stant. Non habet throni consortem nisi prolem quam genuit. Inquisitio ejus in silentio transigitur, siquando accedant angeli ut investigent ejus naturam, ubi pervenerunt ad silentium, gradum cohibuerunt.

22. Unigenitus ingressus est uterum et nihil passa est casta virgo. Illapsus est in uterum et exivit in puerperio ; sensit natum pulcherrima virgo. Invisibili gloria circumdatus occultus fuit in ingressu, vilis vero et manifestus in egressu, quia Deus erat in ingressu et homo in egressu. Res auditu mira et intellectu impervia ; ignis ingressus est uterum, corpus induit et exivit.

23. Hunc angelorum Dominum

ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ habent in titulo : « *ⲛⲉⲛⲁ ⲛⲉⲛⲁ* » ad modum : « De nativitate Unigeniti. »
Ista autem verba initium efformant hymni quem vulgamus.

מְנַסֵּהוּ אֵלֶיךָ וְנִלְכֵּף^a .
 וְעֵדוּהוּ אֵלֶיךָ וְלֹא חֲסִדוּהוּ .
 לִי כִנְיָא אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ . מִטְרַלְלָא דְרַבְּנֵי^b .
 כִּנְיָא כִּנְיָא אֵלֶיךָ וְדִקְרָא . זִמְרָה^c שִׁירָה אֵלֶיךָ עֵדוּהוּ .
 לֹא מִזְרָא חֲבִירָא וְכִרְיָהוּ . וְכַעֲבָד וְלֹא זִד חֲבִירָא^d .
 זִד אֵלֶיךָ עֵדוּהוּ וְכַבְרָהוּ ❖

חֲבֵרָה מִנְעֻמָּה מִבְּעֵסָה . חִנְיָא כִּלְעִיסָא^e .
 לֹא נִבְחַח דְרַבְּנֵי . דְּכִלְלָא חֵבֵרָה^f .
 כִּדְרָהוּ אֵלֶיךָ כִּדְרָהוּ . סִרְיָהוּ אֵלֶיךָ כִּדְרָהוּ .
 חִרְיָהוּ אֵלֶיךָ חֵבֵרָה . סִרְיָהוּ אֵלֶיךָ חֵבֵרָה .
 סִרְיָהוּ אֵלֶיךָ חֵבֵרָה . אֵלֶיךָ חֵבֵרָה כִּדְרָהוּ .
 נִסְיָהוּ אֵלֶיךָ חֵבֵרָה ❖

וְעֵדוּהוּ אֵלֶיךָ חֵבֵרָה . חֵבֵרָה חֵבֵרָה וְכַבְרָה^g .
 מִנְכֵּחַ אֵלֶיךָ חֵבֵרָה . סִרְיָהוּ אֵלֶיךָ חֵבֵרָה .
 לֹא^h חֵבֵרָה חֵבֵרָה . וְכַבְרָהוּ אֵלֶיךָ חֵבֵרָה .
 חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה . אֵלֶיךָ חֵבֵרָה חֵבֵרָה .
 חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה . אֵלֶיךָ חֵבֵרָה חֵבֵרָה .
 חֵבֵרָה חֵבֵרָה חֵבֵרָה ❖

חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה . חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה .
 חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה . חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה .
 חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה . חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה .
 חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה . חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה .
 חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה . חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה .
 חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה . חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה .
 חֵבֵרָה אֵלֶיךָ חֵבֵרָה ❖

Gabriel Dominum suum appella-
 vit; Dominum suum eum appel-
 lavit ut doceret eum revera Domi-
 num suum esse et non socium.
 Gabriel sodalem habet Michaellem,
 sed Filius Dominus est servorum.
 Altissima est ejus natura sicut et
 nomen. Non potest servus eum per-
 scrutari. Quantumvis enim exalte-
 tur servus, ille servo suo major est.

24. Quando stant coram te an-
 geli laudantes, ubinam te aspiciant
 nesciunt; quæsierunt te totum in
 summis supra; infra viderunt te
 in imis; quæsierunt te in cœlis,
 viderunt te in abyso; viderant
 te apud Deum et invenerunt te in
 mundo; descenderunt ad te teque
 collaudarunt.

25. Totus mirabilis es, quacum-
 que ex parte te perscrutemur. Prope
 es et procul, quis ad te perveniet?
 Inquisitio non potest ad te perveni-
 re, quousque se extendat cohibetur
 sua brevitate ne culmen montis
 attingat, illud attingit fides ubi cum
 charitate et oratione conjungitur.

26. Magiⁱ eum quæsierunt et
 in præsepe cum invenissent, non
 perscrutati sunt, sed adoraverunt
 in silentio et loco disputationum
 inanium dona obtulerunt ei. Quære
 etiam tu Unigenitum, et si in alto
 eum inveneris, omissis disquisitio-
 nibus confusis, aperi thesauros tuos
 coram eo et offer ei opera tua.

ⁱ Invenitur hæc etiam strophæ in hymno 7 *adversus scrutatores*.

^a I. וְנִלְכֵּף — ^b R. חֵבֵרָה — ^c Ed. Rom. חֵבֵרָה — ^d Ed. Rom. חֵבֵרָה — ^e Rahmani omittit quæ sequuntur.
 — ^f Ed. Rom. III, 6 חֵבֵרָה — ^g Ed. Rom. III, 7 ad. חֵבֵרָה — ^h Duo versus additi sunt ex Ed. Rom. ad
 complendam stropham.

. ܠܘܥܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 * ܕܢܘܦ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 . ܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 . ܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 . ܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 * ܕܢܘܦ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 . ܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 . ܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 . ܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 . ܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 . ܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 * ܕܢܘܦ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 . ܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 . ܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 . ܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 . ܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ
 * ܕܢܘܦ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ

runt. Benedictus qui in lucem suam nos immersit.

14. Loco ignis irrationalis qui per se suam materiam consumebat, magi adorarunt Ignem qui dedit corpus suum comedentibus. Carbo¹ accessit et sanctificavit labia impura. Benedictus qui ignem suum miscuit in nobis.

15. Error adeo obcæcavit homines ut creaturas adorarent, conservæ adorationes eorum accepérunt, et universorum Dominus posthabitus est. Adorandus descendit ad nativitatem et collegit ad se adoratores. Benedictus qui ab omnibus adoratur.

16. Omniscius videns homines res factas adorare induit corpus factum, ut rebus quibus assuefacti eramus irretiremur, et per corpus creatum ad creatorem nos traheret. Benedictus qui arte usus est ut nos traheret ad se.

17. Cognoscens Malus quomodo nobis noceret, luminaribus nos obcæcavit, facultatibus læsit, auro ad paupertatem redegit, idolis sculptis cor nostrum lapideum reddidit. Benedictus qui illud emollivit.

¹ Corpus Christi assimilatur carboni quo labia Isaie purificate sunt in celebri visione quae refertur Is. VI, 4-8. Hinc Christus carbo appellatur. Hinc

etiam corpus Christi in Eucharistia carbo dicitur et particulæ consecratæ carbones vocantur. Vide quæ de hac re diximus t. I, 419, not.

^a R. ܠܘܥܐ ܘܡܠܘܚܐ ܘܡܠܘܚܐ — ^b R. om. duas strophas. — ^c ܡܠܘܚܐ — ^d R. ܕܢܘܦ — ^e R. omittit fere omnes strophas quæ sequuntur.

. وحقها حرمه الله
 . وها وسلمه حصه حجب
 . حصدت نهونان صاعها
 . اف حنلا حاصم
 . لا مبدع هوه لوقلا
 . وحقها لب حقها
 . عبق صلا حننا
 . وبقلا فان صلا
 . وحقها حننا سله
 . حب اعصها صم ستا
 . حب وحق حله صم بلا
 . وحقها وبارك بحصه
 . صلب حصره وبارك
 . لوه حصدت نهونان سويه
 . مبدع وحقها ليا صلا
 . حجب سويه حصاره
 . ولسف جلا حقها
 . للاف صمنا حقها
 . صعب صلا صمنا حيا
 . حجب وبارك حلق حتم
 . لعل وحقها لهدنا
 . انج اوص ص لدا
 . طرنا حلاله وحق
 . وحقها قلب ربوه
 . حب صغوب عنا وبارك
 . لصفها صصفه وبارك
 . لاله ابروه ص صعب
 . حننه مه صلا حقها
 . ص لونا رب ح صلا
 . عحصا حننا صلا صصف
 . عفتا حقها حب وحق
 . صلا صعبوه لاصعه
 . وبارك صلا صلا
 . وبارك صلا لب نهونان

7. Magi tyranno significarunt :
 « Quando nobiscum commixti sunt
 servi tui stella lucida occultavit
 se et semitæ se abdiderunt. » Nes-
 ciebant beati regem tamquam ado-
 ratores misisse necatores amaros
 ut corrumperet fructum dulcem,
 cujus manducatione amari dulces
 facti sunt. Tibi gloria, o vitæ
 pharmacum.

8. Accepto mandato ut perge-
 rent ad quærendum infantem,
 magi, ut scriptum est, viderunt
 hanc stellam lucidam et gavisii sunt.
 Eam occultatam fuisse notum est.
 Gavisii igitur sunt quod eam rursus
 viderent. Se abscondendo stella
 impedivit satellites, se elevando ad-
 vocavit adoratores. Partem avertit,
 partem vocavit. Benedictus qui ex
 utraque parte triumphavit.

9. Impurus tyrannus qui occidit
 infantes quomodo ad infantem non
 attendit ? Justitia impedivit eum,
 quia magos ad se reversuros puta-
 vit. Dum autem moram traheret
 ut adorandum et adoratores irre-
 taret, omnia manus ejus evaserunt,
 dona adoratoresque a tyranno ad
 filium regis volarunt. Gloria om-
 nium consiliorum cognitori.

10. Magi ingenui dum dormi-
 rent in cubili suo, cogitabant. Som-
 nus speculum fuit et somnium ut
 lux apparuit. Viderunt occisorem
 cum dolo suo et gladio refulgente,

1. *Beata es Ecclesia, quia in festis tuis, in solemnitatibus tuis, Vigiles gaudio perfunduntur. Una quippe nocte Vigiles Deum laudarunt in terra, quæ laudes decantare recusabat. Beatæ laudes tuæ, quæ in terris seminatae postea demessæ sunt et in horreis cœlestibus conditæ. Os tuum ut thus et voces tuæ ut incensum fumant in tuis solemnitatibus.*
 2. *Beata es Ecclesia, quia omnes oblationes ad te veniunt in hoc festo. Magi semel inter perfidos Veritati suæ dona obtulerunt. Beatum habitaculum tuum, quia dimisit se ut in eo habitaret filius regis, qui muneribus adoratus est. Aurum Occidentis et aromata Orientis offeruntur in tuis solemnitatibus.*
 3. *Beata es Ecclesia quia non est apud te tyrannus, infantium occisor, qui per injuriam occidit in Bethlehem pueros ut morti traderet infantem omnium vivificantorem. Beati infantes tui, quia invidiam passi adorati sunt a regibus. Promissum quippe erat ad adorationem tuam venturas coronas Orientis. Qui conculcavit amicos tuos conculcetur a dilectis tuis.*
 4. *Beata es Ecclesia, quia exultat in te Isaias cum sua prophetia: Ecce virgo concipiet et pariet filium¹, cujus nomen mysterium est magnum. O explicatio Ecclesiæ revelata! Duo nomina in unum unita fuere: Emmanuel, Deus te-*

1. *Beata es Ecclesia, quia in festis tuis, in solemnitatibus tuis, Vigiles gaudio perfunduntur. Una quippe nocte Vigiles Deum laudarunt in terra, quæ laudes decantare recusabat. Beatæ laudes tuæ, quæ in terris seminatae postea demessæ sunt et in horreis cœlestibus conditæ. Os tuum ut thus et voces tuæ ut incensum fumant in tuis solemnitatibus.*
 2. *Beata es Ecclesia, quia omnes oblationes ad te veniunt in hoc festo. Magi semel inter perfidos Veritati suæ dona obtulerunt. Beatum habitaculum tuum, quia dimisit se ut in eo habitaret filius regis, qui muneribus adoratus est. Aurum Occidentis et aromata Orientis offeruntur in tuis solemnitatibus.*
 3. *Beata es Ecclesia quia non est apud te tyrannus, infantium occisor, qui per injuriam occidit in Bethlehem pueros ut morti traderet infantem omnium vivificantorem. Beati infantes tui, quia invidiam passi adorati sunt a regibus. Promissum quippe erat ad adorationem tuam venturas coronas Orientis. Qui conculcavit amicos tuos conculcetur a dilectis tuis.*
 4. *Beata es Ecclesia, quia exultat in te Isaias cum sua prophetia: Ecce virgo concipiet et pariet filium¹, cujus nomen mysterium est magnum. O explicatio Ecclesiæ revelata! Duo nomina in unum unita fuere: Emmanuel, Deus te-*

¹ Is. VII, 14.

^a R *Beata es Ecclesia* - ^b R *Beata es Ecclesia* - ^c R *Beata es Ecclesia*

ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .

ܕܥܘܠܐ

ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .

ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .

ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .

ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .

ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .

ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .

ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .

ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܐܘܪܗܝܢ ܗܘܢܐ ܕܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .

† IV Reg. XVI, 7.

magi exinde venerunt ad nos cum
 catervis. Eorum aromata in vicis
 nostris suavem suum odorem spar-
 serunt.

Responsorium.

Tibi gloria, fili Domini univer-
 sorum, qui omnes salvas.

2. Quia filius es Clementissimi,
 miserta est magorum benevolentia
 tua ; quia filius Æmulatoris es,
 potentia tua de iis se vindicavit ;
 quia filius Ditissimi es persolverunt
 magi secundum amorem suum de-
 bita sua per oblationes suas.

3. Univisti hæc ut nos non con-
 tristares et eos salvares. Quia ra-
 puerant argentum nostrum, attu-
 lerunt aurum ; quia verberarant
 corpora nostra, attulerunt myr-
 rham ; quia incenderant sanc-
 tuarium nostrum, thus obtulerunt
 divinitati tuæ.

4. Myrrham eorum requiris
 propter gladios quibus nos inter-
 emerunt ; aurum eorum requiris
 propter thesauros nostros, quos di-
 ripuerunt spoliando thesauros Eze-
 chie ; thus eorum in reconcilia-
 tionem accipis quia irritaverunt
 Patrem tuum.

5. Quia misit Achaz legatos ad
 Assyrium dicens : « *Ascende, salva
 me* , » qui humiliati fuerant a te
 exaltati sunt ; (Assyrii) miserunt
 ad te legatos veluti obsides pro
 Jechonia quem obsidem rapuerunt
 e domo David.

6. Quia per legatos suos submitit
 se Achaz Assyrio, submiterunt se

IX.

וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים
 וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים
 וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים

חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים
 חַבְדוּ מַלְאָכָה . חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים
 חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים . חַבְדוּ מַלְאָכָה . חַבְדוּ מַלְאָכָה
 חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים . חַבְדוּ מַלְאָכָה . חַבְדוּ מַלְאָכָה
 חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים . חַבְדוּ מַלְאָכָה . חַבְדוּ מַלְאָכָה
 חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים . חַבְדוּ מַלְאָכָה . חַבְדוּ מַלְאָכָה
 חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים . חַבְדוּ מַלְאָכָה . חַבְדוּ מַלְאָכָה
 חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים . חַבְדוּ מַלְאָכָה . חַבְדוּ מַלְאָכָה
 חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים . חַבְדוּ מַלְאָכָה . חַבְדוּ מַלְאָכָה
 חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים . חַבְדוּ מַלְאָכָה . חַבְדוּ מַלְאָכָה
 חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים . חַבְדוּ מַלְאָכָה . חַבְדוּ מַלְאָכָה
 חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים . חַבְדוּ מַלְאָכָה . חַבְדוּ מַלְאָכָה
 חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים . חַבְדוּ מַלְאָכָה . חַבְדוּ מַלְאָכָה
 חַבְדוּ מַלְאָכָה וְהוֹדוּ אֱלֹהֵינוּ מִן הַיָּמִים . חַבְדוּ מַלְאָכָה . חַבְדוּ מַלְאָכָה

Iste sermo hucusque non est repertus. Desump-

IX.

Sancti Ephraemi e sermone super
 illud : « In principio », cujus
 initium est : « Laudans patrem
 laudandum¹. »

Quum igitur ascenderunt de
 Ægypto et quum descenderunt in
 Babyloniam, in initio et in fine,
 per duas vices apud eos corruptum
 est verbum incorruptibile quod suo
 ex amore induit vestem corruptibili-
 lem; scilicet contractæ sunt tabulæ
 legis et volumen sacrum scissum
 est. Tertia autem vice, pro istis
 verbis quæ, quamvis Dei erant,
 tamen nonnisi voces erant prophe-
 ticæ, descendit in veritate Verbum
 Dei, quod utique nec verbum erat
 hominis, nec cantus prophetiæ, nec
 melos apostolatus, sed Verbum
 quod nec vocibus nostris potest
 explicari nec ore nostro et lingua
 nostra explanari, nec rythmo nos-
 tro mensurari, nec cithara nostra
 psalli, nec fidibus gratissimum
 fieri nec litteris exarari, nec libris
 nostris conscribi. Ipsissimum istud
 verbum amore suo inclinavit se et
 induit corpus humanum ut humano
 generi vitam daret. Venit igitur
 in diebus Herodis sicut in diebus
 Jeremiæ. Herodes ut Sedecias et
 scribæ ac pharisæi sicut regis ma-
 gnates, viso eo, quasi furore abrepti
 exarserunt in eum et clavis crucis
 dilacerarunt vestem ejus exterior-
 rem, sicut Sedecias ejusque ministri
 ferro lacerarunt totum volumen

tum est fragmentum hic descriptum ex Musæi Brit.
cod. add. 44,529 sec. VII vel VIII fol. 40.

MONITUM

IN HYMNOS S. EPHRÆMI DE BEATA DEI GENITRICE MARIA.

Hymni de Beata Maria Virgine, numero 20, descripti sunt e sex Musæi Britannici codicibus ad collectionem nitriensem pertinentibus. Codices illi, quum sint liturgici omnes, plures vel pauciores hymnos, interdum ad abbrevianda officia decurtatos, continent. Codex A = Add. man. 14,506, de quo diximus t. I, *prol.* XLVIII-XLIX et col. 1-3. Iste codex, fol. 6-13, 123-126, 159-162 continet omnes hymnos hic inclusos, exceptis duobus ultimis, imo hymnum 16^m secunda vice describit fol. 184. Primum autem hymnum in duos dividit, similiter et secundum. Codex B, add. man. 14,515, anni 893, continet hymnos 1-4, 6, 14. Cod. C, add. man. 14,516, anni 893, continet hymnos 1-4, 8, 15-16 et

Sugitam de Maria et angelo. Cod. D, add. man. 14,511, sæc. X, continet hymnos 1, 3-5 et Sugitam de ⲙⲁⲣⲓ Cod. add. 14,512 continet hymnum 15; Cod. add. 17,141, fol. 81 nonnullas continet strophas hymnorum 5, 7, 11. In *Scalis* 1-4, 6-7, 9-10, 13, 19, 29-30, 33 cod. paris. 149 citantur multæ strophæ sejunctæ, ut indicabitur ad unumquemque hymnum. Scalæ istæ, quæ in plurimis codicibus vaticanis, parisiensibus et Oxoniensibus inveniuntur, alias strophas de B. M. V. continent quæ ad hymnos hucusque non repertos pertinent. Quia vero in istis scalis quædam habentur interpolata, omisimus ea quæ Ephræmi esse non constat aliunde.

ⲟⲩⲟⲩⲁ ⲛⲓ ⲛⲓⲛⲉⲣ . ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ

ductas et super humanum genus offusas. Illuminatus est per Mariam orbis tenebris obsitus.

III.

III.

ⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ .

Ejusdem toni¹. Responsorium :
Gloria illi qui mirabiliter ex te ortus est.

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ . ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ .
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ . ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ .
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ . ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ .

1. Casta Maria laudet Filium qui sua misericordia ortus est e sinu virginis purissimo absque conjugali commercio. Mater miraculo peperit filium Dei qui apparuit.

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ . ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ .
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ . ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ .
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ . ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ .

2. In hac solemnitate magna voce exclamet Maria inter turbas : « Nemo scrutetur filium meum, nemo quippe eum perscrutari valet, sed omnis inquisitio apud eum inutilis et otiosa substat, omnesque sapientes huic investigationi impares sunt.

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ . ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ .
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ . ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ .
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ . ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ .

3. Extollat purissima vocem et te, Domine, collaudet quod tuus te traxit amor ut ad nativitatem venires et habitares in sinu virginali atque ex eo exires manifeste. Benedictus es, o abscondite, qui nos visitasti.

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ . ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ .
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ . ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ .
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ . ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲉⲃⲁ ⲛⲓⲛⲟⲩⲟⲩ .

4. Os Mariæ despiciat insipientes qui scrutantur tuam gloriosam nativitatem. A Maria despiciantur eruditi qui tecum disputare volunt; ipsa ad resipiscentiam adducat hæsitantes quia a viro incognita peperit.

¹ Falsa indicatio, nam stropa hic habet sex ver-

sus sex syllabarum. Schema igitur est : 666666.

. ٥١ " لصل حمر ١٥١
 . نحب لومح بعرة
 . ٥١ لومح بع حسرة
 . ٥١ اءل بع سعرة
 ❖ ١٥١ ١٥١ ١٥١
 لصل حمر بع
 . ١٥١ حمر لصل سعرة
 . صلل حمر ولس ١٥١
 . ١٥١ حمر سعرة
 ❖ ١٥١ ١٥١
 بع قارة^ب صلل
 . ل صلل
 . بع ولس
 . ٥١ نسلم صلل
 ❖ ل ولس
 . ل حمر
 . صلل بع ولس
 . صلل حمر ولس
 . صلل ١٥١ بع ولس
 ❖ ل حمر ١٥١
 . برأ ولس
 . ١٥١ حمر صلل
 . صلل ولس
 . صلل حمر ولس
 ❖ ١٥١ ل
 . صلل ولس
 . صلل حمر ١٥١
 . صلل حمر ولس
 . صلل حمر ولس
 ❖ صلل ١٥١
 . صلل حمر ولس
 . صلل حمر ولس
 . صلل حمر ولس

6. Quomodo possibile fuisset ut aut admiratio transiret ab anima, aut stupor a mente, aut commotio a sensu, quum pariendo virgo mansisset ?

7. In ulnis gestabat infantem et in corpore integra sciebat virginalia ; lac in uberibus affluebat et virginitas nihil commotionis passa erat ; tota die beata virgo replebatur admiratione.

8. Ejus blandimenta valde discreta erant ; ubi auditores aderant blandiebatur ei tanquam infanti, ubi abierant eum ut Dominum majestatis adorabat.

9. Dum infantem in sinu suo gestaret, anima ejus admiratione replebatur. Gloriabatur infantem illum suum esse filium et agnoscebat eundem suum esse Dominum, atque ita filium simul et dominum portabat.

10. Conspiciebat gestatum natum et virginitatem servatam. Novum quod contigerat prodigium vim ei tribuebat ut intelligeret infantem quem portabat esse Deum.

11. Admiratione repleta Virgo occultum mysterium sedulo conservabat, apprime sciens quis et cujusnam filius esset fructus benedictus quem portabat ; hæc autem omnia perspecta habebat.

12. Ezechiël, transmigrationsis filius, visu prophetico conspexit virginem Davidis filiam, ejusque

▪ E cod. D. — ^b E codd. BC. — ^c E codd. BC. — ^d Strophæ 12-14 e scala G.

•••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••

virginitatis effigiem delineavit in revelationibus divinis.

13. Propheta Chaldæe Mariæ figuram depinxit eamque in libro prophetarum posuit virginisque res in Scripturis servari voluit, ut qui legit intelligat.

14. Ostendit Dominus prophetae in atriis sacris portam clausam et dixit ei : « *Hæc clausa erit, quia Deus ingreditur per eam*¹. »

V.

•••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••

V.

Alius hymnus in tono Paradisi².

Responsorium : Benedictus qui ex benignitate fecit te sibi matrem atque ex te ortus et egressus illuminavit creaturas.

•••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••
 •••••

1. Virginem parturire audiunt et non credunt scriba et disputator, quia vident naturaliter fieri non posse ut virgines intactæ parturiant. In Maria natura defecit atque victa fuit. Maria quippe virgo concepit et virgo peperit. Qua utique via natura incedere non valet.

2. Infans editus est et exivit per viam natorum. Mater ejus virgo fuit ; prodigio induta, fructum portavit ; simul autem venter ejus sigillo munitus clausus remansit.

¹ Ezech. XLIV, 1-2.
² Ita appellatur quia hymni S. Ephræmi de *Paradiso Eden* hoc metro exarati sunt. Constat autem strophæ 44 versibus quinque syllabarum, excepto septimo, qui septem habet syllabas. Schema igitur est 55555575555. Legenti patet hymnum non esse

integrum ; imo stropharum ordo diversus est in duobus codicibus unde hymnus desumptus est. Continetur iste hymnus in cod. D ; et in scala 10^a cod. par. 149 continentur strophæ, 5, 7-8. Codex E = cod. add. 17,141 et continet strophas 1-2.

• D بلحن

. סוּבְּחָהּ לְיְהוָה אֱלֹהֵינוּ . א . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה .
 מְבַרְכֵנוּ וְלֹא נִשְׁכַּח . כִּי לֹא נִשְׁכַּח אֱלֹהֵינוּ .
 . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה בְּרַחֲמֵינוּ . ד . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה .
 לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . וְלֹא נִשְׁכַּח . ז . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה .
 וְלֹא נִשְׁכַּח . ח . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . ט . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה .
 י . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . יא . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . יב . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה .
 יג . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . יד . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . יו . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה .
 יז . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . יח . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . יט . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה .
 כ . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . כא . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . כב . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה .
 כג . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . כד . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . כה . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה .
 כו . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . כז . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . כח . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה .
 כט . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . ל . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה . לא . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה .
 לב . לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה .

Nova igitur via fuit qua prodigium
 incessit et virgini natum dedit,
 quod natura (absque viri commer-
 cio) fœminis non dat.

3. Virginem celebrabo gratia
 matrem effectam Domini omnium.
 Ipsa absque semine concepit, abs-
 que viro peperit, absque maritali
 congressu gravida fuit, inauditum
 plane in mundo miraculum. Filium
 edidit admirabilem, nec quomodo
 factum sit istud concipitur; docti
 quippe mysterio perscrutando im-
 pares sunt.

4. Puella lac, virgo natum habet.
 Quis non miretur gloriosam ma-
 trem ad pariendum se incurvan-
 tem, lac nato præbentem, cæte-
 risque matribus per omnia simi-
 lem? Erubescat scriba qui scrutatur
 divam matrem, quomodo scilicet
 mater effecta sit sui plasmatoris.

5. Figuræ tuæ, o virgo, in arca
 fœderis reponuntur. Prophetia
 depinxit effigiem tuam eamque in
 libris sacris reposuit pro illo qui
 intelligit. Isti libri per urnam
 novam¹ prædicarunt te. Filius
 tuus sal fuit, quod condivit fontem
 quo revixit mundus morte sopitus.

6. Iidem præfigurarunt te per
 virgam² in arca repositam, quæ,
 etsi non plantata, fronduit, ut ge-
 nerationem tuam illustraret. Virga
 absque irrigatione foliis coronata
 fuit, ut esset figura virginis quæ
 fructum miraculosum produxit et

¹ Alludit ad urnam auream quæ mannam con-
 tinebat et reposita erat in arca fœderis. Hebr. IX, 4.

² Cfr. Num. XVII, 1, sqq.

^a A לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה — ^b D invertit ordinem et hanc stropham primam ponit — ^c E cod. D — ^d D et
^e scala חַסְדֵּיךָ יְהוָה — ^f Scala 10^a מְבַרְכֵנוּ — ^g Scala 10^a חַסְדֵּיךָ יְהוָה — ^h A לְחַסְדֵּיךָ יְהוָה
^o מְבַרְכֵנוּ

ⲟⲗⲟⲩⲉⲩⲁⲛⲁ ⲛⲉⲙⲉⲣ ⲟⲩⲉⲃⲉⲗⲁⲁ ⲛⲉⲙⲉⲣ ⲛⲉⲙⲉⲣ

ⲗⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ . ⲟⲗⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ . ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ .
ⲟⲗⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ . ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ .
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ .
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ .
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ .
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ .
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ .
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ .
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ .

VI.

ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ

ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ
ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ ⲛⲟⲩⲁ

¹ Id est in virga Aaronis quæ ad tribum Levi pertinebat.

² Strophæ 7-8 desumptæ sunt e scala 10^a et e Musei Brit. cod. add. 47,144, f. 81, 6. Alludit ad sacrificium Isaaci Gen. XXII, 15. S. Ephræmus verba Geneseos aliter intelligit ac vulgatus interpres; vertit quippe: « Levatis oculis Abraham vidit arietem cornibus suis arbori suspensum. » Et adjicit hoc commentarium: « Arietem quidem illic antea non fuisse, Isaaci interrogatio ostendit: sed nec arborem

^a D ⲛⲟⲩⲁ — ^b E ⲛⲟⲩⲁ — ^c ⲛⲟⲩⲁ — ^d E ⲛⲟⲩⲁ — ^e Scala 7^a ⲛⲟⲩⲁ
— ^f A om. ⲛⲟⲩⲁ — ^g Scala 7^a ⲛⲟⲩⲁ

dedit nobis. Hujus virginis figura signata notaque est in virga leuitarum¹.

7. Nec antea nec postea arbor genuit alium agnum in terra, nec alia virgo genuit absque viro. Maria et arbor unum sunt. Agnus in ramis pendebat, et Dominus noster in Golgotha. Agnus salvavit Isaac et Dominus creaturas².

8. Quando descendit in terram, non migravit e curru suo cœlesti, quando habitavit in Maria, cœlum ipso non carebat; quando dormiebat in navi, alius non increpabat ventum; quando mutavit aquam in vinum, Verbum non se separavit a corpore, sed per hæc ostendit se Deum omnia esse.

VI.

Alius hymnus in tono: Ecce occisus est in Ægypto³. Responsorium: Beatus qui habitavit in virgine plane admirabili. Ortus et egressus ex ea orbem illuminavit.

1. Adeste, cœtus virginum, plaudite manibus, cantate cantica laudis, quia virgo peperit magnum prodigium, et in admirationem conjecit socias.

exstitisse ligna testantur Isaaci importata humeris. Mons ergo arborem protulit, fudit illa arietem, ut aries arbori suspensus et pro Isaaco post modum mactatus diem præsignaret illius, qui ligno suspensus fuit quasi agnus et pro toto mundo mortem gustavit. » Comment. ad h. l. Opp. syr. lat. 1.

³ Hæc verba initium efformant hymni tertii azy-morum t. I, 579. In illo hymno strophæ constat duobus versibus novem syllabarum. Hic autem strophæ quatuor hujusmodi versus habet.

وبفعللا وازرا وبجملال .
حرفا لالاق وبفعللا صلا *

وال رفنم حنلا حوه عومعل .
حدهلالا بجا ولا اوسلا .
حعنم اعلمك صلا قلالا .
والا لال ملاقا حوه اعلمعه *

VII.

اسملا حملا اعلمل لى حنن حملا
حسلا عوملا اعلمس
حلاوا لاسملا *

ال نلاوا لى حوملا .
حامل " حلالا حنلا وسب .
فالل وبجلا وسعدا .
حمدلا وبوذا صعدا .
اللا وسبلا . وللا ص لظ .
صهلا صحتال . وحصلا وحلا .
عملا اسلاوا . لاس صوحنلا .
قلا^d وحنلا . وده اعلمل حنلا .
حافل صوملا *

ال نلاوا حوه حوملا .
والا سلا لاس صعدا .
وبوب حلسه بون حنلا .
بجلا حو لا لاس صعدا .
لالا حلا لاس . لاس . لاس .
حلاوا حلاوا . عوملا وسم لاس .

« حنن اعلمل لى : وللا لاس لاس لاس لاس
Nazaræus vocabitur, hoc quod e
propheta notum non est Matthæus aut e traditione
aut a Spiritu sancto cognovit. Et Mar Ephræm dixit
quod stirps aut surculus hebraice Nuzor appellatur. »

^a D حعنم — ^b Scala 14 بجا — ^c Scala 14 صلا — ^d Scala 14 حنلا — ^e E codice D

prophetiæ sacramentum, proger-
minavit surculus Nazarenus, qui
in Nazareth nutritus est, ut omnia
adimpleret.

9. Aquæ intra velum reclusæ
fœtus sunt in virgine reclusus
absque congressu. In Maria adim-
pletæ sunt omnes similitudines ;
signa et oracula in ea terminum
habuerunt.

VII.

Alius hymnus in tono Adauge
nobis, Domine, intellectum¹.
Responsorium: Gloria missoritu
in miraculo videntibus exhibitio.

1. Venite, Sapientes, admiremur
matrem virginem, Davidis filiam
pulcherrimam quæ prodigium pe-
perit, admiremur scaturigem quæ
produxit fontem, navem gaudio-
rum quæ portavit onus nuntiorum
Patris, quæ in sinu puro recepit
et gestavit magnum illum creatu-
rarum gubernatorem per quem
regnavit pax in terra et in cœlo.

2. Venite, admiremur purissi-
mam virginem, persona sua admi-
rabilem, quæ sola inter creaturas
a viro incognita peperit. Admira-
tione plena erat anima purissimæ
virginis et quotidie mens ejus cum
gaudio gloriam dabat propter duo

¹ Stropha continet 13 versus quorum quatuor
prios septem, reliqui quinque syllabas continent.
Schema igitur est : 7777555555555. Codex E =
cod. add. 17,141, fol. 81. Scala 14 continet strophas
1, 6 ; cod. D, nonnullas strophas.

אֵל מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .

מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .

מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .

מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .

מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .
 מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .

* Add. מִן מַיִם וְלֹא חֲתָא .

natum ; e flumine, e matre et e
 Patre unus idemque es Puer Deus.
 Oracula sapientiæ coacervata et
 abdita sunt in te, qui in præsepio
 recumbens lac suges virgineum
 e filia Davidis.

11. Venter te gestavit, præsepe
 tibi sufficiens fuit, Simeon te por-
 tavit, divine gigas, ecce limitatus,
 circumdatus, apprehensus, corpore
 circumseptus, attractabilisque es
 tu, cujus natura nullis unquam
 limitibus circumscripta fuit ; ecce
 in parvi præsepîi limitibus inclusus
 fuisti. Quis autem limites imponere
 potest tuæ essentiæ ? Ecce intra
 limites jaces, o infinite, quia limi-
 tibus circumscribi voluit filius
 infinitus qui limitibus non circum-
 scribitur.

12. Similis Patri tuo, similis es
 matri tuæ, cuinam similis es ? Deus
 formam non habet, absque colore
 similis es Patri in virtute, in es-
 sentia, in natura, in potestate ;
 similis es Mariæ tuæ parenti, ex
 qua assumpsisti formam humanam.
 Ecce similis es Patri et similis
 matri, et tu ipse tibi similis es. O
 qui assumpsisti formam servi, tibi
 gloria.

13. Quam diligens es, quam
 humilis, quam vehemens ! nota et
 occulta est generatio tua. Projicis
 te ad omnes, cuicumque occurrenti
 rides, hilarem præbes frontem

XII.

ܐܡܢܘܢܐ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ

ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ

ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ

ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ

ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ
 ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ ܕܡܝܢ

† Ita appellatur, quia hymni S. Ephreми de Paradiso Eden hoc metro exarati sunt. Constat strophæ undecim versibus, decem versus quinque sunt syl-

XII.

Alius hymnus in tono Paradisi.
 Responsorium : Gloria illi qui natus est ab æterno ex Patre et beneficentia sua factus est infans in tempore.

1. Quis non miretur nativitatem tuam gloriosissimam? Absque congressu conceptus et absque difficultate natus, in cœlis absque matre es, et in terra absque patre ; tua nativitas sub quocumque respectu prorsus admirabilis est. Etenim sigillis non solutis, et virginalibus non destructis, ubera virginis plena sunt lacte quo ipsa nutrit omnium Alitorem.

2. Quis in vitibus intus sculpsit uvas absque dolabra et digito artificis? Quomodo vites concipiunt vinum absque patre? Figuram filii sustinentes stant ac concipiunt, servato sigillo et absque ruptura fœcundantur. Hoc ad confusionem sufficit impiorum.

3. In monte Horeb petra typum tuum, o virgo, designavit ; etenim parturivit non excavata et præbuit potum castris Israelitarum, quæ siti languiebant ac moriebantur. Umbra tua attigit petram eamque fœcundavit ; quia ex te ortæ sunt aquæ cœlestes, quarum potu sitim suam extinxit mundus per gratiam.

4. In utero carneo thalamus dispositus erat, in quo recumbens requiescebat sponsus cœlestis ; vir-

labarum, septimus septem habet syllabas. Schema est : 55555575555.

ܘܥܒܪܐ ܕܥܡܐ ܘܢܦܥܘܡ ܘܥܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ . ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ . ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .

ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ . ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ . ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ . ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ . ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .

XIII.

ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ

ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .
 ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ ܘܥܘܠܐ .

¹ Luc. 1, 48.
² Tonus est hymni primi de Nativitate Domini,

ginalia diligenti custodia servabant portas. Quando autem sponsus gloriosus exire voluit, virginalia somno oppressa reliquit, ita ut non sentirent ejus egressum. Interea Vigiles cum angelis laudes decantabant.

5. *Beatam me dicent omnes generationes*¹, ait cum exultatione Maria; quia facta sum per gratiam Mater Dei et absque congressu peperit agnum Dei angelorumque Dominum, ut dixit mihi angelus qui nuntium attulit.

XIII.

Alius hymnus in tono : Hic dies lætificavit, Domine². **Responsorium** : Benedictus natus tuus, o mater plane admirabilis.

1. Virgo plane admirabilis quæ peperisti nobis filium Dei, incapax est os meum ut digne loquatur de tua puritate.

2. Thesaurum omnibus beatitudinibus refertum vitamque suis possessoribus profundentem tribuisti nobis in virginitate tua. Quis valeat debitas rependere laudes ?

3. Ortus est e te humiliter altissimus, qui parvulum se fecit, ut homines exaltaret et ut honorarem ac magnificarem memoriam tuam hic in terra et superne in cælo.

4. Lætantur et exultant hodie cælum et terra et omnia quæ in eis sunt et satagunt gloriam tuam canere laudesque celebrare.

Opp. Syr.-lat. II. Constat strophæ quatuor versibus septem syllabarum.

כְּהוֹרֵן וְיָחִיד אֶפְרַיִם .
 לֹא מִבְּרַעַי אֲהַבֵּב .
 מִתְּהֵא וְעֵלָא אֶפְרַיִם .
 לֹא מִחַסְפֵּי מָד כִּי עֵפְרַיִם *
 לֹא וְכִי מָד כִּי וְהַבֵּב .
 לְחַיֵּתָא וְחַיֵּת זֵוְעָא .
 וְלַחַסְפֵּי מַחְלַסְפֵּי לֹוּ .
 לְמִלְדָּא וְאֵלָא וְכִי עֵפְרַיִם *

XIV.

אֲשֵׁינָא חַלָּא מַלְא וְיִבְרָעוּ וְכִי לְאֲבִיב
 וְלֹוּעֵה עֵוְעָא כְּנִיב וְוֵי מִלְדָּא
 מְדִיָּא חַלָּא . וְוֵינְזֵלָא כֹוּ
 כְּנִיבָא מְלֹוֹעֵה *

אֲבַחְסֵינָא מְלֹוֹעֵה אֲוִיָּזָא .
 בִּירָא וְוֵי אֲחִינָא . סְבִיבֵר אֲוִיָּזָא כֹוּ .
 וְוֵינְזֵלָא וְכִי מְלֹוֹעֵה אֲוִיָּזָא .
 מְלֹוֹעֵה אֲבַחְסֵינָא מְלֹוֹעֵה .
 לֹא אֲוִיָּזָא עֵוְעָא מְלֹוֹעֵה .
 וְוֵינְזֵלָא וְדִמְתָּא וְוֵינְזֵלָא וְכִי מִלְדָּא .
 וְוֵינְזֵלָא מְלֹוֹעֵה אֲבַחְסֵינָא מְלֹוֹעֵה אֲוִיָּזָא .
 מְדִיָּא חַלָּא מְלֹוֹעֵה אֲוִיָּזָא .
 מְלֹוֹעֵה אֲבַחְסֵינָא מְלֹוֹעֵה אֲוִיָּזָא .
 אֲוִיָּזָא מְלֹוֹעֵה אֲבַחְסֵינָא .
 וְקִדְמָסֵי לֹוּ לְחַיֵּתָא וְוֵינְזֵלָא .
 מְלֹוֹעֵה אֲוִיָּזָא וְעֵלָא מְלֹוֹעֵה .
 מְלֹוֹעֵה אֲבַחְסֵינָא מְלֹוֹעֵה אֲוִיָּזָא *
 לֹוּעֵה אֲוִיָּזָא וְכִי מְלֹוֹעֵה .
 וְכִי מְלֹוֹעֵה אֲוִיָּזָא מְלֹוֹעֵה .
 מְלֹוֹעֵה אֲבַחְסֵינָא וְלֹוּעֵה אֲוִיָּזָא .

¹ Stropha continet tredecim versus septem et octo syllabarum hoc modo : 7887788777788. Non satis

5. Quadruplici sua facie cherubim pares tibi sanctitate non sunt, seraphim sex alis instructi decori pulchritudinis tuæ cedunt.

6. Nec puritate pares tibi sunt legiones angelorum cœlestium, qui portant et cum pompa gestant pulchrum puerulum e sinu tuo egressum.

XIV.

Alius hymnus ad tonum : « Qui interfecit comestores qui erraverant¹. **Responsorium** : Benedicta nativitas tua, o omnium Domine, qua totus mundus illuminatus est.

1. Virginem plane mirandam vidit angelus, et ejus admiratione raptus velut ex amore blandiebatur ei dicens : « *Pax tibi, gratia plena*²; cœlum non est te excelsius; sedes angelorum coram tuo nato trepidat et tu tranquilla eum portas; ipse halitu suo angelis vitam præstat et quia voluit lacte tuo enutritus est; digitti tui admiratione pleni gestant carbonem, vehementia flammæ quiescente, o beata mater, quemnam peperisti? »

2. Mens ultra tempora et momenta ascendit ut contemplaretur, o puer, tuam nativitatem, intellectus ausus est te perscrutari et

tamen mihi constat de versibus mediis an octo vel septem syllabarum esse debeant.

² Luc. I, 28.

ܠܗܘܐ ܕܘܢܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܠܗܘܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .
 ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܝܐ .

angelis coruscantibus obcæcatus est
 et mare ignis submersus ; vidit te
 in Patre tuo abscondito abditum,
 igne vivo circumdatum ; vidit illic
 simul flammam et fulgura, terribi-
 lem fulgorem audaciam reprimen-
 tem, densam flammarum nubem,
 radios lucis nitentis, magnamque
 commotionem cum voce dicente :
 « Non investigatur Filius Dei. »

3. Puer temporibus antiquior,
 da mihi de tua nativitate loqui.
 Scio, Domine, te incomprehen-
 sibilem esse tuamque generationem
 in Deo absconditam esse et tua
 divinitate teipsum manifestavisse.
 Amor instat ut loquatur, da verbum
 amoris. Res difficilis est mihi qui
 ad inquirendum de te paratus non
 sum ; da amori canticum laudis,
 ut non perscrutans sed adorans
 laudet te supplex absque investi-
 gatione ; ens rationi impervium,
 revela mihi verbum tuum, ut de
 te loquar.

4. Ecce intellectus amore im-
 pulsus aciem in eum dirigit absque
 perscrutatione, instat ut detur illi
 accessus ad perscrutandum, sed
 non sinunt eum chori densi an-
 gelorum, agmina Gabrielis eum
 circumdantia, magnus Michaelis
 exercitus qui stat timore et tremore
 correptus, Cherubim terribiles ac
 velati, Seraphim alas suas agitantes,
 turbæ denique Spirituum ignem

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .

XV.

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .

¹ Modus est hymni de nativitate Domini qui editus est *Opp. Syr.-lat.* III, 599. Stropha constat undecim versibus, quorum octo primi quinque syllabas, tres ultimi octo et interdum septem syllabas habent. Schema est : 5555555888. Vide t. I, 708, ubi des-

^a Cod. ܘܨ — ^b Cod. ܘܨܘܢ — ^c CA vero corrupte habent ܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
^d A ܘܨܘܢܐ

spirantes. Quis audeat adstare inter eos aut ingredi, ut contempletur Filium Dei.

5. Amor mentem impellit: Veni, tuarum miseriarum lassa quiesce, ne velis te efferre usque ad sedem ignitorum spirituum, quia non sinent eorum ordines ut accedas ad absconditum; veni, vide Mariam cum portantem et Josephum eum amplexantem. Absconditus in Patre suo cum spiritibus, manifestavit se per virginem mortalibus. Sursum occultus, deorsum manifestus idem ipse unicus est. Inquisitio lassa hic quiescat, quia revelavit se amanti.

XV.

Alius hymnus ad tonum: Cœtus -
 pernus¹. **Responsorium:** In cœlo
 et in terra habitasti, Domine, in
 sinu Genitoris tui absconditus,
 in sinu Mariæ manifestatus.

1. Currus ignis cum tremore portat Dominum, genua debilia portant eum et non comburuntur; angeli flammei cum metu gestant eum, filia autem David parvo suo sinu complectitur. Cherubim portant eum et contremiscunt, sera-

criptus est : 4354310888. Noster hymnus invenitur etiam in cod. C seu cod. add. 44.516. Scala 49^a cod. par. 449 continet strophas 5-7. Denique occurrit in cod. add 44.512, cujus varias lectiones non habeo.

^a Cod. ܘܨ — ^b Cod. ܘܨܘܢ — ^c CA vero corrupte habent ܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ ܕܘܨܘܢܐ .
^d A ܘܨܘܢܐ

ܫܠܡܘܢ ܘܡܪܝܢܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܘܡܪܝܢܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܠܘ ܕܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ .
 ܘܠܘ ܕܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ .
 ܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܘܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܘܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܘܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܘܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܘܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܘܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܘܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܘܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .
 ܘܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ .

phim ter sanctum proclamant et
 timore corripuntur, Maria autem
 amorse eum suo in pectore fovet.
 2. Maria fidelis et benedicta
 inter mulieres e suis uberibus lac
 virgineum præbuit puero, mira res,
 quis poterit dicere qualis sit? Virgo
 eum peperit et virginalia illæsa
 servavit; inclinata parturivit et
 virgo est, surgens lactavit eum et
 virgo permanet, mortua est et vir-
 ginalia ejus non fuerunt reserata.
 3. Oriens cum suis astris figura
 fuit Mariæ, e cujus sinu ortus est
 nobis Dominus astrorum. Ille sua
 nativitate tenebras e mundo fu-
 gavit et suis radiis dissitos illumi-
 navit populos, qui assumpta mu-
 nera ei attulerunt et in Bethleemi
 præsepio obtulerunt, deinde, eo
 adorato, in regionem suam reversi
 sunt.
 4. Hodie mundus resonet laudi-
 bus, omnesque uno ore ac lingua
 voces laudis et canticum glori-
 ficationis decantent; simul autem
 omnes gentes hymnum intonent:
 « Gloria in cœlis Deo et in terra
 pax omni carni, quia natus est
 salvator mundo¹. »
 5. Hodie Ezechiel, visionibus
 celebrer, gaudeat quia effectu com-
 pleta est ejus prophetia. In Baby-
 lonia portam vidit clausam et di-
 xit: « Obsignata sit, quia Dominus
 ingrediatur per eam². » Maria est
 porta clausa; Christus per eam
 ingressus est in mundum, nec

¹ Cfr. Luc. II, 44. ² Ezech. XLIV, 2.
^a A om. — ^b C ܘܠܥܘܠܐ — ^c C ܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ — ^d E cod. C et scala 19^a. Pro ܘܠܥܘܠܐ
 — ^e C ܘܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܟܠܥܘܠܐ ܘܕܥܝܢܐ ܕܥܪܚܐ ܘܚܘܪܐܐ ܘܚܘܪܐܐ

ⲛⲓⲗⲁ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ

ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ

XVI.

ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ

ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ
 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ

¹ Hæc strophæ hic ex hymno ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ inserta fuerit. Strophæ autem 7^a e scala 19 desumpta est.

² Sponsa regis, tonus notissimus ad quem confecti sunt hymni 5-7 de crucifixione, hymnus nisibenus 34 et quindecim hymni S. Isaaci a Bickell editi in l. II ejus operum. Schema strophæ est: 64464444 44558 vel potius: 686888558. Continetur iste hym-

^a Scala 19 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ : — ^b ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ : — ^c Ed. Rom. ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ — ^d Ed. Rom. ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ — ^e Ed. Rom. ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ , scala 19 ⲛⲉⲛⲉⲛⲉ

illam aperuit Taceant disputa-
tores.

6. Mater¹ quæ eum peperit digna est memoria; sinus qui eum portavit dignus est benedictione; Joseph etiam per gratiam pater appellatus est filii veritatis, cujus Pater est omnino laudandus. O pastor omnium creaturarum, qui missus est ad ovem perditam quæ erraverat et ad caulas portavit et reduxit eam!

7. Ubi inveniet te, qui te quærit? Ubi videbit te qui te amat? In cælo quærat te in sinu Genitoris tui, aut in Ephrata, in præsepio Bethleemitico; si autem in sinu Mariæ quærat te, absconderis ibi servatus sub sigillo; prorsus et omnimode admirabilis est nativitas tua.

XVI.

Alius hymnus ad tonum Sponsa regis². Responsorium: Memoria Mariæ in omnes generationes.

1. Benedicta virgo angeli salutationem³ audivit, qua accepta concepit. Eadem salutatione discipuli in cœnaculo recreati sunt. Salutatio tua sit murus pacis regibus et sacerdotibus in oppidis eorum. Filios Ecclesiæ serva per

nus in cod. add. 14,506, fol. 13 et fol. 184, et in cod. add. 14,516. B = 14,506, fol. 184; C = 14,516. Scala 3^a cod. par. 149 habet strophas 1, 6-7.

³ Syriace ⲛⲉⲛⲉ pax, quia Syri olim sicut Hebræi se salutabant dicendo: « Pax tibi. » Hæc formula Christus pluries suos discipulos salutavit.

ܣܠܝܩܬܝܢ ܕܥܝܠܐ . ܢܗܝܐ ܕܠܢ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .
 ܡܫܟܢܝܢ ܕܥܝܠܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ .

tuam crucem ut hosannis laudent nomen tuum.

2. Beata es Maria quia in te habitavit Spiritus sanctus quem cecinit David ; beata es quæ digna fuisti ut a Gabriele salutationem Patris acciperes. Beata quæ effecta es velut currus Filio Dei ; eum genua tua sustentarunt, brachia tua gestarunt, ubera tua velut fontes ei fuerunt ; infantem flammis vestitum amplexa es.

3. Beata es Maria, quia figuravit te rubus a Moyse visus ; beata es Maria, quæ fuisti infanti tuo velut velum quo Moyses operiebat splendorem vultus sui ; beata es Maria, quia ex te ortus est unicus radius, qui occultavit solem. Iste radius jampridem super Moysen in vertice montis irradiavit, et hodie radios suos porrigit in omnes terræ fines.

4. Beata es Maria, quia omnes prophetæ in libris suis te depinxerunt ; beata es Maria, quia Isaias in suo vaticinio te annuntiavit : « *Ecce virgo concipiet et pariet filium cujus nomen Emmanuel*¹. » *Ecce omnes gentes clamant : « Nobiscum est ille qui sua voluntate omnia dirigit. »*

5. Beata es Maria, quia in tua virginitate appellata es nova mater ; beata es Maria, quia designata fuisti sub figura terræ quæ Adamum produxit et parens effecta es

¹ Is. VII, 14.
^a B seu idem codex fol. 184 habet : ܠܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ . — ^b B ܢܗܝܐ . — ^c Ita cod. BC. Cod. A assuit versus e stropha 4^a . — ^d BC ܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ . — ^e Ita C. A autem habet : ܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ . — ^f C ܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ ܕܢܗܝܐ . — ^g E cod. C.

* ܐܘܰܛ ܰܕ ܰܦܰܩܰܠܰܐ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܠܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .
 ܰܚܰܝܰܒ ܰܠܰܦ ܰܘܰܠܰܠܰܐܰܘܰܝܰܐ .

da mihi verba facere de magna tua et incomprehensibili generatione.

2. Fili ditissime, qui amore voluisti habitare in utero pauperculæ, da mihi vocem et sermonem ut cum admiratione loquar de te.

3. Os meum nimis exiguum est ut loquar de te et lingua non sufficit ut mysteria tua exponat. Deficiunt vox et sermo ad narrandam tuam pulchritudinem, jube et dicam de te.

4. Omnium Domine, da mihi accedere cum tremore ad sublimitatem archangeli, quando attulit virgini matri nuntium adventus tui.

5. O sapientes, venite, auscultamini, et audite rem prodigiosissimam, et laudes cantate ei qui se demisit ut vivificaret Adamum peccato suo mortuum.

6. Pater suæ misericordiæ nutu significavit Filio suo ut descenderet in terram ad salvandam creaturam suam, et Gabrieli angelo præcepit ut viam pararet descendentem.

7. In filia Davidis misericordiæ apparuerunt, ut mater fieret genitoris Adæ et mundi, cujus nomen sole antiquius est.

8. Illapsa est voluntas incomprehensibilis, vocavit ex ordinibus cœlestibus angelum eumque in terram misit, ut nuntium afferret virgini purissimæ.

9. Attulit ille epistolam mysterio a sæculis abscondito obsignatam,

a B — b B om. — c B om. — d B om. — e B om.

? וסגדא דהא חבא דא מדיה פחלא .
 ? ואענין סגדא דא ונאמא חבא .
 סגדא דהא חבא וסגדא .
 ? רגא וסגדא חבא סגדא חבא *
 ? וסגדא דא חבא וסגדא .
 ? וסגדא חבא סגדא חבא .
 חבא וסגדא חבא וסגדא .
 ? וסגדא חבא סגדא חבא .
 חבא וסגדא חבא סגדא חבא .
 ? וסגדא חבא סגדא חבא .
 ? וסגדא חבא סגדא חבא .
 חבא וסגדא חבא סגדא חבא .
 ? וסגדא חבא סגדא חבא .
 חבא וסגדא חבא סגדא חבא .
 ? וסגדא חבא סגדא חבא .
 חבא וסגדא חבא סגדא חבא .
 ? וסגדא חבא סגדא חבא .
 חבא וסגדא חבא סגדא חבא .
 ? וסגדא חבא סגדא חבא .
 חבא וסגדא חבא סגדא חבא .
 ? וסגדא חבא סגדא חבא .
 חבא וסגדא חבא סגדא חבא .
 ? וסגדא חבא סגדא חבא .
 חבא וסגדא חבא סגדא חבא .

17. A. Stupefaciet tua agendi ratio, si tuo responso irritum facias nuntium quod tibi affero de conceptione Altissimi qui habitare voluit in utero tuo.

18. M. Timeo, Domine, tibi assentire; nam mater mea Heva, assentiendo serpenti amice loquenti, a gloria sua excidit.

19. A. Iste, o filia, suis promissis decepit matrem tuam Hevam; at ego non te decipio, quia a Deo verace missus sum.

20. M. Res quam dicis valde difficilis est, ne me reprehendas, quia e virgine filius non apparet neque e fructu suo virgo efficitur Dea.

21. A. Constitutum huc locum indixit mihi Pater, ut afferrem tibi salutationem et nuntium: filium scilicet ejus ex utero tuo oriturum. Contra hoc nihil objicias.

22. M. Occursus tuus et adventus tuus placerent, nisi natura mea commoveretur et anxiam me redderet quomodo fructus dari possit in virgine.

23. A. Commoventur agmina caelestia verbo ejus, et ubi jussit nihil amplius objiciunt. Tu autem quomodo non times perscrutari quod Pater voluit?

24. M. Commoveor, Domine, et expavescio et timor non sinit ut convincar, maxime quum adsit natura suadens quod virgines non pariunt.

א מ סגדא חבא וסגדא חבא וסגדא חבא . סגדא חבא וסגדא חבא וסגדא חבא וסגדא חבא .
 ב מ סגדא חבא . ג מ סגדא חבא . ד מ סגדא חבא .

ولا حدها لا حدها لا حدها لا حدها^a .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^b .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^c .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^d .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^e .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^f .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^g .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^h .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدهاⁱ .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^j .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^k .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^l .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^m .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدهاⁿ .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^o .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^p .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^q .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^r .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^s .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^t .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^u .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^v .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^w .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^x .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^y .
 وحدها لا حدها لا حدها لا حدها^z .

in virgine filius non conspicitur et in me congressus non occurrit.

33. A. Ad te veniet, ne timeas ; in sinu tuo habitabit, ne perscruteris ; plena gratia, gloriam celebra illius cui placuit in te apparere.

34. M. Domine, virum non cognosco¹ et congressum ignoro. Quomodo fieri potest quod dixisti, ut absque copula nascatur filius ?

35. A. A Patre missus sum, nuntium allaturus, suo eum amore coactum esse ut Filius ejus in utero tuo habitaret, et Spiritus sanctus tibi obumbraret².

36. M. Igitur, angele, non resisto ; si Spiritus sanctus vult ad me venire, licet ei, ancilla ejus sum. Fiat mihi, domine, secundum verbum tuum.

37. A. Exaltetur caput tuum, o puella, gaudeat cor tuum, o virgo, alterum cœlum tu es ; exultet terra per filium tuum pacem assecuta.

38. M. Exaltetur caput meum, Domine, ut dixisti ; confitebor nomini ejus cum gaudio ; quod si tu, merus ejus servus, ita decorus es, cuinam ille similis est ? dic mihi, si nosti.

39. A. Chori cœlestes non possunt eum intueri ; adeo ipse, in flamma Patris sui absconditus, formidandus est. Turbæ cœlestes coram eo expavescunt.

40. M. Valde me nunc commo-

¹ Luc. I, 34.

² Luc. I, 35.

a M حدها لا حدها لا حدها لا حدها — b M وحدها — c M وحدها لا حدها لا حدها لا حدها — d M وحدها لا حدها لا حدها لا حدها — e M وحدها لا حدها لا حدها لا حدها

وحصصا سب و/مداه .
 مصلا لهو ل تلهج .
 * صلا هتدا وحصصا^a .
 و/مدا وحصصا له موصي .
 حتا ه/تعا له بعص^b .
 وبسا هعنا حصصا^c .
 وبسا صلا^d هتا و/صا .
 و/ت وه وه سدوه ولا فداصلا .
 وحصصا لا حصصا^e .
 ولا هتا له حصصا لالا .
 و/ا هصصا له حصصا لالا .
 ه حصصا ه/ندا له بحص .
 ل ف صلا وحصصا^f .
 ه/تعا له بصعي .
 وبسا حصصا ه/تعا وه^g .
 ه حصصا هتا وه لالا^h .
 هسا ه/ندا حصصاⁱ .
 ه/تا لاهوه حب وه^j .
 لاهوه هحصا لاه حصصا^k .
 ل لاهوه هتا^l لاهوه .
 حتا ه/تعا هحصصا .
 لاه وبع حصصا^m .
 * و/صا وه وه حصصاⁿ .
 ل لاهوه حب هتا^o .
 لاهوه^p وه ولا حصصا^q .
 وه صلا هحصصا وحصصا^r .
 لاهوه^s ه/ندا له هحصصا^t .

nedictum sit nonfen ejus qui humilitatem ancillæ suæ respexit. Igitur beatam me dicent omnes generationes in mundo¹.

49. *A.* Superna et ima psallant ei, angeli et homines eum glorificent, quia omnium Dominus, ut omnia renovaret, illapsus est et habitavit in virgine.

50. *M.* Magna est et inestimabilis ejus misericordia labiisque ineffabilis. Quem cœli superni capere non possunt, ei venter in terra sufficiens fuit.

51. *A.* Cœli et terra ei benedicant; angelus, virgo, hominesque omnes sanctum eum proclamant, quia ex amore e cœlo descendit et homo factus est.

52. *M.* Cœli et angeli gratias agant ei, gaudeat terra in virgine; ambæ partes cum lætitia dent gloriam Filio, eorum Domino.

53. *A.* Ambæ partes commixtæ, angeli et homines, glorificent filium qui pacem instauravit inter eos, quum exacerbati essent et tumultuarentur.

54. *M.* Gratias tibi Domine, ab omnibus igneis ordinibus invisibilibus, omnibusque vocibus psallat terra tibi laudes.

¹ Luc. 1, 48.
^a M هتا /ندا — ^b M موصي — ^c M لاهوه وحب — ^d M هحصصا — ^e A هتا /ندا وه — ^f M حصصا
 — ^g M حصصا — ^h A حصصا — ⁱ M حصصا

XVIII.

XVIII.

לעד עפעסאל וויסכונען ומגילא לוד
חלא מלא : ו/דא חכא דודי ל/מאל *

Hymnus in commemorationem Dei genitricis ad tonum : Pater scripserat epistolam¹.

- / א/חני חניב מתלב .
- למלמלמל ומינמ חסאל .
- לכ סל ו/מני . ענינמ חלא לודי .
- ו/ודי חסאל חני ומ .
- ומגילא לוד סתא לללל *
- / א/מל ו/ממ לודי חני .
- ס/דחא חני ס/מללל .
- ולא נכח ללל . ומגילא חסאלל .
- ו/ודי ס/מ ענינא ו/מלמל .
- לא נענימ ו/מל חלא חני *
- / א/מלל חני חסאלל .
- מלודי ס/ודי חנימל .
- ס/מל חני חסאל . חנינא ו/מלל חני .
- ח/ א/מל מלמל .
- ומלמל מלמל חני עמל *
- / א/מל חני מלמל .
- מלא מלמל חני נמל ו/מלל .
- ו/ודי ס/מ מלמל . חנינא ולא מלמל .
- מלא מלמל חנימל .
- ומלמל מלמל חני לא מלמל *
- / א/ודי ו/מל מלמל .
- ודי ומלמל מלמל ס/מל חנימל .
- מלמל ו/מל ומל . חנימל ו/מל ומל .
- ס/מל חנינא חנימל .
- ולא ו/דא סמלא חנימל עמל *
- / א/מל ס/מל חני חנימל .

1. Excita, o cithara mea, modulos tuos in laudem Mariæ virginis, eleva vocem tuam et psalle generationem prorsus admirabilem hujus virginis, Davidis filiæ, quæ vitam mundo peperit.
2. Amans miratur eam et scrutator pudore suffunditur ejusque os obturatur ne audeat perscrutari matrem, quæ, virginalibus integris, peperit. Res explicatu altissima est. Disputatores non audeant de Filio ejus inquirere.
3. Conculcavit puer execrabilem serpentem, et confregit caput aspidis, atque sanavit Hevam a veneno in eam projecto per draconem homicidam, qui fraude sua eam destruserat in infernum².
4. Sicut mons Sina accipi te, nec ab igne tuo formidando combussa sum, quia tu occultasti me ab igne tuo ut non noceret mihi; non combussit me flamma tua quam intueri seraphim non possunt³.
5. Adam secundus⁴ appellatus est ille cujus nomen est ab antiquo, quia habitavit in filia Davidis et in ea absque semine et doloribus factus est homo. Benedictum nomen ejus.
6. Gabriel, quum missus est,

¹ Stropha sex versus continet septem et quinque syllabarum, hoc modo : 775577. Deest responsorium. Strophae, ut in hymno precedenti, acrostichæ sunt, juxta ordinem alphabeti.

² אדמל Hades, infernus, hebraice אדמל
³ Ista stropha videtur aliunde in hunc locum intrusa.
⁴ Cfr. 1 Cor. XV, 45.

. ס׳ב׳ד ג׳ ז׳ב׳א׳ס׳ . ס׳מ׳ל ס׳ס׳ב׳ל׳ .
 . ס׳ב׳ס׳ל ס׳ב׳ס׳ל .
 * ס׳ל׳ג׳ ג׳ ס׳ט׳ס׳ס׳ ו׳ל׳ ב׳ע׳ל׳ .

 . ד׳ ח׳ב׳ל׳ס׳ ?/׳ ו׳ס׳ ס׳ב׳ע׳ל׳ .
 . ל׳ל׳ס׳ס׳ ל׳ו׳ס׳ ?/׳ ו׳ג׳ ל׳ל׳א .
 . ס׳ז׳ו׳ ח׳ב׳ס׳ט׳ל׳ס׳ . ס׳ע׳ל׳ג׳; ס׳ג׳ ו׳ס׳ ?/׳ ס׳ל׳ג׳א .
 . ס׳ע׳ל׳ג׳א ו׳ס׳ ל׳ א׳ ל׳ו׳ס׳ .
 . ל׳ע׳ל׳ס׳ס׳ ס׳ג׳ ס׳ע׳ל׳ס׳ס׳ ?/׳ כ׳ו׳ו׳ס׳ * .
 . ד׳ ח׳ב׳ל׳ס׳ס׳ ל׳ו׳ס׳ ס׳ב׳ע׳ל׳א .
 . ו׳ס׳ל׳ ס׳ס׳ט׳ל׳ ל׳ ל׳א׳ד׳ס׳ .
 . ו׳ל׳ס׳א ע׳ב׳ל׳א ו׳ס׳ . ח׳ב׳ס׳ל׳ ח׳א׳ס׳ז׳ו׳ס׳ .
 . ס׳ח׳ב׳ל׳ס׳ ל׳ו׳ס׳ ח׳ל׳ס׳ס׳ו׳ס׳ .
 * ס׳ס׳ס׳ ח׳ס׳ ס׳ל׳ס׳ ס׳ס׳ב׳ע׳ל׳ס׳ס׳ .
 . ס׳ל׳ג׳א ו׳ס׳ ?/׳ א׳ ל׳ ע׳ל׳ל׳א .
 . ל׳ל׳ע׳ס׳ ס׳ג׳ ס׳ז׳י׳ס׳ ח׳ב׳ס׳ל׳ס׳א .
 . ס׳ל׳א ל׳ל׳א ח׳א׳ס׳ס׳ל׳ ל׳ז׳ו׳א ו׳ע׳ל׳ל׳ס׳ס׳ .
 . ו׳ס׳ס׳ ו׳ס׳ס׳ ע׳ל׳ל׳ס׳ ל׳ס׳ ?/׳ ג׳א .
 . ס׳ל׳א׳ב׳ס׳ס׳ ס׳ל׳א ל׳ל׳ע׳ל׳א * .

 . ס׳ל׳א ו׳ס׳ ס׳ז׳י׳ס׳ ו׳ס׳ס׳ ל׳א .
 . ס׳ג׳ ל׳ב׳ ס׳ע׳ל׳ג׳א ?/׳ ח׳ב׳ס׳ז׳ו׳ס׳א .
 . ס׳ז׳י׳ס׳ ס׳ג׳ ע׳ל׳ל׳ס׳ס׳ . ח׳ל׳א ל׳ע׳ס׳ס׳ ?/׳ ו׳ו׳ס׳ .
 . ס׳ס׳א ס׳ס׳ס׳ ו׳ס׳ ס׳ג׳ ס׳ב׳ז׳א .
 * ו׳ע׳ל׳ל׳ס׳ס׳ ו׳ס׳ ס׳ז׳י׳ס׳; ו׳ס׳ ס׳ג׳ ע׳ל׳ל׳ס׳ס׳א .
 . ס׳ל׳ג׳א ו׳ס׳ל׳ע׳ל׳א .
 . ס׳ל׳א ח׳ב׳ס׳ ?/׳ ו׳ל׳ל׳א . ע׳ל׳ל׳ס׳ס׳ ?/׳ כ׳ו׳ו׳ס׳ .
 . א׳ ל׳א ח׳ב׳ס׳ס׳ס׳ ע׳ל׳ל׳ס׳ס׳א .
 * ח׳ב׳ס׳ל׳ע׳ל׳א ס׳ד׳ד׳א; ל׳ט׳ס׳ע׳ס׳ס׳ .
 . ?/׳ ו׳ס׳א ל׳ע׳ל׳א ס׳ל׳ע׳ל׳ס׳ .
 . ע׳ל׳ל׳ס׳ס׳ ח׳ז׳י׳ס׳ ח׳ב׳ז׳א ח׳ב׳ז׳א .
 . ס׳ו׳ס׳ ס׳ע׳ל׳ל׳א ע׳ל׳ל׳ס׳ס׳ . ו׳ח׳ב׳ס׳ל׳א ו׳ח׳ב׳ל׳א .

Communicavit nobis magnitudinem suam et acquisivit infirmitatem nostram; factus est nobiscum mortalis, ut, infusa nobis ejus vita, non amplius moriamur.

13. Adam supernus apparuit cum omnibus quæ erant prioris Adami ejusque vestigia secutus est, excepto peccato, et idcirco Adam appellatus est a suo præcone Paulo¹.

14. In formatione prioris Adæ conjugium et partus requisita haud fuere, quia Deus, assumpto pulvere in pugillo suo, solus plasmavit Adamum, atque in eo ostendit virtutem et sapientiam suam.

15. Patet eadem ratione Verbum incarnatum esse de Maria virgine et in mysterio adventus ejus nullum apparuisse conjugium; ipse quippe, prout voluit, corpus assumpsit, incarnatus est et venit in mundum.

16. Maria hortus est in quem imber benedictionum a Patre descendit; ipsa ex illo imbri aspersit faciem Adami, et revixit atque a sepulchro surrexit ille qui a suis inimicis sepultus fuerat in inferno.

17. Magnus doctrinæ thesaurus aperuit se ex amore coram me et ursit ut de mysterio filiæ Davidis verba facerem; venite, auditores, delectamini doctrina amatores suos ditescete.

18. De hominum salute doctrina benedicta semper sollicita fuit; nunc loquitur de mysterio virginis purissimæ quæ peperit in carne

¹ I Cor. XV, 45.
TOM. II.

ד נרסו חב ענב דסאל .
 סלסכר לאכטלא וקלא .
 בעיסה סווס עסכסא . סכחיעה סווס קזעא .
 סכחילסווע דרזעזא .
 וסא חנפ אר ונענע קע חנפ .
 סוועסל וס חנפסר ורלסירסר .
 סדססויע ויסס סכחכר .
 סרפנד סכחכרס . סקעלא ויס סטר .
 סרלסר ארס סר סכחכרס .
 סרלסרס סרסל קע חנפ .
 ד חכיל וסעסל ורלסירסיר .
 סק חתיע ורדנר סכחכר .
 וס לל קדנע וס לרע נסיע ורסו .
 סכס סכר לארסר .
 וססכרס וסר ארל ונענע .
 ד חל וס לל סכר וסו .
 קס ארס ססר סר אכנס .
 סל סכר קס סנר . אכרל ונלסר .
 וסס ארס חנפס לרסר .
 סססס וסר סר ארל סססל .
 סרפערל ססס לאכטלא סללרסר .
 סרסלרס ססס לרעכטלא ורל ססס .
 סרסר ור נלסיע . סקלא סל סכרסר .
 סרססיע ססס סכרל .
 וסססר סכר ורל סססו .
 סל סר סרסרסר סכחכרל .
 ססרסרס סר ארל סססל .
 סכחכרל סרסר . סרס סכחכרס סססר .
 סכחכר סכחכר סר וסל .
 סרסלסל ורל סר ססככר .
 ס סל וסטר אכס סכטל .
 נעסו וס סכר סכטל .
 סלסנר לרע ססר . סלרלר וסכטל .

39. Sit in te, Domine, solatium
 et confortatio protoparentibus af-
 flictis qui in horto, exuta gloria,
 induerunt folia; ecce fasciis in-
 dutus es propter eos, ut nempe
 redeant in Eden.

40. Maria vitis est quæ apparuit
 in stirpe benedicta Davidis; pro-
 pagines ejus produxerunt botrum
 sanguine vivifico plenum; bibit
 Adam de vino illo et resuscitatus
 rediit in Eden.

41. Vitula amabilis quæ in pe-
 coribus Abrahamæ benedicti præ-
 monstrata est, absque imposito sibi
 conjugii jugo peperit Deum, qui
 suo amore factus est homo ut nos
 salvaret.

42. Non intervenit congressus
 conjugii quum Adam et Heva cre-
 ati sunt, nec necesse fuit ut apud
 Dominum appareret, quia Deus
 creavit Adamum et idem ipse fac-
 tus est homo in fine temporum.

43. Præcepisti aquis et terræ,
 et produxerunt res quas formasti
 in eis; hoc obserarunt impii et
 nullam quæstionem posuerunt,
 dum e contra suum intellectum
 acuunt ut perscrutentur nativi-
 tatem tuam incomprehensibilem.

44. Audite benedictiones ejus a
 cherubim in curru, et blandimenta
 matris virginis; in curru apparet
 vehemens ejus majestas, apud Ma-
 riam ejus amor; cherubim bene-
 dicunt cum tremore; puella, quia
 mater est, amat.

45. Verbum vitæ in habitaculum
 defunctorum a tua majestate mit-
 tatur et dicat Hevæ in sepulchro

. וְכִנְיָאֵם מִגְּבֵהַ חַבְלוֹתֶיךָ
 ✧ מִשָּׁוְלָהּ וְיִשְׁרָאֵלִים שֶׁחֲכָמֵהֶם
 . וְכָל־הָעוֹלָם חִקְדְּמֵךְ וְהַלְלָא .
 . הִלְלָא מִבְּדָא וְיִשְׁרָאֵלִים שֶׁנֶּשֶׂה כְּמַעְבָּדֶיךָ .
 . וְכָל־חֻכְמָא חִדְשָׁתְךָ . וְעִזָּא וְיִשְׁרָאֵלִים כְּמַעְבָּדֶיךָ .
 . מַעְכַּלְמָא וְלֹא־מִלָּא לְאֵלֶיךָ .
 ✧ וְדַלְלָא וְיִשְׁרָאֵלִים אֵלֶיךָ כְּמַעְבָּדֶיךָ ✧
 . וְכָל־הָעוֹלָם וְדַלְלָא מַעְכַּלְמָא .
 . לְאֵלֶיךָ חַיִּילָא עִזָּא וְיִשְׁרָאֵלִים כְּמַעְבָּדֶיךָ .
 . אֵלֶיךָ נִשְׁוֹא עִזָּא . חַיִּילָא מַעְכַּלְמָא וְכְּמַעְכַּלְמָא .
 . אֵלֶיךָ יִשְׁרָאֵלִים וְיִשְׁרָאֵלִים מִן־חַמְרָא .
 ✧ עִזָּא חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא ✧
 . וְכָל־הָעוֹלָם לַחֲוֵילָא וְיִשְׁרָאֵלִים מַעְכַּלְמָא .
 . וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא .
 . וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא .
 ✧ וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא ✧
 . וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא .
 . וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא .
 . חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא .
 ✧ וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא ✧
 . וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא .
 . וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא .
 ✧ וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא ✧
 . וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא .
 . וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא .
 ✧ וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא ✧
 . וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא .
 . וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא .
 ✧ וְכָל־הָעוֹלָם וְיִשְׁרָאֵלִים חַיִּילָא חַיִּילָא חַיִּילָא ✧

jacenti : « Filia tua, virginalibus
 integris, peperit puerum qui solu-
 turus est tuum debitum. »

46. Altissimus erat in puellæ
 visceribus, dum ipsa nesciret illum
 in ventre suo moveri; sigilla posita
 erant super sinum ejus, et ipse
 jam in utero degebat; illa expec-
 tabat quandonam venturus esset,
 et ipse jam ingressus integer erat
 in utero ejus.

47. Antiquus dierum cum sua
 celsitate habitavit, ut infans, in
 utero. Ignis habitavit in ventre
 carnis; ille qui est ab æterno ini-
 tium sumpsit per conceptionem.

48. Gloria infanti qui matrem
 suam prius in utero formavit, et,
 ad eam postea rediens, factus est
 infans ipsa junior; qui matre sua
 senior erat, junior ipsa factus est,
 quia voluit.

49. Laus Mari sapientiæ, quod,
 in sinum virginis ingressum, ibi
 habitavit. Dum cœli et terra plena
 sunt majestate ejus, continuit eum
 uterus filiæ David, et puella parva
 amplexata est eum in sinu suo.

50. Duæ matres visæ sunt quæ
 pepererunt pueros dissimiles, una
 peperit hominem qui ipsam male-
 dictione affecit, et Maria peperit
 Deum qui mundum replet bene-
 dictione.

51. Benedicta tu, Maria, filia
 Davidis, et benedictus fructus
 quem dedisti nobis. Benedictus Pa-
 ter qui misit Filium suum ad salu-
 tem nostram, et benedictus Spiritus
 Paraclitus qui docuit nos mysterium
 ejus. Benedictum nomen ejus.

XIX.

اسينلا صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه
 حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب
 صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه

. صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه
 . حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب
 . صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه
 . صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه
 . حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب
 . صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه
 . صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه
 . صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه
 . حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب
 . صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه
 . صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه
 . صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه
 . حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب
 . صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه
 . صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه
 . حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب حب
 . صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه
 . صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه صه

¹ *صه* notat cantilenas quas nutrices et matres natis decantant dum eos in sinu gestant; notat simul matrum in proles blandimenta, congratulationes. Stropha continet quatuor versus septem

² D 200:0

XIX.

Hymnus cantilenarum¹. **Responsorium.** Gloria tibi, Domine, caelum et terra cum gaudio te adorant.

1. Cum admiratione contemplatus sum Mariam lactantem tributum alitorem, qui infans factus est. In ventre puellae habitavit qui replet mundum.

2. Filia pauperum mater facta est Ditissimi quem amor coegit. Ignis est in sinu virginis, et virgo flamma ejus non comburitur.

3. Carbo accensus amplexus est Mariam; ipsa eum gestans non est laesa. Flamma corpus induit et manibus Mariae versata est.

4. Sol magnus sua contractione se condidit in nube lucida. Puella mater facta est ejus qui genuit hominem et mundum.

5. Portabat puerum, blandiebatur, amplexabatur, blandis vocibus gratulabatur, adorabatque dicens: « Jube mihi, magister mi, amplexer te.

6. « Quandoquidem Filius meus es, meis cantilenis blandiar tibi; quae mater tua effecta sum, honorabo te. Fili mi, quem pepereris, senior me es; Domine mi, quem portavi, sustines me.

syllabarum, ut hymnus 47us supra, et hymnus 1us de Nativitate Domini *صه صه صه* *Opp. Syr-lat.* II. Iste hymnus invenitur etiam in cod. add. 44,544 = D, cujus varias lectiones apposuimus.

❖ וְסוּמְמָהּ וְסוּמְמָהּ וְסוּמְמָהּ
 לְחַסְפֵּי אֲרַבִּים סַבְכִּינָה .
 לִדְרֹם סַבְכִּינָה סַבְכִּינָה וְרַבִּים בְּסוּמְמָה .
 וְסוּמְמָה כְּזֶמְרָה לְאֵלָה .
 ❖ סַבְכִּינָה לְמֵהּ לֶחֶם לֶחֶם לֶחֶם עִנְיָה .
 כְּזֶמְרָה וְרַבִּים אֲרַבִּים וְסוּמְמָה .
 חַטָּה וְזֶמְרָה לֶחֶם סַבְכִּינָה .
 ❖ כְּזֶמְרָה סַבְכִּינָה סַבְכִּינָה .
 וְסוּמְמָה לְמֵהּ סַבְכִּינָה אֲרַבִּים .
 סַבְכִּינָה לֶחֶם סַבְכִּינָה אֲרַבִּים .
 ❖ סַבְכִּינָה לְמֵהּ סַבְכִּינָה אֲרַבִּים .
 סַבְכִּינָה לְמֵהּ סַבְכִּינָה אֲרַבִּים .
 ❖ סַבְכִּינָה לְמֵהּ סַבְכִּינָה אֲרַבִּים .
 סַבְכִּינָה לְמֵהּ סַבְכִּינָה אֲרַבִּים .
 ❖ סַבְכִּינָה לְמֵהּ סַבְכִּינָה אֲרַבִּים .
 סַבְכִּינָה לְמֵהּ סַבְכִּינָה אֲרַבִּים .
 ❖ סַבְכִּינָה לְמֵהּ סַבְכִּינָה אֲרַבִּים .

sunt summa et ima totusque mundus.
 15. « Arripis ubera mea, et regis terram, maria et omnia quæ in eis sunt. Ecce currus tuus in cælis est, et ego porto te in me manentem.
 16. « Dum apud me es, omnes cœtus angelorum te adorant. Dum brachiis meis amplexatus detineris, a cherubim gestaris.
 17. « Cœli superni tua majestate pleni sunt, sinus filiæ terrestris portat te. Inter cœlites habitas in igne, et terrestres non comburis.
 18. « Seraphim ter sanctum te proclamant, quomodo, Domine, tibi gratuler? Cherubim cum tremore tibi benedicunt, et cantibus meis honoraris?
 19. « Audiat nunc et veniat ad me Heva, antiqua nostra mater; exaltetur ejus caput quod sub ignominia horti inclinatium fuit.
 20. « Discooperiat faciem suam et gratuletur tibi, quia ejus confusionem abstulisti; audiat vocem pacis perfectæ, quia ejus filia ejus debitum solvit.
 21. « Serpens, illius seductor, contritus est per te, surculum qui e sinu meo ortus est. Cherubim et gladius per te remoti sunt, ut redeat Adamus in paradisum unde expulsus est.
 22. « Heva et Adam ad te confugiant et fructum vitæ e me de-

* A חטא — b B אטא; TOM. II.

. חב סחטוהי נאסתי .
 * סלף וזה פואן ו/נז: לרוע
 . חבין לזניא חב נלע .
 . לרוע סולא ו/סוה נבמע .
 . לחסעל ו/עסל לרוע לרוע .
 * ובסעע דרע פוהנעוהי .
 . לרוע סעסל ללא עפלוהי .
 . סולא ו/סוה סוה סעסוהי .
 . חולל סעל ו/נב חב .
 * חב חל חעק נאסע .
 . לרוע סעסל ו/עסל חב נעמע .
 . לרוע סעסל חב נעמע .
 . לרוע סעסל נעסל .
 * חלוע סעסל חב נעמע .
 . סעסל חמל נאסע .
 . סעסל חב נעמע .
 * חב סעסל חב נעמע .

cerpant, per te dulces fiant faucē corum, quas fructus vetitus amaras reddiderat.

23. « Servi expulsī per te ingrediantur, ut rursus obtineant beneficia quibus spoliati fuerunt. Vestis gloriæ ipsis fias ad tegendam eorum nuditatem.

24. « Appareas in inferis ubi jacent; expellas ab eis tenebras; puer senex, nate mi, in te omnes pueri benedicantur.

25. « Qui in inferis detinentur per te excant; tenebræ ipsæ per te illuminentur; pauperes, Domine, per te ditentur, et egentes per te abundant.

26. « Esurientes per te satientur, mortui ad vocem tuam resurgant. Cæli et terra per te vocibus laudis resonent. Benedictus omnium Dominus qui misit te. »

XX.

XX.

. סעסל ו/נא עסעל סעסל חב חמל .
 . חל סל ו/חל סל חב חמל
 . חב חב סעסל ו/סעסל חל
 * ו/סעסל חב חמל

Hymnus de Simeone sene in tono : Pater scripserat¹. Responsorium: Benedictus Christus quem cum amore Simeon in uluis suis portavit.

. חל סל ו/חל סל חב חמל .
 . חב חב סעסל ו/סעסל חל .
 . חב חב סעסל ו/סעסל חל .
 * ו/סעסל חב חמל .
 . חב חב סעסל ו/סעסל חל .

1. Virgo purissima invitavit me hodie ad dicendum de ea. Venite, juvenes nuptiarum, delectamini convivio spirituali quod invitatis virgo paravit.

2. Ortus est e matre ipsi gra-

¹ Stropha habet sex versus hoc ordine : 773577. Vid. supra hymnum XVIII. Idem hymnus invenitur in cod. add. 47,141, ubi Jacobo (Sarugensi) tribui-

tur. Unde dubium fit an revera opus sit S. Ephræmi. Visum est autem hunc hymnum non esse separandum a ceteris B. M. V. laudibus.

. חסדו סעב לוֹתֵימָהּ .
 * וְדַלִּימָהּ מִסְכֵּימָהּ מִלְּבָבָהּ .
 . דְּבִרְתֵיהֶם וְיִחְסֵלָהּ וְיִסְמַחֵהּ .
 . וְיִסְמַחֵהּ לְעַלְמֵי וְלֵא עֵינֵיהֶם .
 . מִלְּבָבָהּ וְיִחְסֵלָהּ . דְּבִרְתֵיהֶם מְכֻבְדִים וְיִסְמַחֵהּ .
 . וְיִסְמַחֵהּ וְיִחְסֵלָהּ .
 * וְיִסְמַחֵהּ לְעַלְמֵי וְיִסְמַחֵהּ .
 . סֵב מִסְכֵּימָהּ לְאִבְרָהָם .
 . דַּלִּימָהּ וְיִחְסֵלָהּ לְאַבְרָהָם .
 . מִרְבֵּית לְאַבְרָהָם . וְיִסְמַחֵהּ .
 . וְיִסְמַחֵהּ לְעַלְמֵי וְיִסְמַחֵהּ .
 * וְיִסְמַחֵהּ לְעַלְמֵי וְיִסְמַחֵהּ .
 . וְיִסְמַחֵהּ לְעַלְמֵי וְיִסְמַחֵהּ .
 . מִרְבֵּית לְאַבְרָהָם . וְיִסְמַחֵהּ .
 . וְיִסְמַחֵהּ לְעַלְמֵי וְיִסְמַחֵהּ .
 * וְיִסְמַחֵהּ לְעַלְמֵי וְיִסְמַחֵהּ .
 . וְיִסְמַחֵהּ לְעַלְמֵי וְיִסְמַחֵהּ .
 . וְיִסְמַחֵהּ לְעַלְמֵי וְיִסְמַחֵהּ .
 * וְיִסְמַחֵהּ לְעַלְמֵי וְיִסְמַחֵהּ .
 . וְיִסְמַחֵהּ לְעַלְמֵי וְיִסְמַחֵהּ .
 . וְיִסְמַחֵהּ לְעַלְמֵי וְיִסְמַחֵהּ .
 * וְיִסְמַחֵהּ לְעַלְמֵי וְיִסְמַחֵהּ .

fuit antiquis et oblatio ejus a recentioribus accepta fuit.

9. Primogenita Abelis ipse accepit et Cainum ipsi haud gratum rejecit ; magnus Melchisedech in figuram ejus sacerdotio functus est, decimasque obtulit et similam, Joseph autem adduxit eum in templum.

10. Ostendit diem suum Abrahæ, in arbore et ariete apparuit¹, dedit Eliezero vestem et consensum et cum parentibus oblationes altari imposuit ad purificationem.

11. Simeon magna senectute gravatus videns prodigium, amore flagravit, susceptum in ulnis infantem mirabundus adoravit eumque supplex his verbis deprecatus est : « *Nunc, Domine, quum viderim te, requiescam* ². »

12. Spiritu impulsus, Simeon Christum in templo expectabat. In magna visione Dominum suum aspiciebat. Viso igitur puero, senex, amore flagrans, eum deprecabatur.

13. Puer, a virgine in lucem editus, filo vitæ eum alligaverat, promissione jamdiu ei facta : « *Donec videris me infantem, non demitteris e mundo.* »

14. Transierunt generationes et anni, promissione in verbo remanente. Ea alligatus senex stabat expectans. Facta igitur desideratæ manifestationis die, deprecatus est ut e vita dimitteretur :

¹ Vide supra, col. 537, n. 2.

² Luc. II, 29.

15. « Ecce oculi mei vident
 Misericordem tuum¹. Juxta pactum
 a te initum, dimitte me, Domine.
 Conservasti me et honorasti me
 senectute, dimitte me e vita, quia
 vidi te; in vita quippe remane-
 bam ut te susciperem.

16. « Dimitte me, Domine, ut
 requiescam in pulvere et annun-
 tiem omnibus defunctis: « Adest
 qui solvit captivos; Dominus attu-
 lit nuntium vobis defunctis, ad-
 venire scilicet illum qui resuscitat
 omnes. »

17. « Dimitte me, o vitæ fili,
 qui me conservasti et reliquisti ut
 in mundo te conspicerem. Vidi
 manifestationem tuam et visione
 tua exaltatus sum. Vadam et inter
 mortuos requiescam ut omnibus
 nuntium tui adventus afferam. »

18. A sene annoso tenerem pue-
 rulum supplicari ut senex ab eo e
 vita dimittatur res est valde mira
 sapientibus, illa eadem cedit Ju-
 dæis et gentibus in confusionem;
 facile quippe erat ei qui senem
 servaverat ut illum e vita dimit-
 teret.

19. Portat Simeon infantem in
 ulnis, seraphim ac angeli in for-
 cipe. Iste infans decus est Ecclesiæ
 et synagogæ scandalum. Subsana-
 natrix odit lucem, filia autem lucis
 exultat in pueri humiliatione.

20. Veni, o Judæ assecla, qui
 non confiteris Deum natum esse;
 quemnam Simeon deprecabatur ut
 e vita dimitteretur, nisi Dominum
 spirituum, qui Deus est et homo
 apparuit?

¹ Luc. II, 30.

. םוֹרֵי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . סִלָּה מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 * םוֹרֵי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 * מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 * מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 * מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 * מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .
 . מִיֵּי אֲבִיבֵי אֵלֶיךָ .

¹ Dan. VII, 9.

fessione testimonium reddebat infanti qui misericordiam et benedictiones possidet et sua misericordia condonat omni carni.

28. Inclinat se senex coram parvulo et senectus testimonium reddit infanti, ipsum vere esse antiquum dierum¹. De eo David testatur : « *Tu, puer, eras ab initio*².

29. Senex sapiens qui in templo puerum in ulnis suis portabat, considerabat eum, et sciens illum esse antiquum dierum, deprecabatur ut ejus misericordia ab hac vita dimitteretur.

30. Filius Jesse appellavit eum puerum, quia cum sub forma pueri aspiciebat. In prima nativitate Patre junior non est, at quia venit ad nativitatem secundam, David vocavit eum puerum, utpote ex Maria natum.

31. Audivit Maria orationem senis Spiritu acti, et exultans atque ad eum accedens, dixit : « Loquere, senex grandævus, dulcis est ut mel sermo tuus.

32. « Eleva vocem tuam, o senex, ut matres creatæ audiant et sis prece tua testis virginitati meæ, quod absque congressu conjugii natus est Bonus, ut salvaret mundum.

33. « Eleva vocem tuam, mitissime, et constringe chordas citharæ tuæ ad psallendum et cantu tuo

² Ps. 109, 3.

. . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

suavi consolare tristitiam meam,
 quia filii populi mei illudunt mihi,
 cantu tuo compesce osos meos.

34. « Jucunda est vox tuæ de-
 precatationis, loquere ut creaturæ
 audiant et sis testis verax, natum
 esse, servata virginitate, illum qui
 e cœlo descendit ut salvaret mun-
 dum. »

35. Quam suave erat colloquium
 puellæ et senis venerabilis, verbis
 suis res novas testantium! Sciebant
 quis esset ille parvulus et cujus
 Filius, et narrabant misericordem
 ejus generationem.

36. Ager benedictus dedit mani-
 pulum omnium gaudiorum pro-
 ventusque et fruges absque agri-
 colis. Portat Simeon in ulnis suis
 benedictiones easque mundo por-
 rigit.

37. Uterque gloriatur in illo
 fructu quem peperit virgo : puella
 quæ peperit eum et senex qui
 prosiliit in occursum ejus. Cœlum
 et terra lætati sunt in Mediatore
 qui pacificavit mundum.

38. Templum et sanctuarium,
 gaudete in hoc Domino sacerdotum
 qui obtulit oblationes et suscepit
 preces. Cum Josepho portabat vic-
 timas et cum hyssopo suo purifi-
 cabat mundum.

39. Simeon botrum vitæ e vite
 virginali decerptum portavit in
 ulnis suis eumque attulit cum be-
 nedictionibus in domum propitia-
 tionis, totaque sancta domus gavis-
 a est in illo parvulo qui a Patre
 missus est.

ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ .
 ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ .
 ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ .
 ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ .
 ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ .

40. Virgo exultavit quod eum
 peperisset et senex quod ejus ma-
 nifestatione e vita dimitteretur.
 Altare, quod parvulus cum obla-
 tionem visitavit, eum desideravit.
 Cœlum et terra et omnia quæ in eis
 sunt glorificant eum quia per ejus
 nativitatem lætitia perfusi sunt ¹.

¹ E codice parisiensi 149, fol. 240 exscriptimus.

stropham, Ephræmo adscriptam ad cujus normam
 hic hymnus compositus est :

ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ .
 ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ .
 ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ .
 ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ .
 ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ ܕܥܘܠܬܐ .

Pater scripserat epistolam per angelum eamque
 ad virginem Mariam in Nazareth miserat; eam enim
 elegerat ut esset mater Unigeniti sui, quando ori-
 retur ut salvaret mundum.

MONITUM

IN HYMNOS S. EPHRÆMI DE JEJUNIO QUADRAGESIMALI, ET DE CHRISTI MIRACULIS AC MYSTERIIS.

Hymnos 12 de magno jejunio subministrarunt sex Musæi Britannici codices. Nempe codex A = Add. man. 14,571, anno 519 exaratus. Iste codex, e quo jam edidimus hymnos de Azymis et Crucifixione, olim continebat decem Ephræmi hymnos de jejunio, sed quatuor priora exciderunt et nonnisi pars 5ⁱ servata est. Nostra hæc editio incipit ab hymno 6°.

Codex B = Add. man. 14,627, sæc. VI vel VII; is, sicut præcedens, olim decem habuit Ephræmi hymnos de jejunio, sed duo dumtaxat ultimi integri servati sunt cum ultimis octavi hymni vocibus. Respondent hymnis 9-10 codicis præcedentis et hymnis 4-5 nostræ editionis. De isto codice diximus I, prol. XLVIII.

Codex C = Add. man. 14,512, sæc. X. Is codex continet hymnos hic editos sub numeris 1-6 et subministravit hymnos 7-11. Hymni autem in hoc codice, ut fit in codicibus liturgicis, decurtati sunt, et ita quidem ut ex hymnis 1-5 codex unum dumtaxat effecerit.

Codex D = Add. man. 14,506, unde hymnos de Epiphania, de

Nativitate Domini et de beata Maria virgine aliosque desumpsimus; subministravit hymnos 2 et 6 per duas vices.

Codex E = Add. man. 17,189, sæc. V-VI. Ex eo hausimus hymnum 12^m, cujus textus syriacus jam ab Overbeek editus fuit sed absque translatione.

Codex F = Add. man. 14,438 sæc. VI. Is codex fol. 50-52 præbuit maximam partem hymni 7ⁱ, quem apud se etiam exstare mihi testatus est D. Rahmani.

Quum hymnus noster 6us in cod. D positus sit ante hymnum nostrum 1^m putaverim hymnos 6-7 initium. efformavisse collectionis quam continebant codd. AB.

Ante hymnos de jejunio et post hymnos de crucifixione in tomo I editos, codex A continet quinque hymnos, quorum tres priores generali modo agunt de miraculis Christi usque ad ejus resurrectionem. Videntur convenire cum hymnis quinque ab J. S. Assemano recensitis inter hymnos Ephræmi de Ecclesia, *Bibl. or.* I, 90, n. 38. Tres tantum quinque horum hymnorum codex A continet, est enim

initio mancus. Strophæ autem eodem modo compositæ sunt in codice vaticano et in nostro codice, sequuntur duo hymni de tabulis legis et de Christo, quos Assemanus, *Bibl. Orient.* I, 91 recenset etiam inter hymnos Ephræmi de Ecclesia. Quinque isti hymni veniunt sub numm. XIII-XVII.

Codex B præbuit quatuor hymnos de mense Nisan ad triumphum Christi in resurrectione spectantes. Isti hymni veniunt sub numm. XVIII-XXI.

Codex 17,141, sæc. VIII aut IX, nobis servavit novem hymnos qui primum locum occupant inter hos 51 hymnos quos J. S. Assemanus, *Bibl. Orient.* I, 92 « de Virginitate » inscribit. Codex D supra indicatus tres alios hymnos ejusdem collectionis præbuit. Tota quidem collectio habetur in cod. vat. Nitriensi VII, sed pauca legi possunt quia codex aquis Nili immersus fuit quum Romam adveheretur. Hi duodecim hymni veniunt sub numm. XXII-XXXIII.

/os meos et cetera .
 חקראי וכו' קטבת .
 פלסא ליך ? / לחשו וכו' .
 כו' לא קרא . פלסא חזיב חטלא .
 וכו' ליך . כו' קטבת .
 ו/אזיב קטבת . קטבת חזיב חטלא .
 ו/אזיב חזיב חטלא .
 חזיב חטלא .
 /os meos et cetera .
 דאזיב חזיב חטלא .
 ו/אזיב קטבת . כו' קטבת .
 ו/אזיב חזיב חטלא .
 ו/אזיב חזיב חטלא .
 חזיב חטלא .
 דאזיב חזיב חטלא .
 לאזיב חזיב חטלא .
 פלסא חזיב חטלא . כו' קטבת .
 חזיב חטלא . פלסא חטלא .
 ו/אזיב חזיב חטלא . חזיב חטלא .
 חטלא וכו' .
 חזיב חטלא .
 חזיב חטלא .
 חזיב חטלא .
 חזיב חטלא .
 חזיב חטלא .
 חזיב חטלא .
 חזיב חטלא .
 חזיב חטלא .
 חזיב חטלא .

¹ Cfr. Marc. X, 46.

5. O Jesus qui aperuisti oculos Bartimæi¹, aperuisti eos quia, illo invito, excæcati fuerant, aperi, Domine, oculos cum assensu nostro obcæcatos ut exaltetur gratia tua. Lutum a te factum¹ nos docet te esse plasmatoris nostri filium.

6. Quis similis tibi, o personæ nostræ honorator ; in terram expuisti non in faciem ut formam nostram extolleret. Expue autem, Domine, in faciem nostram et aperi oculos quos libera nostra voluntas clausit. Benedictus qui oculum dedit menti quam excæcaveramus.

7. Quis non obstupescat cogitans quomodo oculi Adamo aperti fuerint. Adamo plurimum nocuit oculorum apertio. Nos vero Salvator multum adjuvit aperiendo oculos quos spiritus nequam clauserat. Benedictus qui clausit et aperuit oculos ut nos efficeret sanos.

8. Quis non maledicat blanditori qui nos prodidit. Fraude aperuit oculos Adamo ut videret suum opprobrium. Suis autem blanditiis oculos nobis clausit ut maximam nostram abjectionem non videmus. Maledictus sit, Domine, præ omnibus ut tu præ omnibus sis benedictus.

² Alludit ad lutum quo Christus cæcum sanavit, Joan. IX, 6.

II.

לות וכלא יסעד לא מלא ו/אדיו
* חסעסעו

א' יסעד' חסעדא נעסס לאוחדו .
חסעדא יסעד' חסעדא נעסס לאוחדו .
חסעדא יסעד' חסעדא נעסס לאוחדו .
חסעדא יסעד' חסעדא נעסס לאוחדו .
חסעדא יסעד' חסעדא נעסס לאוחדו .
חסעדא יסעד' חסעדא נעסס לאוחדו .
חסעדא יסעד' חסעדא נעסס לאוחדו .

חסעדא יסעד' חסעדא נעסס לאוחדו *

נעסס לאוחדו חסעדא נעסס לאוחדו .
ו/אדיו חסעדא נעסס לאוחדו חסעדא נעסס לאוחדו .
חסעדא נעסס לאוחדו חסעדא נעסס לאוחדו .
חסעדא נעסס לאוחדו חסעדא נעסס לאוחדו .
חסעדא נעסס לאוחדו חסעדא נעסס לאוחדו .
חסעדא נעסס לאוחדו חסעדא נעסס לאוחדו .
חסעדא נעסס לאוחדו חסעדא נעסס לאוחדו .
חסעדא נעסס לאוחדו חסעדא נעסס לאוחדו .

¹ Exscriptus est hic hymnus e codice A, collatis codicibus CD. Stropha confecta est ad normam hymni 8i de Epiphania, supra t. I, 74. Constat stropha decem versibus inæqualibus hoc ordine :

a A אסעד — b CD חסעדא — c C חסעדא נעסס — d A חסעדא נעסס — e D חסעדא נעסס — f A חסעדא נעסס — g A חסעדא נעסס
— h C om. — i CD חסעדא

II.

Rursus de jejunio ad tonum : Deus in misericordia sua¹.

1. Ecce jejunium benedictum, exsiliamus in occursum ejus. The-saurus est apertus prudentibus, cordis oblectatio scientibus, mentis nutrimentum sapientibus, triumphus est animæ prudentis et intel-lectus sapientis, qui antiquos con-siderat. Jejunium enim possidet arma Moysi et Eliæ.

Responsorium : Beati quorum je-junia præclara facta sunt.

2. Considerate carnem in avi; hæc si copiose manducet exquisi-tum cibum, corpus fatigat illudque gravat, nec ut antea volare potest. Aquila, omnium sublimissima, si gulosa fuit, volatu in altum non amplius ascendere potest, ut facie-bat quando levi cibo gravabatur, quousque scilicet ponderoso cibo gravatur.

3. In Babylone Daniel ejusque socii pingues formosique effecti sunt, quia olera manducabant²; pueri autem eorum æquales gulose usi sunt obsoniis regis mortalis. Dux eorum qui a sinistris erunt vino suo gravare volebat cor men-

8889555568, vel si quis versum 9 syllabarum in duos dividerit : 88845555568.

² Dan. I, 8-9. Exstat S. Ephræmi encomium in Daniele et tres pueros inter opera ejus græca t. II, 349.

חָבַר בְּיָמָיו סֵמֵךְ עֵבֶר .
 פִּי תִּשְׁכַּח מִן הַמֶּלֶךְ וְיָבֵן
 חִזְקָא וְיָבֵן בְּיָמָיו סֵמֵךְ .
 לִמְעָלָה וְיָבֵן לִבְיָדָיו חִזְקָא .
 לֵאמֹר וְיָבֵן חִזְקָא .
 לֵאמֹר וְיָבֵן חִזְקָא .
 לֵאמֹר וְיָבֵן חִזְקָא .
 לֵאמֹר וְיָבֵן חִזְקָא .
 לֵאמֹר וְיָבֵן חִזְקָא .
 לֵאמֹר וְיָבֵן חִזְקָא .
 לֵאמֹר וְיָבֵן חִזְקָא .
 לֵאמֹר וְיָבֵן חִזְקָא .

וְיָבֵן חִזְקָא .
 חִזְקָא וְיָבֵן חִזְקָא .
 חִזְקָא וְיָבֵן חִזְקָא .
 חִזְקָא וְיָבֵן חִזְקָא .
 חִזְקָא וְיָבֵן חִזְקָא .
 חִזְקָא וְיָבֵן חִזְקָא .
 חִזְקָא וְיָבֵן חִזְקָא .
 חִזְקָא וְיָבֵן חִזְקָא .
 חִזְקָא וְיָבֵן חִזְקָא .
 חִזְקָא וְיָבֵן חִזְקָא .

1 Ita appellatur populus Israel in psal. 79, 9.

a B חִזְקָא — b A חִזְקָא — c Cod. A ubique scribit חִזְקָא — d C וְיָבֵן — e C וְיָבֵן — f D חִזְקָא — g D חִזְקָא

temque filiorum dextræ. At pueri Israelitæ per jejunium continuerunt os suum a mensa regia.

4. Pueri autem illi qui enutriti fuerant mentem cibis gravatam et tardam ad doctrinam habuerunt. Quum igitur ad examen venissent non potuerunt ascendere cum jejunatoribus ; cibis gravati victi fuerunt in certamine, cursu vicerunt eos pueri jejunatores. Jejunia et olera vicerunt regia ob-sania atque delicias.

5. Daniel ejusque socii aversati sunt vinum rectos commovens et a sua tranquillitate disturbans. Crescit intellectus iis qui vinum non amant ; corrumpitur vero gustus eorum qui illi assuefacti sunt. Filii Sion, velut cedri, aquam biberunt et creverunt ; populus Babylo-ni degens in umbra eorum requievit, Spiritus sanctus advolans sedit in eorum ramis velut columba in olea.

6. Etiam illa vinea quæ egressa est de Ægypto¹, suos palmites super reges et sacerdotes extendit eosque cedris quæ eam sustinebant obumbravit. At Babel vineam de Ægypto egressam umbra ethnici-smi sui suffocavit. Daniel autem ejusque socii cedri fuerunt quæ eam fulcierunt in medio Babelis ut Moyses et Aaron in Ægypto.

7. Invidia exarsit Babel in cedros quod vineam collapsam sustine-rent, misit eas in ignem ut com-

655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

burerentur ; illæ autem creverunt et se dilataverunt mediis in-flammis. Qui potum inebriantem aversati sunt ibi, ignem vicerunt ibi ; qui jejunium amaverunt ibi, robur acceperunt ibi ; ros recreavit in fornace jejunatores qui a vino abstinerant.

8. Accessit ignis ut spiraret in purissimam jejunantium carnem, exstinxit eum asper jejuniorum odor. Cohibitus est ardor ignis ab eorum corporibus ; abstinuit a jejunis, sibi complacuit in gulosis ; comedentes voravit¹, jejunantes servavit. Cum Daniele jejunarunt feræ quæ gulosos devorant².

9. Beati pueri cum fastidio recusarunt mensam regis ejusque delicatos cibos ; ignis non attingit corpora eorum, quia illi regis obsonia non attingerant. Panem etiam aversati et olera manducantes corporis dispositiones mutaverunt, sic et ignis suas proprietates mutavit ; combussit quippe non qui intus fornacis, sed qui foris erant.

10. Tres in fornacem conjecti sunt, sed, adaucto numero, quatuor in medio ejus inventi sunt³. Foris multos ignis voravit, pauci autem illi qui in medio flammæ voracis erant adaucti sunt. Ignis vorax diripuit et vorat, nunquam vero creditum aut depositum restituit. Voracitas ejus ita devicta fuit ut creditum et fenus restitueret.

11. Sicut cultura terram aptam

¹ Dan. III, 22.

² Dan. XIV, 31, 41.

³ Dan. III, 92.

a D hic terminat. — b C hic terminat. — c C hic terminat. — d C hic terminat. — e CD hic terminat. — f D hic terminat.

ופלגסא סעמל לחי אדן .
 חבדן מן עיני עמינא 1001 .
 חבדן 1001 סלמא אב ודארקל .
 חבדן אדן אדן . אדן אדן אדן .
 אדן 1001 חבדן אדן . סו, אדן אדן אדן .
 חבדן אדן אב אדן .
 חבדן אדן אדן אדן אדן אדן .
 אדן אדן אדן אדן אדן אדן .
 אדן אדן אדן אדן אדן אדן .
 אדן אדן אדן אדן אדן אדן .
 אדן אדן אדן אדן אדן אדן .
 אדן אדן אדן אדן אדן אדן .
 אדן אדן אדן אדן אדן אדן .
 אדן אדן אדן אדן אדן אדן .
 אדן אדן אדן אדן אדן אדן .
 אדן אדן אדן אדן אדן אדן .
 אדן אדן אדן אדן אדן אדן .
 אדן אדן אדן אדן אדן אדן .
 אדן אדן אדן אדן אדן אדן .

¹ III Reg. XLVII, 38.

reddit semini recipiendo, sic fornax septuplum accensa, quodammodo flammis arata et disposita ad suscipienda in sinu suo semina, projectos suscepit pueros, qui in jejuniis suis olera manducaverant. Qui cum oleribus jejunaverunt velut semina multiplicati sunt in medio ignis, quo multi pauci facti sunt.

12. Ille ignis, quem Elias¹ e cælo descendere fecit, multos consumpsit in vertice montis. Jejunitoris² jussu ignis e cælo dilapsus voravit comestores et gulosos atque vindicavit contumeliam jejunatori illatam; is porro, immisso igne, interfecit prophetas gulosos, qui ventre conducti simplices a veritate abducebant.

13. Prophetæ mendaces, cibis conducti, gulositatis donis exornati, veritatis specie induti, veritatem pro pane quotidiano vendiderunt. Beatus ille jejunator nec muneribus seductus fuit nec os pane implevit, sed veritatem pleno ore prædicavit. Timete, fratres mei, ventrem, ne suo imperio vos subiciat.

14. Errori in una parte devicto Veritas non permisit ut in altera triumpharet. Si enim reputatum fuisset splendore idoli per damnationem Danielis liberatum fuisse errorem devictum, error vincere potuisset. Reputatum fuisset errorem in re simulacri confusione opertum vicisse in fornace. Veritas

² Elias quadraginta diebus jejunavit. III Reg. XIX, 8.

^a C סהרן 1001 — ^b C om.

ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ

autem errorem sprevit, quia undique ejus successus abscedit.

III.

III.

ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ

Ejusdem toni.

ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ

1. O peccatum, quod fornacem accendit ut veritatem in medio ejus opprimeret ! Nesciebat se fornacem fecisse ut fulgeret in medio ejus pulchritudo veritatis. Ignis prædicatores peccati incendit publicaue ignominia affecit. Hi quippe fuerunt extra fornacem, et incensi sunt ac in cinerem redacti. Veritas autem in tribus pueris resplenduit et sicut aurum refulgens exivit.

ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ

Responsorium : Benedictus qui Babylonem inclaruit in pueris.

ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ
 ⲉⲃⲏ ⲉⲣⲣⲉⲛⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ ⲉⲥⲥⲉⲛ

2. Abolitæ igitur fuerunt infidelitas regiaque dignitas regis superbi. Media quippe, mater barbarorum, vicit Babylonem, Chaldæorum filiam ; Medi simplices et integri vicerunt incantationes, auguria et divinationes Chaldæorum. Filii Babylonis prostrati sunt, omnes una mors abstulit.

3. Magna confusione opertus fuit error Chaldæorum¹, quia non advertit necem suorum dilectorum ; medio in furore repressa et pudore suffusa divinatio consistere non potuit ; ipsa calicem furoris porrexit cunctis regibus. Fæx hujus calicis bibenda data est ; quæ enim primis potum dederat fæcem obtinuit ultimis reservatam.

¹ Astrologia.

ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ

ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ

ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ

ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ
 ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ ܕܢܘܨܢܐ

4. Jejunator¹ legit et interpretatus est sententiam in Chaldæos latam ; super murum scripsit eam digittus Altissimi ; figuris eam expressit ut interpretanda foret. Recumbentes, statim ac conspexerunt voces scriptas, obstupuerunt et hæsitaverunt dubii de lectione quam non sunt assecuti ; Pudefacti sunt gulosi et sapientes Chaldæorum quando ingressus jejunator scripturam legit atque interpretatus est².

5. Convivio aderat Legio³ ; convivæ libationibus Satanam oblectabant ; is enim accurrerat et recumbebat in calicibus eorum ; dum autem blasphemias loquebantur super calices suos, ecce vola manus turbavit convivium et exagitavit comptatores. Jejunator, qui inter eos non recubuerat, ingressus est et sua lectione solvit convivarum coronas⁴.

6. Jejunator, vir desiderii⁵, qui non projectus fuerat in fornacem, projectus fuit in lacum, ut undique veritas triumpharet et significaretur eam omnibus præstare et ubique adesse. Abolito quippe simulacro⁶ ejusque nomine, gulosi jejunatorem projecerunt ad feras, ut in lacu, sicut in fornace, laudaretur Salvator illustrium puerorum.

7. Prolapso autem jejunatore inter feras, exhalavit se odor jejunii ejus in lacu. Quietum precum suspirium vicit formidandum leonum rugitum ; gemitus orationis rugitum

¹ Daniel.
² Cfr. Dan. V.
³ Ita appellatur Satanus, Luc. VII, 30.

⁴ Dan. V, 13, sqq.
⁵ Dan. IX, 23.
⁶ Dan. XIV, 21.

. וְהוֹרֵם וְדַלִּים לְרֹגֶל . נִרְמָה לְדַלִּים
 . מִלֵּוּיִם וְיִשְׁרָאֵל . עֵשֶׂה לְדַלִּים
 לְחַסְדֵּי מִתְעַלֵּם .
 * עַד יִשְׁמַע " [סְמִיחָה] וְיִשְׁמַע *

ferarum exstinxit ; voces humiles
 voces feroces ad silentium redege-
 runt ; cohibitæ sunt feræ jejunio
 et humilitate Danielis.

IV.

IV.

עֲיִשָּׁה בִּי מִלֵּוּיִם

Ejusdem toni.

. וְיִשְׁמַע וְיִשְׁמַע לְעֵינַיִךְ עֲפֹתַי .
 . וְיִשְׁמַע וְיִשְׁמַע מִיִּי וְיִשְׁמַע .
 . מִיִּי וְיִשְׁמַע לְעֵינַיִךְ מִיִּי חַיִּיתָ .
 . מִיִּי וְיִשְׁמַע לְעֵינַיִךְ מִיִּי חַיִּיתָ .
 . חַיִּיתָ וְיִשְׁמַע דָּוִד . עֲפֹתַי וְיִשְׁמַע .
 . חַיִּיתָ חַיִּיתָ בְּיַד יְהוָה . מִלֵּוּיִם וְיִשְׁמַע .
 . חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע .
 * יִשְׁמַע מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ *

1. Jejunium duas pulchritudinis
 species consecravit, corpus quippe
 et animam exornavit ; animæ glo-
 riam tribuit coram angelis, corpori
 nitorem contulit coram hominibus ;
 fames per illud emarcuit ; pulchri
 juvenes jejunando pinguiores ef-
 fecti majorem nacti sunt pulchri-
 tudinem ; intuemini Moysen je-
 junum e monte descendentem, quo-
 modo splendor ejus super gulosos
 irradiabat.

Responsorium : Gloria tibi qui tuo
 jejunio eos decoros reddidisti.

* חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ *
 . חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ .
 . חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ .
 . חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ .
 . חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ .
 . חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ .
 . חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ .
 * חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ *
 . חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ .
 . חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ .
 . חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ .
 . חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ .

2. Quidquid fit e lætitia cordis,
 etsi ferendo sit onerosum, jucun-
 dum est, et quidquid cum tristitia
 peragitur, etsi esui sit mel, amarum
 est ; jejunium cum gaudio perac-
 tum cordi victoriam præbet ; mens
 enim hilaris faciei nitorem con-
 fert. Tres pueri sua jejunia obser-
 varunt et nitidi facti sunt eorum
 vultus.

3. Daniel magnopere jejunium
 gustavit, ut gulosus qui paratos
 cibos gustavit, statim ac eos sump-
 sit cogitur continuare ; quia con-
 suetudo a consuetis abstinere ne-

חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ — ^a Cod. B ab hac stropha incipit et habet in ultimo versu : חַיִּיתָ מִיִּי וְיִשְׁמַע מִיִּי חַיִּיתָ — ^c B חַיִּיתָ — ^d A om. חַיִּיתָ

. עבדא סבא רבא . תבא חספא דאר .
 . סבא ופסא דאר . ארזא דאר ולא ארזא .
 . וסבא ופסא דאר .
 . חספא דאר סבא ופסא דאר .
 . ופסא דאר סבא ופסא דאר .
 . ארזא דאר ופסא דאר .
 . סבא דאר ארזא דאר .
 . חספא דאר סבא דאר .
 . ופסא דאר סבא דאר .
 . חסב^ב דאר . סבא דאר דאר דאר .

. חספא דאר סבא דאר .
 . ופסא דאר סבא דאר .
 . חסב^ב דאר סבא דאר .
 . ארזא דאר ופסא דאר .
 . סבא דאר ופסא דאר .
 . חספא דאר סבא דאר .
 . ופסא דאר סבא דאר .

. חספא דאר סבא דאר .
 . ופסא דאר סבא דאר .
 . ארזא דאר ופסא דאר .
 . סבא דאר ופסא דאר .
 . חספא דאר סבא דאר .
 . ופסא דאר סבא דאר .
 . ארזא דאר ופסא דאר .
 . סבא דאר ופסא דאר .

quit. Puer in ablactatione una vice
 obliviscitur lac nutricis suæ ; mira
 res est quod Daniel in senectute
 non potuerit desinere a jejunio suæ
 adolescentiæ.

4. Ut sitis vina expetit, ita Da-
 niel jejunium exoptabat ; sic jeju-
 nii memor ad ætatem maturam
 pervenit. Tribus hebdomadibus
 continuis jejunavit ; senis pulchri-
 tudo marcuit, attamen propter
 jejunium suum desideratus erat ;
 Gabriel enim eum appellavit « de-
 sideratum¹ » ut indicaret senec-
 tutem ejus desideratam esse propter
 jejunium et adolescentiam propter
 olera.

5. Unus jejunii dies difficile est
 juvenibus, senex autem hebdoma-
 das jejunii sustinuit. Sicut mercator
 suas divitias super humeros portat,
 Daniel incurvatus sustinuit onus
 trium hebdomadum ; posthabuit
 desiderium panis qui præ ceteris
 cibis exquiritur. Quapropter charis-
 simus factus est supernis spiritibus ;
 cœlestes desiderarunt eum quia
 posthabuit desideria terrenorum.

6. Pura erant nomina et corpora
 puerorum quibus cognomina (a
 Babyloniis) imposita fuerunt ; unita
 fuerunt nomina ethnica nominibus
 adorandis et sanctis. Nomen enim
 Danielis² « judicium Dei » pro-
 clamat. Ab hoc nomine judicari
 reformidabat Babylon. Judicavit
 enim eam Deus et dedit ejus re-
 gnum Medis et Persis.

¹ Dan. X, 41.

² Daniel hebraice et syriace « judicium Dei » vel « judicavit me Deus » significat.

^a A חספא — ^b A om. סבא . ארזא דאר .
^c B ארזא

אֲרֵיכְנֵיכֵי שִׁמְשָׁן סוֹחֲבֵיכֵי לֹוּם .
 דִּרְגֵיכֵי עֹסְבֵיכֵי וְדִלְאֵיכֵי .
 אֲסִיכֵי עַל מַסְלָא וְצִיבֵיכֵי אֵל .
 וְצִיבֵיכֵי בַחֲבֵיכֵי לֹא אֵל אַחַד .
 וְעַיִן עַל זֵכֶר . אֵל חָיִב חֲבֵיכֵי אֲסִיכֵי
 סִדְרֵי מַסְנֵיכֵי . וְאֲרֵיכֵי אֶחָד .
 וְעַיִן וְעַיִן לֹא יֵשֶׁתְּ .
 וְעַיִן חֲבֵיכֵי אֵל תִּפְתָּח וְזֶדֶד לֹא
 וְעַל מַסְנֵיכֵי אֵל עֲבָדֵיכֵי וְעַיִן עַל
 וְעַל מַסְנֵיכֵי אֵל אֲרֵיכֵיכֵי .
 וְעַיִן אֶחָד עֲבָדֵיכֵי אֵל חֲבֵיכֵי
 וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל חֲבֵיכֵי .
 וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל חֲבֵיכֵי .
 וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל חֲבֵיכֵי .
 וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל חֲבֵיכֵי .
 וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל חֲבֵיכֵי .
 וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל חֲבֵיכֵי .

אֵל עַל אֲרֵיכֵי מַסְנֵיכֵי .
 אֵל מַסְנֵיכֵי אֵל מַסְנֵיכֵי .
 אֲרֵיכְנֵיכֵי שִׁמְשָׁן אֶחָד עֲבָדֵיכֵי .
 וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל מַסְנֵיכֵי אֵל .
 מִן וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל מַסְנֵיכֵי אֵל .
 וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל מַסְנֵיכֵי אֵל .
 וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל מַסְנֵיכֵי אֵל .
 וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל מַסְנֵיכֵי אֵל .
 וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל מַסְנֵיכֵי אֵל .

נִסְכֵי אֵל . מַסְנֵיכֵי אֵל .
 וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל מַסְנֵיכֵי אֵל .
 לֹא אֵל אַחַד וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל .
 אֵל אַחַד וְעַיִן מַסְנֵיכֵי אֵל .
 מִסְנֵי אֵל מַסְנֵיכֵי אֵל .

¹ Sub nomine Baltassar (Dan. I, 7) juxta Bar-Ali nomen est idoli Bel.

^a A אֵל — ^b B מַסְנֵיכֵי

7. Sua fraude peccatum conclusit gloriosum Danielis nomen sub insano ethnicismi nomine¹, ut idolis subjiceretur Deus victor ; at magnum istud nomen etiam sub altero conclusum ostendit virtutem suam ; coegit quippe captivantem ad adorandum filium captivitatis ; imo captivans velut sacerdos aromata ipsi obtulit.

8. Quia nomen est adorandum istud nomen quod Deus secreto consilio imposuit Danieli, Deus ejus adorationem in Babylone requisivit ut suus triumphus persecutoribus Danielis ostenderetur. Rex Babylonis proclamavit Danielem templum incendisse Belique adoratores delevisse², et restituit eum in locum suum adorans filium captivitatis, cui nomen adorandum impositum erat.

9. Aliud etiam nomen adorandum Deus arcano consilio imposuit Misaeli. Peccatum dolos struxit nomini adorando, ut scilicet Misael prostratus adoraret idolum. Respexit Misael ad nomen ipsi impositum : Quomodo nomen ferens adorandum ipse idolum adoraret ? Quia autem (tres pueri) non se prostraverunt coram errore, errantes cum Misaele adorarunt veritatem.

10. Nunc abstrahamus nos a nominibus quæ arcano consilio jejunatoribus imposita fuere. Tempus non est eorum nomina recitandi sed narrandi eorum abstinentiam. Inspiciamus eorum jejunia. Hæc

² Cfr. Dan. XIV, 21.

ܘܥܩܘܒܐ ܘܥܕܢܐ ܘܥܘܕܐ ܘܥܘܕܐ . ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .

ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .

ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .

ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .

ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .
 ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ .

enim claves fuerunt quæ aperuerunt thesaurum magnum Spiritus sancti ; aperuerunt et acceperunt revelationem de pane ejusque explicatione edocentem.

11. Satan as anxious of the kingdom his began to reproach his disciples ; Fraudulent he converted himself to the damning his damned ; diffided enim peccatum de servis suis. Error et scientia in certamen descendere ; error per senes ignominia affectus cecidit, veritas autem a pueris coronata eos coronavit¹.

12. Sionis lugentes² olivibus gulosos Babelis liberarunt et salvarunt. Eductus est gladius ut perderet sapientes, sed retusus est jejunio Ananiæ ejusque domus. Respexerunt enim jejunatores ministros ventris et viderunt rabie erroris pervasos ejus prædicatores ; error quippe, sui immemor, se converterat ut cum suis fautoribus pugnaret.

13. Arioch furore abreptus et fremens exivit ; dispersi sunt hœdi ovesque nigræ, exterriti sunt greges sinistræ ; sinistra quippe mater est cujus amor constantiam nescit ; agni autem dextræ accurrerunt, iramque compresserunt, induentes cum festinatione jejunium, armaturam illustrium discipulorum Moysei et Eliæ, qui suis orationibus cœlum clausurunt et aperuerunt.

¹ Alludit ad Suzannæ historiam.

² Lugentes id est jejunantes. Cfr. Dan. X, 2.

a B ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ — B b ܘܕܥܐ — c B ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ — d ܘܕܥܐ ܘܕܥܐ

V.

V.

ⲕⲓ ⲙⲁⲛⲟⲩ

Ejusdem toni.

ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲉⲃⲉⲛ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ
 ⲛⲟⲩ ⲛⲓⲛⲁ ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .

ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ

ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .

ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .
 ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ .

1 Cfr. Exod. XXXIV, 29.

a B ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ — b ⲛⲉⲩⲣⲓⲛⲁ — c B ⲕⲓⲛⲁⲩⲓⲛⲉⲩ

1. Solemnitates Ægyptiorum dimisit Moyses, in sinu filiæ Pharaonis educatus ; ipsa eum bonis regiis educatus ; ipsa eum bonis regiis enutriebat, lactis mellisque deliciis eum oblectabat. Moyses reliquit filiam Pharaonis, quæ eum (ex aquis) extraxerat et eduxerat, ut amaret filiam Jacobi, quæ odio et contumeliis eum prosecuta est. Fastidivit thesauros Ægyptiacæ, quia attenderat ad thesaurum omnium ditatorem.

Responsorium : Beati jejunatores qui illustres facti estis.

2. Mensam cibis plenam filiæ Pharaonis spreuit Moyses, princeps jejunatorum, repulsit et abjecit regias ejus dapes, jejunium montis ardentis desiderio prosequens : jejunavit et illustris factus est, oravit et inclaruit ; ascendit enim in montem nativa cum facie et descendit cum altera, ascendit cum facie terrestri et descendit refulgens claritate cœlesti¹.

3. Ecce Nisan, mensis jejuniorum ; in verticem montis² ascendit Moyses et enutritus est atque pinguefactus ; jejunium enim fuit illi velut convivium et oratio velut fons aquarum viventium, vir sapiens factus est et jejunium ejus fuit propitium. Descendens e monte Moyses vidit vitulum in populo

2 Exod. XXXIV, 28.

✠ דוֹסֵה דְּחַלְלָא דַּחְלָא וְשֹׁחֵטֵי
 בְּ יַדְהוּמָא דַּחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא דַּחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא וְדַחְלָא .
 ✠

erectum ; zelo exarsit bos rusticus in hunc inanem peccati vitulum.

4. Dum Moyses in monte orabat, populus cæcus lasciviabatur. Moyses jejunium propitiationis peragebat et populus convivium idololatriæ ; Moyses apud Altissimum aderat et populus apud vitulum ; Spiritus erat in Moyse et Legio¹ in populo. Jejunia pharmaca fuerunt errantibus propter vitulum percussis.

5. Ecce vitulus conflatis et immobilis rimas fecit in castris, occulto enim idololatriæ cornu adoratores suos clam confodit et necavit. Moyses gladio transfixit adoratores ejus, ut per mortem corporis mortem doceret animarum. Per gladium ostendit quid esset vitulus, per manifesta occulta demonstravit eis.

6. Pharmaca Ægypti egregia sunt et pharmacopolæ probati ; posthabuit Moyses thesaurum pharmacorum, quia morbus erat non corporis sed animæ ; ascendit in montem Sinai, montem Dei, moram ibi traxit, collegit attulitque radices spirituales quæ occulte animam sanant.

7. Odibile gulæ vitium morbus est qui corrumpit sensus ; istud vitium in ipso ore corrumpit pocula pura dulcedinis ; ingluvies cum murmuratione manducat et bibit cum ægro animo ; non potest im-

¹ Satanas, Luc. VII, 30.

^a A דַּחְלָא — ^b B וְדַחְלָא — ^c B וְדַחְלָא — ^d B דַּחְלָא
TOM. II.

ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ

VI.

ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ

ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ

ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ
 ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ

¹ Satis difficile est definire quænam sit stropharum hujus hymni constructio; observantur enim inter strophas nonnullæ differentiæ, ex codicum sane

^a AB add. ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ — ^b Ita cod. C. Cod. D, fol. 194 habet: ܕܝܢܝܐ ܕܝܥܪܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܝܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܕܝܗܘܘܘܨܝܢ ܕܝܟܝܢܐ. Idem codex iterum habet hunc hymnum fol. 41-44. Varias hujus loci lectiones littera B designavimus. — ^c C ܕܝܢܝܐ — ^d BC ܕܝܢܝܐ — ^e C ܕܝܢܝܐ

desiderio non flagrat; posset quidem manducare, sed jejunium eum recreat; posset bibere, sed sitis ei grata fit. Benedictus sit præ omnibus omnium retributor qui ad mensam regni sui delectabit eum.

VI.

Iterum Mar Ephræmi hymni de sancto jejunio. Responsorium: Benedictus qui sanctam Ecclesiam ornavit jejunio, oratione et vigilia¹.

1. Hoc est Unigeniti jejunium, et principium ejus triumphorum; gaudeamus de ejus adventu. Per jejunium enim Unigenitus triumphavit, quum per aliam quamcumque rem triumphare potuisset. Hoc modo nobis ostendit virtutem in jejunio omnium victore absconditam. Jejunio homo vincit Heluonem, qui per fructum vicit Adamum eumque avide deglutivit. Benedictus Unigenitus qui muro magni sui jejunii munivit nostram infirmitatem.

2. Hoc est jejunium exaltans, quod ab Unigenito institutum est ut exaltaret pusillos. Sapienti jejunium causa est jucunditatis, quum considerat quantum inde incrementum accipiat; jejunium secreto animam purificat ut Deum con-

vitiositate provenientes, quæ me ancipitem reddunt. Sitigitur probabile strophe schema: 65353685375610.

עבד וְיִסְעַל בְּיָד אֱלֹהֵי
עַבְדָּא וְיִסְעַל וְיִדְרֵךְ אֶתְּחַבְּבֵי

cumdat me ut iterum me dejiciat. O mare misericordiarum, da mihi excessum misericordiarum, ut deleam schedulam debitorum meorum.

VII.

בְּ: מַלְאִי חֶסֶד כְּנִיף מֵהֵן דְּחֶסֶד
וְיִסְעַל אֶתְּחַבְּבֵי
דְּחַבְּבֵי וְיִסְעַל

VII.

Ejusdem toni. Responsorium : Benedictus Unigenitus qui dedit nobis jejunium quo concupiscentiarum fons siccatur.

אֱלֹהֵי אֶמְדַּן מְדַלְלָא
חַבְּבֵי בְּ: מֵהֵן . וְיִסְעַל .
מִבְּבֵי לְמֵן מֵהֵן . וְיִסְעַל .
מֵהֵן מֵהֵן מֵהֵן מֵהֵן .
לֵא לְמֵן מֵהֵן מֵהֵן מֵהֵן .
לֵא לְמֵן מֵהֵן . מֵהֵן מֵהֵן .
לֵא לְמֵן מֵהֵן .
חַבְּבֵי מֵהֵן מֵהֵן .
וְיִסְעַל מֵהֵן מֵהֵן .
לֵא לְמֵן מֵהֵן מֵהֵן .
וְיִסְעַל מֵהֵן מֵהֵן .
מֵהֵן מֵהֵן מֵהֵן .
חַבְּבֵי מֵהֵן מֵהֵן .
לְמֵן מֵהֵן מֵהֵן .
וְיִסְעַל מֵהֵן מֵהֵן .
לְמֵן מֵהֵן מֵהֵן .

1. Deus Isaiam facundum fecit prædicatorem, ut reprehenderet jejunatores : « Clama, inquit, et prædica : Qui habet aurem obturatam et voci pecuniæ apertam ne jejundet, exactiones in orphanos excercens¹, » non induas saccum et spolies viduam ; non incurves collum tuum et jugo subjicias filios libertatis. Jejunii tempus est, et vociferas et opprimis et ostendis idola in oppresse abscondita.

2. Ne fiat jejunium nostrum, ut Malo vertatur in delicias propter odium proximi. Decreverunt jejunium illudque proclamarunt ; delectatur Malus jejuniis eorum. O jejunatores, qui pro pane manducatis carnem hominis et sanguinem ejus lingitis ! Qui manducarunt carnem hominis facti sunt cibus canibus². Benedictus qui corpus suum dedit ori nostro rabido, ut a mordendo quiesceret.

3. Ecce jejunium salutare, diligamus ejus adjuncta et fruamur ejus medicamentis ; jejunium quip-

¹ Cfr. Is. VIII, 1, sqq.

² Videtur alludere ad Jesabelem.

a C לְמֵן — b F מֵהֵן

ܡܳܐ ܢܳܘܠܳܠ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .
 ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ .

Induit porro fœminam remissam habitu strenuitatis, ut conculcet et conterat delicias et dissolutiones, quæ sunt dracones occulti. Benedictus qui jejunium dedit Hevæ, ut vinceret fraudes serpentis.

7. Ecce jejunium triumphans quod pueros et infantes pane privat. O quanta est Mali abjectio, cum quo etiam puellæ in agonem descendunt. En jejunium occultas defert coronas et stans eas distribuit turbæ jejunantium. En ululat Malus videns castra nitentia. Demus gloriam Unigenito qui per jejunium triumphavit et victores effecit etiam athletas suos.

8. Ecce jejunium spiritualiter exornans nos etsi odio dignos vocat, ut ornamenta ejus assumamus. Ecce lacrymæ ejus erumpunt; abluamus sordes nostras et dealbemus maculas nostras induti occulta gloriæ stola, sacco scilicet jejunii, et cinere ejus dulcedinem spirante. Venite, o vos odio digni, ornaminis ornamentis gratis. Benedictus qui vocavit nos ad festum ejus purum, decorum et pulchrum.

9. Contemnite, o gloriosæ puellæ, ornamenta et delicias in jejunio. Esther, quæ velut flos erat, ornamentum regium habebat, sed quia facies ejus terrena erat, confugit illa ad jejunium quod attulit ei pulchritudinem cœlestem splendoremque spirituaalem ; ingressa

^a F ܚܳܝܳܒܳܐ — ^b F ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ — ^c F ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ — ^d F ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ — ^e F ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ — ^f F ܕܳܚܳܝܳܒܳܐ
 TOM. II. 44

ܕܠܐ ܐܥܠܡܐ ܗܘܘ ܡܘܠܐ ܗܘܝܢܘܢ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ
 ܡܘܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .
 ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ ܗܘܝܠܐ .

ad regem, ipsa ab eo petiit vitam morituris¹. Benedictus rex qui Ecclesiam sanctam ornavit jejunio, oratione et vigilia.

10. Spernite etiam, vos juvenes, corporis ornamenta tempore vestrorum jejuniorum. Poterant tres pueri in media Babylone omnia induere ornamenta. Quia aurum spreverant, Fraudulentus ut aurum projecit eos in fornacem ignis. Jejunatores in fornace pulchritudinem adepti sunt auri probati. Benedictus qui dedit nobis jejunium, ut a gulæ rubigine mundaret nostram mentem.

11. Ecce jejunium lætificans quo persuasio lege fit fortior. Jonas quippe ut iudex clamabat et Niven ream proclamabat. Illa elegit sibi jejunium. Jejunium vias consequendi novit, odit autem dolos; ingressum locutum est, suo silentio vicit Jonam regisque decretum. Gloria misericordiæ quæ os commune jejunii disposuit ut rogaret pro reis.

12. Ecce etiam benedictus Dominus Deus noster ac Moyses et Elias triverunt viam jejunii et, postquam illam mensurassent ac disposuissent pro infirmis, ipsi, nulla observata meta, per eam inceserunt, quia virtus, quam natura non dat, non sustinetur pane et cibo naturali; strenue quippe salit

¹ Esther, V, 4, sqq.
 a F ܠܐ — b F ܝܠܐ — c F ܝܠܐ — d F ܠܐ

لا اذنا ولا حسنة .
 لا ولا محسنا حرمنا .
 لا حسنا ورمحه انما لا حسنة .
 انما صدمه حرمنا .
 موصى ونسما . لىح ورجا حبسنا .
 حرمنا حرمنا . ورمنا حرمنا .
 حبسنا حرمنا .
 لا حسنا حرمنا حرمنا .
 لا حسنا حرمنا حرمنا .
 لا حسنا حرمنا حرمنا .
 لا حسنا حرمنا حرمنا .
 لا حسنا حرمنا حرمنا .
 لا حسنا حرمنا حرمنا .

VIII.

لا حسنا حرمنا حرمنا .
 لا حسنا حرمنا حرمنا .

حبسنا حرمنا حرمنا .
 حبسنا حرمنا حرمنا .
 حبسنا حرمنا حرمنا .

حبسنا حرمنا حرمنا .
 حبسنا حرمنا حرمنا .
 حبسنا حرمنا حرمنا .

حبسنا حرمنا حرمنا .
 حبسنا حرمنا حرمنا .

¹ Sic incipit hymnus quartus de Nativitate Domini,

^a F حسنا — ^b F حسنا — ^c F om. حسنا

et prætergreditur viam ejusque mansiones. Demus per jejunium gloriam misericordiæ quæ arma largita est infirmitati nostræ.

13. Quamnam excusationem ad obtinendam condonationem invenire poterit ille qui ventri succumbit ? Jejunium enim diei breve quid est et multam habet mercedem. Æmulamini, o strenui, exierunt jam hebdomades cum subsidiaria exiit et dimidia hebdomas, ne priventur etiam debiles brevi diei momento. Demus gloriam Unigenito qui voluit omni mensura omnes homines vivificare.

VIII.

Alius hymnus(ad tonum) : Hic est mensis ¹. Responsorium : Benedictus qui dedit nobis arma quibus Satanam impugnemus.

1. Benedictus filius regis qui dedit nobis arma ad impugnandum satanam hominum inimicum, qui Adæ invidit et ejus filios odio persecutus est. Jejunio adversus eum dimicemus, ut eum vincamus per virtutem Unigeniti.

2. Jejunium arcus est cujus sagittæ perfodiunt Malum. Per jejunium Christus princeps factus est triumphantium ; in hoc certamine Satanam vicit rite, non violenter, sicut Deus.

3. Quia Adamus in Eden fraude serpentis in initio seductus corpore

¹ Opp. Syr-lat. II, 414. Vid. supra, col. 320 et t. I, 3, n. a.

ܘܚܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .

ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .

ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .

ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .

ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .

ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .

ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .
 ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ ܘܥܘܠܘܢܘܢ .

victus fuit, idcirco Unigenitus, quum Deus esset, factus est homo et jejunio corporali impugnavit ac vicit Malum.

4. Quia humiliavit se ut homo fieret propter hominem, jejunavit ut homo, quamvis Deus esset; jejunio mundo vicit Malum et omnibus strenue militantibus factus est forma quam imitentur.

5. Maledictus certamen iniit non cum potentia divina Unigeniti, sed quasi cum homine simplici, impugnavit eum cum metu, quia nesciebat quisnam foret certaminis exitus.

6. Malus cernebat eum ut hominem; idcirco ausus est cum eo pugnare, etsi haud esset securus quisnam foret certaminis finis; igitur audax pugnavit, sed victus ac prostratus fuit.

7. Armis quibus Adam in Eden victus fuit, vicit Dominus noster. Desiderio fructus victus fuit Adamus; jejunio cibum removente vicit Christus Malum qui hominem per cibum seduxerat.

8. Jejunio et vigilia corporis violentia emollitur, simul et refrænantur omnes ejus passiones quæ velut fumus e corpore ascendunt. Passiones jejunio quiescunt, silent et sedantur.

9. Sicut ligna in ignem projecta ejus flammæ adaugent, sic corpus per cibum et potum veluti inflammatur; passiones ejus fumant et fœtore mentem perturbant.

10. Diligamus, fratres, jejunium quod fructus puritatis multiplicat; per illud enim mens et anima nitidæ redduntur, per illud cogi-

דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא לְחַד חַדְכָּא מְרַחֵם מְלַאכְמָא
 עֲפַתְּ; וְעַתָּה לְחַדְּמֵךְ אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .

IX.

אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא לְחַד חַדְכָּא מְרַחֵם מְלַאכְמָא
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .

וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .
 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה דִּי אֵלֶּיךָ אֶתְּקַדְּמָא .

1 Stropha videtur confecta ad tonum « Pater scripserat Epistolam. » Vide supra col. 603. Hic

tationes puræ fiunt, per illud motus boni in corde oriuntur.

11. Probanda res est jejunium illi qui cum prudentia illud diligit; etenim per illud animæ virtus firmatur, divitiæ corporis augentur, omnesque homines ad vitæ thalamum invitantur.

12. Largire nobis, Domine, per jejunium purum puritatem cordis, mundas cogitationes quibus anima simul cum corpore in pacifico vitæ cursu tibi de tuo dono gratias agat.

IX.

Alius hymnus¹. Responsorium :
 Gloria tibi, Domine, gloria tibi, quia per jejunium tuum strenui triumphant.

1. Jejunium arma subministrat victoriosa quibus strenui semper triumphant. In fornace cernitur mira ejus vis, in lacu ejus triumphus. Leones et flamma eo devicta fuerunt ex jussu Domini.

2. Unus jejunator per invidiam in lacu feris objectus est²; odor ejus jejunii metum incussit leonibus qui inclinarunt capita sua coram eo, ut pedes ejus amanter oscularentur.

3. Leones fortes ac feroces qui ad prædam rugiebant jejunium didicerunt in lacu jejunatoris, et veluti discipuli fideles effectæ feræ eum ut suum magistrum veneratæ sunt.

tamen et illic versus octo syllabas habet e mendis forsan librariorum.

2 Cfr. Dan. VI, 16, sqq.

. מלכא יתעבד סתמא .
 . ולתעבד אשכחא נחמתי .
 . וי אשכחא יתעבד חסר ונמלא .
 . כעבא סחבא עתמא .
 * . ויתעבד יתעבדא נחמתי .
 . לילא אשכחא יתעבדא נחמתי .
 . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 * . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 * . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 * . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 * . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .
 * . ויתעבדא נחמתי ויתעבדא נחמתי .

4. Didicerunt jejunium feræ, adeo ut earum gulositas homini parceret. Quod si leones cum Daniele jejunaverunt, quanto magis debent sapientes jejunium Christi honorare.

5. Adolescentula Esther jejunavit et Aman cruci affixit ac perdidit, ut discerent jejunatores jejunio vim tyrannorum infringi posse. Recurrat unusquisque ad jejunium cum amore.

6. Babylonios jejunium edocuerunt Daniel, Esther et Mardocheus, qui jejunio humiliarunt vertices fortissimos et pulchrum præbuerunt exemplum cunctis tribubus et populis.

7. Ignis a jejunio victus est et flamma ad ejus aspectum vi destituta est, etiam leones et nefarius Aman, vertex fortissimus, humiliati sunt. Jejunii amatores eo delectentur.

8. Fornax, lacus et castæ puellæ cubiculum electa veluti thuribula fuerunt ad suffitum suavem. Exinde jejunatores victores egressi sunt, et ecce eorum arma in mundo illustria sunt.

9. Tres stabant in fornace: tribus quippe homo perficitur: spiritu, anima et corpore. Si strenue agat jejunator, quartus in auxilium ejus mittitur.

10. Aspice mundum, fornax est; igni compara concupiscentiam; quia impossibile est ut tres hisce æquales vincamus, strenuo militi quartus mittitur Paracletus.

موم زعنا لاجنه .
 مع فوم هفصتجا دلوم .
 هوم سب حلب . صصلا اف دل .
 ففمز زعنا دم زوسب .
 ولجسه امه و فمز لاجفمز .
 مبعصلا لاففمز امه .
 هلاصلا فسلا مبعصلا .
 هلامه ماحب حدصلا ولجلا .
 و حلب لاففمز لاجله .
 هوم حلب فومل مبعصلا .
 حلفملا احملا فمصل .
 حلا زومل و اذ مبعصلا .
 هلامه فوم . ولا لاج امه دلوم .
 حوم هلاصلا مبعصلا .
 ولجصلا ولا صلا لاففمز .

X.

لاففمز صلا ولوم و حلا موم حصلا
 حوم هوم و موم ح املا
 و موم لاففمز .

له و لاففمز حلا . هوم زعنا هوم .
 و موم موم . لاج موم .
 هوم موم امه دلوم ولجلا .

حلا موم امه . صلا موم .
 هوم موم موم موم . ولج موم .
 دلوم هوم موم .

لا صلا حلا . مع سب لاففمز .
 و حلا موم . ام صلا موم .

¹ Tonus ad marginem indicatus est. Est autem

11. Surge jejunator, collige te ex erroribus et hæsitacionibus ; sis tu omnino unus, occultus et manifestus corpore, anima et spiritu, ut gratia Domini tui adjuvet te.

12. Sanctitatem da corpori, animæ præbe amorem sublimem, spiritum humilia per laborem bonorum operum, ut totus placeas Deo, et ad totum te Salvator mittatur.

13. Parvo gubernaculo (?) avis, summo in aere, salit, et alarum pondere non gravatur quæ cibo non est gravata. Minue cibum tuum, jejunator, ut in cœlum absque dolore avoles.

X.

Alius hymnus (ad tonum) : Edessa Mesopotamiæ¹. Responsorium.
 Benedictus qui dedit nobis arma ad vincendum Satanam.

1. Laudemus Dominum omnium. Ipse aperiat os nostrum ad glorificandas et exaltandas partes jejunatorum, deprimendas vero partes gulosorum.

2. De jejunio locutus, fratres, magnificavi illud et secundum vires meas encomio ornavi, ad incitandum avidos et gulosos ut efficiantur jejunatores.

3. Non construitur domus ex una aliqua materia, sed e diversis rebus templum exornatur, ut præ-

idem ac ¹ *et* continet sex versus quinque syllabarum.

* ܘܝܘܡܝܢ ܠܚܝܬܝܘܬܝܢ ܕܝܗܘܐ ܐܢܝ ܕܘܡܝܢ ܘܝܘܡܝܢ
 ܐܦܠܐ ܕܝܗܘܐ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ
 ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ
 ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ

ܘܝܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ
 ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ
 ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ

ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ
 ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ
 ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ
 ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ

ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ
 ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ
 ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ

ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ
 ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ
 ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ

ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ
 ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ
 ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ ܕܘܡܝܢ

beat ædificatoribus suis domicilium et habitationem.

4. Neque jejunator solo jejunio perfectus fit ; cum jejunio conjungendæ sunt aliæ virtutes, ut in jejunatore sibi complacet et habitet Christus.

5. Beatus ille qui pulchra sua agendi ratione præbuit Patri ejusque Unigenito mundum habitaculum, ut in anima sua tamquam in templo suscipiat Deum.

6. Disce, jejunator, in sapientia, intellectu et scientia ædificare animam tuam, ut sic possis fieri habitaculum in quo Deus inhabitet.

7. Valde acceptabile fit jejunium coram omnium Scrutatore, quando conjungitur cum animæ humilitate et cum charitate erga Dominum nostrum et erga omnes homines.

8. Cave, jejunator, ne te rapiat Malus in viam superbiæ et fiat labor tuus vanus, quia sic solet Fraudulentus perdere jejunatores.

9. Non, quia jejunas, decipiat te, ut te efferas super fratrem tuum qui manducat. Timeas Paulum de hac re te cum reprehensione coarquentem :

10. « *Qui non manducat, non judicet eum qui manducat*¹. Videas, jejunator, ecce non juberis judicare, sed in persona tua Deo assimilari.

¹ Rom. XIV, 3, 40.

XI.

XI.

אשהלא זרעו ובעל חמלא חינה ובעוד א
 כיסא ובעוד חמ חמלא *

אמה ונסח אה . איהמא איהמא .
 לא חמא זרעו אלא איה . איהמא זרעו .
 אמה ובעל חמלא . זרעו איהמא חמלא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .

איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .

איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .

איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .
 איהמא איהמא איהמא איהמא איהמא .

† Vide supra col. 533, 573.
 TOM. II.

Alius hymnus (ad tonum)Paradisi¹.
 Responsorium : Benedictus qui
 dedit nobis jejunium quo Malum
 impugnemus.

1. Qui voluntate jejunium dili-
 git, non potest esse sine suae dilec-
 tionis objecto ; qui autem coacte
 et specietenus jejunat, jejunium
 repugnantiam ei atque molestiam
 affert, quia intus in corde non
 diligit jejunium nec gustu percipit
 ejus suavitatem.

2. Qui enim jejunium revera
 diligit et amat, etiam in comedendo
 jejunium observare potest ; qui
 autem externe tantum aut coacte
 se jejunatorem ostendit, ille est
 velut qui nunquam a cibus abstinere.
 Jejunium voluntarium illud est
 quod fit acceptabile et permanet.

3. Quod enim a pane abste-
 neat quis, hoc non est verum jejunium,
 verum quippe jejunium est ut abs-
 tineat quis a malis, ita scilicet ut
 a pane simul et ab iniquitate absti-
 neat. Timuerunt filii iniquitatis
 quia suo jejunio peccata multipli-
 caverant ; proclamato enim jejunio
 Naboth occiderunt² et jejunii præ-
 textu pravam suam voluntatem per-
 fecerunt.

4. Quod enim vir naturaliter
 manducet et satietur, non peccat,
 modo modum non excedat. Quod
 manducet naturæ est, quod jejunet
 liberæ voluntatis est. In jejunio
 invenitur gloria et labor ; in cibo
 immoderato labor est et lassitudo,

² III Reg. XXI, 9, sqq.

❖ חי עמך ויהי עמך חמלה ופחד חמלה
 לא נלאהו; אשת . חינעך מראשך
 ולא נקחך אשת . שח מאף י עמך .
 וייעזב נהיך לך . וייעזב נעמך וייעזב .
 חינעך וייעזב חמלה .
 ויחבבך י עמך חמלה .
 ❖ חרפה חמלה י עמך . חבבך י עמך .

in jejunio moderato labor et retri-
butio.

5. Non devinciamur, fratres,
amore cibi, ut non privemur com-
modis jejunii. Jejunatoris servatur
merces, gulosi obsignatur judi-
cium; in utroque enim sæculo
retribuatur qui gula servus est ven-
tris. In hoc sæculo servus fit resi-
piscentiæ¹.

XII.

עמך לך עמך וייעזבך . מבוך האתחלה
 וייעזבך לך . עמך חמלה וייעזבך
 מבוך חמלה . אשך חמלה וייעזבך .
 וייעזבך חמלה . עמך חמלה .
 וייעזבך חמלה . עמך חמלה .
 וייעזבך חמלה . עמך חמלה .
 וייעזבך חמלה . עמך חמלה .
 וייעזבך חמלה . עמך חמלה .
 וייעזבך חמלה . עמך חמלה .
 וייעזבך חמלה . עמך חמלה .
 וייעזבך חמלה . עמך חמלה .
 וייעזבך חמלה . עמך חמלה .
 וייעזבך חמלה . עמך חמלה .
 וייעזבך חמלה . עמך חמלה .
 וייעזבך חמלה . עמך חמלה .

XII.

Hodie jejunii² certamen propo-
situm est athleticæ fidei; ad obeun-
dum hunc cursum jejunium nos
congregat et adducit. Gaudeat
igitur castitas suum amatorem je-
junium advenisse; exultet sanctitas
adesse dilectum suum. Jejunium
enim radix est qua sustententur om-
nes sanctitatis fructus. In hac ra-
dice crescit puritas, delectatur
virginitas, gaudet patientia; jeju-
nium amicam constantiæ ramus
est decoris; in jejunio velut in
arbore pendent omnes isti fructus,
et in eo gaudent velut fructus in
planta et membra in corpore; sic
jejunio virtutes roborantur et per-
severant; illo conspersæ conser-
vantur, sicut caro sale conspergitur
ut non corrumpatur, et sicut anima
membra informat ne dissolvantur,
ita jejunium omnes libertatis actus
informat ut non infatuentur. Jeju-

¹ Finis strophæ mendosus est; deficit enim ultimis versibus mensura.
² Desumptus est hic sermo, quem minus recte hymnum appellavimus supra col. 644, e codice Musei Britannici 17,489 fol. 6-8. Is codex membranaceus scriptus est manu edessena sæc. V-VI, ut docet Wright, qui accurate codicem describit, *Catal. of Syriac manusc. in the British. Museum*, p. 407.

Non exstant hujus sermonis nisi fragmenta. Textum absque translatione jam edidit Overbeek in Opere: *S. Ephræmi syri, Rabulæ episcopi edesseni, Balæi aliorumque opera selecta*. Oxonii, 1865, p. 99-104. Visum est hæc fragmenta adjicienda esse hymnis S. doctoris de jejunio. Conferendus est etiam sermo græcus qui habetur, *Opp. græco-lat.* III, 22-23.

ܠܘܠܐ ܨܘܦ ܥܠ ܢܘܦ ܩܘܡܐܢܐ ܠܚܝܠܐ .
 ܠܥܩܩܐܗ ܕܥܘܡܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܡܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .

XIII.

ܠܘܠܐ ܨܘܦ ܥܠ ܢܘܦ ܩܘܡܐܢܐ ܠܚܝܠܐ .
 ܠܥܩܩܐܗ ܕܥܘܡܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܡܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .

ܕܥܘܡܐ

ܠܘܠܐ ܨܘܦ ܥܠ ܢܘܦ ܩܘܡܐܢܐ ܠܚܝܠܐ .
 ܠܥܩܩܐܗ ܕܥܘܡܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܡܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .
 ܘܟܘܢ ܐܘܩܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ ܠܘܩܐ .

¹ Psal. 33, 2.

² Psal. 103, 3.

³ Matth. VI, 33.

⁴ Hic hymnus cum quatuor qui sequuntur de-

⁵ Deest primus versiculus.

*semper laus ejus in ore meo*¹. »
 Et rursus : « *Beati qui servant*
judicia ejus et faciunt justitiam
*omni tempore*². » Non pro rebus
 sæcularibus, sed pro vita et salute
 nostra Deum deprecemur, repu-
 tantes omnibus mundi divitiis præ-
 stare justitiam ; huic voluntati
 consueverunt adhærere cætera bo-
 na : « *Quærite primum regnum*
Dei et justitiam ejus et hæc omnia
*adjicientur vobis*³. » Ne adhæ-
 reamus iis quæ exiguo tempore
 splendent et non permanent sem-
 per apud nos, et excidamus ab iis
 quæ permanent in æternum.

XIII.

1. Diabolus⁴.... ascendens sedit
 in vertice montis eo in loco ubi
 Salvatore nostro dixerat : « *Omnes*
hos populos tibi dabo si adora-
*veris me*⁵. »

Responsorium : Gloria Filio qui
 venit ut genus nostrum perditum
 inveniret (ac ad ovile reduceret).

2. Restitit Malus, et, caput quod
 inclinaverat efferens, vidit coronam
 hominum qui eum cum contemptu
 deseruerunt et venientes corona-
 runt ejus victorem eique gloriam
 dederunt atque ad eum confuge-
 runt.

3. Ululavit Malus, videns impuros

scripti sunt e Musæi Britannici cod. add. 14,574, anni 549, fol. 27-31. Deest 1us versus 1 strophæ.

⁵ Strophæ autem est ad tonum : *ܡܠܘܟܐ ܡܘܠܝܢ*. Vid. supra col. 502, n. 2.

١٠ ١١ ١٢ ١٣ ١٤ ١٥ ١٦ ١٧ ١٨ ١٩ ٢٠
 ٢١ ٢٢ ٢٣ ٢٤ ٢٥ ٢٦ ٢٧ ٢٨ ٢٩ ٣٠
 ٣١ ٣٢ ٣٣ ٣٤ ٣٥ ٣٦ ٣٧ ٣٨ ٣٩ ٤٠
 ٤١ ٤٢ ٤٣ ٤٤ ٤٥ ٤٦ ٤٧ ٤٨ ٤٩ ٥٠
 ٥١ ٥٢ ٥٣ ٥٤ ٥٥ ٥٦ ٥٧ ٥٨ ٥٩ ٦٠
 ٦١ ٦٢ ٦٣ ٦٤ ٦٥ ٦٦ ٦٧ ٦٨ ٦٩ ٧٠
 ٧١ ٧٢ ٧٣ ٧٤ ٧٥ ٧٦ ٧٧ ٧٨ ٧٩ ٨٠
 ٨١ ٨٢ ٨٣ ٨٤ ٨٥ ٨٦ ٨٧ ٨٨ ٨٩ ٩٠
 ٩١ ٩٢ ٩٣ ٩٤ ٩٥ ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩ ١٠٠

١٠١ ١٠٢ ١٠٣ ١٠٤ ١٠٥ ١٠٦ ١٠٧ ١٠٨ ١٠٩ ١١٠
 ١١١ ١١٢ ١١٣ ١١٤ ١١٥ ١١٦ ١١٧ ١١٨ ١١٩ ١٢٠
 ١٢١ ١٢٢ ١٢٣ ١٢٤ ١٢٥ ١٢٦ ١٢٧ ١٢٨ ١٢٩ ١٣٠
 ١٣١ ١٣٢ ١٣٣ ١٣٤ ١٣٥ ١٣٦ ١٣٧ ١٣٨ ١٣٩ ١٤٠
 ١٤١ ١٤٢ ١٤٣ ١٤٤ ١٤٥ ١٤٦ ١٤٧ ١٤٨ ١٤٩ ١٥٠
 ١٥١ ١٥٢ ١٥٣ ١٥٤ ١٥٥ ١٥٦ ١٥٧ ١٥٨ ١٥٩ ١٦٠
 ١٦١ ١٦٢ ١٦٣ ١٦٤ ١٦٥ ١٦٦ ١٦٧ ١٦٨ ١٦٩ ١٧٠
 ١٧١ ١٧٢ ١٧٣ ١٧٤ ١٧٥ ١٧٦ ١٧٧ ١٧٨ ١٧٩ ١٨٠
 ١٨١ ١٨٢ ١٨٣ ١٨٤ ١٨٥ ١٨٦ ١٨٧ ١٨٨ ١٨٩ ١٩٠
 ١٩١ ١٩٢ ١٩٣ ١٩٤ ١٩٥ ١٩٦ ١٩٧ ١٩٨ ١٩٩ ٢٠٠

٢٠١ ٢٠٢ ٢٠٣ ٢٠٤ ٢٠٥ ٢٠٦ ٢٠٧ ٢٠٨ ٢٠٩ ٢١٠
 ٢١١ ٢١٢ ٢١٣ ٢١٤ ٢١٥ ٢١٦ ٢١٧ ٢١٨ ٢١٩ ٢٢٠
 ٢٢١ ٢٢٢ ٢٢٣ ٢٢٤ ٢٢٥ ٢٢٦ ٢٢٧ ٢٢٨ ٢٢٩ ٢٣٠
 ٢٣١ ٢٣٢ ٢٣٣ ٢٣٤ ٢٣٥ ٢٣٦ ٢٣٧ ٢٣٨ ٢٣٩ ٢٤٠
 ٢٤١ ٢٤٢ ٢٤٣ ٢٤٤ ٢٤٥ ٢٤٦ ٢٤٧ ٢٤٨ ٢٤٩ ٢٥٠
 ٢٥١ ٢٥٢ ٢٥٣ ٢٥٤ ٢٥٥ ٢٥٦ ٢٥٧ ٢٥٨ ٢٥٩ ٢٦٠
 ٢٦١ ٢٦٢ ٢٦٣ ٢٦٤ ٢٦٥ ٢٦٦ ٢٦٧ ٢٦٨ ٢٦٩ ٢٧٠
 ٢٧١ ٢٧٢ ٢٧٣ ٢٧٤ ٢٧٥ ٢٧٦ ٢٧٧ ٢٧٨ ٢٧٩ ٢٨٠
 ٢٨١ ٢٨٢ ٢٨٣ ٢٨٤ ٢٨٥ ٢٨٦ ٢٨٧ ٢٨٨ ٢٨٩ ٢٩٠
 ٢٩١ ٢٩٢ ٢٩٣ ٢٩٤ ٢٩٥ ٢٩٦ ٢٩٧ ٢٩٨ ٢٩٩ ٣٠٠

٣٠١ ٣٠٢ ٣٠٣ ٣٠٤ ٣٠٥ ٣٠٦ ٣٠٧ ٣٠٨ ٣٠٩ ٣١٠
 ٣١١ ٣١٢ ٣١٣ ٣١٤ ٣١٥ ٣١٦ ٣١٧ ٣١٨ ٣١٩ ٣٢٠
 ٣٢١ ٣٢٢ ٣٢٣ ٣٢٤ ٣٢٥ ٣٢٦ ٣٢٧ ٣٢٨ ٣٢٩ ٣٣٠
 ٣٣١ ٣٣٢ ٣٣٣ ٣٣٤ ٣٣٥ ٣٣٦ ٣٣٧ ٣٣٨ ٣٣٩ ٣٤٠
 ٣٤١ ٣٤٢ ٣٤٣ ٣٤٤ ٣٤٥ ٣٤٦ ٣٤٧ ٣٤٨ ٣٤٩ ٣٥٠
 ٣٥١ ٣٥٢ ٣٥٣ ٣٥٤ ٣٥٥ ٣٥٦ ٣٥٧ ٣٥٨ ٣٥٩ ٣٦٠
 ٣٦١ ٣٦٢ ٣٦٣ ٣٦٤ ٣٦٥ ٣٦٦ ٣٦٧ ٣٦٨ ٣٦٩ ٣٧٠
 ٣٧١ ٣٧٢ ٣٧٣ ٣٧٤ ٣٧٥ ٣٧٦ ٣٧٧ ٣٧٨ ٣٧٩ ٣٨٠
 ٣٨١ ٣٨٢ ٣٨٣ ٣٨٤ ٣٨٥ ٣٨٦ ٣٨٧ ٣٨٨ ٣٨٩ ٣٩٠
 ٣٩١ ٣٩٢ ٣٩٣ ٣٩٤ ٣٩٥ ٣٩٦ ٣٩٧ ٣٩٨ ٣٩٩ ٤٠٠

٤٠١ ٤٠٢ ٤٠٣ ٤٠٤ ٤٠٥ ٤٠٦ ٤٠٧ ٤٠٨ ٤٠٩ ٤١٠
 ٤١١ ٤١٢ ٤١٣ ٤١٤ ٤١٥ ٤١٦ ٤١٧ ٤١٨ ٤١٩ ٤٢٠
 ٤٢١ ٤٢٢ ٤٢٣ ٤٢٤ ٤٢٥ ٤٢٦ ٤٢٧ ٤٢٨ ٤٢٩ ٤٣٠
 ٤٣١ ٤٣٢ ٤٣٣ ٤٣٤ ٤٣٥ ٤٣٦ ٤٣٧ ٤٣٨ ٤٣٩ ٤٤٠
 ٤٤١ ٤٤٢ ٤٤٣ ٤٤٤ ٤٤٥ ٤٤٦ ٤٤٧ ٤٤٨ ٤٤٩ ٤٥٠
 ٤٥١ ٤٥٢ ٤٥٣ ٤٥٤ ٤٥٥ ٤٥٦ ٤٥٧ ٤٥٨ ٤٥٩ ٤٦٠
 ٤٦١ ٤٦٢ ٤٦٣ ٤٦٤ ٤٦٥ ٤٦٦ ٤٦٧ ٤٦٨ ٤٦٩ ٤٧٠
 ٤٧١ ٤٧٢ ٤٧٣ ٤٧٤ ٤٧٥ ٤٧٦ ٤٧٧ ٤٧٨ ٤٧٩ ٤٨٠
 ٤٨١ ٤٨٢ ٤٨٣ ٤٨٤ ٤٨٥ ٤٨٦ ٤٨٧ ٤٨٨ ٤٨٩ ٤٩٠
 ٤٩١ ٤٩٢ ٤٩٣ ٤٩٤ ٤٩٥ ٤٩٦ ٤٩٧ ٤٩٨ ٤٩٩ ٥٠٠

٥٠١ ٥٠٢ ٥٠٣ ٥٠٤ ٥٠٥ ٥٠٦ ٥٠٧ ٥٠٨ ٥٠٩ ٥١٠
 ٥١١ ٥١٢ ٥١٣ ٥١٤ ٥١٥ ٥١٦ ٥١٧ ٥١٨ ٥١٩ ٥٢٠
 ٥٢١ ٥٢٢ ٥٢٣ ٥٢٤ ٥٢٥ ٥٢٦ ٥٢٧ ٥٢٨ ٥٢٩ ٥٣٠
 ٥٣١ ٥٣٢ ٥٣٣ ٥٣٤ ٥٣٥ ٥٣٦ ٥٣٧ ٥٣٨ ٥٣٩ ٥٤٠
 ٥٤١ ٥٤٢ ٥٤٣ ٥٤٤ ٥٤٥ ٥٤٦ ٥٤٧ ٥٤٨ ٥٤٩ ٥٥٠
 ٥٥١ ٥٥٢ ٥٥٣ ٥٥٤ ٥٥٥ ٥٥٦ ٥٥٧ ٥٥٨ ٥٥٩ ٥٦٠
 ٥٦١ ٥٦٢ ٥٦٣ ٥٦٤ ٥٦٥ ٥٦٦ ٥٦٧ ٥٦٨ ٥٦٩ ٥٧٠
 ٥٧١ ٥٧٢ ٥٧٣ ٥٧٤ ٥٧٥ ٥٧٦ ٥٧٧ ٥٧٨ ٥٧٩ ٥٨٠
 ٥٨١ ٥٨٢ ٥٨٣ ٥٨٤ ٥٨٥ ٥٨٦ ٥٨٧ ٥٨٨ ٥٨٩ ٥٩٠
 ٥٩١ ٥٩٢ ٥٩٣ ٥٩٤ ٥٩٥ ٥٩٦ ٥٩٧ ٥٩٨ ٥٩٩ ٦٠٠

4 Cfr. Luc. VII, 26-33.
 5 Cfr. Luc. XVIII, 8.
 6 Cfr. Joan. XII, 6.

homines sanctificatos, peccatores justificatos, et Legionem sui exercitus ducem, se cum suo agmine, in mare projicientem¹.

4. Vidit etiam Zachæum, suum olim amicū, qui stabat clamans : « Venite, defraudati, reassumite opes vestras². » Sed Iscariotes eum paululum recreavit, quum prospiciens Satanas vidit illum e collatione furantem³.

5. Irruerunt autem in eum dolores acerbi veluti parturientium, quum vidit etiam populos ethnīcos suis hosannis acclamare Unigenitum. Ululavit quod cerneret Unigenitum etiam ad gentes projecisse sui luminis radios.

6. Vidit figuram cum ipsa re, pullum asinæ⁴ et gentes. Pullus duræ cervicis portavit Dominum in figura, cor gentium portavit eum in veritate. Ululavit Malus, videns figuræ conjunctam ejus expositionem.

7. Vidit gentes hosanna sua proferentes, et intellexit advenisse lumen gentium. Væ undique eum circumdederunt. Laqueus Iscariotæ defecit.

8. Pulchritudo gloriosissima ostendit suam venustatem inter osores suos ; sol benedictus, ex alto descendens, sparsit suos radios inter abnegatores ; thesaurus plenus distribuit suas divitias inter oppresores.

9. Dies qua hæc facta sunt digna est quæ coronetur ; mensis quo hæc

4 Pullus asini designat Synagogam Judæorum juxta Gen. XLIX. 11. Ita interpretatur hanc vocem S. Melito in Clavi ap. Em. card. Pitra, *Analecta sacra* II, 92.

אכל ויאלץ ויעבד דיה דבנין אס .
 דכל ויאלץ ויעבד דיה דבנין אס וכלא וכלא .

evenerunt eximius est, tempus quo
 hæc contigerunt benedictum est,
 populus in quo hæc facta sunt
 maledictus est, quia Domini sodalis
 fuit et eum abnegavit.

XIV.

XIV.

כי מלך

II. Ejusdem toni.

דכל זכר פסל זכר אס לך מלך .
 ויעבד דיה אס מלך אס .
 ויעבד דיה אס מלך אס .
 ויעבד דיה אס מלך אס ויעבד דיה אס מלך אס .

1. Mundus os magnum factus
 est tibi, Domine : creaturæ labia
 fuerunt et veritas lingua ; populus
 autem Israel velut surdus fuit et
 gloriam negavit.

דסל

Responsorium : Verbis omnium
 nostrum proferamus laudem no-
 stro omnium Domino.

חקלא כל נפשו מלך אס מלך אס .

2. Buccinarum myriades iteratis
 vocibus clanxerunt, personarunt
 tubæ sonis repetitis, geminatis mo-
 dulationibus citharæ psallerunt ;
 ipsi etiam mortui væ dixerunt po-
 pulo qui te non agnovit.

זכר מלך מלך מלך מלך אס .
 מלך מלך מלך מלך אס .
 מלך מלך מלך מלך אס .
 מלך מלך מלך מלך אס ויעבד דיה אס מלך אס .

3. Mancus manu extensa arri-
 puit ramos olivarum, claudus a
 Deo sanatus clamans cœpit exsilire
 coram pullo ejus, surdi et muti glo-
 riam dederunt ei in hosannis suis.

מלך מלך מלך מלך אס מלך אס .
 מלך מלך מלך מלך אס מלך אס .
 מלך מלך מלך מלך אס מלך אס .
 מלך מלך מלך מלך אס מלך אס ויעבד דיה אס מלך אס .
 מלך מלך מלך מלך אס מלך אס .
 מלך מלך מלך מלך אס מלך אס .

4. Novæ citharæ nostræ, o Salva-
 tor noster, quantum psallerunt tibi.
 Vivi, quos sanasti, muta etiam
 mortuorum cithara laudem dede-
 runt tibi. Chordæ tantum citharæ
 hujus populi mutæ fuerunt.

מלך מלך מלך מלך אס מלך אס .
 מלך מלך מלך מלך אס מלך אס .
 מלך מלך מלך מלך אס מלך אס .
 מלך מלך מלך מלך אס מלך אס ויעבד דיה אס מלך אס .
 מלך מלך מלך מלך אס מלך אס .
 מלך מלך מלך מלך אס מלך אס .

5. Duabus tubis cecinit Moyses
 ut populum doceret, cithara usus
 est David. Cuinam assimilandus
 est populus qui tacebat ? Senes qui
 tacuerunt tintinnabula sunt quæ
 de laude siluerunt.

דברו עם חילא סעדה וסו זילא / פ / חקטא .
 זיב וסו סינהא וסו קדמא .
 סזיב עפלא חלא / פ / עטמא .
 ❖ חילא אמלא נחוי / פ / חקטא ופחסי

פחסיא חסרה נסעדה וסו . / פ / חקטא ופחסי .
 חקטא חקטמא ו / פ / חקטא ופחסי .
 סו ופחסיא / פ / חקטא ופחסי .
 ❖ סו ופחסיא / פ / חקטא ופחסי

למען / פ / חקטא ופחסיא ופחסיא ופחסיא .
 חסמא ופחסיא ופחסיא ופחסיא .
 חקטא וסו / פ / חקטא ופחסיא .
 ❖ סו / פ / חקטא ופחסיא ופחסיא ופחסיא

והא וסו / פ / חקטא ופחסיא ופחסיא .
 ופחסיא וסו / פ / חקטא ופחסיא .
 סו ופחסיא / פ / חקטא ופחסיא .
 ❖ פחסיא וסו / פ / חקטא ופחסיא ופחסיא

חא ופחסיא וסו / פ / חקטא ופחסיא .
 ופחסיא וסו / פ / חקטא ופחסיא .
 סו ופחסיא / פ / חקטא ופחסיא .
 ❖ סו ופחסיא / פ / חקטא ופחסיא ופחסיא

והא ופחסיא וסו / פ / חקטא ופחסיא .
 / פ / חקטא ופחסיא ופחסיא .
 חלא חסרה ופחסיא .
 ❖ / פ / חקטא ופחסיא ופחסיא ופחסיא

חסיא חקטא ופחסיא ופחסיא ופחסיא .
 ופחסיא וסו / פ / חקטא ופחסיא .

¹ Alludit ad Gen. VIII, 11.

6. Populus cum vitulo fabricavit cymbala et tibus ; clamavit ad vitulum surdum, sed ad Deum qui omnia audit mutus fuit. Natura proba reprehendat eos quantum eos aversamur.

7. Idolium tanquam sodalem amavit Sion, et ita quidem ut illud invocaret. In corde suo concepit quod manus fabricavit; quem adoravit, illum et dominum suum fecit; omnium osorem cum quo fornicata est maritum appellavit.

8. Cuinam assimilabitur cœtus puerorum laudes canentium ? Columbæ¹ illi purissimæ cujus os folio olivæ veluti laude plenum fuit. Si autem os columbæ folium ferens locutum est, victi sunt tacentes.

9. Folium mutum tempori muto assimilatum fuit, quia silentium et mœstitia cataclysmi creaturas involvebant ; lætum autem fuit et gratum tempus Domini nostri qui omnes lætitia affecit.

10. In tempore laudis et confessionis, quando surdi et muti Dominum glorificaverunt et ora clausa laudem dederunt, abnegatores tacuerunt. Quia autem illi tacuerunt, lapides clamaverunt ut promissum fuerat².

11. Petræ sepulchrorum scissæ sunt et adauxerunt laudem, terra commota vocem dedit super habitatores suos qui laudem negarunt : velum sua scissura scidit induratas eorum aures.

12. Terra Judæ tacuit de laude Domini, velut scorpius cujus os mutum et aculeus acerbus silentio vae

² Luc. XIX, 40.

סוֹ אֲבֵלֵי מַיִם אֲרַבָּוֹת .
 נִחְתַּלּוּ וְעָרְפוּ עֵינָם מִכְּסֵּי אֲרַבָּוֹת וְזֵרָוּ .
 חֲסֵדָא דְּעֵבְרָא וְיִשְׂרָאֵל אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי מֵכִסֵּי .
 אֵי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי מֵכִסֵּי .
 קָלָא סְבִיבָל . אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי .
 סֵלֵב אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת .
 מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי .
 אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת .
 אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת .
 אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת .
 אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת .
 אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת .
 אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת .
 אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת .
 אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת .

et lamentationes ingerunt. Prophe-
tæ eam velut scorpium calcarunt,
apostoli contriverunt, spiritus dis-
sipavit.

13. Cœtus puerorum et inno-
centium laudem dedit ; hirundo
novâ novas dedit voces regi novo,
vidit Nisan absconditum venientem
et exhilarata est.

14. Æstas venit ad hiemales mœ-
stitia afflictos, auxit vinum in cra-
teribus eorum, ut exhilararet eos,
et non sunt consolati, multipli-
cavit panem in eorum conviviis, et
ira exarserunt.

15. Puer puero et parvulus par-
vulo conjungantur ut nectant co-
ronam hosannarum pulchram,
puram, et prorsus assimilata vic-
tori qui vicit Malum et venit ut
vinceret etiam mortem.

16. Duobus modis e duabus par-
tibus duos devicit. Vicit Satanam
in monte alto et prostravit super-
bum qui prostraverat Adamum,
et in profundo vicit Mortem quæ
conculcaverat Hevam in inferos.

XV.

XV.

חַיִּי מְלִיכָא

Ejusdem toni.

חַיִּי מְלִיכָא חַיִּי מְלִיכָא חַיִּי מְלִיכָא .
 חַיִּי מְלִיכָא חַיִּי מְלִיכָא חַיִּי מְלִיכָא .
 חַיִּי מְלִיכָא חַיִּי מְלִיכָא חַיִּי מְלִיכָא .
 חַיִּי מְלִיכָא חַיִּי מְלִיכָא חַיִּי מְלִיכָא .

1. Sacerdotes populi tunicam
induerunt cum ephod : præclara
tui figura, o princeps sacerdotum,
corpus quippe fuit tibi velut ephod,
et pro tunica talari induisti virtu-
tem occultam.

Responsorium : Tibi gloria, Domi-
ne, qui induisti corpus nostrum
et per illud nos vivificasti.

2. Quis potest celebrare the-

דְּסֵבֵל

אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת .
 אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת .
 אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת מֵכִסֵּי אֲרַבָּוֹת .

* 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900

sauros tuarum divitiarum ? Placet tibi laus oris præ voce omnium creaturarum. Mare et arida gestarunt et sustinuerunt te, o fili regis.
 3. Quia cithara illicitur obdormiens rex, mare suis fluctibus locutum est, ut cithara magna vocum, dum rex noster¹ dormiebat. Corpus dormiebat, sed in eo vigilabat oculus absconditus.
 4. Vox illa maris pro te quidem balbuties fuit leviter mussitans, pro nautis vero tonitru et fragor magnus. Excitati sunt dormientes et venerunt excitare Vigilem, ut a sommo excitaret eos.
 5. In cithara maris chordæ sunt fluctus et digiti ventus. Tacuit mare, ut cithara, et velut digitus ventus siluit. Eadem voluntas quæ excitavit fluctus eos sedavit.
 6. Quia siluerunt fluctus, ora nautarum eructaverunt gratiarum actiones; voces in voces mutatae sunt. Pro voce maris laus oris. Cœpit navis lucrari mysteria abscondita.
 7. Nautæ, quorum mentes a thesauris alienæ erant, divitiis suum intellectum repleverunt. Fides quippe mna est, quæ decem mnas produxit²; fides talentum est regis, quod decem alia produxit.
 8. In mare descendit Dominus ut adjuvaret mercatores quos videbat cum molestia laborare ad colligenda bona temporalia. Illi, dum res non suas quærebant, res suas perdiderunt; anima quippe eorum periit.
 9. Dominus docuit eos, qui sua

¹ Alludit ad *Matth.* VIII, 23, sqq.

² *Luc.* XIX, 16.

/arf aem lrom /am hcm .
 o llaom /om amomom .
 omomom /om amomom /om amomom .

ma /xla hmla mlaom /om hmla /om
 hmla /om amomom .
 omomom /om amomom .
 omomom /om amomom /om amomom .

laom /om amomom /om amomom .
 omom /om amomom .
 amomom /om amomom .
 omom /om amomom /om amomom .

XVI.

hmla /om amomom /om amomom .
 /om amomom /om amomom .
 amomom /om amomom /om amomom .
 omomom /om amomom /om amomom .

hmla

omomom /om amomom .

/om amomom /om amomom .
 omomom /om amomom /om amomom .
 omomom /om amomom /om amomom .

omomom /om amomom /om amomom .
 omomom /om amomom /om amomom .

¹ Stropha habet sex versus quinque syllabarum. Vide supra col. 523, n. 1. Hic et sequens hymnus agunt de tabulis legis et recensentur a J S. Assemano, *Bibl. Orient.* I, 91, n. 43, inter hymnos Ephræmi de Ecclesia.

sponte se perdiderant, quomodo quærerent animas suas easque lucrarentur. Reversi sunt ergo mercatores ad lucrandam unusquisque animam suam.

10. Mare, quod deglutit omnia lucra, lucrum dedit, sua voce indidit fidem, vitæ thesaurum omnibus negociatoribus. Hac maris voce illi didicerunt quanta esset vox filii.

11. Dedit Salvator noster mari tranquillitatem quam auris et oculus perceperunt. Quia porro undæ suo silentio laudem ei dare non poterant, lingua solvit debitum sensuum et protulit laudem.

XVI.

Ad tonum : Qui longanimus est¹.

1. Digitus Dei, qui super tabulas absconditas scripsit manifesta, frænis mandatorum coercuit populum in idololatria pervicacem.

Responsorium : Benedictus liber absconditus.

2. Puer, Agaræ filius, onager fuit in solitudine², et populus e Sara ortus vitulus in deserto. Ambo imitati sunt bestias et adoraverunt bruta.

3. Antequam demitterentur tabulæ illæ legis, serotinus puer³ attulit tabulas conscientiæ, e qui-

² Cfr. *Gen.* XVI, 12 et *Comment.* S. Ephræmi ad h. l.

³ Non satis intelligo quid ista stropha significetur. Alludere videtur vel ad Ismaelem et Isaacum, quos mox nominavit, vel ad Cainum et Sethum.

✧ דגסוהב לבעהה . סוהוה חכמה
 גסה /הפ /הדא /העב /העב לבעהה .
 חמבעה [גסה] . /האבב סוהה .
 ✧ סד/סנהא /הס . /הזעס /העס
 /הפ /הס /הב . גסה /העס .
 /הב/חמ סלל . גסה /העס .
 ✧ /הס /העס . /העס /העס .
 סוהה /העס . /הס /העס .
 /הפ חב /הב /הס . חגסה /העס /העס .
 ✧ /הפ /העס /העס /העס . גסה /העס /העס .
 /הס /העס /העס . /הס /העס /העס .
 ✧ /הס /העס /העס /העס .
 סוה /העס /העס . חגסה /העס /העס .
 ✧ /הס /העס /העס /העס .

/הס /העס /העס . גסה /העס /העס .
 ✧ /הס /העס /העס /העס .

¹ Lex prima, i. e. lex naturæ.
² Lex serotina, i. e. lex positiva.

bus filius major natu deleverat legem.

4. Tabulæ instar agrorum fuerunt ad legem recipiendam. In priore tabula scripta est lex prima¹, in posteriore tabula descripta est lex serotina².

5. More medici, (Moyses) fregit tabulas sculptas³, ut parum resarcirentur tabulæ conscientiæ. Terruit per tabulas visibiles tabulas intus absconditas.

6. Et quoniam lex medicus est animarum, etiam dum tabulas frangeret (Moyses), etiam per tabulas medicabatur, siquidem illum populum sanarunt tabulæ contractæ.

7. Stupore percussit oculos Moyses animasque commovit. Videns quippe populus contractas tabulas gloriosas, sanavit animam suam, quæ per idololatriam contracta erat.

8. Postquam instauratæ sunt tabulæ internæ per tabulas contractas, ascendit Moyses⁴ ut afferret tabulas (lapideas) pro tabulis (contractis), tabulas scriptas tabulis simplicibus (conscientiæ).

9. Quoniam hæ illas (tabulas scriptas) deleverant (peccando), ipsæ easdem (denuo) scripserunt (per pœnitentiam). Primum quod deleverunt exemplar in (novis) tabulis exhibuerunt. Tabulæ, una in alia, conscriptæ sunt et factæ sunt expressio veritatis.

10. Inspicienti tabulas sculptas et tabulas (in conscientia) absconditas, earum lectio una erat, con-

³ Exod. XXXII, 19.
⁴ Exod. XXXII, 30 ; XXXIV, 1-4.

* הוּרָבָה מִיָּסֵדֶיךָ אֱלֹהִים . וְיִשְׁמַח בְּחַסְדְּךָ יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ . וְיַחַד בְּיָמֶינוּ תִּשְׁמַח וְיִשְׂמַח
 בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . לֹא יִסָּוְוּ אֵינוֹן וְלֹא יִסָּוְוּ
 דִּלְמָה בְּתַרְבִּיעָא . וְיִשְׁמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ
 וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .
 וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .
 * וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .
 וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .
 * וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .
 וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .
 * וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .
 וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .
 * וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .
 וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .
 * וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .
 וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .
 * וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .
 וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ . וְיִשְׂמַח בְּחֶסֶדְךָ יְיָ .

veniebant exemplaria, quoniam consonabant veritates.

11. Adjecit(Deus)sabbatum quod non erat in tabulis conscientiae. Nulla fuit contradictio. Sabbatum abolevit infirma ut regnarent sana.

12. Postquam composita est lex infirmorum populo temporario, putavit hic ipsam esse firmam, sed sapienter eam solvit Justus per sabbatum quod praescripsit.

13. Quæritur adversus populum (Israel) : Cur in tabulis inscriptum est sabbatum tantum absque circumcissione ? Ramos superbos, unum ab altero, divulsit (Deus).

14. Duæ potentiae sunt quæ in certamen descenderunt ultra victoriam reportaret. Vicit sabbatum, sed illud vicissim circumcisio devicit.

15. Vicit sabbatum quoniam inscriptum est in tabulis. Superavit illud circumcisio, duplicem victoriam reportans ; vicit enim per necessitatem et vicit per voluntatem.

16. Quoties infans nascitur in sabbato, hoc fit per necessitatem agentis, qui sabbatum violat ; redeunte autem sabbato, ipsum denuo violat circumcisio.

17. Hoc est certamen quod nullo modo dedit victoriam populo antiquo. Quis vidit unquam utrumque athletam cladem referre ?

18. Quod si sabbatum superat circumcisionem, ipsum vicissim superatur, quisquis autem amborum vincat, clades est utriusque. Divulsit autem Deus atque abjecit brachia, quibus veluti suspendebatur populus Israel.

. וְעָבַד אֱלֹהִים . וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע
 . אֱלֹהִים אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע .
 * אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע . וְעָבַד אֱלֹהִים *
 . וְעָבַד אֱלֹהִים . וְעָבַד אֱלֹהִים .
 . אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע . אֶת הַקּוֹל
 * אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע *

XVII.

+ חַיִּים

. אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע . אֶת הַקּוֹל
 . אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע . אֶת הַקּוֹל
 * אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע *

חַיִּים

* אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע *

. אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע . אֶת הַקּוֹל
 . אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע . אֶת הַקּוֹל
 * אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע *

. אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע . אֶת הַקּוֹל
 . אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע . אֶת הַקּוֹל
 * אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע *

. אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע . אֶת הַקּוֹל
 . אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע . אֶת הַקּוֹל
 * אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע *

. אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע . אֶת הַקּוֹל וְלֹא יִשְׁמַע .

19. Dum sabbatum honoravit illudque in tabulis inscripsit, humiliavit et despexit circumcisionem quam non inscripsit, sed duplo crevit opprobrium sabbati quod violatum est.

20. Lex infirmorum seipsam dissolvit propriis suis manibus; duæ manus, de quibus maxime superbiebat populus Judæus, os ipsius fregerunt ut prædicaret sana.

XVII.

Ejusdem toni.

1. Intendite, fratres mei, in tabulas scriptas, quid nempe exaratum sit in una, et quid scriptum sit in altera per Moysen e monte allata.

Responsorium : Benedictus qui veritatem signavit.

2. Auxit unam tabulam comparatio sociæ; illustravit unam per alteram qui conscientiam noverat, ut in conscientiæ tabula describeret apographum utriusque.

3. Valde replevit tabulas scriptas, quia eodem modo anima plena fuit observantiarum. Tabulam implevit, infusa lege in sinu animarum.

4. Insuper ibi effinxit figuram (legis) remotæ. Quoniam enim futurum erat ut duo Testamenta darentur, exinde reprehenduntur impii, quum una sit duorum Testamentorum sententia.

5. Sicut tabulæ separatæ non

אֶל לָא בְּמַלְאָכָא כְּלִילָא חַיָּא אֲשֵׁרֵי.
בְּיַד יְהוָה כְּלִילָא אִמְרָא . וְכֵלִי לְאַתְּרָא *

סֵרֵסָה וּבְעֻמְמָא מַלְאָךְ וְיֵשׁוּעַ בְּחַדָּא .
אֲרָם וְאֶל מַחְזְרֵי מַלְאָךְ וּבְיַחְזֵאל .
בְּיַדְהוּם סְעֻמְמֵהוּם מַחְזְרֵי חַסְדְּבֵרֵס *

וּסְלֵסֵה וּבְעֻמְמָא . אֲזִיזָא וְיֵשׁוּעַ מֵ.
סְחַדְדֵי וְאִיזֵא לְעַזְרָתֵי וְיֵשׁוּעַ וְאַלְמוּסֵי .
לְעֻמְמָא חַדָּא חֵדְדֵי וְאַלְמוּסֵי לָא .
וְאֲרָם חַסְדְּבֵרֵס חַדָּא חַסְדְּבֵרֵס .
חַרְזִיזָא אֶחְסֵעָא . חַפְזֵי אֶחְבֵּעָא .
סְחַדְדֵי וְאֲזִיזָא . לָא חַסְדְּבֵרֵס וְאֲרָם *

סְלֵסֵה וּבְעֻמְמָא . מַחְזְרֵי וְאִיזֵא .
סְחַדְדֵי וְאִיזֵא . מַחְזְרֵי וְאִיזֵא .
מַחְזְרֵי סְחַדְדֵי סְחַדְדֵי . סֵלָא וּלְחֵעָלָא חַסְדָּא *
סֵלָא חַסְדְּבֵרֵס וְיֵשׁוּעַ וּבְעֻמְמָא .
וְאַחְזַבָּא נַחַדָּא וְסֵחֵדָּא חַסְדְּבֵרֵס וְאִיזֵא .
אֶחְסֵעָא סְחַדְדֵי אֶחְבֵּעָא חַסְדְּבֵרֵס *
סְחַדְדֵי חַסְדְּבֵרֵס . חַרְזִיזָא וּמַחְזְרֵי .
לָא סְחַדְדֵי וְאַחְזַבָּא וְאֲרָם .
וּבְעֻמְמָא חַסְדְּבֵרֵס וְאַחְזַבָּא סְחַדְדֵי *

דָּלָא מְזִיזָא אִסְתָּא . אֶל בְּיַד חַסְדְּבֵרֵס .
סְחַדְדֵי חַדָּא חַסְדָּא וְאַחְזַבָּא וּמַחְזְרֵי .
וְאַחְזַבָּא חַדָּא אֶחְבֵּעָא חַסְדְּבֵרֵס *
בְּיַד אֶמְרוֹן בְּיַד . בְּיַד אֶמְרוֹן בְּיַד .
וּמַחְזְרֵי וְיֵשׁוּעַ . חַסְדְּבֵרֵס וְיֵשׁוּעַ .
בְּיַד אֶמְרוֹן חַסְדָּא . בְּיַד מְזִיזָא חַסְדָּא *
סֵלָא חַסְדְּבֵרֵס . חַסְדְּבֵרֵס וְיַחְזֵעָא .
סְחַדְדֵי חַסְדְּבֵרֵס אֶחְבֵּעָא חַסְדָּא .

sunt una ab altera, sic nec Testa-
menta separata sunt unum ab
altero ; separatus est ille qui ad-
hærentia separat.

6. Viderunt legem opus esse
digiti Dei, sicut Dominus noster
proles est summæ Majestatis. Di-
gitus Dei et lex ejus testimonium
reddunt dilecto ejus.

7. Quia virtus legis symbolum
est Salvatoris nostri et digitus Dei
typus est ejus essentialis, admirandus
est digitus mirandaque essentialis.

8. Quo modo scripsit digitus
legem? an stylo in ære, an calamo
aut atramento? scriptam quidem
esse apprehenditur, sed non ap-
prehenditur quomodo.

9. Virtus legis ex Deo est, et
digitus Dei etiam ex Deo est, qui
e se per se genuit Virtutem omnes
vivificantem.

10. Non apprehenditur tempus
legis, quando nempe exorta sit in
sinu Dei ; non enim recenter con-
cepta est in mente ejus.

11. Duplici modo lex prævaluit
contra sapientes. Illi quippe non
sapiunt quando (exorta sit) nec co-
gnoscunt quomodo ; procul absunt
duo illa quando et quomodo.

12. Causa suprema vocavit, fra-
tres, legem et concepta est in sinu
tabulæ sanctificatæ, quæ similis
fuit filiæ hominis Virgini gloriosæ.

13. Illam præparavit vir, hanc
genuit vir, illius amator Moyses,
hujus sponsus Joseph, illam porta-
vit Moyses, hanc honoravit Joseph.

14. Virtus legis induit corpus e
lapide, descendit et sua disciplina
sanavit animas, coercuit ethnis-

✧ אֶת־יְהוָה לְשֵׁפֶט־לֹאֵשׁ וְיִצְחָק לְעַלְיוֹת
 כְּעִן־דָּבָר וְכֵן־יֵשׁ . שְׂהֵמָּה הָיָה אֵת וְלִלְאֵי־כֹתֵב .
 כִּי־אֵלֶּה עֵלְמֵי אֶת־כֵּן . שְׂהֵמָּה וְיִצְחָק .
 ✧ אֶת־לֶחֶם אֶת־עֵשׂוֹר וְיִצְחָק וְיִצְחָק

מִשְׁחַתְּתָה לְיָמֵי לְעֵדֶיךָ אֶת־לֶחֶם אֶת־עֵשׂוֹר וְיִצְחָק
 וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק .
 ✧ וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק . וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק .
 אֶת־לֶחֶם אֶת־עֵשׂוֹר וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק .
 ✧ אֶת־לֶחֶם אֶת־עֵשׂוֹר וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק .

וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק .
 וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק .
 ✧ כֹּה־כֵן־וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק .

עֵשׂוֹר וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק . כֹּה־כֵן־וְיִצְחָק וְיִצְחָק .
 וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק .
 ✧ כֹּה־כֵן־וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק .
 וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק .
 ✧ עֵשׂוֹר וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק .

עֵשׂוֹר וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק . כֹּה־כֵן־וְיִצְחָק וְיִצְחָק .
 וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק . כֹּה־כֵן־וְיִצְחָק וְיִצְחָק .
 ✧ וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק .

עֵשׂוֹר וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק . כֹּה־כֵן־וְיִצְחָק וְיִצְחָק .
 וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק . כֹּה־כֵן־וְיִצְחָק וְיִצְחָק .
 ✧ וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק וְיִצְחָק .

mum et miserata est incolarum orbis.

15. Quum causa, propter quam tabulæ confractæ sunt, peccatum sit, virtus legis mystice eas exiit et novas tabulas induit, ut in eis figuras depingeret.

16. Jam sese aggerunt typi, fervent figuræ; in mea mente velut in certamine decertant quis prior accipiat victoriam.

17. Tabulæ confractæ res Hevæ figurant; sicut costam conditor extraxit, plasmavit ac forma donavit, ita creator tabulam sculpsit, præparavit et scripsit.

18. Et sicut propter Hevam corrupta est costa, ita propter vitulum destructa est tabula, quæ erat velut legis primogenitus et rex mandatorum.

19. Inspice rursus sub alio respectu aliam figuram: tabulæ primæ figuras repræsentant, quibus Dominus noster antiquis se revelavit.

20. Exiit Dominus figuras, et descendens induit corpus aliud, in quo mansit; sicut autem lex ministravit coram Patre ejus, sic Filius Patri ministrat.

21. Audi rursus alium typum alio modo expressum. Lex pro tabulis prioribus alias tabulas induit, ut per tabulas significaret duas synagogas:

22. Synagogam nempe quæ ante tempus Messiæ exstitit; hæc, quum brevi tempore progressa esset, reprobata fuit, nec unquam in domum suam regredi potuit, quia Christus exuere noluit Ecclesiam quam induerat.

٥/٠/٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠
 ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠
 ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠

٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠
 ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠
 ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠

٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠
 ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠
 ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠
 ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠
 ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠

XVIII.

. . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠
 ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠
 ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠
 ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠
 ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠ ٠

4 Desunt duo primi versiculi e deperditione folii
 præcedentis in cod. add. 14,627, fol. 22. Schema
 strophæ est : 78884. Quatuor qui sequuntur hymni

23. Quia synagoga corrupta est
 in deserto per vitulum, lex tabulas
 fregit ac destruxit ut doceret syna-
 gogam esse rejectam. Causa supre-
 ma clamavit : « Remaneat donec
 adimpleantur tempora.

24. « Non rejiciet (Christus)
 justos qui in ea fuerunt, neque
 operiet figuras in ea depictas, neque
 abscidentur radices recentioribus
 temporibus alligatæ ».

25. Audi nunc sub alio symbolo
 alteram synagogam : Quo modo lex
 propter peccatum multum perpessa
 exiit lapides eosque rursus induit,

26. Sic Dominus noster induit
 corpus et propter peccata passus
 est, et rursus induit corpus ac re-
 surrexit. Synagoga quæ Deum ad
 iram provocavit prius per vitulum,
 et rursus per latronem eum exa-
 cerbavit.

XVIII.

1¹. . . . .
 Ipse factus est nobis sacerdos, cor-
 pus ejus oblatum est in sacrificium,
 et sanguine ejus respersi sumus.
 Benedictus finis ejus.

Responsorium :
 Benedictus ingrediens tuus.

2. Ille omnium pastor volans
 descendit et quæsivit Adamum,
 ovem perditam, quam in scapulis
 suis sustulit, quamque gregis pastori
 obtulit. Benedictus ejus amor.

spectant ad descensum Christi ad inferos, ad festum
 paschalis et resurrectionis.

. זכור ללא ספק: סל .
 כל יום זכור . / זכר / אסו .
 / אב סתם / בלא / אסו / אסו .
 ספק / אב / ספק / ספק .
 * חנן ספקו *
 ספקו / אב / אסו .
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 * חנן ספקו *
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 * חנן ספקו *
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 * חנן ספקו *
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 * חנן ספקו *
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 * חנן ספקו *
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 / אב / אב / אב / אב / אב .
 * חנן ספקו *

3. Effudit rorem et imbrem vivum super Mariam, terram sitiennem. Sicut frumentum in terram, sic cecidit in inferos. Ascendit ut manipulus et panis novus. Benedicta ejus oblatio.

4. Cognitio ejus expulsit errorem ex humanitate, quæ perdita erat. Malus in eo deceptus perturbatus est. Ejus cognitio omnem sapientiam in populos effudit. Benedictus fons sapientiæ.

5. Ex alto Virtus ad nos descendit, ex utero Spes illuxit nobis; e sepulchro nobis Vita orta est; et in dextra (Patris) Rex noster sedet. Benedictus honor ejus.

6. Ex alto effluxit ut fluvius; e Maria ortus est ut radix; e ligno descendit ut fructus; ascendit in cælum ut primitiæ. Benedicta voluntas ejus.

7. Verbum Patris venit e sinu ejus, et in sinu alio corpus induit; e sinu in sinum exivit; illo repleti sunt sinus puri. Benedictus qui habitat in nobis.

8. Ex alto descendit ut Dominus, et ex utero exivit ut servus; in inferis mors genua flexit coram eo, et in resurrectione ejus vita adoravit eum. Benedictus ejus triumphus.

9. Maria portavit eum ut infantem; sacerdos (Simeon) portavit eum ut oblationem; crux portavit eum ut occisum; cæli portarunt eum ut Deum. Gloria Patri ejus.

. מן כל ארבע ארבעה מוסד .
 . ארבעה מוסד . חסד מוסד
 . זרעו מוסד ארבעה מוסד .
 . זרעו מוסד ארבעה מוסד .
 . חסד מוסד

. מן פסח נולד ארבעה מוסד .
 . מוסד ארבעה מוסד .
 . מן פסח מוסד ארבעה מוסד .
 . מוסד ארבעה מוסד .
 . חסד מוסד

. מן ארבעה מוסד .
 . מוסד ארבעה מוסד .
 . מן מוסד ארבעה מוסד .
 . מוסד ארבעה מוסד .
 . חסד מוסד

. מן ארבעה מוסד .
 . מוסד ארבעה מוסד .
 . מן מוסד ארבעה מוסד .
 . מוסד ארבעה מוסד .
 . חסד מוסד

. מן ארבעה מוסד .
 . מוסד ארבעה מוסד .
 . מן מוסד ארבעה מוסד .
 . מוסד ארבעה מוסד .
 . חסד מוסד

. מן ארבעה מוסד .
 . מוסד ארבעה מוסד .
 . מן מוסד ארבעה מוסד .
 . מוסד ארבעה מוסד .
 . חסד מוסד

. מוסד ארבעה מוסד .
 . מוסד ארבעה מוסד .

10. Undique expandit et largitus est sua remedia ac consilia ; cucurrerunt pueri ad ejus remedia ; cucurrerunt sapientes ad ejus consilia. Benedicta ejus revelatio.

11. Ex ore piscis Dominus noster dedit staterem¹, sigillum temporale et productionem defectibilem ; ex ore suo dedit novum novi Testamenti sigillum. Benedictus novi Testamenti largitor.

12. E Deo ejus divinitas, e mortalibus ejus humanitas, e Melchisedech ejus sacerdotium et e domo David ejus regnum. Benedicta ejus adunatio.

13. Ex invitatis fuit in nuptiis², e jejunatoribus in tentatione³, e vigilibus in agonia⁴, doctor fuit in templo⁵. Benedicta ejus doctrina.

14. Ab impuris non abhorrebat, a peccatoribus non refugiebat, cum probis valde delectabatur, et simplices exquirebat. Benedicta ejus institutio.

15. Ad ægros non defuerunt ejus gressus, nec ejus verba ad idiotas ; porrexit descensum suum ad infirmos, et ascensum suum ad superos. Benedictus missor ejus.

16. Nativitas ejus nostra mundatio est et baptismus nostra puri-

¹ Matth. XVII, 26.

² Joan. II, 2.

³ Matth. IV.

⁴ Luc. XXII, 43.

⁵ Luc. II, 46.

. حمر فخصرة والكوهلا .
 . حمره اوتونا واصلتيرة .
 . لانتعا وحمرا سلتهم .
 . حمر مدونا . حمر وبعنا .
 * حمر فيسلا وبعنا وبعنا
 . حمرلا بجدو بوغ .
 . صلا مكنم مع صلا فوصم .
 . لحذ صيرة وائل وائل .
 . حمره قولا قولا .
 . تهللا اسحت اسحت .
 . لاره دره اسحب وبعنا .
 . لهفصلا وبعنا حجب .
 . وحلةلا حةةلا .
 . انذوه دره مبءاننا .
 * ههحسا لعتيرة وبعنا
 . دره دارا وبعنا صلا له .
 . نزنسةوب اسب مهفحصوب .
 . حننه لب فوصل وبعنا .
 . وبعنحنا مرار له .
 . لا فلب حلف وبعنا .
 . وبعنا له بعب وبعنا .
 . وبعنا لب فقصوب مهفصل .
 . وبعنا وبعنا وبعنا .
 . حنط حسل وبعنا ح .
 . وبعنا ببا فقسا وبعنا .
 . مع وبعنا اسب مع لهوا .
 . وبعنا وبعنا وبعنا .
 . حةقا لهسا وبعنا .
 . ملا اسب وبعنا حلا فنعنا .
 . حة وبعنا اسب وبعنا .
 . حة وبعنا حله اسب .
 . اسب وبعنا وبعنا .
 * حنط وبعنا حةةلا وبعنا

cum coruscationibus fulgurum. Cum pluvia mixtus est fletus passionis ; cum recenti viriditate jejunium paschatis.

4. In arca simili modo omnia ora omnes suas voces jubilando emiserunt ; foris fluctus terribiles, intus voces desideratæ ; in arca linguæ repetitis motibus unanimiter et caste locutæ sunt in typum nostræ solemnitatis ; utriusque sexus virgines sancte cantaverunt : « Gloria Domino arcæ. »

5. In hoc festo, in quo offert unusquisque præclara sua gesta velut suas oblationes, molesta mihi fuit mea inflatio (?), quia vidi me egenum esse : sed emollita est rore tuo mens mea ; ros tuus factus est ei alter Nisan, cujus flores effectæ sunt meæ oblationes ; ecce coronæ ac coronæ plexæ sunt atque ad portam auris positæ sunt. Benedicta nubes quæ stillavit super me.

6. Quis vidit flores e libris veluti e montibus erumpentes ? Castæ puellæ iis impleverunt spatiosos mentis sinus. Ecce vox, ut sol, super turbas flores sparsit ; sanctos hos flores in sensibus vestris accipite, ut Dominus noster unguentum Mariæ. Benedictus qui coronatus est a suis ancillis.

قفسا قارا هونكللا .
 خرزه عحتلا مه بندا سدحا .
 حلا صبروه / ااصلا .
 / هونما صبروه سدحا ٤٥٥ .
 مه تكعلا خرزه اب قفسا .
 همتلا اب عقتلا .
 اب اوما حجه دبجلا .
 صعا بعثلا خرزه اب حنن .
 هونكللا اب هتطا .
 حنن / ااملعو دحكلا *
 انا معصديك اب صفا .
 سدحا قلا بلسه نرا .
 صلح اهد حنن حقا / اوتبع .
 متلا ص بقعلا .
 لا قفسه نحصه حلا انا .
 سدوه بلسه ص بلسه .
 هتطا وبه طانده .
 بلسه حاروا ذنا .
 حلا ذنا بلسه لا لوه .
 حنن وه بمنج الح بلسه *
 ذنا ذنا بلسه لا ده .
 اوتبع هون اب هتبعه هون .
 متلا بلسه هون .
 عقتلا متبعه هون .
 / هون ا هونكلله هون .
 بلسه نرا حرمه هون .
 بقعلا حرمه هون .
 اوما معصديك هون .
 همتلا هون حنن هون .
 حنن / اوصح ح بلسه *
 نرا بلسه بلسه .
 هون ذنا عتلا هتطا .

7. Flores pulchros et rationales
 sparserunt pueri coram rege. Pul-
 lus¹ illis coronatus est; via illis
 repleta fuit; pueri laudes sparse-
 runt ut flores et cantus ut lilia.
 Nunc pariter in hac solemnitate
 turba puerorum sparserunt tibi,
 Domine, hulala² ut flores. Bene-
 dictus qui laudatus est a pueris.

8. Ecce aurium nostrarum sinus
 plenus est cantibus infantium;
 plenæ etiam sunt aures nostræ can-
 tificis virginum. Unusquisque col-
 ligat cunctos flores et hos misceat
 floribus qui creverunt in terra sua,
 ut huic festo magno magnam plec-
 tat coronam. Benedictus qui vo-
 cavit nos ad suam coronationem.

9. Offerant Domino nostro in
 coronam florum: pontifex suas
 homilias, presbyteri sua encomia,
 diaconi suas lectiones, adolescentes
 sua hulala, pueri suos psalmos,
 virgines sua cantica, principes sua
 acta, laici suos mores. Benedictus
 qui adauxit nobis triumphos.

10. Invitemus, advocemus inely-
 tos martyres, apostolos et prophe-

¹ Alludit ad *Math.* XXI, 45.

² Ista vox notat lætas exclamaciones, jubilationes,

cantus, hymnos jubilos et in officio liturgico sectiones psalmodum.

. قريتم ههلا صلات .
 . ويحس انذا حبققدهوم مههموم .
 . خبه هملام م عتقدهوم .
 . تهلها وبهنا نونوم هوم .
 . عهبا وبعبا هوم هوم .
 . لهال مبعبره زمبه هوم .
 * دنم وهما ورس هتقا .
 . هوم سلا وحا حبنا .
 . ههلا حلهنا وهما .
 . سبا مبعنا مبعنا ههلا .
 . لينا ادهوم سحبه .
 . زدهما وهوم هوم .
 . واهلا لنا حلهوم .
 . مبعنا ههلا رب سلا .
 . ههنا هلا حلهما .
 . ههلا صلات ههلا حلا .
 * دنم وحا وجات ههنا .
 . حبه ونا ههنا ههنا .
 . ههنا هوم ههنا .
 . لاينه لانه احنا حقهنا .
 . ولا ناسعم حنه وحا .
 . زحم وه حهنا سلهوم .
 . ههنا لانه ونا ههنا .
 . ههنا هوم م لعاهوم .
 . ههنا حنه ونا .
 . حه صلات مبعنا هوم لانه .
 * دنم وهنا حبه حقهنا .
 . ههنا ههنا .
 . ههنا حهنا وهوم .
 . ههنا حهنا ههنا .
 . ههنا لانه ونا ههنا .
 . ههنا وهوم سلا .

turbavit terram eamque sparsis suis floribus implevit. Coram eo fulgura coruscarunt, clangor tonitruum resonavit, montes subsilierunt. Benedictus Altissimus qui extulit despectos.

2. Factæ sunt nuptiæ puræ in deserto et thalamus positus est in monte Sinai ; descendit sanctus et desponsavit sibi atque accepit filiam Abrahæ, amici sui. Magnum perpetratum est illico nefas. Sponsa adulterio fœdavit thalamum suum; sponsor ascendit ad sponsum, et adulter super thalamum; sponsa regem odivit et amavit vitulum. Benedictus Purissimus qui scripsit (libellum repudii) et dimisit eam.

3. Sponsa fecit stuprum in deserto et in deserto nacta est sepulchrum. Introducta non fuit in domum gentium, ne Sponsus purissimus contumelia ab ea afficeretur. Nutrivit autem Deus filiam ejus pro ea eique ornamenta matris suæ dedit, servavit eam a contaminatione ac promisit ei, si castam se servaret, filium regis fore sponsum ejus. Benedictus qui desponsavit Ecclesiam gentium.

4. Sicut ad matrem, sic ad filiam Nisan hilaris missus fuit, ut hanc Saræ filiam coronaret; exivit in occursum filii regis, pompa magna processit coram sponso ut gauderet sponsa in sponso suo. Claudii exsi-

. כעסו לך נעם נחמא .
 . כרובי סדוהי אהיבתא .
 * כעסא חב מדוהי נעם .
 . כעסו קיף כעסוהי .
 . כקסא סדעמס סוויבוסהי .
 . כעסו לך סו חנולא .
 . סו סו חנולא לסתלא .
 . אסי נעם חרוהי נעם .
 . כוה קיל חקכוהי זכ כעסוהי .
 . סדכסא סו סו כעסוהי סל .
 . כעסוהי לך חב חנולא .
 . סל/כ סו סו חלל פוסהי .
 * כחב חילא וכדו נלוהי .
 . כעסו נסריוהי זוסל .
 . לוהי זכ כעסוהי ספלא .
 . קיף סו סו כעסוהי סל .
 . סס כעסוהי סל אעלכס .
 . קיף סל אפ אפ אפ לזכא .
 . כעסו סו/כ סו סו סו .
 . סל כעסוהי סו סו כעסוהי .
 . ספכ לסכא כעסוהי .
 * כחב סו סו סו סו אעסוהי .
 . ססל חכס סעסכא .
 . כלוה כעסו כעסוהי .
 . פתסח כעסוהי כעסוהי .
 . כקרו לך אלתסוהי .
 . כככר סו סו כעסוהי .
 . כמלא סככר קיף סו סו .
 . כמל ו/כ סו סו כעסוהי סל .
 . כעסוהי סו סו סו כעסוהי סל .
 . סל/כ סו סו סו סו סו .
 * ככ כעסוהי כעסוהי סל

floribus. Gloria tibi, Nisanis Domine.

8. In Nisan e suis calicibus erumpunt flores ; decerpuntur et stipitem nudum relinquunt et aliis coronandis inserviunt. Sicut Nisan, sic festum ejus. In illo quippe scidit vestimenta sua princeps sacerdotum¹ et effugit ab eo sacerdotium, eumque nudatum reliquit et super Salvatorem nostrum se expandit. Benedictus justus qui vindictam sumpsit.

9. In Nisan vidit Spiritus principem sacerdotum Caipham sacerdotio et pontificatu spoliatum. Scissum est etiam velum, quo remoto propalata sunt omnia ; sanctuarium, in quo sacra peragebantur, vidit non amplius adesse sacerdotem qui ministraret, et migravit in locum ubi sacra peraguntur. Benedictus qui decoravit ministerium suum.

10. Atrum tenebrarum indumentum totum in Nisan laceratur. Volant fulgura per tenebras, easque suis radiis lacerant. Festum in Nisan celebratum sua voce sepulchra scidit. Hanc vocem omnia vivificantem audivit mors, quæ omnes interficit, et dissoluta dimisit thesauros suos. Tibi gloria, o fili omnes vivificans.

¹ Matth. XXVI, 65.

. כה כהמא אודרה אכרופ
 . וכו אכז ארא אכלא .
 . כהמא סלוא סכ וכו .
 . וכמא חסתא פנימ וכו .
 . אפ כהמא כהמא ומלוא .
 . אודרה למעלא אפ אכרופ .
 . יפעו מתלא אכזרז סלוא .
 . וכו אכז אכז אכז .
 . כז כהמא ומעלא אפ .
 * אפ כהמא כהמא ומלוא .
 . נעמ וכו כהמא אכלא .
 . כהמא חלא כהמא .
 . כהמא כהמא כז וכו .
 . סלוא כהמא כז כהמא .
 . וכהמא כהמא אכלא .
 . סלוא כהמא וכו אכלא .
 . כהמא כהמא כהמא .
 . כהמא כהמא אכלא .
 * כהמא כהמא אכלא .
 . כהמא כהמא אכלא .
 . כהמא כהמא אכלא .
 . אכלא כהמא אכלא .
 . כהמא כהמא אכלא .
 . אכלא כהמא אכלא .
 * כהמא כהמא אכלא .
 . נעמ כהמא אכלא .
 . כהמא כהמא אכלא .
 . סלוא כהמא אכלא .
 . כהמא כהמא אכלא .

11. In illo die aperuit Ægyptum
 ille agnus figuræ quæ cessavit ; sua
 nece vim suam ostendit, mortuus
 quippe vivos salvavit. Pariter Uni-
 genitus in die necis suæ aperuit
 inferos velut Ægyptum ; exeuntes
 mortui prædicarunt potentiam
 istius agni, qui per suam necem
 eos e sinu inferorum eduxit. Tibi
 gloria, o spoliator inferorum.

12. Nisan allevat pondus quo
 mundus gravatur ; aufert a mon-
 tibus onus et a fontibus operimen-
 tum, quia suo calore solvit nives
 glaciesque rivorum, sedat impetum
 fontium, semitas parat inter fluctus
 mercatoribus ad lucra obtinenda.
 Gloria, Domine, sollicitudini tuæ.

13. Frigus acerbum omnes fla-
 gellat, calor vehemens omnes cru-
 ciat, vincit Nisan amœnus, tepidam
 reddit auram, arbores nudatas
 vestit, quia figura est Patris orpha-
 norum ; nuditatem terræ operit,
 sicut Dominus ejus operuit vesti-
 mentis nuditatem Hevæ in paradiso.
 Benedictus qui texit nuditatem
 nostram.

14. Nisan mensis est victoriæ ;
 eum circumdant omnes anni dies
 mensesque a dextris et a sinistris ;
 a dextra media pars mensium, a
 sinistra altera pars, e regione stat

. فلحلا وميسا حسب دونه .
 . هفلحلا لاهد كاسينج دونه .
 . لعمه كونه فامر مع زوسملا .
 . لعنه منسا حاسملا .
 . هصفت لاه مهو حلا .
 * حنپ وه سلا ففوصو حلا .
 . مبل لعا /وهو ذ حق حب .
 . /وه حمنال . وهفم لحتحب .
 . /وه زعلمر مفللا حه ولا .
 . حبال حسلا لحيامنا .
 . وه صوفعلا لافق تيسا .
 . ولسلمج زوسللم .
 . صعه لجا وحصه نوب .
 . هحسلا وعترا سلسمجب .
 . حه اولا /وذا صصحب .
 * حنپ وه ل هدا لافق حلا .
 . حه حرة ادهوا وحنبا زوسم .
 . /وصو زعفره ووا حلا وه .
 . لاهوا ادهوا صصم وه .
 . ونصم حه حنبا .
 . داه زعلمر حلسه و فمب .
 . ونصم حلا و تسلمه .
 . /حلا صر ح وه وه /لم .
 . حلا حققم مع حلا حققم .
 . ونصم لاه و تسلمه .
 * حنپ وه صرا ففوه حنبا .
 . حافلا وبارا وبارالا .
 . صلا حيرة حلا /وذا .
 . حلا وبارا الل .
 . /لافمعه لوه وه لاه .
 . لعمه حنال وفعلم زعفره .
 . /واصلمه حلا حلا حققم .

a longe Tēsrin, mensis dives qui offert ei oblationem. Benedicta virtus omnium ordinatrix.

15. Clamavit propheta: « Dilata o sterilis, sinum tuum, ut sufficiat filiis tuis¹. » Jerusalem enim occidit incircumcisos; Ecclesia vivificat circumcisos (corde); hortatur quippe homines corporeos nativitate carnali gaudentes, partu infantium gloriantes et terræ proventus expectantes ut spiritualiter renascantur. Benedictus qui promisit beatitudinem gentibus.

16. Parvus filiae Sion sinus constrinxit se; quia temporarius erat, sufficebat populo parvo; jussit Deus ut festum (paschatis) perageretur in Jerusalem tantum et ut populus illuc suas victimas adduceret. Quomodo potuissent omnes populi ex omnibus finibus illuc adducere suas victimas? Benedictus qui ubique fregit corpus suum.

17. Lapis, quem vidit Daniel², orbem totum implevit; nubes, quam vidit Elias³, sua dilatatione figura fuit Evangelii, quod se dilatavit et se extendit ad omnes populos atque distillavit abundantes suos imbres, ut possent extinguere

¹ Alludit forsan ad *Is.* LIV, 1-2.

² *Dan.* II, 34-35.

³ *III Reg.* XVIII, 44.

ܘܥܒܕܐ ܥܩܕܩܘܢ ܕܠܚܝܢܐ .
 ܘܕܘܥܩܩܩܐ ܠܘܕ ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ .
 ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ .
 ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ .

XXI.

ܕܠܐ ܡܠܐ

ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ :

ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ .
 ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ .
 ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ .
 ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ .
 ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ .
 ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ .
 ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ .
 ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ .
 ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ .
 ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ .
 ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ .
 ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ .
 ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ .
 ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ ܡܠܠܐ .

ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ .
 ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ .
 ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ ܘܕܝܘܕܝܢܐ .

1 Vide supra col. 67, strophæ schema : 6555568
 5573610.
 2 S. Ephræmus in suo in Genesin commentario

sitim populorum. Benedictus ille
 cui obsequium ubique præstatur.

XXI.

Ad tonum : Hoc est jejunium
 Unigeniti¹.

1. Porrigè nobis, Domine benedice, aliquid e divitiis tuis in mense omnes ditante. Providentia tua in mense Nisan ad omnia se extendit. Ditescunt in eo et ornantur montes herbis, arva seminibus, mare proventibus, terra bonis, cælum lætis astris, valles floribus. Nisan ornamentum est terræ et festum Nisan ornamentum est Ecclesiæ.

2. Nisan spiritualis monet me, sicut urget et expetit ut dicam : « Domine, si ora clausa serpentium homicidarum per Nisan aperiuntur, si aperuit os suum serpens maledictus, omnium deceptor et occisor², aperi, Domine, tua clementia os servi tui et fac eum citharam veritatis, quæ voce dulci rectitudineque plena psallat : « Benedictus sit omnibus ejus auditoribus. »

3. Si aer spiritualis cum omnibus suis vocibus totus est cum tonitruis Nisan, quantum jubulare debet Ecclesia fidelium in die paschatis

docet primum hominem in mense Nisan creatum fuisse et in eodem mense a serpente per peccatum occisum fuisse.

כַּסֵּה חַיִּים כִּלְלָא .
 וְאֵיב מַלְאִיִּךְ אֵיבֵי כִּלְלָא .
 כִּדְבַרְךָ זָק . מִדְּוֵי כִּדְבָרְךָ .
 וְוֵי כִּדְבָרְךָ וְוֵי כִּדְבָרְךָ חַיִּיִּי כִּסֵּה .
 אֵיבֵי כִּלְלָא חֵבַל חֵבַע .
 כִּלְלָא וְכַסֵּה וְיִבְלֵוּהֵם חַיִּיִּי חֵבַע חֵבַע .
 וְיֵלֵךְ וְיֵלֵךְ לֹאֲדָא .
 זַמְן מִלְכָּה לְךָ . אֲכַסְעָ וְכָל אֲבִיב .
 מְכַלְכְּלָא כִּסֵּה . וְוֵי כִּסֵּה וְכִסֵּה .
 וְכִסֵּה וְכִסֵּה .
 אֲכַסְעָ וְכִסֵּה וְכִסֵּה .
 מְכַלְכְּלָא כִּסֵּה . וְכִסֵּה וְכִסֵּה .
 אֲבִיב לְךָ חַיִּיִּי לֹאֲדָא .
 וְכִסֵּה חֵבַע חֵבַע וְכִסֵּה חֵבַע .
 אֲכַסְעָ חֵבַע חֵבַע .
 וְכִסֵּה חֵבַע חֵבַע .
 חֵבַע חֵבַע חֵבַע .
 חֵבַע חֵבַע חֵבַע .
 חֵבַע חֵבַע חֵבַע .
 חֵבַע חֵבַע חֵבַע .
 חֵבַע חֵבַע חֵבַע .
 חֵבַע חֵבַע חֵבַע .
 חֵבַע חֵבַע חֵבַע .

¹ In mense Decembri.
TOM. II.

tui spiritualis, et velut cithara tota canticis incumbere in magna tua solemnitate, quæ socia est et consors illius solemnitatis, qua angeli in Bethleem jubilarunt. Plectat Ecclesia in Nisan coronam gloriae quam plexerunt angeli in Conun¹.

4. Nisan etiam terram induit vestimento coloribus omnis generis texto; induitur tellus tunica pallioque florum. Mater Adami² in festo Nisan induitur vestimento manibus haud contexto; lætatur Dominum suum descendisse et filium suum suscitasse. Duæ simul dantur terræ festivitates duoque convivia, Domini scilicet ejus ejusque Filii.

5. Terra velut sinus est et asylum cunctis viventibus et velut operimentum mortuis. O terra, qua operitur omnis nudus et quam nemo operire potest! Nisan erubescit de ejus nuditate et sicut denudati Noe denudationem ejus operit. Duo fratres pallio patrem omnium operuerunt, terram, omnium matrem, solus Nisan vestibus florum operit.

6. Etiam illa volucris inermis mense florum (ex alveario) exiens strenue laborat. Inspicite inertem præ omnibus apem et strenue laborate sicut illa; figuris vestitur, typos portat, e cunctis floribus colligit adjumenta, thesaurus ejus absconditus et vilis est; ubi autem aperitur, mirum visu quomodo

² Terra e qua sumptus est.

ܐܘܢ ܕܠܗܘܐ . ܘܢܥܡܐ ܐܘܢ ܕܠܗܘܐ .
 ܘܘܠܡܢܐ ܢܚܠܝܢ ܡܢ ܘܢܥܡܐ .
 ܕܠܗܘܐ ܣܦܠܐܠܐ . ܘܕܚܝܒܐ ܡܠܚܘܕܐ .
 ܐܘܦܚܘܐ ܐܘܢ ܕܠܗܘܐ ܦܥܘܢܐ ܡܥܠܘܢܐ .
 ܘܠܐ ܠܡܦܠܐ ܢܠܘܒܘܢ ܢܚܠܝܢ .
 ܦܠܘܢܐ ܡܥܘܕܐ ܡܠܕܘܕܐ . ܡܠܗܘܣܘܦܐ ܕܦܘܕܝܢܐ .
 ܘܠܐ ܢܠܚܘܦܐ ܐܘܢ ܕܦܘܕܝܢܐ ❖

ܕܗܘܐ ܡܢ ܡܠܐܕܝܢܐ ܘܡܦܦܥܝܢ ܕܐܘܢܐ ܕܡܥܘܕܐ
 ܡܥܘܕܐ ܠܐܕܐ ܡܦܘܕܝܢܐ ܡܦܘܕܝܢܐ ❖

ܐܘܢ ܕܠܗܘܐ ܡܢ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ .
 ܠܠܡܥܘܕܐ ܕܡܦܠܐ ܡܦܠܐ .
 ܠܦܢ ܡܦܠܐ ܘܡܦܠܐ ܘܡܦܠܐ .
 ܕܠܗܘܐ ܡܦܠܐ ܕܗܘܐ ܡܦܠܐ ܠܡܦܠܐ .
 ܠܐ ܗܘܐ ܠܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܠܡܦܠܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܗܘܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܘܡܦܠܐ .
 ܦܠܘܢܐ ܠܦܢ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܠܡܦܠܐ .
 ܠܦܢ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ❖

ܘܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ .
 ܕܠܗܘܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ .
 ܠܦܢ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ .
 ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ .
 ܕܠܗܘܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ .
 ܠܦܢ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ .
 ܠܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ .
 ܕܠܗܘܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ .
 ܠܦܢ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ❖

quam solvit et reliquit Christus et a principatu
 et a domo extorrem fecit, illa fecit sibi domum flagitii
 in quo meretricium ageret; libellum repudii dedit ei
 ut eam alliceret et ad reditum provocaret.

† Strophæ una et altera omiſſa fuerit ante stropham
 tertiam. Ad strophas omiſſas pertinent quæ J. S.
 Assemanus, *Bibl. Orient.* I, 93 recitat verba: « ܡܦܠܐ

totum odibilem, ne rursus destruat
 novitatem illam quam in baptismo
 induisti; est enim perversa retri-
 butio, si, ubi renovatus fuit, vetus
 homo, rursus destruat te. Caro, audi
 consilia mea, exue eum bonis tuis
 actionibus, ut ille non induat te
 pravis moribus.

Responsorium: Ab omnibus sanctis
 in terra et in cœlis gloria Patri
 et Filio et Spiritui sancto.

2. Ecce enim Dominus noster
 renovavit in baptismo tuum vete-
 rem hominem, serva vitam quam
 per sanguinem ejus acquisivisti;
 condidit et ædificavit sibi templum
 ad habitandum; ne habites, o homo
 vetus, pro Domino nostro in tem-
 plo quod Dominus innovavit; o
 caro, si habitaveris in templo tuo
 digne Deo, etiam tu eris sedes
 regni ejus.

3. Qui restitit spreverunt¹ (an-
 geli) eum, et qui pœnituit curarunt
 eum, et justum eum pronuntiavit
 judex. Pervicacem angeli repre-
 hendunt, et sanant pœnitentem;
 disceptant enim cum unico Malo
 qui semper juvenis est, et unicuique
 adhæret, et constanter nocere stu-
 det, adhærent et ipsi unicuique et
 quocumque tempore oblivioni dan-
 tur et constanter adsunt.

4. Audi naturam et legem quan-

ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ
 ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ
 ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ ܡܦܠܐ
 Diabolus miseros avêrtit a nuptiis specie disciplinæ.
 Quoniam ad conjugii gradum pudet eos reverti, in
 laqueos flagitiorum prolabantur. »

XXIII.

XXIII.

ⲓⲗⲁⲩⲉⲛ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ

Secundus ejusdem toni.

ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ

1. Nequam Hamnon sub habitu agni accesserat ad illam ovem (Thamar¹), et quum omne studium impendisset ad eam seducendam, finxit se ægrotum et rapuit coronam invidiæ ejus subjectam. Quum vidisset in nido Thamaris commorari virginitatem, induxit eam dolose in foveam suam et irretivit eam.

Responsorium: Ab omnibus sanctis gloria Sanctissimo qui inter gentes suscitavit virginitatem.

2. Astutus fuit irretitor tuus, o virgo, et tu innocens; Hamnon quippe qui te exquisivit, alium cibum quam quem petebat, intus requirebat; cibo igitur quo non indigebat, obsecutus est desiderio carnis quo detinebatur; o nequam, qui petebat quod obtinere volebat, ut hoc prætextu obtineret quod volebat.

3. Thamar vestes scidit videns perditam margaritam suam; vice suæ tunicæ potuit acquirere aliam, at suam virginitatem non recuperavit, quia virginitas si furto surripiatur, rursus acquiri nequit. O virginitas! cujus amissio omnibus facilis est, sed instauratio soli Deo pervia.

4. In cubiculis et in deserto ubique tibi insidias struunt, o virginitas! Si cubiculum ingrediaris,

¹ Cfr. II Reg. XIII, 1, sqq.

וְלִי לֵאמֹר לַחַיִּים .
 יְסִיד מִשְׁעֵר . וְיָבִיס לֵאמֹר אִתְּךָ .
 וְעָמְדָה בְּיָדְךָ . מִזְּבֻלֵי חַסְדְּךָ .
 עֲבֹדֵי יְהוָה . שְׂרָרֵי אֱלֹהִים .
 לֵאמֹר חֵן לְרִגְלֶיךָ . מִן הַמַּדְבָּר .
 וְעָמְדָה כְּחַלְּסָה . יְתִיבֶנּוּ *
 חַבְּלֵי יָמֶיךָ . יִשְׁמָעוּ לְךָ .
 וְחַבְּלֵי יָמֶיךָ . וְחַבְּלֵי חַסְדְּךָ .
 וְיָבִיסֵנּוּ . וְיָבִיסֵנּוּ *
 וְעָמְדָה אֶתְּךָ וְרִגְלֶיךָ .
 יְסִיד לְךָ . יִשְׁמָעוּ לְךָ . וְיָבִיסֵנּוּ .
 וְרִגְלֵיךָ לֹא יִשְׁמָעוּ . וְרִגְלֵיךָ חַסְדְּךָ .
 וְחַבְּלֵי יָמֶיךָ . וְחַבְּלֵי חַסְדְּךָ *
 וְעָמְדָה כְּחַלְּסָה . יְתִיבֵנּוּ *
 חַבְּלֵי יָמֶיךָ . עֲבֹדֵי יְהוָה .
 וְעָמְדָה אֶתְּךָ . וְעָמְדָה אֶתְּךָ .
 וְעָמְדָה אֶתְּךָ . וְעָמְדָה אֶתְּךָ *
 וְעָמְדָה אֶתְּךָ . וְעָמְדָה אֶתְּךָ *
 וְעָמְדָה אֶתְּךָ . וְעָמְדָה אֶתְּךָ *
 וְעָמְדָה אֶתְּךָ . וְעָמְדָה אֶתְּךָ *
 וְעָמְדָה אֶתְּךָ . וְעָמְדָה אֶתְּךָ *

furatur nequam Hamnon divitias
 tuas ; exis in desertum, pergis in
 solitudinem, Sichem latro diripit
 thesaurum tuum¹. Quonam ibis,
 columba solitaria, quia multiplicati
 sunt ubique raptores tui.

5. Maritata mori volebat ut ces-
 sarent adulteria ; virgo mortua est²,
 ut votum patris ejus adimpleretur ;
 quia unio conjugalis, mater est
 prolis, mori exoptabat ne acciperet
 semen adulterum, patre (?) desti-
 tutum. Virgo non furetur occulte
 semen impurum, ut fœtus uteri
 ejus fœtus purus sit.

6. Puritas in oculis tuis depin-
 gatur, resonet vox veritatis in auri-
 bus tuis ; in verbo vitæ inmerge
 linguam tuam, eleemosynæ sint
 omnino in manibus tuis ; visita-
 tione infirmorum obsigna vestigia
 tua ; imago Domini tui imprimatur
 in corde tuo. Honoratur tabula
 propter imaginem regis, quanto
 magis honorandus est ille, cujus
 Dominus depictus est in omnibus
 ejus sensibus.

XXIV.

XXIV.

וְלִי לֵאמֹר חֵן לְרִגְלֶיךָ .
 וְעָמְדָה אֶתְּךָ . וְעָמְדָה אֶתְּךָ .
 וְעָמְדָה אֶתְּךָ . וְעָמְדָה אֶתְּךָ .
 וְעָמְדָה אֶתְּךָ . וְעָמְדָה אֶתְּךָ .
 וְעָמְדָה אֶתְּךָ . וְעָמְדָה אֶתְּךָ .
 וְעָמְדָה אֶתְּךָ . וְעָמְדָה אֶתְּךָ .
 וְעָמְדָה אֶתְּךָ . וְעָמְדָה אֶתְּךָ *

Tertius ejusdem toni.

1. Ramo fructuum similis est
 adolescentula pulchra in ætate ;
 et quando spoliata est sua pulchri-
 tudine, rejicitur et cuncti oculos
 suos avertunt ab ea, fitque quæ
 præ ceteris desiderabatur odiosa

¹ Gen. XXXIV, 2.

² Filia Jephthe. Jud. XII.

ܩܘܠܝܢܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .

omnibus. Puella, ne ostendas pul-
 chritudinem tuam extraneis, ne
 videntes te cum deformata fueris
 spernant.

Responsorium : Ab omni qui cer-
 tamen sustinuit ut virginitatem
 suam possideret, tibi, Domine, et
 Christo tuo laudatio.

ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .

2. Quam leves sunt, o virginitas,
 alæ tuæ, quibus ad Dominum per-
 venis. Fuge a consilio inimici tui,
 quo vult ut domus tua materiam
 præstet suo negotio ; is thesauros
 spoliavit prioris Adæ, qui sarcinam
 damnorum per eum lucratus est.
 Noli mutuum accipere ab eo, quia
 mutuo dat et nihil exigit, quod si
 reddideris pecuniam ejus, cum ad
 paupertatem redegeristi.

ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .

3. Primo dolose injicit laqueum
 suum, cibum nempe, super os in
 capturam ; odio enim præmittit
 amorem, sicut Judas qui osculatus
 est Jesum ut eum in mortem tra-
 deret. Purissimus autem osculatus
 est Judam inquinatum ut Judæ
 exemplo demonstraret quomodo
 agat Malus ; etsi enim tam dulcia
 sint blandimenta ejus quam oscula
 Judæ, mors occulte informat ea.

ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ ܕܥܘܠܐ .

4. Libertas nostra concupiscen-
 tiis velut anima est qua vivunt ;
 quod si eas rejiciat, fiunt velut
 mortuæ, dominatrix quippe est ;
 e libero arbitrio exurgunt culpæ, a
 libero arbitrio decidunt peccata.
 Liberum arbitrium imago est Al-
 tissimi, qui sua virtute sustinet
 omnia ; si autem eam retraheret,
 caderent omnia.

ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .

XXV.

ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .

ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .
 ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ .

¹ Tonus ille indicatur ad primum hymnum nisi-
 benum apud Bickell, *Carmina Nisib.* I, cum varia
 lectione ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ ܘܢܝܟܢ . Stropha continet
 13 versus hac ratione apud Bickel dispositos :

a B. O. I. 93, ܚܚ
 TOM. II.

5. Judex noster æquissimus est,
 non illico ulciscitur delicta nostra,
 ut idcirco veniat animæ resipis-
 centia. Pœnitentia vir delet iniqui-
 tatem suam ; quod si pervicax est,
 non remanet ei excusatio ; in om-
 nibus igitur delictis nostris elucere
 debet resipiscentia, ut in judicio
 anima testimonium accipiat.

6. Acquire pœnitentiam quæ
 permanet et non resipiscentiam
 animæ momentaneam. Pœnitentia
 enim sua perseverantia sanat cul-
 pas nostras ; resipiscentia autem
 momentanea hoc habet, o caro, ut
 singulis horis dolorem renovet et
 destruat, si pœnitentiam agas et
 rursus pecces. Sigillum chirographi
 tui est animæ resipiscentia.

XXV.

De oleo et oliva et mysteriis Do-
 mini. Ad tonum : Apertum est
 os meum scientiâ¹.

1. Aperi nobis, Domine, thesauri
 tui fores, quia divitiæ tuæ appe-
 tuntur ab indigentibus, ut nutriant
 mentes eorum. Oratores sunt veluti
 mercatores ; pecunia tua se multi-
 plicat et eos ditat, ipsa mercatores
 lucratur. Talento tuo colliguntur
 divitiæ thesauri vitæ, quia pecunia
 tua sua natura strenue incrementa
 prosequitur et per eam mna decem

7778777477778 ; in nostris vero hymnis schema 12
 syllabas habet hoc modo : 777877747777. Raro ulti-
 mus versus octo syllabas habet. Ceterum hic illic una
 aut altera syllaba abundat aut deficit quæ facile vel
 suppleri vel deleri potest, ut mensura versus servetur.

ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .

XXVI.

ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ

ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .

ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .

ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .
 ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ ܘܠܘܢܐ .

^a Cod. ܘܠܘܢܐ

ille qui in mensa tua projecit pecuniam a se lucrata, laudet symbola olivæ et figuras olei. Quis consideravit ramos olivæ, quæ symbola pro fructibus dedit et pro foliis sacramenta produxit? Quis consideravit oleum? ipsum velut mare est et ejus symbola velut pisces; lingua ad convivium invitat aures esurientes.

XXVI.

Secundus ejusdem toni.

1. Deus Oleum velut lucernam, quæ nos in alto illuminet, statuit. Christus, lux vera, refulgere fecit gloriam suam in Golgotha. In luce omnia distinguuntur et in Christo omnia explicantur; absque luce cuncta usu destituuntur, absque Christo omnia sua perfectione carent; lux perficit manifesta, Christus, omnia abscondita.

Responsorium : Gloria Christo. quando venit defluerunt mysteria ex ejus plenitudine.

2. Per oleum ejusque virtutem lucent lucernæ in tenebris, virtute autem Spiritus Sancti prophetæ fortiter egerunt in populo. Oleum munit lampades, ut impugnent tenebras donec veniat sol, qui suo

. וְכַחֲלָהּ חַמְצָה שֶׁעָלָה .
 . דָּבַר אֵלָּא עֲבָדָהּ כִּי־עָלָה .
 . סִדְרָהּ לֹא .
 . וְשָׁמָּה זָבַח לְחֵטְא .
 . וְשָׁמָּה חֲמֵשׁ עָשָׂר נִלְאָפוּרִים .
 . מִבְּרַח עֲבָדָהּ וְזָבַח לְחֵטְא .
 . כַּחֲתָמָא לְאִתְּמָהּ וְזָבַח .
 . עֲבָדָהּ לֹא־חַ אֵיב אֵיבָא .
 . עֲבָדָהּ אֵיבָא חֲמֵשׁ עָשָׂר אֲחֵיא .
 . וְכַחֲתָמָא וְעֲבָדָהּ עֲתִילָא .
 . עֲבָדָהּ וְלִמְתָּהּ עֲבָדָהּ עֲבָדָהּ .
 . כִּי־אֵר עָלָהּ וְעֲבָדָהּ נִשְׁתָּהֵב .
 . רָחִיבָהּ עָבָדָהּ וְעֲבָדָהּ אֵשׁ .
 . עָבָדָהּ עֲתִילָא בִּיבָא נִשְׁתָּהֵב .
 . וְעֲבָדָהּ וְנִשְׁתָּהֵב מִבְּרַחֵהּ .
 . וְאֵרֵשׁוּ אֵלַי חֵלָהּ כִּי־עָלָה .
 . עֲבָדָהּ שָׂרָא חֲמֵשׁ עָשָׂר .
 . וְזָבַח לֹא־חַ אֵיב עֲבָדָהּ .
 . סִדְרָהּ לֹא־חַ אֵיב עֲבָדָהּ .
 . סִדְרָהּ עֲבָדָהּ אֵיב חֲמֵשׁ עָשָׂר .
 . מִבְּרַחֵהּ חֲמֵשׁ עָשָׂר אֵיב .
 . לְחֵטְאֵיהּ וְלֹא עֲבָדָהּ זָבַח .
 . סִדְרָהּ אֲחֵיא אֵיב .
 . סִדְרָהּ עֲתִילָא .
 . סִדְרָהּ עֲבָדָהּ עֲבָדָהּ .
 . לֹא־חַ אֵיב עֲבָדָהּ אֵיב עָלָה .
 . סִדְרָהּ עֲתִילָא חֲמֵשׁ עָשָׂר .
 . עֲבָדָהּ חֲמֵשׁ עָשָׂר אֵיב .
 . וְאֲחֵיא אֵיב אֵיב עָלָה אֵיב עָלָה .
 . לֹא עֲבָדָהּ סִדְרָהּ וְכַחֲתָמָא .
 . סִדְרָהּ עֲבָדָהּ סִדְרָהּ וְכַחֲתָמָא .
 . עֲבָדָהּ אֵיב וְאֵיב מִבְּרַחֵהּ .

halitu eas dissipat ; Spiritus arma
 præbuit prophetis, ut mendacium
 per veritatem destrueretur et eva-
 nesceret coram sole qui fugavit
 errorem per duodecim quos emisit
 radios.

3. Oleum sua luce inserviebat
 in tabernaculo temporali, quia
 effundebatur in septem lampades
 candelabri septem ramorum in
 figura Domini ; septem quippe
 lumina resplenduerunt ab eo qui
 septem spiritus... Candelabrum
 produxit lucem... septem ortus
 sancti qui illuminarunt nobis uni-
 versum orbem¹.

4. Quis consideravit solertiam,
 quæ sese veluti libram effecit ut
 penderet diem et noctem eaque
 super bilancem imponeret ? Dies
 quippe brevis contristavit solertes
 quod non implevissent cursum ;
 nox autem longa protraxit gaudium
 pigrorum. Lucerna et gnava
 noctem diemque librarunt, ne gna-
 vi ægre ferrent otium noctis neque
 pigri damno diei gauderent.

5. Lucerna debilis figura est
 Joannis ; ambo enim brevis sunt
 temporis ; lucerna non est sponsa
 oculi neque Joannes sponsus festi ;
 amici sunt duorum sponsorum, et
 amatores duarum sponsarum. Non

¹ Deficiunt in stropa tres versus.

. ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܐܘܪܝܢܐ .
 . ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .
 ܘܨܩܝܗܘܢ ܕܡܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ .

fuerunt sponsi sed figuræ sponsi unici. Oculus videt in lucerna similitudinem solis, sponsi ejus æqui, et Ecclesia vidit in Jordane similitudinem veri sui sponsi.

6. Oleum ditat lumina lampadum velut in figura, Christus ditat lampades virginum ipsi desponsatarum. Lampades nostræ exemplum sumant a lampadibus omnibus notis: lampas, cujus oleum minuitur, splendorem simul minuit. Quum Deus nobis non manifestaverit tempus sponsi, virgines, vigilate, ut gaudio afficiant eum lampades vestræ et laudent eum hosanna vestra.

7. Corpus nostrum simile est lucernæ, quæ crepitat et adhuc fulget; oleum nostrum simile est Christo nostro qui revelavit mysteria Dei nostri. Simile est sæculum nostrum lucernæ nostræ; ambo similia sunt Ezechiae. Audite, fratres mei, tres similitudines, quid significant: lucerna ex oleo nutritur; per solem Ezechias confortatus est; sæculum autem a Christo misericordiarum fonte illuminatur et confortatur.

8. Similitudo Dei qui diligit virginitatem reperitur tum in virgine militiæ Michaelis adscripta tum in uxore militante sub Gabriele qui

• ܦܢܐ ܕܐܘܪܝܟܐ ܕܦܢܐ ܕܡܠܟܐ
 ܝܫܘܥ ܥܠ ܥܡܗ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܡܢ ܗܘܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .

XXVII.

• ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܝܫܘܥ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .

consolatur steriles, ut Saram, Re-
 beccam et Rachelem ; idem ipse
 confortat matres fœcundas, ut
 Liam, Zelpham et Balam ; Deus
 enim purum habet conjugium,
 quod velut vitis est in orbe plan-
 tata, a qua infantes velut fructus
 pendent¹.

9. Oleum porro est clavis the-
 sauri occulti mysteriorum ; ipsum
 præbuit nobis figuras Dei incar-
 nati, cui tota creatura cunctas
 figuras in se absconditas subminis-
 travit ; dederunt etiam ei libri sacri
 suas parabolæ quæ ab eo explicatæ
 sunt et Scripturæ omnes suos typos
 atque lex suas umbras. Spoliavit
 Deus olivam ejus pulchris sym-
 bolis, ut Christo tribueret ea quæ
 de eo erant expressa.

XXVII.

Tertius ejusdem toni.

1. Oleum, velut pontifex, lar-
 gitor est regni, e cornu velut e
 nube candida defluit in corporis
 verticem. Sicut autem Deus, super
 verticem montis dilapsus, splen-
 dorem contulit Moysi ; ita Salomo
 etiam accepit splendorem, velut
 in figura, e cornu unctionis. Unctio
 illa a populo in populos transivit ;

¹ Ex hoc loco patet Ephræmum, etsi virginitatem
 constanter extollat, honestum tamen, contra Marcio-
 * Cod. 009

nitas, prædicare matrimonium, ut recte observavit
 J. S. Assemanus, *Bibl. Orient.* I, 93.

ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .

ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .

ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .
 ܘܥܝܢܐ ܕܗܘܐ ܕܥܘܠܐ .

¹ Zach. IV, 3, 41-44.

ita ut pro paucis plurimi nunc ungantur et abstergantur.

Responsorium : Benedictus qui dedit oculos populis ut viderent mysteria filii ejus Christi.

2. Zacharias¹ vidit duos olivæ ramos velut fontes, quorum unus effundebat sacerdotium, alter regnum; ambo enim in captivitate defecerant. Oliva se expandens dedit duos ramos: condonationem scilicet et liberationem post captivitatem populo impuro et afflicto; dedit etiam duo testamenta: purificationem et salutem populis impuris et infidelibus.

3. Oliva, sicut Joannes, mysterium Domini sui prædicavit antequam surgeret et veniret rex Christus. Exivit oliva in occursum Domini sui in pueris qui tulerunt ramos ejus²; exiit ramos suos eosque divisit, hac ratione prænuntians Dominum vestimentis exuendum fore, ejusque vestimenta dividenda. Oliva figuris onusta adoravit eum qui venit ut perficeret ipsius figuras; coronam e ramis suis misit occiso qui vicit mortem.

4. Plures itaque uteri pepererunt Unigenitum; peperit eum uterus

² Matth. XXI, 8, 13.

אַבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא בְּתַרְוָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אֶת אֲבִיבֵי שְׁמֵרָא .

XXVIII.

אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .

אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .
 אָבְרָהָם בְּעֵת חֲסָדָא .

1 notat dolores partus, deinde ipsum partum.
 Hac ultima significatione sumi a S. Ephræmo patet
 ex eo quod supra in hymnis de Beata Maria virgine
 docet eam, servato virginittatis signaculo et absque
 doloribus peperisse ejusque partum fuisse miracu-
 losum : « Quando, inquit, sponsus gloriosus exire
 voluit virginalia somno oppressa reliquit, ita ut non

partu vero¹, et peperit eum mundus
 per figuras ; induit Unigenitus
 unum corpus e membris et alterum
 e triumphis ; Virtus quæ nunquam
 lassatur suo labore requiem nobis
 præstitit. Quia lassæ erant creaturæ
 ferendo figuras Majestatis ejus, eas
 suis figuris exoneravit, sicut exone-
 ravit ventrem qui eum gessavit.

5. Oleum sacerdotio affine, sicut
 Joannes, sacerdotis filius, viam
 parat ad baptismum. Postquam
 obmutuit sacerdos ante præconem²
 et venit Verbum in aurem³, in
 quam illud expressit voluntas di-
 centis ; in via illa ; quæ parata erat
 a Joanne, incessit Verbum Patris
 absconditi ; postquam per Joannem
 depicta est imago missoris ejus,
 odiosa gentium impudentia in
 pulchritudinem versa est, quia
 eam missor illis contulit.

XXVIII.

Quartus ejusdem toni.

1. Pœnitentia et gnavitas duobus
 mundis requiruntur : ad laborem
 terræ gnavitas, ad laborem spiritus
 pœnitentia ; gnavus etiamsi dives
 non fiat, res animæ suæ prosperas

sentirent egressum ejus. » Addit in hymno VIII, 3 :
 « Beata quæ dolores maritaliarum haud experta
 exultavit in fructu matrum. »

2 Verbotenus « ante vocem » juxta illud : « Vox
 clamantis in deserto (Math. III, 3.) »

3 Beata Virgo per aurem concepisse dicitur supra
 in hymn. de B. M. V.

حەمەنێ جە لا بەدا ؟
 حەمەنێ خەفەرە فەزەر ۵۵ .
 ەلەبەر جە جە بەت ەسەد :
 جە انا ۵۵ .
 ەقلا ەسەتەرا خەفەرە .
 خەفەرە جە جە جە .
 سەبەرا جە جە جە .
 ەسەتەرا جە جە جە .

خەسەرا . جە جە جە جە جە .
 ۵۵ ەسەسە جە جە جە .

ەجەنە بەتەبە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .
 جە جە جە جە جە .

reddit, et pœnitens, etiamsi mul-
 torum debitor sit, victoriam repor-
 tat ; pigri et peccatores induerunt
 nomen prorsus malum ; otiosus
 quippe ignominia et peccatoribus
 dedecus adhæret.

Responsorium : Quantumcumque
 admiremur te, o Salvator noster.
 laus tua eloquium nostrum ex-
 cedit.

2. Tešri, qui recreat lassos a
 pulvere et sordibus æstatis, imbribus
 suis abluit et rore suo ungit
 arbores eorumque fructus ; Nisan,
 qui recreat jejunatores, ungit,
 baptizat, candidosque reddit bapti-
 zatos, maculam delens peccati ab
 animabus nostris. Tešri nostris
 usibus subministrat oleum ; Nisan
 misericordiam nobis adauget ; in
 Tešri fructus decerpuntur, in Ni-
 san peccata condonantur.

3. Quia Jezabel negaverat veri-
 tatem, terra negavit fructus suos,
 hujus sinus divino jussu compressus
 destruxit semina ipsi ab agricolis
 commodata, suffocavit in se semi-
 na, quia incolæ ejus negaverant
 veritatem et mater, contra suam
 naturam, facta est sterilis, viscera (?)
 vero sterilia genuerunt et produxe-
 runt contra naturam, quia vox quæ
 orbavit terram fœcundavit uteros
 steriles.

ܡܘܢܐ ܨܥܝܩܐ ܡܫܬܠܐ . ܐܦܬܝܥ ܥܠ ܥܡܡܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܥܠ ܕܡܘܨܝܐ ܥܠ ܕܡܘܨܝܐ ܥܠ ܕܡܘܨܝܐ .

ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ . ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .

ܘܥܠ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .

ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .

ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .

ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .

ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .

ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .
 ܕܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ ܕܡܘܨܝܐ .

¹ Psalm, 109, 4.

posita, vocavit ac misit apostolos. Migrare et requiescere fecit priores, ad laborem excitavit et defatigatione subjecit posteriores.

8. In Abel, Domine, grex tuus præsignatur ; in Noe adumbratur tua Ecclesia, in Jacob pecus tuum, et in virga Moysi figuratur virga gregis tui.

9. In tribus e Jacobo ortis præsignantur duodecim tui apostoli, in Juda stola tua, in Levi thuribulum tuum, et providentia tua in Joseph.

10. In Sem exultat tua imago ; in Abraham tuum gaudium ; Isaac portat crucem tuam ; veteres et recentiores figuris tuis induti sunt.

11. Signum Gedeoni datum typus est doctrinæ tuæ quæ ad gentes propagata eas rore suo aspersit et madefecit ut earum fructus acceptabiles tibi forent.

12. A David conscriptum est juramentum Patris tui¹, tuum nempe sacerdotium esse verum. Cessarunt sacerdotes temporales quia tu es sacerdos in æternum.

13. Ecce ille Melchisedech e sacerdotibus populi electi in populis munere sacerdotis fungitur et docet sacerdotem qui ad populos venturus est a populo occidendum esse.

14. Invidet tibi tribus Levi et fremet contra hyssopum tuum, quo gentes dealbas. Quia defecerunt levitæ, apostoli sacra peregerunt tibi.

XXX.

ⲓⲗⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ
ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

XXXI.

ⲓⲗⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

XXX.

Secundus ejusdem toni.

1. In adventu Solis nostri ministrarunt et transierunt lucernæ ; evanuerunt typos et figuræ ; circumcisione interna soluta est circumcisio externa.

Responsorium : Gloria Unigenito pacificatori.

2. Testamentum Moysi Evangelium expectabat ; antiqua omnia veluti translata requieverunt in testamento novo.

3. Si dicant cæci typos et figuras Scripturæ illi qui venturus est servari, hoc sit ad confusionem eorum ; nam manifestum est venisse Christum.

4. Prophetæ effuderunt in eum præclaras suas figuras, sacerdotes et reges mirabiles suos typos, ea omnia in omnem ejus personam effuderunt.

5. Superavit Christus suis interpretationibus figuras, suis expositionibus symbola eaque assumpsit, sicut mare quod in se suos fluctus recipit.

6. Christus quippe cruce sua figuras, carne sua typos, virtute sua pulchra symbola, omnia denique tota sua persona adimplevit.

XXXI.

Tertius ejusdem toni.

1. Experire, fili mi, et affer ex rebus Unigeniti quæ sunt apud

ܕܝܡܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .
ܕܝܡܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .

præclarum Moysen et vide eum devictum, quia non invenit vim earum.

ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .

Responsorium : Benedictus quem præfigurarunt prophetæ.

ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .
ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .
ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .

2. Valde ab apprehensione Moysi remotum est illud quod in Ægypto Deus liberavit populum per sanguinem quod non figuravit se in mari effuso ;

ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .

3. Lege ei quod scripsit : Dixit Deus¹....

XXXII.

XXXII.

ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .
ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .

Alius in tono : Beata es Ecclesia².
Responsorium : Laudes victoriæ tuæ (bis).

ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .
ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .
ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .
ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .
ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .
ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .

1. Beatum es, o desertum, quia in te pugnavit ille omnium victor cum omnium direptore. Unus ille laceravit damnationem a diabolo inductam, ac spoliavit eum et liberavit captivos ejus ipsumque victum reliquit. O fraudes diaboli, quæ propalatae sunt et devictae ! sinceritate indutus Dominus devicit eum prorsusque deturbavit ; superavit eum per arma a Moyse confecta pro pueris et innocentibus.

ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .
ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .
ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .
ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ .

2. Beatus qui considerat quomodo Omniscius iteratis vicibus vicit fraudulentum. Iterum atque iterum et solus ululavit Malus videns Dominum ad humiliationem

¹ Folium unum hic deest, sequitur folium alterum, cujus scriptura amplius legi nequit, deinde plurima folia excisa.

britan. cod. add. 44,506, fol. 49, ubi reperitur in collectione hymnorum de jejunio quadragesimali. In codice autem romano a J. S. Assemano descripto in *Bibl. Orient.* 1, 98 est hymnus 14 de Virginitate.

² Idem tonus est ac ܕܥܘܨܝܢ ܕܥܘܨܝܢ. Vide supra col. 483, n. I. Desumptus est iste hymnus e Musæi

ܕܚܘܨܬܐ ܐܘܪܝܐ . ܘܐܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ .
 ܕܘܢܘܨܐ ܫܘܒܐ ܕܚܘܨܬܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ .
 ܕܚܘܨܬܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ .
 ܕܚܘܨܬܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ .
 ܕܚܘܨܬܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ .
 ܕܚܘܨܬܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ .

ܕܚܘܨܬܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ .
 ܕܚܘܨܬܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ .
 ܕܚܘܨܬܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ .
 ܕܚܘܨܬܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ .
 ܕܚܘܨܬܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ .
 ܕܚܘܨܬܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ ܘܢܩܘܒܐ .

3. Inter invitatos gratias agam quod potu me refecit. Invitavi sponsum cœlestem, qui se demisit ut omnes invitaret. Ad convivium ejus purissimum conviva ingrediar; inter juvenes gratias agam quia ipse sponsus est et non est qui ad thalamum ejus pulset; convivium ejus opulentum non indiget sicut illud convivium quod defecit et repletum (a Domino) fuit.

4. Laudet eum desertum quod panem in se multiplicavit; esurientes satiati fuerunt et abundarunt ac cum viaticis abierunt. Viatica asportata Christum annuntiarunt in civitatibus suis. Hordeaceus mensæ regis panis desiderabilis erat. Beatus qui dignus fuit ut illum manducaret et te, Domine mirabundus intueretur.

✠ ܕܚܘܨܬܐ

EXPLICIT.

INDEX.

	PAG.
Præfatio.	v
Prolegomena.	vi
Acta S. Ephræmi.	1
Commentaria in Isaiam.	103
» in Lamentationes.	215
» in Jonam.	229
» in Nahum.	247
» in Habacuc.	261
» in Sophoniam.	283
» in Aggæum.	301
Sermo de admonitione.	311
Sermo 1 ^{us} de reprehensione.	335
Sermo 2 ^{us} de reprehensione.	363
Sermo de magis et incantatoribus.	393
Hymni de nativitate Christi.	427
Hymni de beata Maria Virgine.	517
Hymni de jejuniis quadragesimali.	647
Hymni de miraculis Christi.	717
Hymni de tabulis legis.	729
Hymni de resurrectione Christi.	741
Hymni de diversis.	774

ERRATA ET CORRIGENDA IN TOMO I.

IN TEXTU SYRIACO.

- Col. 7, l. 7, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
45, l. 11, ܠܳܡܳܢܳܐ lege ܠܳܡܳܢܳܐ
45, l. 12, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
21, l. 9, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
41, l. 20, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
65, l. 14, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
63, l. 19, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
67, l. 21, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
73, l. 12, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
81, l. 20, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
85, l. 19, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
89, l. 5, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
89, l. 11, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
101, l. 10, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
107, l. 7, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
109, l. 2, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
111, l. 14, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
117, l. 23, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
ibid. l. 24, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
129, l. 8, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
135, l. 7, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
141, l. 14, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
149, l. 13, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
161, l. 1, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
167, l. 2, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
171, l. 3, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
171, l. 9, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
173, l. 9, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
175, l. 16, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
211, l. 18, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
215, l. 28, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
223, l. 10, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
243, l. 27, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
245, l. 9, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
247, l. 11, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
249, l. 16, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
249, l. ult. ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
253, l. 13, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
255, l. 3, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
261, l. pæn. ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
Col. 283, l. 12, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
291, l. antep. ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
297, l. 14, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
307, l. 16, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
321, l. 3, et 13, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
ibid. l. 15, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
325, l. 25-26, *dele* : duos versus e cod. B ad-
ductos.
329, l. ult. ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
335, l. 24, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
337, l. 1, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
ibid. l. 4, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
345, l. 17, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
351, l. 22, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
ibid. l. 23, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
355, l. 2, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
371, l. 11, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
373, l. 14, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
405, l. 19, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
409, l. 9, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
ibid. l. 29, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
439, l. 3, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
465, l. 9, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
469, l. 3, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
471, l. penult. ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
493, l. 1, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
ibid. l. 3, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
509, l. 24, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
515, l. 17, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
537, l. 11, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
547, l. 11, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
553, l. 11, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
569, str. 3, l. 3, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
573, str. 15, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
583, str. 4, in ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
589, str. 9, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
591, str. 17, l. 2, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
623, str. 1, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
627, str. 28, l. 1, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ
633, l. 2, ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ lege ܠܳܥܳܡܳܝܳܐ

- Col. 667, l. 2, $\text{لجلا} \text{ lege } \text{لجلا}$
 669, str. 8, l. 8, $\text{لجلا} \text{ lege } \text{لجلا}$
 673, str. 15, l. 7, $\text{لجلا} \text{ lege } \text{لجلا}$
 675, str. 2, l. 3, $\text{لجلا} \text{ lege } \text{لجلا}$
 679, str. 11, l. 3, $\text{لجلا} \text{ lege } \text{لجلا}$

- Col. 689, str. 9, l. 3, $\text{لجلا} \text{ lege } \text{لجلا}$
 691, str. 14, l. 4, $\text{لجلا} \text{ lege } \text{لجلا}$
 693, str. 17, l. 3, $\text{لجلا} \text{ lege } \text{لجلا}$
 699, str. 9, l. 5, $\text{لجلا} \text{ lege } \text{لجلا}$

IN VERSIONE LATINA.

- P. lxxxvj, l. 9, quod in azymis manducatur, *lege* : figuratur. Textus enim habet لجلا non لجلا ut legitur apud Assemanum. Unde suo fundamento destituitur demonstratio quam ex his verbis ibi deduxi.
- Col. 14, stropa 3, cuius vexillum crucem portabat *verte* : hoc regnum crucem tulit. Benedictus qui illud exallavit.
- Col. 16, l. 24, *verte* : qui lecto continetur cœlum replet.
- Col. 20, l. 41, *pro* sacerdotes cum cod. ABCD, *lege* : capellæ.
- Col. 40, l. ult. *pro* vexillum regale quo semper fugatur peccatum, *verte* : Cujusnam regis unquam vexillum fugavit peccatum ?
- Col. 42, l. 20-21, *verte* : Quia pastor in agnum mutatus est, lupus naturæ suæ oblitus est.
- Col. 56, l. 13, *verte* : O prodigium ! ille qui omnia purificat.
- Col. 70, l. 26, *pro* inter amaras peccati illecebras, *verte* : inter amaras peccati ablutiones.
- Col. 84, l. 4, *pro* aquæ contradictionis, *verte* : aquæ rixationis.
- Col. 86, *Ad finem strophe 17 adde hæc verba omissa* : Ecce enim multi per ipsum oderunt et genus, et nativitatem et divitias.
- Col. 90, n. 2, *pro* 87748877 *lege* 87748887.
- Col. 94, l. 3, o electe, *verte* : o sapiens.
- Col. 101, *In stropa 15 pro* at quod coacte, etc. *verte* : at non approbat quod coacte fit, quemadmodum approbat quod voluntarie et per electionem.
- Col. 110, l. 2, *verte* : aperuit per passionem suam Filius.
- Col. 118, *In stropa 14 verte* : tremes tu, ne disputes contra, etc.
- Col. 133, *In stropa 19 verte* : simul autem videmus eum astra incitantem ut.
- Col. 150, *Ad finem 4 alinea verte* : nativitas ab omni ore prædicetur.
- Col. 152, l. 6, *pro* exaltemus, *lege* : exaltemur.
- Col. 152, l. 24, *verte* convincitur, *per illud* : generationem ejus quis enarrabit.
- Col. 158, l. 8, *verte* : in quo igitur ligno gustata fuit amaritudo, in eo gustata est dulcedo.
- Col. 176, l. 6, *pro* ut diversis, etc. *verte* ut omni modo nos a captivitate liberaret.
- Col. 180, l. 12, *verte* lacrymis magna peccatorum suorum syngrapha.
- Col. 188, l. 4, *a fine post* verbum suum, *adde* : inscius.
- Col. 202, l. 5, *verte* : cui omnia suppetunt.
- Col. 218, l. 13, *verte* : altitudo autem vocis vim suam imminuit, in aures ejus transiit easque.
- Col. 223, l. 33, *pro* humilitas . sepulchrum, *verte* : observa humilitatem Domini ab utero usque ad sepulchrum.
- Col. 247, l. 7, *pro* lacrymæ reconciliatrices, *lege* : lacrymæ erumpentes.
- Col. 252, n. Joan. X, *lege* : Joan. IX.
- Col. 262, l. 6, perituro, *lege* : pernicioso.
- Col. 284, l. 29, capra, *lege* : cervus.
- Col. 286, l. 28, *verte* : ut omni hora honoris sui memor sit.
- Col. 289, n. Prov. V, 5, *lege* : Prov. V, 15.
- Col. 296, l. 3, *verte* : cave, si fiat jurgium ne secretum amici tui prodas.
- Col. 298, l. 19, *post* erigere, *adde* : et per penitentiam se corroborare.
- Col. 300, l. 10, *pro* coram domina, etc. *verte* : Domino tuo humilia caput tuum.
- Col. 300, quærele, *lege* : querela.
- Col. 319, l. 11, ne reprehendas, *verte* : ne impediās.
- Col. 332, l. 4, *post* meretricem, *adde* : et immutatus est color ejus.
- Col. 346, l. 5, *verte* : quem a Spiritu esse angelus annuntiavit.
- Col. 346, l. 19, *pro* tranquillus *verte* : robustus.
- Col. 370, l. 14, *post* Jesum, *adde* : pauperum prætextu allato, fur, etc.
- Col. 380, l. 4, *verte* : manducarunt... occiderunt et rei facti sunt quem non gustarunt ne viverent.
- Col. 398, l. 23, corpus lavet, *lege* : pedes lavet.
- Col. 401, l. 3, *verte* : quod adulatum fuerit ut pecuniam obtineret notum est.
- Col. 414, l. 32, *post* quæ scripta sunt, *adde* : in prophetis.
- Col. 428, l. *post* allocutus, *adde* : est.
- Col. 430, l. 5-6, admirabitis, *lege* : admirabuntur.
- Col. 432, l. 8, dum ejus fructus decerpebant, *corrigere* : et tegebant eam stipulae.
- Col. 448, l. 22, manumissis, *lege* : manumissione.
- Col. 450, l. 22, solus stetit, *corrigere* : sicut servus stetit.
- Col. 458, l. 5, Ut prius, *verte* : primum verbum.
- Col. 318, l. 17, *verte* : unguentum multi pretii quale decet eum qui resuscitat sepultos.
- Col. 323, l. 20, *verte* : ostium sepulchri inclaruit.
- Col. 547, *post* Adamum, *verte* : quem mors terra obruerat.
- Col. 564, l. 2, *pro* fluunt ut lac, *reponere* : fiunt tenues ut filum.

- Col. 577, str. 8, l. 3, *verte* : abolevit sacerdotium fatigatum libationibus.
 Col. 582, str. 15, *verte* : in quos ut Pharaon insurrexerat (ܡܪܘܢܐ non ܡܪܘܢܐ ut mendose scripseram).
 Col. 584, str. 18, *verte* : Satanas qui vias (veritatis) obstruxerat.
 Col. 592, str. 19, *verte* : Agnus figurativus abolutus est quando venit completio.
 Col. 600, str. 31, *verte* : ossa in campo vivificans.

- Alludit ad Ezech. XXXVII.
 Col. 608, str. 20, *post* populus, *adde* : corde obscuratus.
 Col. 619, n. IV *Reg lege* : III *Reg*.
 Col. 622, str. 7, *verte* : melius est illo populo jumentum in quo probris afficitur populus quia non sicut jumentum, dominum suum cognovit
 Col. 668, l. 1. *post* calamum, *adde* : quassatum.
 Col. 686, l. ult. vestimenta, *lege* : vestimenta.

ERRATA ET CORRIGENDA IN TOMO II.

IN TEXTU SYRIACO.

Signum pluralis numeri " interdem deest ex debilitate typorum qui illud, etsi appositum litteræ, in charta non impresserunt. Lector autem facile illud supplebit.

Col. 3, l. penul. ܢܘܡܘܢܐ <i>lege</i> ܢܘܡܘܢܐ	Col. 225, l. 1. ܐܘܫܘܠܐ <i>lege</i> ܐܘܫܘܠܐ
9, l. 4, ܡܠܠܐ <i>lege</i> ܡܠܠܐ	229, l. 3, ܠܢܘܢܐ <i>lege</i> ܠܢܘܢܐ
31, l. 17 et penul. ܠܗܝܢܘܢܐ <i>lege</i> ܠܗܝܢܘܢܐ	235, l. 4, ܠܡܘܢܐ ܠܡܘܢܐ <i>lege</i> ܠܡܘܢܐ ܠܡܘܢܐ
43, l. 15, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	275, l. 4, ܠܡܘܢܐ <i>lege</i> ܠܡܘܢܐ
63, l. 5, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	279, l. 14, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
67, l. 10, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	293, l. 6, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
67, l. 16, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	297, l. 10, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
69, l. 16, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	317, l. 24, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
139, l. 24, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	319, l. 23, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
145, l. 26, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	323, l. 17, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
147, l. 24, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	339, l. 10, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
149, l. 16, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	351, l. 21, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
153, l. 24, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	357, l. 13, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
ibid. l. ult. ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	359, l. 5, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
155, l. 19, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	367, l. 16, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
159, l. 20, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	387, l. 26, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
173, l. 12, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	395, l. 23, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
193, l. 4, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	419, l. 15, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
ibid. l. antepenul. ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	501, l. 13, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ
211, l. 14, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ	543, l. 7, ܡܡܘܢܐ <i>lege</i> ܡܡܘܢܐ

IN VERSIONE LATINA.

- Col. 4, l. 6, civitate, *lege* : civitati.
 Col. 91, l. 31, 306-337 *lege* 306-307.
 Col. 22, *not* l. 16, sagittam, *lege* : sagittam.
 Col. 37, *not*, l. 8, Abrabam, *lege* : Abraham.
 Col. 48, l. 20, nos, *lege* : nobis.
 Col. 118, vers. 9, *pro* Accusatione nos accusavimus. Qui nos contendere fecit, *lege* : Væ conquerentibus. Qui nos humiliavit. *Et mox pro* non litiges, *lege* : querelas non moveas.
 Col. 138, l. 12, sustinuit et passus, *lege* : sustinui et passus sum.
 Col. 196, l. 7, meum, *lege* : tuum.
 Col. 237, n. 4, parem, *lege* : parum.
 Col. 266, l. 7, pinguis, *lege* : pinguis.
 Col. 298, l. 37, et reddes, *lege* : et reddo.
 Col. 314, *Ad finem numeri 1 adde* : Exstat etiam in cod. Rich. 7,190, fol. 220-226 sub nomine Ephraemi ; at in cod. add. 17,466, fol. 99-103 et in cod. vat. syr. V (vid. B. O. I, 222, 19) exstat sub nomine Isaici.
 Col. 314, l. penul. 654 *lege* 644.
 Col. 374, l. 9, amœnos, *lege* : amœnas.
 Col. 382, l. 27, ex eo, *lege* : ex ea.
 Col. 388, l. 21, imposito, *lege* : imposita.
 Col. 390, l. 3, mortiferam, *lege* : quæ facta est mortifera.
 Col. 393, n. 1 7, *dele* : Denique reperitur, *usque ad* : *Orient. I, 222, 19.*
 Col. 427, l. 9, 4,450 b, *lege* 44,506.
 Col. 509, n. 2, Pharaonem, *lege* : Pharaonem.

